

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W ŁODZI

NADLEŚNICTWO ZŁOCZEW
OBREBY: BRĄSZEWICE
ZŁOCZEW

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

dla Nadleśnictwa Złoczew
na okres 1.01.2017 – 31.12.2026 r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. (81) 744 58 20, faks (81) 744 24 58 sekretariat@lublin.buigl.pl www.lublin.buigl.pl NIP: 525-000-78-85

Program Ochrony Przyrody opracował:

Sprawdził: Kierownik Pracowni UL

.....

Adam Maciocha

.....

Lesław Radzikowski

Zaakceptował: Z-ca Dyrektora Oddziału w Lublinie

.....

Konstanty Kasperuk

Dyrektor BULiGL Oddział w Lublinie

.....

Jacek Koba

Spis treści

1	Wstęp	7
2	Cel Programu Ochrony Przyrody	9
3	Ogólna charakterystyka nadleśnictwa	10
3.1	Położenie nadleśnictwa.....	10
3.1.1	Położenie na tle podziału administracyjnego	10
3.1.2	Podział na leśnictwa.....	14
3.2	Charakterystyka powiatów i gmin	15
3.3	Sieć ECONET-POLSKA.....	32
4	Warunki i walory przyrodnicze występujące w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa	33
4.1	Podział nadleśnictwa na jednostki fizyczno-geograficzne.....	33
4.2	Podział nadleśnictwa na jednostki przyrodniczo-leśne	35
4.3	Klimat.....	36
4.4	Budowa geologiczna	37
4.5	Rzeźba terenu.....	40
4.6	Typy gleb	41
4.7	Sieć hydrograficzna i stosunki wodne	41
4.7.1	Wody powierzchniowe.....	41
4.7.2	Wody podziemne	48
4.7.3	Mała retencja w lasach nadleśnictwa	49
5	Formy ochrony przyrody	52
5.1	Rezerваты przyrody	54
5.1.1	Rezerwat Jażwiny	54
5.1.2	Rezerwat Nowa Wieś.....	57
5.1.3	Rezerwat Paza.....	63
5.1.4	Rezerwat Wrząca.....	66
5.1.5	Rezerwat Hołda.....	70
5.1.6	Rezerwat Korzeń.....	74
5.1.7	Rezerwat Winnica	86
5.1.8	Rezerwat Jeziorsko.....	87
5.2	Parki Krajobrazowe	89
5.2.1	Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki	89
5.3	Obszary Chronionego Krajobrazu	92
5.3.1	Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu	92
5.3.2	Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu	94
5.4	Obszary Natura 2000	96
5.4.1	Obszar specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Jeziorsko PLB100002	96
5.4.2	OZW Lipickie Mokradła PLH100025.....	99
5.5	Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe	101
5.5.1	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Góry Wapienne.....	101
5.5.2	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Parki Złoczewskie	101
5.5.3	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Lipickie Błota	102
5.6	Użytki ekologiczne	102
5.7	Pomniki przyrody	118
5.8	Ochrona gatunkowa	122
5.8.1	Flora.....	122
5.8.2	Fauna.....	128
6	Walory przyrodniczo – leśne	142
6.1	Siedliska przyrodnicze NATURA 2000	142
6.1.1	Leśne siedliska przyrodnicze.....	143
6.1.2	Nieleśne siedliska przyrodnicze	146
6.2	Typy siedliskowe lasu	147
6.2.1	Charakterystyka siedliskowa nadleśnictwa	147
6.2.2	Aktualny stan siedlisk.....	148
6.3	Charakterystyka drzewostanów.....	150

6.3.1	Bogactwo gatunkowe	150
6.3.2	Struktura drzewostanu	151
6.3.3	Zgodność składu gatunkowego z typem drzewostanu.....	152
6.3.4	Drzewostany w wieku ponad 100 lat	155
6.4	Ważne przyrodniczo powierzchnie o małej przydatności produkcyjnej.....	157
6.4.1	Grunty przewidziane do naturalnej sukcesji.....	157
6.4.2	Grunty objęte szczególnymi formami ochrony	158
6.4.3	Ekosystemy wodno-błotne	159
6.4.4	Powierzchnie referencyjne i HCVF	160
7	Formy degradacji ekosystemów leśnych.....	161
7.1	Borowacenie	161
7.2	Monotypizacja.....	162
7.3	Neofityzacja	162
7.4	Drewno martwe.....	165
8	Walory historyczno-kulturowe	166
8.1	Zespoły parkowo-dworskie.....	166
8.2	Obiekty archeologiczne.....	171
8.3	Obiekty kultury materialnej.....	173
8.4	Miejsca pamięci narodowej	179
8.5	Miejsca kultu religijnego	182
9	Zagrożenia	185
9.1.1	Zanieczyszczenia powietrza.....	185
9.1.2	Zanieczyszczenia wody.....	186
9.1.3	Zagrożenie pożarowe.....	187
10	Promocja i edukacja ekologiczna	188
10.1	Pieszne szlaki turystyczne	188
10.1.1	Szlak niebieski „Szlak walk nad Wartą w 1939 roku”	188
10.1.2	Szlak zielony „Szlak im. Władysława St. Reymonta”	189
10.1.3	Szlak niebieski „Szlak zabytkowych dworów Ziemi Sieradzkiej”.....	189
10.1.4	Szlak czerwony „Szlak powstańców 1863-1864 r.”	190
10.1.5	Szlak żółty „Szlak młynów nad Grabią”	190
10.2	Rowerowe szlaki turystyczne	190
10.2.1	Szlak żółty – Sieradzka eSka	190
10.2.2	Szlak łącznikowy PKP Błaszki – Kalinowa.....	191
10.2.3	Szlak łącznikowy Kopaniny – Klonowa	191
10.2.4	Szlak czerwony – Łódzka Magistrała Rowerowa Łódź - Berlin	191
10.2.5	Szlak żółty – im. Kazimierza Deczyńskiego	191
10.2.6	Szlak czerwony „Rowerem przez powiat wierszowski”	191
10.2.7	Szlak zielony „Wokół Lututowa”.....	192
10.2.8	Szlak zielony – Konopnica – Osjaków - Konopnica	192
10.2.9	Nadwarciański Szlak Bursztynowy	192
10.3	Szlaki jeździeckie.....	193
10.3.1	Szlak jeździecki „Lututów”	193
10.3.2	Łódzki Szlak Konny	193
10.4	Szlaki kajakowe	194
10.4.1	Szlak kajakowy „Warta”	194
10.4.2	Szlak kajakowy Grabia-Widawka-Warta	194
10.5	Obiekty edukacji przyrodniczo-leśnej	194
10.5.1	Ścieżka przyrodniczo-leśna „Buczyna Złoczewska”	194
10.5.2	Ścieżka edukacyjna „Tajemnice lasu”	195
10.5.3	Ścieżka przyrodniczo-leśna w Leśnictwie Pyszków „Leśna Brać”	196
10.5.4	Ścieżka dydaktyczna „Wokół rezerwatu Hołda”	196
10.5.5	Ścieżka przyrodniczo-leśna „Dąbrowa”	197
10.5.6	Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna „Rezerwat Winnica – Starorzecze w Siemiechowie”	197
10.5.7	Parkingi śródleśne i miejsca postojowe	198

11 Plan działań w zakresie ochrony przyrody	199
11.1 Sposoby regulacji użytkowania i prowadzenia gospodarki leśnej	199
11.2 Tworzenie i kształtowanie stref ekotonowych	201
11.2.1 Strefy buforowe	201
11.2.2 Ekotony	202
11.3 Kształtowanie granicy polno-leśnej	203
11.4 Kształtowanie stosunków wodnych	204
11.5 Ochrona gleb i powierzchni ziemi	205
11.6 Działania w obiektach objętych ochroną	205
11.6.1 Rezerваты przyrody	205
11.6.2 Park krajobrazowy	205
11.6.3 Obszary Chronionego Krajobrazu	205
11.6.4 Pomniki przyrody	206
11.6.5 Użytki ekologiczne	206
11.7 Ochrona różnorodności biologicznej	206
11.8 Metody ochrony rzadkich gatunków	207
11.8.1 Rośliny	208
11.8.2 Zwierzęta	208
11.9 Ochrona siedlisk przyrodniczych	210
11.9.1 Grądy subkontynentalne 9170	212
11.9.2 Kwaśne dąbrowy 9190	213
11.9.3 Kwaśne buczyny 9110	213
11.9.4 Bory i lasy bagienne 91D0	214
11.9.5 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	214
11.9.6 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0	215
11.9.7 Siedliska nieleśne	215
12 Literatura	217
13 Załączniki	220
14 Kronika	265

1 Wstęp

Program ochrony przyrody wykonany został w ramach prac nad *Planem urządzenia lasu* dla Nadleśnictwa Złoczew. Jest on integralną częścią tego planu, obowiązującego na lata 2017-2026.

W *Programie ochrony przyrody* przedstawiono kierunkowe wytyczne mające na celu poprawę lub zachowanie w odpowiednim stanie cennych zasobów przyrodniczych. Przedstawiono również podstawowe założenia umożliwiające prowadzenie na terenie Nadleśnictwa Złoczew racjonalnej gospodarki leśnej z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody.

Program ochrony przyrody ma również spełniać rolę edukacyjną i informacyjną, zwłaszcza w odniesieniu do lokalnych społeczności oraz osób zainteresowanych ochroną przyrody.

W programie zawarto opis warunków przyrodniczych w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa. Oprócz charakterystyki form ochrony przyrody i innych obiektów cennych przyrodniczo, opisano walory historyczne i kulturowe.

Wszechstronna charakterystyka walorów przyrodniczych, kulturowych, krajobrazowych i wypoczynkowych nadleśnictwa pozwoli określić możliwości i kierunki rozwoju turystyki na tym terenie.

W programie opisano również podstawowe zagrożenia ze strony czynników abiotycznych, biotycznych oraz antropogenicznych, mogące mieć wpływ na stan środowiska przyrodniczego.

Niniejsze opracowanie jest aktualizacją istniejącego programu ochrony przyrody, wzbogaconą o nowe elementy dotyczące form ochrony przyrody, walorów przyrodniczych rozpoznanych podczas prac nad *Planem urządzenia lasu* oraz informacji uzyskanych od pracowników nadleśnictwa, z RDOŚ w Łodzi, z literatury itp. Poprzedni *Program ochrony przyrody* wykonano wg stanu na 1 stycznia 2007 r.

Merytoryczną podstawę do wykonania *Programu ochrony przyrody* stanowiły:

- *Instrukcja Urządzania Lasu (2012 r.)*
- *Instrukcja Sporządzania Programu Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie (1996 r.)*.

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Złoczew wykonano na podstawie następujących aktów prawnych i dokumentów:

- *Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. z późniejszymi zmianami* (tekst jednolity ogłoszony dnia 21 września 2015 r. [Dz.U 2015 poz. 1651]),
- *Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. z późniejszymi zmianami* (tekst jednolity ogłoszony dnia 19 listopada 2015 r. [Dz.U 2015 poz. 2100]),
- *Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. z późniejszymi zmianami* (tekst jednolity ogłoszony dnia 9 czerwca 2015 r. [Dz.U 2015 poz. 909]),
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej*. [Dz.U 1992 nr 67 poz. 337],

- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* [Dz.U 2014 poz. 1348]),
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* [Dz.U 2014 poz. 1409]),
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* [Dz.U 2014 poz. 1408]),
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* [Dz.U 2011 nr 25 poz. 133]),
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (tekst jednolity ogłoszony dnia 30 października 2014 r. [Dz.U 2014 poz. 1713]),
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody* [Dz.U 2005 nr 60 poz. 533]),
- *Uchwała nr 213 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie zatwierdzenia „Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020”* [Monitor Polski Poz. 1207, Warszawa dnia 7 grudnia 2015 r.],
- *Krajowy program zwiększania lesistości. Aktualizacja 2014 r.*

Podczas tworzenia Programu wzięto również pod uwagę odpowiednie zarządzenia i decyzje Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, w tym:

- *Zarządzenie nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006 r. w sprawie ustalenia systemu okresowej, powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt, innych organizmów i siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie wskaźnikowe przy ocenie stanu lasów oraz prognozowaniu zmian w ekosystemach leśnych* (ZO-732-2-18/2006),
- *Decyzję nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25 lipca 2006 r. w sprawie przeprowadzenia w roku 2006 i 2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny, a także w sprawie inwentaryzacji bociana czarnego, bielika, orlika krzykliwego, puchacza, żurawia i cietrzewia.*

Program ochrony uwzględnia również następujące dokumenty i konwencje międzynarodowe:

- *Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (Konwencja Waszyngtońska – CITES)* ratyfikowana przez Polskę w 1989 r.,

- *Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. ratyfikowana przez Polskę w 1995 r., która wniosła nowe elementy do dotychczasowej filozofii i praktyki ochrony środowiska przyrodniczego m.in.: określiła poziomy organizacji ochrony przyrody (genetyczny, gatunkowy, krajobrazowy),*
- *Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r., ratyfikowana przez Polskę w 1977 r.,*
- *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r., ratyfikowana przez Polskę w 1995 r.,*
- *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r., ratyfikowana przez Polskę w 1995 r.; na podstawie tej konwencji podjęto m.in. porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie,*
- *Konwencja o ochronie światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego (Konwencja Paryska),*
- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa ptasia),*
- *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa siedliskowa),*
- *Dyrektywa 97/62/WE z dnia 27 października 1997 r. dostosowująca do postępu naukowo-technicznego dyrektywę 92/43/EWG,*
- *Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z dnia 11 grudnia 2007r.,*
- *Europejska Karta Ochrony Wód uchwalona w Strasburgu w 1968 r.,*
- *Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 Października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.*

2 Cel Programu Ochrony Przyrody

Celem Programu jest opisanie walorów przyrodniczych i stanu ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa oraz w zasięgu terytorialnym jego działania. W oparciu o *Ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz.U. z 2004 r. Nr 92 poz. 880 z późn. zm., w tym *Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 września 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody*), określone zostaną zadania i sposoby ich realizacji mające na celu zachowanie i wzbogacenie różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach organizacji (genowym, gatunkowym, populacyjnym, ekosystemowym i krajobrazowym). Cel programu będzie realizowany poprzez:

- opisanie walorów przyrodniczych nadleśnictwa,

- ustalenie hierarchii grup funkcji lasu poszczególnych, całych lub części kompleksów leśnych,
- przedstawienie charakterystyki obiektów, które ze względu na swoje walory przyrodnicze zostały, bądź powinny zostać, objęte formami ochrony przyrody wraz z określeniem dla nich celów ochrony,
- wskazanie technologii prac leśnych mających na celu utrzymanie lub poprawę obecnego stanu środowiska leśnego,
- przedstawienie zagrożeń dla obszarów leśnych, krajobrazu oraz fauny i flory na tym terenie,
- sporządzenie *Programu* w sposób umożliwiający w przyszłości wykonanie prac porównawczych, dotyczących zmian ekosystemów leśnych i środowiska przyrodniczego,
- ochronę zabytków kultury materialnej w lasach.

Niniejszy *Program ochrony przyrody* jest częścią *Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Złoczew* i zawiera kompleksowy opis stanu przyrody, zadania z zakresu jej ochrony i sposoby ich realizacji.

Program ochrony przyrody opracowany został zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111 *Instrukcji Urządzania Lasu* (CILP Warszawa 2011 r.). Wszystkie wskazane w ww. instrukcji problemy i zagadnienia zostały opisane i przedstawione w treści programu. Niektóre tabele i wzory zostały zmodyfikowane i dostosowane do specyfiki zebranych danych. Do opracowania programu wykorzystano materiały zebrane podczas prac terenowych przez taksatorów Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie oraz materiały udostępnione przez pracowników Nadleśnictwa Złoczew, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego, Konserwatora Zabytków w Sieradzu, Ligę Ochrony Przyrody w Łodzi. Wykorzystano dane dotyczące form ochrony przyrody w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa zamieszczone w serwisie internetowym Dyrekcji Generalnej Ochrony Środowiska oraz dokumentację z corocznych przeglądów form ochrony przyrody w nadleśnictwie. Ponadto wykorzystano materiały publikowane i niepublikowane udostępnione przez pracowników Uniwersytetu Łódzkiego. W programie wykorzystano również dostępne publikacje dotyczące przyrody opisywanego terenu.

3 Ogólna charakterystyka nadleśnictwa

3.1 Położenie nadleśnictwa

3.1.1 Położenie na tle podziału administracyjnego

Dla Nadleśnictwa Złoczew zasięg terytorialny z podziałem na obręby leśne został określony zgodnie z Zarządzeniem Nr 105 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16.12.2003 r. Uszczegółowienie przebiegu granic nadleśnictwa nastąpiło 1 stycznia 2015 roku na podstawie Zarządzenia nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w

sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych w Łodzi (Znak: OR-0151-11/14).

Siedziba nadleśnictwa znajduje się w Złoczewie przy ul. Parkowej 12 (kod pocztowy 98-270 Złoczew, tel.: 43-820-22-05, fax.: 43-820-24-69, email: zloczew@lodz.lasy.gov.pl, strona internetowa: www.zloczew.lodz.lasy.gov.pl).

Gminy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew

W odniesieniu do podziału administracyjnego kraju, położenie nadleśnictwa przedstawia się następująco:

Położenie nadleśnictwa na tle podziału administracyjnego kraju

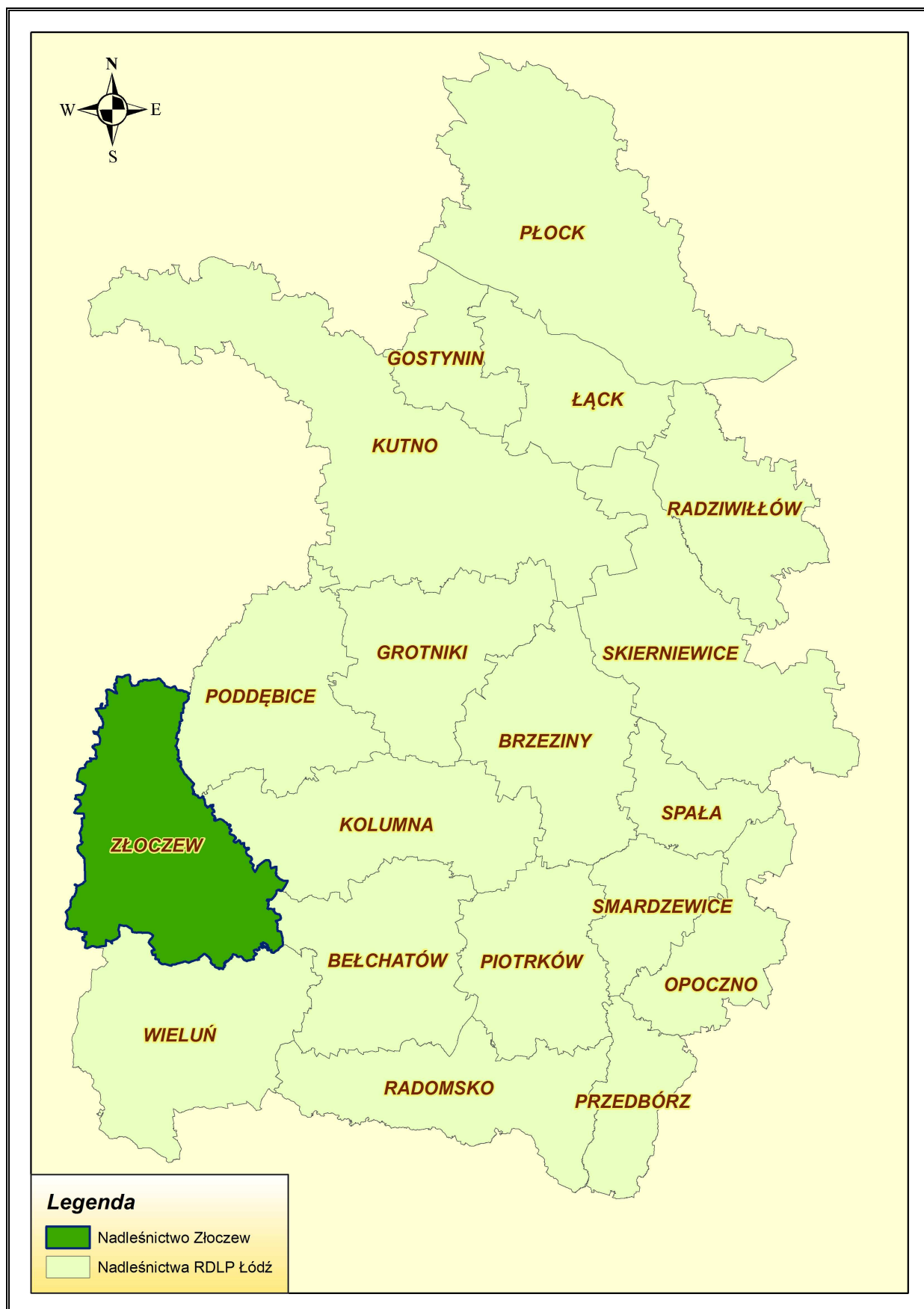
Województwo	Powiat	Gmina	Obręby ewidencyjne
łódzkie	łaski	Widawa (042)	Brzyków, Chrusty, Dąbrowa Widawska, Dębina, Górki Grabińskie, Grabówie, Izydorów, Kąty, Kocina, Kolonia Ochle, Korzeń, Ligota, Ochle, Osieczno, Podgórze, Siemiechów, Świerczów, Wielka Wieś A, Wielka Wieś B, Witoldów, Wola Kleszczowa, Zabłocie, Zborów
		sieradzki	Błaszki (024)
	Błaszki (025)		wszystkie
	Brąszewice (032)		wszystkie
	Brzeźnio (042)		wszystkie
	Burzenin (052)		wszystkie
	Goszczanów (062)		wszystkie
	Klonowa (072)		wszystkie
	Sieradz (011)		1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25
	Sieradz (082)		Biskupice, Bobrowniki, Bogumiłów, Chałupki, Chałupia Mała, Chojne, Dąbrowa Wielka, Dąbrówka, Dębina, Dzierlin, Dzigorzew, Jeziory, Kłocko, Kolonia Wiechutki, Kowale-Żerostawie, Kuźnie, Łosieniec, Monice, Okopy, Okręglica, Sokołów, Stoczki, Wiechucice, Woźniki
	Warta (094)		wszystkie
	Warta (095)		Augustynów, Bartochów, Cielce, Czartki, Duszniki, Gać Warcka, Głaniszew, Gołuchy, Góra, Grzybki, Jakubice-Błaszaków, Jeziorsko, Kawęczynek, Klonówek, Kraków, Łabędzie, Małków, Maszew, Mikołajewice, Ostrów Warcki, Piotrowice, Proboszczowice, Raczków, Socha, Socha Kolonia, Tądów Dolny, Tądów Górny, Tomisławice, Ustków, Witów, Wola Miłkowska, Wola Zad. Stara Wieś, Wola Zad. Nowa Wieś, Zadąbrów-Rudunek, Zadąbrów-Wiatraki, Zagajew, Zakrzew, Zaspy Miłkowskie, Zielęcin
	Wróblew (102)		wszystkie
	Złoczew (114)		wszystkie
	Złoczew (115)	wszystkie	
	wieluński	Konopnica (032)	Bębnow, Głuchów, Kamyk, Konopnica, Mała Wieś, Piaski, Rychłocice, Szyndzielów, Wrońsko
		Ostrówek (062)	Janów, Kopiec cz., Kuźnica, Milejów, Oleśnica, Ostrówek, Rudlice Jackowskie, Wielgie cz., Wola Rudlicka
	wieruszowski	Lututów (042)	Augustynów, Dębina, Jeżopole, Kopaniny, Lututów, Niemojew, Ostrycharze, Piaski, Popielina Towarzystwo
	zduńskowolski	Zapolice (032)	Jeziorko, Kalinowa, Rembieszów

Szczegółowe granice zasięgu działania Nadleśnictwa Złoczew znajdują się na mapach przeglądowo-sytuacyjnych z podkładem topograficznych w skali 1:25000 i 1:50000, które są załącznikami do Planu Urządzenia Lasu.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Złoczew wynosi **1550,19 km²**.

Szczegółowe zestawienie powierzchni znajduje się w tabeli I zamieszczonej w elaboracie Planu Urządzenia Lasu.

Położenie Nadleśnictwa Złoczew w RDLP Łódź

3.1.2 Podział na leśnictwa

Nadleśnictwo Złoczew o powierzchni objętej taksacją 15 861,03 ha podzielone jest na 2 obręby leśne i 14 leśnictw.

Zestawienie powierzchni leśnictw

Nr	Leśnictwo	Numery oddziałów	Powierzchnia w ha			
			grunty leśne zalesione i niezalesione	grunty związane z gosp. leśną	grunty nieleśne	razem
Obręb Brąszewice (1)						
02	Brąszewice	1-5,7-10,13-15,20-22,27-33,50-59,67-77,84-90,97-101,108-117,117N	1 442,03	42,19	40,60	1 524,82
03	Orły	6,11-12,16-19,23-26A,34-49A,60-66A,78-83,91-96,102-107,118-125B,292-297	1 526,05	48,90	20,17	1 595,12
04	Błota	126-160,160N-179,179N-184	1 239,10	36,93	29,05	1 305,08
05	Klonowa	185-196A,199-211,216-221,234,276-288,288N-290	1 246,11	35,41	27,22	1 308,74
06	Grzyb	197-198,212-215,222-233,235,235N-275,298-299,299N	1 302,97	33,71	32,18	1 368,86
Razem obręb Brąszewice			6 756,26	197,14	149,22	7 102,62
Obręb Złoczew (2)						
07	Oraczew	1,1N-30B,35-42,42N-48	1 169,19	29,71	5,95	1 204,85
08	Dąbrowa	31,31N-34,49-50A,50N-51,51N-80,80B-90D,90N	1 253,07	28,41	17,11	1 298,59
09	Pyszków	101-103,103N-105B,105N-109,109N-147	986,84	37,69	42,87	1 067,40
10	Potok	91-93E,93N-99,99N-100A,148-153C,153N-196,204-205	1 436,14	39,41	29,43	1 504,98
12	Sokolów	278-296	396,80	8,83	7,82	413,45
13	Korzeń	352-383,390,423A,423C-426	869,70	19,35	26,09	915,14
14	Rychłocice	501-555,555C-558	1 241,13	28,12	43,13	1 312,38
15	Stolec	197-203,559-591,593-593A,650A,655-656A,690A-690B	927,15	19,97	28,51	975,63
16	Szkołka Selekcyjna Dąbrowa- Edmundów	80A,277	25,34	13,47	27,18	65,99
Razem obręb Złoczew			8 305,36	224,96	228,09	8 758,41
Razem Nadleśnictwo Złoczew			15 061,62	422,10	377,31	15 861,03

3.2 Charakterystyka powiatów i gmin

Powiat łaski

Powiat łaski utworzony został na mocy Ustawy Tymczasowej Rządu Polskiego z dnia 2 sierpnia 1919 r. o organizacji władz II instancji i znalazł się w nowo powołanym województwie łódzkim. Również aktualna przynależność administracyjna jest taka sama.

Powiat podzielony jest na pięć gmin w tym jedną miejsko-wiejską i liczy około 53 tys. mieszkańców.

Jedynie niewielka część powiatu w granicach gminy Widawa leży w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, obejmuje ona 89,60 km², co stanowi 5,77% powierzchni tego zasięgu. Teren ten leży w granicach obrębu Złoczew.

Gmina Widawa

Siedziba gminy leży nad rzeką Niecieczą przy dawnym trakcie Burzenin - Piotrków Trybunalski i w latach 1388-1870 posiadała prawa miejskie. W czasie II wojny światowej Widawa została niemal doszczętnie spalona, obecnie jest jedynie centrum handlowo-usługowym o charakterze lokalnym.

Gmina zajmuje powierzchnię 178 km² i liczy 8,2 tys. mieszkańców. W skład gminy wchodzi 40 sołectw skupiających 48 miejscowości.

W południowo-wschodnim zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew, w obrębie Złoczew, leży zachodnia część gminy o powierzchni 89,60 km² w granicach obrębów ewidencyjnych: Brzyków, Chrusty, Dąbrowa Widawska, Dębina, Górki Grabińskie, Grabowie, Izidorów, Kąty, Kocina, Korzeń, Ligota, Ochle, Kolonia Ochle, Osieczno, Podgórze, Siemichów, Świerczów, Wielka Wieś A, Wielka Wieś B, Witoldów, Wola Kleszczowa, Zabłocie, Zborów. Jak wspomniano, powierzchnia ta stanowi 5,77% powierzchni zasięgu terytorialnego nadleśnictwa. Widawa, siedziba gminy, leży w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bełchatów.

Lasy na omawianym terenie gminy zajmują 1463,01 ha, lasy prywatne stanowią 59,47% tej powierzchni, a lesistość tej części gminy wynosi 16,33%.

Lasy nadleśnictwa, o powierzchni 606,14 ha, zlokalizowane są w dwunastu obrębach ewidencyjnych: Brzyków, Chrusty, Górki Grabińskie, Grabowie, Kąty, Korzeń, Osieczno, Siemichów, Świerczów, Wola Kleszczowa Zabłocie i Zborów.

Cała powierzchnia omawianego zasięgu terytorialnego leży w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki. Na tym terenie leży rezerwat florystyczny Winnica o powierzchni 1,54 ha. Rezerwat został utworzony w celu ochrony muraw i zarośli kserotermicznych w obrębie skarpy z odkrywką margli.

We wsi Brzyków znajduje się kościół murowany zbudowany w latach 1860-1872, z ciekawym wyposażeniem z XVII i XVIII w.

We wsi Ligota znajduje się zabytkowy park podworski w ewidencji konserwatorskiej, w którym jedno z drzewo stanowi pomnik przyrody.

W położonej na omawianym obszarze terenie gminy wsi Zborów znajduje się, położony nad rzeką Niecieczą, drewniany młyn wodny z 1917 r., również we wsi Wola Kleszczowa nad tą sama rzeką znajduje się zabytkowy młyn wodny.

Powiat sieradzki

Powiat sieradzki zajmuje powierzchnię 1491 km², a jego ludność liczy ok. 122 tys. mieszkańców. Obszar ten administracyjnie podzielony jest na jednaście gmin.

Obszar powiatu pokrywa się częściowo z terenem historycznej Ziemi Sieradzkiej.

W granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa znajduje się 1309,20 km², co stanowi 84,33% tego obszaru.

Lasy na omawianym obszarze powiatu zajmują 20593,78 ha, z czego prywatne stanowią 37%. Lesistość tej części powiatu wynosi 15,73%.

Gmina miejska Sieradz

Sieradz jest siedzibą powiatu oraz gminy miejskiej i wiejskiej. Jest to jedno z najstarszych miast w Polsce, gdzie pierwsze ślady osadnictwa datowane są na VI –VII wiek. Miejscowość, w źródłach pisanych, wzmiankowana była już w roku 1136 jako gród kasztelański, prawa miejskie otrzymała między rokiem 1247 i 1255. Od XIII wieku Sieradz stał się stolicą średniowiecznego księstwa sieradzkiego, następnie ziemi sieradzkiej, a od XIV wieku województwa sieradzkiego. W mieście tym Jadwiga została obrona królową Polski. We wrześniu 1939 r. Sieradz był miejscem zaciętych walk wojska polskiego z hitlerowcami.

Na terenie miasta znajduje się szereg zabytków, z których do najciekawszych należą: gotycki kościół farny (kolegiata), z wyposażeniem barokowym, pod wezwaniem Wszystkich Świętych pochodzący z około 1370 r., również gotycki kościół parafialny pod wezwaniem św. Stanisława i klasztor z lat 1233-1250, przez niektórych badaczy uważany za najstarszy kościół gotycki w Polsce. Do ciekawych zabytków sakralnych na terenie miasta zaliczyć należy również drewniany kościół cmentarny pod wezwaniem Świętego Ducha, pochodzący prawdopodobnie z 1746 r.

Ponadto zabytkowymi budowlami są tutaj: średniowieczny rynek z kamienicami z XIX w. oraz eklektyczny Teatr Miejski, z około 1874 r.

Ludność Sieradza liczy 44,6 tys. mieszkańców, w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, w obrębie Złoczew leży lewobrzeżna część miasta obejmująca obręby ewidencyjne: Zapusta Mała, Zapusta Wielka oraz obręby ewidencyjne nr 1-17, 19, 20, 23-25 zajmujące łącznie powierzchnię 32,50 km², stanowi to 2,09% powierzchni omawianego zasięgu.

Na terenie gminy brak jest lasów nadleśnictwa, a lasy niepaństwowe zajmują 18 ha. Jedyną powierzchniową formą ochrony przyrody na terenie miasta jest Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu, zlokalizowany w dolinie Warty.

Na opisywanym terenie miasta, w zabytkowym Parku Staromiejskim zlokalizowanych jest pięć pojedynczych drzew stanowiących pomniki przyrody. Ponadto na terenie miasta zainwentaryzowano pięć innych drzew pomników przyrody i wielogatunkową grupę drzew również stanowiącą pomnik przyrody. Poza Parkiem Staromiejskim w omawianych granicach miasta są jeszcze dwa zabytkowe parki będące w ewidencji konserwatorskiej, są to: Park im. Mickiewicza i Sieradzki Park Etnograficzny.

Gmina Błaszki miasto

Błaszki otrzymały prawa miejskie prawdopodobnie przed 1722 rokiem, a obecnie są siedzibą gminy miejsko-wiejskiej będąc równocześnie lokalnym centrum usługowo handlowym. Pierwsze wzmianki o Błaszki pochodzą z roku 1437, w roku 1652 król Jan Kazimierz nadał miastu przywilej targowy.

Aktualnie miasto, położone w granicach obrębu Brąszewice, zajmuje obszar 1,60 km², a jego ludność liczy 2,3 tys. mieszkańców. Miasto zajmuje jedynie 0,10% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, a na jego terenie brak jest lasów.

Do zabytków na terenie miasta należy zaliczyć: barokowy kościół parafialny, fundacji Lipskich, pod wezwaniem św. Anny z lat 1779-1789, dom Towarzystwa Spółdzielczego „Błaszkiwiana” z drugiej połowy XIX w., budynek łaźni miejskiej z XIX – XX wieku oraz zabytkowe grobowce z XIX i XX wieku na cmentarzu parafialnym.

Na terenie miasta znajduje się również zabytkowy park miejski objęty ewidencją konserwatorską, w którym jedno z drzew uznane jest za pomnik przyrody.

Gmina Błaszki obszar wiejski

Na obszar wiejski gminy składa się 66 miejscowości skupionych w 55 sołectwach. Swoją powierzchnią gmina obejmuje 200,00 km² w zachodniej części zasięgu terytorialnego nadleśnictwa i zajmuje 12,88% jego powierzchni. Jest to największa gmina w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew.

W granicach obrębu Brąszewice położone są obręby ewidencyjne: Borysławice, Bukowina, Brończyn, Chrzanowie, Gzików, Kamienna, Kolonia Kamienna, Romanów, Żeliszew, Kolonia Zawady, Stok Nowy, Stok Polski, Brudzew, Cienia, Kije-Pęczek, Emilianów, Grzymaczew, Kolonia Grzymaczew, Wrząca, Włocin, Kolonia Włocin, Wojków, Łubna-Jarosław, Sarny-Zaborów, Równa, Jasionna, Sudół, Niedoń, Marianów, Łubna-Jakusy, Gruszczyce, o łącznej powierzchni 122,40 km².

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 1464,35 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Brończyn, Jasionna, Kije-Pęczek, Marianów, Niedoń, Stok Polski, Włocin.

Pozostała powierzchnia gminy tj. 77,60 km² leży w granicach obrębu Złoczew i obejmuje obręby ewidencyjne: Adamki, Chabierów, Domaniew, Garbów, Golków, Gorzanów, Kalinowa, Kobylniki, Kołdów, Korzenica, Kwasków, Lubianów, Mściszewice, Morawki, Orzeżyn, Sędzimirowice, Skalbmierz, Smaszków, Suliszewice, Wójcice, Nacesławice.

W zasięgu terytorialnym obrębu Złoczew brak lasów nadleśnictwa.

W południowej części gminy w pobliżu wsi Wrząca, na gruntach nadleśnictwa, znajduje się rezerwat leśny Wrząca. Przedmiotem ochrony tego rezerwatu o powierzchni 59,70 ha są fitocenozy kwaśnych buczyn, oraz ponadstuletnie drzewostany bukowe z domieszką jodły.

W granicach wiejskiego obszaru gminy objęto ochroną, jako pomniki przyrody, 73 drzewa różnych gatunków. Są to przede wszystkim gatunki drzew rodzimego pochodzenia, poza nimi ochroną objęto trzy klony srebrzyste (*Acer saccharinum* L.) i jeden dąb błotny (*Quercus palustris* MUNCHH). Przeważająca część tych pomników, bo aż 60 sztuk, rośnie w podworskich parkach zabytkowych.

Na terenie gminy znajduje się wieś **Brończyn**, znana od 1319 r., stanowiąca kiedyś własność Łubieńskich, następnie Lipskich i Węgierskich. Na terenie wsi znajduje się relikw z zespołu dworsko-parkowego: park wpisany do rejestru zabytków z drzewostanem z XIX w., w którym rosną trzy pomniki przyrody oraz drewniana kaplica pod wezwaniem NMP z 1754 r., restaurowana w latach 1973-1974.

We wsi **Domaniew** znajduje się dwór pochodzący z początku XX w.

Wieś **Kalinowa** to wieś rodowa Zarębów, z której wywodziło się wielu wojewodów i kasztelanów sieradzkich. We wsi zachował się gotycki kościół parafialny pod wezwaniem św. Marii Magdaleny, zbudowany w latach 1465-1468, przebudowany w XIX w. Ponadto we wsi znajduje się barokowy dwór Łubieńskich z około 1652 r., uważany za pierwowzór „straszego dworu” z opery Stanisława Moniuszki. Park otaczający dwór wpisany jest do rejestru zabytków.

Łubna-Jarosław to wieś będąca gniazdem rodowym Łubieńskich, których przedstawicielem był prymas Polski Maciej Łubieński. We wsi znajduje się pochodzący z około 1919 r. drewniany wiatrak koźlak. W okolicach wsi położone są kurhany kultury trzcinieckiej z okresu 1500-1300 lat p.n.e.

Równa to położona na terenie gminy wieś, w której znajduje się pochodzący z przełomu XIX i XX wieku dwór i park wpisany do rejestru zabytków z drzewostanem z XIX w. Na terenie parku znajduje się dziewięć drzew uznanych za pomniki przyrody.

Również w leżącej na omawianym terenie wsi **Sędzimirowice** znajduje się dwór z początku XIX w. i silnie zdegradowany fragment dawnego parku z zabytkowym drzewostanem z XIX w.

We wsi **Włocin** znajduje się pochodzący z około 1919 r. drewniany wiatrak koźlak, wiatrak ten był przebudowywany w roku 1930 i po roku 1945.

We wsi **Wojków** znanej od 1367 r., znajduje się neogotycki kościół parafialny pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia NMP, zbudowany w latach 1904-1908.

W znanej od 1413 r. wsi **Wrząca** znajduje się klasycystyczny dwór Grodzkich z przełomu XVIII i XIX wieku oraz park wpisany do rejestru zabytków z cennym drzewostanem z XIX w. i dziewięcioma drzewami pomnikowymi. Od dworu do parku prowadzi zabytkowa aleja grabowa z początku XX w. ujęta w ewidencji konserwatorskiej.

We wsi **Jasionna** znajduje się zespół parkowo-dworski wpisany do rejestru zabytków. W parku z XIX w. o charakterze krajobrazowym znajduje się czternaście drzew będących pomnikami przyrody. Modrzewiowy dwór alkierzowy z 1752 r. (obecnie otynkowany) jest siedzibą szkoły.

Parki wpisane do rejestru zabytków z pomnikami przyrody znajdują się również we wsiach **Kobylniki, Kociołki**, a parki znajdujące się w ewidencji konserwatorskiej znajdują się we wsiach **Adamki, Gruszczyce, Gzików, Lubanów, Stożków, Wilczkowie**. W niektórych z parków znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej są również pomniki przyrody. W silnie zdegradowanych parkach znajdujących się w miejscowościach: **Boryslawice, Brudzew, Bukowa, Garbów, Golków, Kwasków, Mroczi Małe, Smaszków, Tuwalczew, Woleń i Zawady** brak drzew – pomników przyrody, jedynie w parku wiejskim w **Nacestałowicach** znajdują się dwa takie drzewa.

Gmina Brąszewice

Gmina położona jest w południowo-zachodniej części zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew liczy 4,5 tys. mieszkańców i zajmuje powierzchnię 106,3 km², co stanowi 6,85% tego zasięgu. W skład gminy wchodzi 45 miejscowości skupionych w 20 sołectwach.

Przeważająca część gminy leży w granicach obrębu Brąszewice, obejmuje ona obręby ewidencyjne: Błota, Brąszewice, Brody, Bukowiec, Czartoria, Gałki, Godynice, Kamienniki, Kosatka, Orły, Podawacz, Sokolenie, Trzcinka, Wiertelaki, Wojtyszki, Wólka Klonowska, Zadębieniec, Żuraw, Pokrzywniak o łącznej powierzchni 93,90 km².

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 2884,64 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Błota, Brąszewice, Bukowiec, Chajew, Czartoria, Gałki Godynice, Kamienniki, Kosatka, Podawacz, Sokolenie, Trzcinka, Wojtyszki Wólka Klonowska, Zadębieniec.

Pozostała część gminy obejmująca 12,40 km² w granicach obrębów ewidencyjnych: Chajew Kolonia, Starce i Zwierzyniec leży w obrębie Złoczew. Lasy nadleśnictwa, zajmujące 15 ha, leżą we wszystkich wymienionych powyżej obrębach ewidencyjnych

Siedziba gminy to wieś znana do 1495 r. stanowiąca obecnie centrum usługowo-handlowe. Kościół parafialny pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Michała Archanioła, pochodzi z roku 1956.

We wsi **Starce** znajduje się park wpisany do rejestru zabytków, w parku tym znajduje się jedenaście pomników przyrody.

30% powierzchni gminy zajmują lasy, na terenie, których położony jest rezerwat leśny Jażwiny o powierzchni 3,81 ha. Przedmiotem ochrony tego rezerwatu jest wielopiętrowy bór mieszany wilgotny pochodzenia naturalnego.

Ponadto na terenie gminy jest jeszcze szesnaście pomników przyrody, w tym jeden to zlokalizowane w granicach lasów nadleśnictwa stanowisko długosza królewskiego (*Osmunda regalis* L.).

Gmina Brzeźnio

Zajmująca 128,70 km² gmina liczy 6,3 tys. mieszkańców, na gminę składa się 34 miejscowości skupionych w 28 sołectwach. Gmina leży w części środkowej omawianego zasięgu terytorialnego, w całości w granicach obrębu Złoczew. Powierzchnia gminy stanowi 8,29% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 1903,87 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Barczew, Dębołęka, Gęsina, Kliczków Mały, Lipno, Nowa wieś, Ostrów, Pyszków, Rybnik, Rydzew, Stefanów Barczewski II, Stefanów Ruszkowski, Wierzbowa, Zapole, Złotowizna.

Brzeźnio to wieś gminna znana od XIII w. jako własność biskupa krakowskiego Iwona Odrowąża, który przekazał ją między 1218 a 1229 rokiem zakonowi norbertanek z Imbramowic. W roku 1683 wieś znajdowała się w rękach Zapolskich, a od 2 połowy XVIII w. Błęszyńskich h. Suhekomnaty, właścicieli Złoczewa.

Jak wszystkie siedziby gmin wieś jest obecnie centrum usługowo-handlowym.

Znajdujący się na terenie wsi zabytkowy późnobarokowy kościół parafialny pod wezwaniem św. Idziego pochodzi z lat 1755-1761 i jest fundacji Kazimierza Błęszyńskiego. Obok kościoła znajduje się dzwonnica z drugiej połowy XVIII w.

Na terenie gminy występują łącznie 53 pomniki przyrody w tym leżące na terenie lasów nadleśnictwa dwa stanowiska bluszczu pospolitego (*Hedera helix* L.) i jedno stanowisko długosza królewskiego (*Osmunda regalis* L.). Pozostałe pomniki przyrody to gatunki drzewiaste rodzimego pochodzenia, w tym rosnący na gruntach nadleśnictwa cis pospolity (*Taxus baccata* L.) gatunek objęty ochroną ścisłą.

W leżącej na terenie gminy wsi **Tumidaj** znajduje się drewniany zajazd z końca XVIII w., zwany napoleońskim, gdyż wg legendy miał w nim odpoczywać sam cesarz Napoleon Bonaparte.

We wsi **Kliczków Wielki**, stanowiącej kiedyś wraz z Kliczkowem Małym, Chajewem i Bukowcem jeden majątek, znajduje się park z początków XIX w. wpisany do rejestru zabytków, w którym jest dziewięć pomników przyrody. Położony w tym parku dwór z początku XIX w. zajmuje obecnie szkoła.

Natomiast we wsi **Kliczków Mały** w parku również wpisanym do rejestru zabytków znajduje się 16 pomników przyrody. Na położonej w parku wyspie znajduje się drewniany dwór o konstrukcji zrębowej z początku XIX w. Ponadto na terenie tej wsi znajduje się drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Jana Nepomucena z około 1764 r., obok również drewniana dzwonnica z XVIII w. W otoczeniu tego kościoła znajduje się również szereg pomników przyrody, z których największy dąb ma obwód 810 cm. Wieś Kliczków Mały znana jest od roku 1392.

We wsi **Dębołęka** wzmiankowanej w latach 1218 – 1229, w okresie połowy XVIII do połowy XIX wieku należącej do rodziny Murzynowskich, znajduje się zespół parkowo-dworski z przełomu XIX i XX wieku. Zespół ten położony jest malowniczo nad rzeką Żegliną.

Gmina Burzenin

Gmina leży w południowo-wschodniej części zasięgu terytorialnego nadleśnictwa i obejmuje powierzchnię 119,40 km², a na jej terenie zamieszkuje 5,8 tys mieszkańców.

Na gminę składają się 32 miejscowości, które obejmują 25 sołectw. Gmina w całości leży w granicach obrębu Złoczew. Powierzchnia gminy stanowi 7,71% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 942,27 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Antonin, Będków, Gacki Światłowizna, Gronów, Grabówka, Jarocice, Kamionka, Ligota, Majaczewice, Niechmirów, Prażmów, Redzeń II, Ręszew, Sambórz, Strumiany, Szczawno, Świerki, Tyczyn, Tyczyn Kolonia, Witów, Wola Będkowska, Wolnica Grabowska.

Burzenin, będący siedzibą gminy jest miejscowością letniskową położoną nad Wartą. Miejscowość znana jest od roku 1344, a prawa miejskie posiadała w latach 1378-1870.

Późnorennesansowy kościół parafialny pod wezwaniem św. Wojciecha i św. Stanisława pochodzi z 1642 r. i jest fundacji biskupa chełmińskiego Stanisława Pstrokońskiego. Kościół ogrodzony jest ogrodzeniem o charakterze obronnym, pochodzącym z połowy XVII w.

W parku wpisanym do rejestru zabytków w Niechmirowie jest jeden pomnik przyrody, dąb szypułkowy (*Quercus robur L.*), również w Witowie w parku obok Domu Pomocy Społecznej, będącym w ewidencji konserwatorskiej, znajduje się pomnik przyrody, lipa drobnolistna (*Tilia cordata MILL.*). Ponadto silnie zdegradowany park znajduje się we wsi Wolnica Niechmirowska.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowanych jest jeszcze osiem innych pomników przyrody, z których osiem to drzewa rodzimego pochodzenia a jeden to stanowisko bluszczu pospolitego (*Hedera helix L.*) na terenie lasów nadleśnictwa.

Gmina Goszczanów

Gmina Goszczanów położona jest w północno-zachodniej części zasięgu terytorialnego nadleśnictwa i zajmuje powierzchnię 123,00 km², stanowiąc 7,92% tego zasięgu. Gmina liczy 5,9 tys mieszkańców. W gminie jest 30 miejscowości skupionych w 28 sołectwach. Obszar gminy jest terenem typowo rolniczym i w całości leży w granicach obrębu Złoczew.

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 237,59 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Goszczanów, Janówek, Karszew, Sokołów, Sulmów, Świnice Kaliskie, Wilczków, Wilkszyce.

Siedziba gminy Goszczanów, o którym pierwsza wzmianka pisana pojawiła się w „bulli gnieźnieńskiej” w roku 1136. Obok Zielęcina, Chlewa, Poprężnik, Gawłowic Poradzewa i Rzężewa, Goszczanów był zawsze najważniejszym ogniwem osiedleńczym na tym terenie.

Regres rozwoju Goszczanowa nastąpił w latach 1327-1332 w okresie wojen polsko-krzyżackich o Pomorze, kiedy w roku 1331 Goszczanów został najechany i zniszczony przez Krzyżaków.

Od 1335 r. wieś znana była jako własność arcybiskupów gnieźnieńskich. W wieku XIV w okolicach Goszczanowa osadzano Tatarów trudniących się hodowlą koni.

Znajdujący się w Goszczanowie zabytkowy barokowy kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina i Stanisława fundacji Adama Poniatowskiego herbu Szreniawa pochodzi z około 1666 r. Wyposażenie kościoła jest barokowo-rokokowe, a kościół wpisany jest do rejestru zabytków.

Obecnie wieś jest gminnym centrum usługowo-handlowym. Ciekawymi obiektami w pozostałych miejscowościach gminy są:

We wsi **Chlewo** znajduje się neobarokowy kościół z drugiej połowy XVIII w.

W parku wiejskim znajdującym się w ewidencji konserwatorskiej we wsi **Sulmów** znajdują się trzy pomniki przyrody w tym platan klonolistny (*Platanus x hispanica MUNCHH.*), również w silnie zdegradowanym parku wiejskim we wsi **Wójcinek** jest pomnik przyrody, buk zwyczajny (*Fagus sylvatica L.*). Wymienione powyżej pomniki przyrody to jedyne pomniki przyrody na terenie gminy.

Natomiast poza wymienionymi powyżej na terenie gminy znajduje się szereg innych parków, w tym wpisany do rejestru zabytków we wsi **Stojanów** oraz parki znajdujące się w ewidencji konserwatorskiej we wsiach **Chlewo**, **Modła**, **Poprężniki** i **Stojanów**. Parki silnie zdegradowane zlokalizowane są we wsiach: **Chwałęcice**, **Poniatów**, **Świnice Kaliskie** i **Trzebień Stary**.

Gmina Klonowa

Gmina Klonowa jest najmniejszą pod względem powierzchni i ludności gminą powiatu sieradzkiego. Gmina zajmująca powierzchnię 95,40 km² położona jest w południowo-zachodniej części omawianego zasięgu. Powierzchnia ta stanowi 6,14% tego zasięgu. Ludność gminy licząca 3,1 tys. zamieszkuje w 18. miejscowościach skupionych w 11 sołectwach.

Gmina w całości leży w granicach obrębu Brąszewice, a lasy nadleśnictwa zajmujące 2557,92 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Grzyb, Górka Klonowska, Klonowa I, Klonowa II, Kuźnica Błońska, Kuźnica Zagrzebska, Kuźnica Zagrzebska Kolonia, Leliwa, Lipcze, Owieczki, Sowizdrzały, Świątki.

Klonowa, obecna siedziba gminy, znana była od 1272 r. jako własność książąt sieradzkich, w XVII w. stanowiła siedzibę starostwa niegrodowego. Za czasów Leszka Czarnego w okolicach eksploatowano rudę żelaza.

Neogotycki kościół parafialny pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego pochodzi z lat 1909-1910 i został wzniesiony w miejscu poprzedniego, drewnianego z 1755 r.

W parku wiejskim znajdującym się w ewidencji konserwatorskiej we wsi **Górka Klonowska** znajdują się cztery pomniki przyrody, są to trzy pojedyncze drzewa i wielogatunkowa grupa drzew, wśród nich również gatunki obcego pochodzenia takie jak sosna czarna (*Pinus nigra* J. F. ARNOLD) i klon srebrzysty (*Acer saccharinum* L.). Ponadto na terenie gminy znajdują się jeszcze dwa inne drzewa rodzimego pochodzenia będące pomnikami przyrody.

Gmina Sieradz

Gmina powstała 1.01.1973 roku z połączenia czterech gromadzkich rad narodowych: Chałupia Mała, Monice, Woźniki i Dąbrowa Wielka. Gmina była jedną z największych w byłym województwie sieradzkim. W wyniku zmian granic administracyjnych Sieradza, w roku 1979 powierzchnia gminy zmniejszyła się o osiem obrębów ewidencyjnych.

Gmina obejmuje obecnie 182,00 km² na terenie 38 miejscowości skupionych w 32 sołectwach. Ludność gminy liczy 9,6 tys.

Lewobrzeżna część gminy, zajmująca powierzchnię 121,50 km², leży w zasięgu terytorialnym obrębu Złoczew Nadleśnictwa Złoczew. Obszar ten obejmuje obręby ewidencyjne: Biskupice, Bobrowniki, Bogumiłów, Chałupki, Chałupia Mała, Chojne, Dąbrowa Wielka, Dąbrówka, Dębina, Dzierlin, Dzigorzew, Jeziory, Kłocko, Kowale Żerosławice, Kuśnie, Łosieniec, Monice, Okręglica, Okopy, Sokołów, Stoczki, Wiechucice, Woźniki, Kolonia Wiechutki. Powierzchnia ta stanowi 7,83% omawianego zasięgu terytorialnego.

W obrębach ewidencyjnych: Bobrowniki, Bogumiłów, Chałupki, Chojne, Dąbrowa Wielka, Dąbrówka, Dębina, Kłocko, Kuśnie, Okręglica, Sokołów, Stoczki, Wiechucice leżą lasy nadleśnictwa zajmujące łącznie 670,09 ha.

Pozostała część gminy leży w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kolumna.

Na terenie gminy w omawianym zasięgu leży szereg wsi o starym rodowodzie, w których znajdują się zabytkowe budowle i założenia parkowe. Do najważniejszych takich miejscowości zaliczyć należy **Biskupice** wieś znaną od 1400 r. gdzie znajduje się eklektyczny pałac zbudowany w latach 1904-1905 położony w parku objętym ewidencją konserwatorską z zabytkowym drzewostanem. Na terenie parku znajdują się cztery drzewa będące pomnikami przyrody, są to drzewa rodzimych gatunków. Obecnie w pałacu znajduje się Zakład Opieki Społecznej.

Drugą jest wieś **Chałupia Mała**, wieś jeszcze starsza, bo znana od 1339 r., a będąca gniazdem rodzimym Świnków, z których wywodzi się arcybiskup gnieźnieński Jakub Świnka. Znajdujący się we wsi neogotycki kościół parafialny, z wystrojem wnętrza prof. Wiktora Zina, pod wezwaniem Narodzenia NMP z lat 1907-1916 jest sanktuarium Matki Boskiej Księżnej Sieradzkiej.

Następną z ciekawszych wsi na omawianym terenie gminy jest wieś **Chojne** znana od 1433 r. jako własność rycerza Mszczuja z Barczewa. Na terenie wsi znajduje się późnogotycki kościół parafialny pod wezwaniem św. Anny z lat 1599-1613 z dobudowaną późnorenesansową

kaplicą z około 1621 r., ponadto we wsi znajduje się późnorenesansowy dwór Zapolskich z 1612 r. przebudowany w XIX w. w otoczeniu, którego leży park z XIX w., wpisany do rejestru zabytków, w którym jest pięć drzew pomników przyrody, w tym sosna wejmutka (*Pinus strobus L.*) i klon srebrzysty (*Acer saccharinum L.*).

Położona również w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa wieś **Dąbrowa Wielka** znana jest od roku 1276, a zabytkowy drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Michała Archanioła pochodzi z początku XVIII w. Jest to kościół o konstrukcji zrębowej, a wyposażenie jego wnętrza jest barokowe. Ponadto we wsi znajduje się dwór z przełomu XVIII i XIX wieku wsparty na czterokolumnowym portyku. W parku, należącym do Ośrodka Hodowli Zwierząt, wpisanym do rejestru zabytków, znajdują się dwie lipy drobnolistne (*Tilia cordata MILL.*) będące pomnikami przyrody.

Silnie zdegradowane parki znajdują się we wsiach: **Bogumiłów, Dąbrówka i Dzierlin**, na terenie tego ostatniego w pobliżu dworu rośnie klon jawor (*Acer pseudoplatanus L.*) będący pomnikiem przyrody.

Mnichów to wieś znana od 1423, w jej okolicach zlokalizowane jest grodzisko pierścieniowate z VI – VII wieku.

Gmina Warta miasto

Warta, najstarsza miejscowość powiatu sieradzkiego zajmuje powierzchnię 10,80 km², czyli 0,69% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, a zamieszkująca ją ludność liczy 3,4 tys. Miasto leży w całości w granicach obrębu Złoczew, a na jego terenie brak lasów nadleśnictwa.

Warta, stolica gminy miejsko-wiejskiej posiada prawa miejskie nieprzerwanie od 1255 r., a nadane je miała przez księcia sieradzkiego Kazimierza Konradowica. Miasto było również miejscem wielu wydarzeń historycznych. W roku 1423 król Władysław Jagiełło wydał tutaj tzw. „statuty warckie”, na mocy których szlachcic mógł usunąć z ziemi sołtysa, wykupując jego sołectwo. W czasie powstania styczniowego w roku 1863 była miejscem koncentracji wojsk powstańczych. W 1899 r. urodził się tu płk S. Skarżyński, który w 1933 r. odbył samotny lot nad Oceanem Atlantyckim, pległ jako pilot RAF. Na domu w którym się urodził jest pamiątkowa tablica, a na rynku jego pomnik.

Miasto zachowało układ urbanistyczny z okresu średniowiecza z zabudową z XVII i XIX w. Na jego terenie znajduje się szereg zabytków sakralnych, z których najstarszym jest gotycki kościół parafialny pod wezwaniem św. Mikołaja z około 1340 roku przebudowany w XVII w. i na początku XX wieku. Ponadto na terenie miasta znajdują się dwa zespoły klasztorne tj. zespół klasztorny Bernardynów ufundowany w 1467 r. i zespół klasztorny Bernardynek. W skład pierwszego z tych zespołów wchodzi: gotycki kościół pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP z lat 1479-1482, przebudowany w stylu barokowym w XVII-XVIII wieku, renesansowa kaplica św. Anny o wystroju barokowym z XVII-XVIII w. i na początku XX w. polichromia rokokowa z 1745-51 r. oraz klasztor z końca XV w. przebudowany w XVII-XVIII w. Zespół klasztorny Bernardynek składa się z

barokowego kościoła pod wezwaniem Narodzenia NMP i św. Józefa z około 1770 r., klasycystycznej dzwonnicy z przełomu XVII i XVIII w i klasztoru Bernardynek z XVIII w. Na terenie ogrodu klasztornego, objętego ewidencją konserwatorską, znajdują się cztery drzewa gatunków rodzimych będące pomnikami przyrody. Poza tym na terenie miasta jest jeszcze jeden pomnik przyrody, który stanowi jednogatunkowa grupa drzew, 3 wiązy szypułkowe – forma płacząca (*Ulmus laevis* PALL.).

Ponadto ciekawymi zabytkami są: klasycystyczny ratusz z 1842 r. i kamieniczki w rynku z XIX w., jatki z połowy XIX w. (obecnie kino) oraz drewniany wiatrak z ok. 1885 r.

Gmina Warta obszar wiejski

Obszar wiejski gminy Warta obejmuje powierzchnię 242,00 km² i liczy 9,9 tys. mieszkańców. Na gminę składa się 69 miejscowości skupionych w 49 sołectwach.

Teren obszaru wiejskiego gminy Warta, którego część położona na zachodnim brzegu rzeki Warty, leży w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa w granicach obrębu Złoczew, swoim obszarem obejmuje obręby ewidencyjne: Augustynów, Bartochów, Cielce, Czartki, Duszniki, Gołuchów, Gać Warcka, Głaniszew, Góra, Grzybki, Jakubice Baszków, Jeziorsko, Kawencynek, Klonówek, Kraków, Łabędzice, Małków, Maszew, Mikołajewice, Ostrów Warcki, Piotrowice, Proboszczewice, Raczków, Socha Kolonia, Socha, Tądów Dolny, Tądów Górny, Tomisławice, Ustków, Witów, Wola Zadąbrowska Stara, Zadąbrowie Radunek, Zadąbrowie Wiatraczyska, Zagajew, Zakrzew, Zaspy Miłkowskie, Zielęcin, Wola Zadąbrowska Nowa.

Do najstarszych miejscowości z wymienionego układu sieci osiedleńczej należą Ostrów Warcki i Małków, które mają metrykę prehistoryczną, młodszymi rozwijającymi się już od XIV wieku miejscowościami są: Cielce, Góra, Jeziorsko, Kraków i Ustków.

Omawiana część gminy obejmuje powierzchnię 139,30 km², co stanowi 8,97% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 163,74 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Cielce, Małków, Mikołajewice, Ostrów Warcki, Zielęcin.

Na omawianym terenie znajduje się szereg zabytków architektonicznych i zabytkowych założeń parkowych. Do takich zaliczyć należy położony we wsi Cielce, znanej od 1366 r., dwór z 1. połowy XIX w., odbudowany w końcu XX w. oraz kaplica pod wezwaniem św. Teresy z 1932 r. Park przy dworze objęty jest ewidencją konserwatorską.

Małków to wieś znana od 1390 r. Na terenie wsi znajduje się oryginalny klasycystyczny pałac Biernackich z lat 1810-1820, wzorowany na rezydencji Napoleona na Elbie, w parku z cennym drzewostanem z XIX w. znajduje się pomnik Władysława St. Reymonta. W drzewostanie parku wpisanym do rejestru zabytków występuje dziewięć pomników przyrody, drzew rodzimego pochodzenia.

Wieś Jeziorsko położona jest na zachodnim brzegu zbiornika Jeziorsko. We wsi znajduje się neoklasycystyczny kościół pochodzący z pierwszej połowy XIX w.

Na terenie letniskowej wsi Mikołajewice znajduje się zespół dworsko-parkowy wzniesiony na przełomie XVIII i XIX wieku. W parku, objętym ewidencją konserwatorską, występuje pięć drzew rodzimego pochodzenia będących pomnikami przyrody.

We wsi Ustków znajduje się klasycystyczny dwór z XIX w. oraz położone w silnie zdegradowanym parku zabudowania dworskie. W parku występują trzy pomnikowe drzewa gatunków rodzimych.

Ponadto na terenie gminy występują dwa drzewa będące pomnikami przyrody oraz silnie zdegradowany park we wsi Zakrzew.

Na terenie gminy położona jest część Zbiornika Jeziorsko i część rezerwatu ornitologicznego Jeziorsko.

Gmina Wróblew

Teren gminy położonej w środkowej części zasięgu nadleśnictwa zajmuje powierzchnię 113,20 km², czyli 7,29% tego zasięgu i liczy 6,3 tys. mieszkańców.

Gmina składa się z 37 miejscowości skupionych w 24 sołectwach i w całości leży w granicach obrębu Złoczew.

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 263,94 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Charłupia Wielka, Józefów, Kościerzyn Rozparcelowany Majątek, Oraczew, Orzeł Biały, Sadokrzyce Las, Smardzew.

Wieś gminna Wróblew znana jest od roku 1330 jako gniazdo rodowe Wróblewskich. Obecnie stanowi lokalne centrum usługowo-handlowe. Zabytkiem na terenie Wróblewa jest, posiadający barokowe wyposażenie, drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Piotra i Pawła z 1804 r. Na terenie gminy znajduje się również 18 pomników przyrody, pomniki te stanowią zarówno pojedyncze drzewa rodzimego i obcego pochodzenia jak i aleje i jednogatunkowe grupy drzew.

Położona na terenie gminy wieś **Tubądzin** znana od 1392 r. założona została według legendy przez rycerza Tubąda. Na terenie wsi znajduje się Muzeum Wnętrz Dworskich zlokalizowane w klasycystycznym pałacu Zbijewskich z 1796 r., następnie od 1891 r. należącym do Walewskich. Pałac to jedna ze wspanialszych rezydencji szlacheckich w kraju. Obok pałacu znajduje się park wpisany do rejestru zabytków, w którym są trzy drzewa pomniki przyrody oraz będąca również pomnikiem przyrody aleja lipowa.. Ponadto we wsi jest kościół parafialny pod wezwaniem św. Wawrzyńca z 1900 r., a obok niego ciekawa drewniana kapliczka z końca XVII w.

Na terenie gminy leży również wieś **Wąglczew** znana od roku 1358 jako własność Kazimierza Wielkiego. We wsi znajduje się późnorennesansowy kościół parafialny pod wezwaniem św. Klemensa zbudowany w latach 1622-1626, a ufundowany przez prymasa Polski Macieja Łubieńskiego. Wyposażenie wnętrza kościoła jest barokowe, a obok znajduje się, będący obecnie plebanią, klasztor bożogrobowców z około 1626 r. Na terenie wsi znajduje się również silnie zdegradowany park.

Parki objęte ewidencją konserwatorską z drzewami, grupami drzew i alejami stanowiącymi pomniki przyrody znajdują się we wsiach: **Charłupia Wielka, Dziebędów, Inczew, Kobierzyczo, Kościerzyn**. W drzewostanach parków, również objętych ewidencją konserwatorską, zlokalizowanych we wsiach **Edmundów i Smardzew** pomników przyrody nie zainwentaryzowano. Podobnie w silnie zdegradowanym parku w **Zakrzewie**.

Gmina Złoczew miasto

Złoczew to gmina miejsko-wiejskiej, jako siedziba gminy wzmiankowany już w 1496 roku. Prawa miejskie posiadał w latach 1605-1870, które nadano mu z inicjatywy ówczesnego właściciela Andrzeja Ruszkowskiego. Ponownie prawa miejskie Złoczew uzyskał w roku 1919. W czasie insurekcji kościuszkowskiej w 1794 r. Złoczew był wyznaczony jako miejsce wybuchu powstania w zaborze pruskim.

Złoczew zajmuje powierzchnię 13,00 km², co stanowi 0,84% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa i liczy 3,5 tys. mieszkańców, leży w granicach obrębu Złoczew.

Fragment lasów nadleśnictwa o powierzchni 1,18 ha położony jest w obrębach ewidencyjnych nr 1 i 3.

Do najstarszych najciekawszych obiektów zabytkowych w mieście należą: późnorennesansowy kościół parafialny pod wezwaniem św. Andrzeja Apostoła z lat 1611-1614, przebudowany w XVI-XVII wieku, późnorennesansowy kościół pod wezwaniem Świętego Krzyża z około 1600 r. przebudowany w okresie jak wymieniony poprzednio. Ponadto do ciekawych zabytków należą: klasztor bernardynów (obecnie kamedulek – jedyny w Polsce), pałac z lat 1614-1617, przebudowany w XVII-XIX wieku oraz oficyny z około XVIII wieku połączone z korpusem galerią.

Na terenie miasta jest dziesięć drzew rodzimych gatunków będących pomnikami przyrody, z tego dziewięć na terenie parku miejskiego objętego ewidencją konserwatorską.

Gmina Złoczew obszar wiejski

Gmina leży w południowej części omawianego zasięgu terytorialnego i składa się z 31 miejscowości skupionych w 21 sołectwach. Jest to obszar o powierzchni 104,50 km² zamieszkały przez 4 tys. ludności. Powierzchnia gminy zajmuje 6,73% powierzchni zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Wszystkie obręby ewidencyjne tej gminy leżą w granicach obrębu Złoczew.

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 1877,69 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Biesiec, Broszki, Broszki Kolonia, Czarna, Dąbrowa Miętka, Emilianów, Gronówek, Grójec Mały, Grójec Wielki, Lesiak Stara Huta, Łeszczyn, Pieczyńska Wilkołek Grójecki, Stanisławów, Stolec, Szklana Huta.

Na terenie gminy w lasach nadleśnictwa znajdują się dwa rezerwaty leśne: Nowa Wieś o powierzchni 117,65 ha i Paza o powierzchni 27,04 ha.

Ponadto również w lasach nadleśnictwa na terenie obszaru wiejskiego gminy zlokalizowane są trzy pomniki przyrody. Pomniki te stanowią: wielogatunkowa grupa drzew buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.) i dęba szypułkowego (*Quercus robur* L.), pojedynczy dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.) i stanowisko bluszczu pospolitego (*Hedera helix* L.).

We wsi **Stolec** leżącej na obszarze wiejskim gminy, stanowiącej gniazdo rodowe Stoleckich, znajduje się neogotycki kościół parafialny pod wezwaniem św. Wawrzyńca z lat 1912-1925. Wewnątrz kościoła znajduje się nagrobek Waleriana Olszowskiego kasztelana spicmierskiego, wnuka Andrzeja Frycza Modrzewskiego, przeniesiony z dawnego kościoła drewnianego. Nagrobek pochodzi z roku 1661, natomiast pierwsze wiadomości o wsi Stolec sięgają roku 1449. Na terenie wsi znajduje się również, silnie zdegradowany park podworski.

3.3.3. Powiat wieluński

Powiat wieluński położony w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego, obejmuje powierzchnię 927,7 km², zamieszkuje go ok. 81 tys. mieszkańców. Pod względem administracyjnym powiat składa się z 10. gmin, w tym jednej miejsko-wiejskiej. W granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa leżą jedynie częściowo gminy Konopnica i Ostrówek.

Zasięg terytorialny powiatu pokrywa się z terenem dawnej średniowiecznej Ziemi Wieluńskiej, której bogata w wydarzenia historia pozostawiła wiele obiektów zabytkowych. Siedziba Starostwa Powiatowego leży poza zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa.

W granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa znajduje się 108,50 km², co stanowi 6,99% tego obszaru.

Lasy na omawianym obszarze powiatu zajmują 3085,58 ha, z czego prywatne stanowią 48,72%. Lesistość tej części powiatu wynosi 28,43%.

Gmina Konopnica

W skład gminy wchodzi 12 sołectw zajmujących powierzchnię 83,00 km², zamieszkałych przez 4,2 tys. mieszkańców.

Gmina Konopnica jest gminą rolniczą, gdzie użytki rolne stanowią 68% ogólnej powierzchni gminy. Część gminy leży w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wieluń, natomiast południowo-wschodnim zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew znajduje się jej przeważająca, północna część wraz ze stolicą gminy Konopnicą. Obszar ten obejmuje 70,50 km², czyli 4,54% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, w granicach obrębów ewidencyjnych: Bębnow, Głuchów, Kamyk, Konopnica, Piaski, Rychłocice, Szyndzielów, Wrońsko, Mała Wieś.

Znaczna część tego terenu leży w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki.

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 1191,33 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Głuchów, Konopnica, Rychłocice, Szyndzielów, Wrońsko.

Na terenie gminy znajduje się rezerwat leśny Hołda o powierzchni 71,24 ha, którego celem ochrony jest zachowanie dobrze zachowanych fitocenoz grądowych, łągowych i borowych oraz licznie występujących stanowisk roślin chronionych.

Wieś gminna **Konopnica**, położona nad Wartą po obu jej stronach jest miejscowością o charakterze wypoczynkowym. Równocześnie wieś stanowi lokalne centrum usługowo-handlowe. Konopnica znana jest od 1399 r., jednak liczne wykopaliska na jej terenie wskazują na jej wcześniejszy rodowód. Położone we wsi, w zakolu Warty, grodzisko stożkowe z okresu od XI do XIV w. do dziś zachowało czytelny zarys.

Istniejącymi obecnie na terenie wsi zabytkami są: wczesnobarokowy kościół parafialny pod wezwaniem św. Rocha z 1642 r. i neogotycki pałac Koziarskich z połowy XIX w. położony w parku objętym ewidencją konserwatorską; w parku tym znajduje się sześć drzew rodzimego pochodzenia, uznane za pomniki przyrody.

We wsi **Rychłocice** znajduje się modrzewiowy kościół parafialny pod wezwaniem Zwiastowania NMP, pochodzący z 1770 r. We wsi znajduje się również park zabytkowy objęty ewidencją konserwatorską, w którym jest jedenaście drzew rodzimego pochodzenia będących pomnikami przyrody, są to głównie topole białe (*Populus alba L.*), ale jest wśród nich również ściśle chroniony cis pospolity (*Taxus baccata L.*).

Gmina Ostrówek

Gmina, składająca się z 28. miejscowości skupionych 13. sołectwach, zajmuje powierzchnię 102,00 km² i liczy 4,7 tys. mieszkańców.

Teren gminy Ostrówek leży w południowej części zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, w granicach obrębu Złoczew. Pozostała część gminy leży w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wieluń.

W granicach omawianego zasięgu terytorialnego leży jedynie północna część gminy zajmująca 38,00 km², co stanowi 2,45% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, w granicach obrębów ewidencyjnych lub ich części: Janów, Kopiec (cz.), Kuźnica, Milejów, Oleśnica, Ostrówek, Rudlice Jackowskie, Wielgie (cz.), Wola Rudlicka.

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 387,91 ha, leżą we wszystkich wymienionych powyżej obrębach ewidencyjnych, z wyjątkiem obrębu Janów.

Niewielki fragment powierzchni gminy, na wschód od miejscowości Wielgie, obejmuje swoim zasięgiem Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki.

Siedziba gminy znana była pod nazwą Ostrów od roku 1446. Na terenie Ostrówka w parku podworskim z XIX w. znajduje się lipa drobnolistna (*Tilia cordata MILL.*) będąca pomnikiem przyrody.

We wsi **Wielgie** znajduje się park podworski, znajdujący się w ewidencji konserwatorskiej, a w nim cztery drzewa rodzimego pochodzenia będące pomnikami przyrody.

3.3.4. Powiat wieruszowski

Powiat wieruszowski położony jest południowo-zachodniej części województwa łódzkiego. Przez jego środek przebiega droga krajowa nr 8 między Łodzią i Wrocławiem.

Powiat obejmuje powierzchnię 576,2 km², a jest zamieszkiwany przez około 43 tys. mieszkańców. Siedziba władz powiatu znajduje się poza zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa, który obejmuje jedynie północną część gminy Lututów.

W granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa znajduje się 27,40 km², co stanowi 1,76% tego obszaru.

Gmina Lututów

Północny fragment terenu gminy liczącej 75,1km² i 5,1 tys. mieszkańców, wraz z siedzibą gminy leży w południowo-zachodniej części zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew, w granicach obrębu Brąszewice. Jest to obszar o powierzchni 27,40 km², zajmujący 1,76% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, położonym w granicach obrębów ewidencyjnych: Augustynów, Dębina, Jeżopole, Kopaniny, Niemojew, Ostrycharze, Piaski, Popielina, Towarzystwo, Lututów.

Pozostała część gminy leży w zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Wieluń.

Lasy nadleśnictwa, zajmujące 61,21 ha, leżą w obrębach ewidencyjnych: Augustynów, Dębina, Jeżopole, Kopaniny, Lututów, Piaski, Popielina. Ponadto na omawianym terenie gminy występują lasy prywatne o powierzchni 95 ha.

Wieś gminna **Lututów** stanowi obecnie jedynie lokalne centrum handlowo-usługowe, ale jest miejscowością znaną już w XIV wieku, która w latach 1405-1720 oraz ponownie w latach 1843-1870 posiadała prawa miejskie. Z czasów przeszłości miejskiej w Lututowie zachował się układ przestrzenny z czworobocznym rynkiem i okalająca go zwartą zabudową.

Na terenie Lututowa znajduje się klasycystyczny pałac Taczanowskich położony w parku z zabytkowym drzewostanem oraz zabudowania folwarczne i spichlerz z około 1800 roku – zajmuje je obecnie Zespół Szkół Rolniczych. Oryginalny kościół parafialny w stylu neoromańsko-mauretańskim, pod wezwaniem św. Piotra i Pawła pochodzi z lat 1910-1917,

W części gminy leżącej w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew brak pomników przyrody.

3.3.5. Powiat zduńskowolski

Powiat zduńskowolski położony w środkowo-zachodniej części województwa łódzkiego, jest jednym z najmniejszych powiatów tego województwa. Zajmuje obszar 369,2 km², a zamieszkiwany jest przez ok. 70 tys. mieszkańców.

Omawiany powiat składa się z czterech gmin: Szadek, Zapolice, Zduńska Wola i miasto Zduńska Wola, z których jedynie niewielki fragment gminy Zapolice leży w omawianym zasięgu

terytorialnym. Powierzchnia tego obszaru wynosi 17,90 km², co stanowi 1,15% powierzchni obszaru w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Lasy na tym terenie powiatu zajmują 296,36 ha, z czego lasy prywatne stanowią 9,12%. Lesistość tego obszaru wynosi 16,55%.

Gmina Zapolice

Jedynie niewielki południowo-zachodni fragment gminy Zapolice, o powierzchni 17,90 km², leży w południowo-wschodnim zasięgu terytorialnym nadleśnictwa w granicach obrębu Złoczew. Obszar ten stanowi 1,15% zasięgu terytorialnego nadleśnictwa i obejmuje obręby ewidencyjne: Jeziorko, Kalinowa, Rembieszów. Pozostała część gminy leży w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kolumna.

Lasy nadleśnictwa obejmują 269,91 ha, a na ich terenie leży rezerwat torfowiskowy torfowisk niskich Korzeń, o powierzchni 34,93 ha. Lasy nadleśnictwa występują na terenie wszystkich trzech wymienionych powyżej obrębów ewidencyjnych, ponadto omawiany teren leży w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki.

Zapolice, siedziba gminy leżąca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kolumna, to wieś wzmiankowana w źródłach historycznych w XIV wieku. W wrześniu 1939 roku wieś była miejscem zaciętych walk Polaków z hitlerowcami.

W leżącej w omawianym zasięgu wsi Kalinowa jest dwór z I połowy XIX wieku otoczony parkiem zabytkowym objętym ewidencją konserwatorską, w którym znajdują się trzy drzewa rodzimego pochodzenia, uznane za pomniki przyrody. Łącznie na omawianym terenie gminy zlokalizowanych jest pięć drzew uznanych za pomniki przyrody. Wśród tych pomników jest sosna limba (*Pinus cembra L.*) rosnąca w miejscowości Rembieszów.

Ponadto w Rembieszewie w sąsiedztwie oddz. 352 obrębu Złoczew, znajduje się kaplica podworska posiadająca wartość historyczną.

3.3 Sieć **ECONET-POLSKA**

Kraje Unii Europejskiej dążąc do współpracy w zakresie ochrony przyrody utworzyły w 1992 r. Europejską Sieć Ekologiczną **EECONET** (*European Ecological Network*). Jest to spójny przestrzennie i funkcjonalnie system obszarów o wysokich walorach przyrodniczych. Sieć ma sprzyjać integracji działań poświęconych ochronie różnorodności biologicznej i krajobrazowej Europy.

Koncepcja krajowej sieci ekologicznej **ECONET POLSKA** jest próbą zmierzającą do poszerzenia sieci **ECONET** na kraje Europy Wschodniej i Centralnej oraz realizacji zaleceń Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUNC). Koncepcja ta nie ma umocowania prawnego, a jest tylko zbiorem pewnych wytycznych.

Sieć **ECONET PL**, podobnie jak i sieć **EECONET**, tworzą:

- obszary węzłowe (biocentra i strefy buforowe),
- korytarze ekologiczne,
- obszary wymagające unaturalnienia.

Obszary węzłowe wyróżniają się z otoczenia bogactwem różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Często tworzą ważne ostoje dla gatunków rodzimych i wędrownych, w tym wielu rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Nadleśnictwo Złoczew w większości położone jest poza elementami sieci **ECONET**. Jedynie wschodnia część nadleśnictwa znajduje się w obszarze węzłowym **Dolina Środkowej Warty (19M)**, obszar o znaczeniu międzynarodowym obejmujący dolinę Warty wraz ze Zbiornikiem Jeziorsko. Ponadto nadleśnictwo położone jest w krajowym korytarzu **Sieradzkim Warty (19k)** obejmującym obszar na południe i wschód od Zbiornika Jeziorsko.

4 Warunki i walory przyrodnicze występujące w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa

W rozdziale tym przedstawiono ogólną charakterystykę warunków przyrodniczych Nadleśnictwa Złoczew. Został on sporządzony w oparciu o następujące pozycje:

- Kondracki J. „Geografia regionalna Polski”,
- J. Stachy „Atlas hydrologiczny Polski”,
- Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych,
- Regionalizacja klimatyczna Polski E. Romera,
- Operat glebowo-siedliskowy Nadleśnictwa Złoczew wg stanu na 1.01.2005 r.,
- arkusze map geologicznych,
- dane z Banku Danych o Lasach.

4.1 Podział nadleśnictwa na jednostki fizyczno-geograficzne

Nadleśnictwo Złoczew na tle podziału regionalnego Europy należy do:

provincji – Niż Środkowoeuropejski (31)

podprovincji – Niziny Środkowopolskie (318)

makroregionu – Nizina Południowowielkopolska (318.1-2)

mezoregionu – Wysoczyzna Turecka (318.17)

mezoregionu – Kotlina Sieradzka (318.18)

mezoregionu – Wysoczyzna Złoczewska (318.22)

mezoregionu – Kotlina Szczercowska (318.23)

mezoregionu – Kotlina Grabowska (318.21)

Mezoregion Kotlina Sieradzka ma około 350 km² powierzchni i rozciąga się na długości ponad 50 km doliny rzeki Warty. Elementami naturalnego krajobrazu są terasy madowe holoceniowe, zajęte przeważnie przez łąki oraz terasy piaszczyste plejstoceniowe, przeważnie zalesione. Mezoregion obejmuje północno-wschodnią część zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, na którym nie występują lasy nadleśnictwa.

Mezoregion Kotlina Grabowska, o powierzchni około 830 km², tworzy nieckowate obniżenie o powierzchni około 830 km². Teren kotliny wypełniają piaski wydymowe uformowane liczne niewielkie wydmy. Mezoregion rozciąga rzeka Proсна. Teren kotliny obejmuje niewielki fragment południowo-zachodniego zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, na którym położone są oddziały: 126-163, 185-275 i 292-297 obrębu Brąszewice.

Mezoregion Kotlina Szczercowska jest równiną pochodzenia zastoiskowego. Obszar tego mezoregionu obejmuje około 1203 km², w którym można wyróżnić następujące formy

ukształtowania terenu: pradoliny i doliny rzeczne, obszary wydmore, równiny zastoiskowe oraz zdenudowaną morenę denną. Wysokość względna wydm wynosi od 10 do 25 m, na których wytworzyły się bory sosnowe. Najniższym punktem Kotliny Szczercowskiej (151 m n.p.m.) jest nurt rzeki Widawki w miejscowości Dzbanki, w pobliżu Szczercowa. Na terenie mezoregionu występują torfowiska jako pozostałości dawnych koryt rzecznych oraz złoża torfu szacowane są na ok. 0,5 mln ton.

Mezoregion Wysoczyzny Złoczewskiej, obejmujący obszar 1187 km², zajmuje największą część zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, na jego terenie leży również przeważająca część lasów nadleśnictwa. Wysoczyznę stanowi równina morenowa położona w międzyrzeczu Proсны i górnej Warty. Na dziale wodnym między tymi rzekami występują ostańce moren i kemów o wysokości do 206 m n.p.m. Głównymi miejscowościami tego regionu są Złoczew i Błaszki.

Mezoregion Wysoczyzny Tureckiej o powierzchni około 1363 km² zajmuje jedynie niewielki fragment zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w granicach zasięgu obydwu obrębów. Wysoczyzna Turecka składa się z ciągu dość wysokich wzgórz morenowych o wysokości bezwzględnej do 191 m n.p.m., rozdzielonych obniżeniami i dolinami rzek. Na terenie mezoregionu leżą lasy leśnictwa Sokołów obrębu Złoczew.

Położenie Nadleśnictwa Złoczew na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej

4.2 **Podział nadleśnictwa na jednostki przyrodniczo-leśne**

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski położenie Nadleśnictwa Złoczew przedstawia się następująco:

III Kraina Wielkopolsko-Pomorska

Mezoregion Wysoczyzny Tureckiej (**III.34**);

Mezoregion Kotliny Żmigrodzkiej, Milickiej i Grabowskiej (**III.35**);

VI Kraina Małopolska

Mezoregion Sieradzko-Łódzki (**VI.1**);

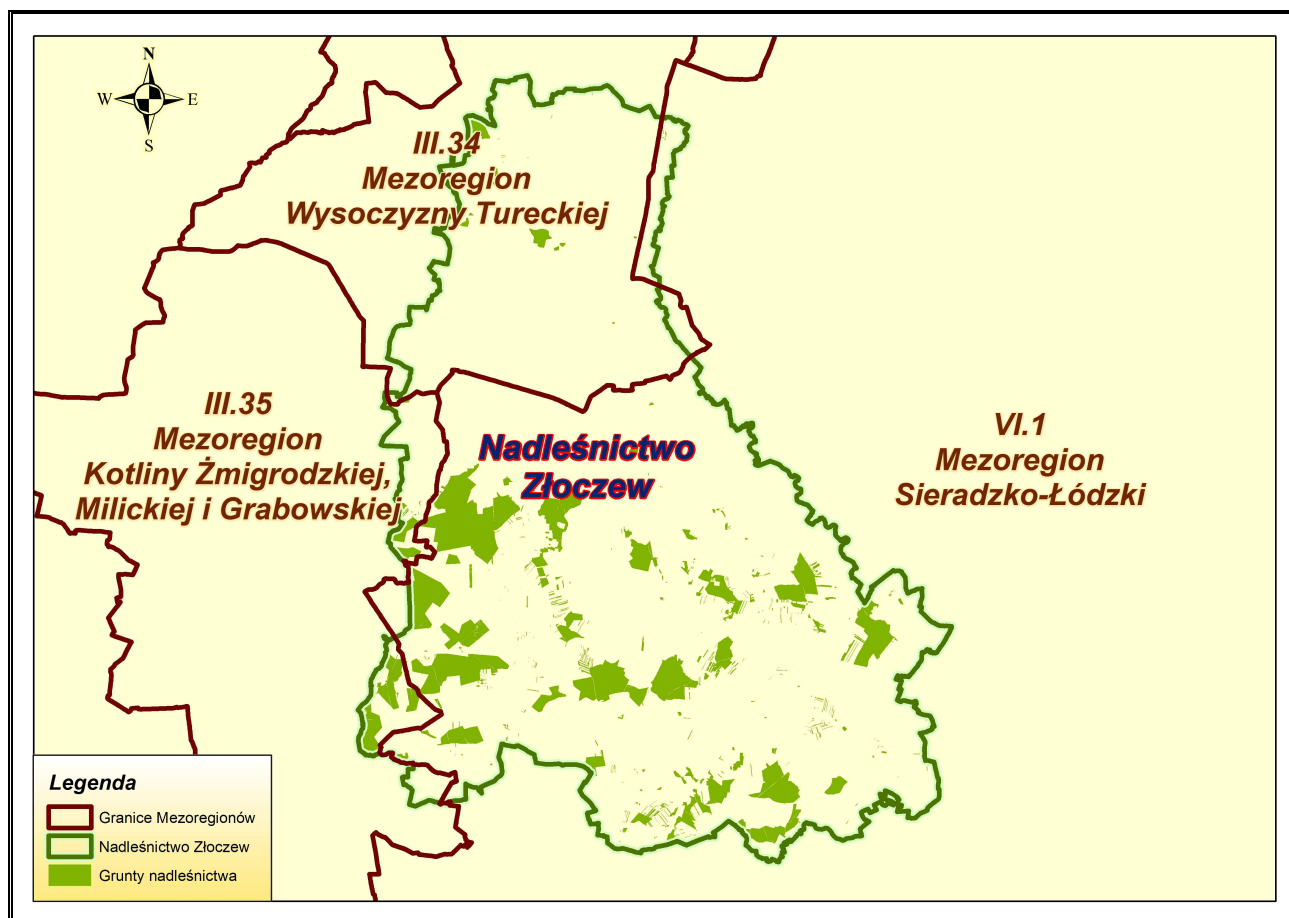
Mezoregion Wysoczyzny Tureckiej obejmuje swoim zasięgiem północną część nadleśnictwa. Krajobrazy naturalne mają charakter mozaiki. Mezoregion odznacza się urozmaiconą rzeźbą. Dominują utwory plejstoceny: gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia środkowopolskiego, miejscami w morenach czołowych. Przeważa krajobraz roślinny dąbrów świetlistych i grądów. Nieduże powierzchnie krajobrazów borów, borów mieszanych i grądów znajdują się w części północno-zachodniej, grądów typowych – w południowo-zachodniej, a borów mieszanych i grądów w odmianie wielkopolsko-kujawskiej – we wschodniej. Lesistość jest niska, wynosi ok. 14%. Lasy tworzą małe i średnie kompleksy, z czego 73% powierzchni jest w zarządzie RDLP w Poznaniu, a jedynie niewielka ich część w południowo-wschodniej części mezoregionu należy do Nadleśnictwa Złoczew.

Mezoregion Kotliny Żmigrodzkiej, Milickiej i Grabowskiej zajmuje powierzchnię 3107 km², w tym obszary leśne i seminaturalne zajmują 34%. Mezoregion obejmuje swoim zasięgiem zachodnią część Nadleśnictwa Złoczew. Obszar ten jest rozległym obniżeniem obejmującym trzy kotliny. W Kotlinie Grabowskiej przeważają piaski i żwiry sandrowe zlodowacenia środkowopolskiego oraz występują holoceny piaski i żwiry, mady rzeczne, tofy i namuły wypełniające doliny rzek. Ogólnie najczęściej jest utworów zlodowacenia środkowopolskiego, głównie piasków i żwirów sandrowych, natomiast rzadko występują gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe. Dominuje krajobraz roślinny śródłądowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie wielkopolsko-łużyckiej w podwariancie z dużym udziałem łęgów jesionowo-olszowych i olsów. Lesistość jest średnia i wynosi 31%. Lasy tworzą średnie i duże kompleksy zajmujące łącznie ok. 980 km².

Mezoregion Sieradzko-Łódzki obejmuje swoim zasięgiem największą część nadleśnictwa. Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 8468 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 22%. Dominują krajobrazy peryglacjalne równinne i faliste, rzadziej pagórkowate i wzgórzowe. Obszar obejmuje teren o rzeźbie uformowanej głównie w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Jest to bezjeziorna równina denudacyjna, miejscami z ciągami wzgórz morenowych i kemów osiagających do 206 m n.p.m. w okolicach Złoczewa. Dominują utwory geologiczne zlodowacenia środkowopolskiego, głównie plejstoceny gliny zwałowe, piaski i żwiry

lodowcowe, oraz piaski i żwiry sandrowe. W okolicach Złoczewa oraz na południe od Bełchatowa nieco liczniejsze są żwiry, piaski, glazy i gliny moren czołowych oraz piaski i mułki kemów. Dolinę Warty i jej dopływów oraz bezodpływowe zagłębienia po zanikłych jeziorach wypełniają holoceńskie piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. Krajobraz roślinny mezoregionu to głównie dąbrowy świetliste i grądy oraz bory mieszane i grądy w odmianie małopolskiej. Rzadko spotykane są krajobrazy borów, borów mieszanych i grądów w podwariacie z dużym udziałem łęgów jesionowo-olszowych i olsów. Lesistość jest mała i wynosi 20%. Lasy tworzą małe i średnie kompleksy, które zajmują około 1690 km².

Położenie Nadleśnictwa Złoczew na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej

4.3 Klimat

Wg podziału klimatycznego Polski zaproponowanego przez Wosia (1999), obszar zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew położony jest w trzech regionach klimatycznych:

- **Region Środkowowielkopolski (R-XV)** – część północna nadleśnictwa
- **Region Południowowielkopolski (R-XVI)** – część zachodnia
- **Region Środkowopolski (R-XVII)** – część wschodnia

Granice Regionu Środkowowielkopolskiego odznaczają się różnym stopniem ostrości, najmniej wyraźny jest odcinek granicy południowej, oddzielający od Regionu

Południowowielkopolskiego. Taki charakter granic świadczy o wielu podobieństwach stosunków klimatycznych panujących w omawianym regionie do warunków klimatycznych obszarów z nim sąsiadujących. Na tle innych obszarów region wyróżnia stosunkowo częste występowanie dni z pogodą bardzo ciepłą i zarazem pochmurną. Jest ich średnio w roku prawie 60, wśród nich prawie 39 cechuje brak opadu. Region ten wyróżnia się także dość znaczną frekwencją dni przymrozkowych bardzo chłodnych, w których jednocześnie występuje opad. Średnio w roku jest ich prawie 20.

Region Południowowielkopolski najwięcej wspólnych cech ma z warunkami panującymi w Regionie Środkowowielkopolskim. Świadczy o tym rysująca się bardzo słabo granica klimatyczna między tymi regionami. W regionie dni umiarkowanie ciepłych i jednocześnie pochmurnych bez opadu jest w roku prawie 49. Cechą wyróżniającą ten region jest dość znaczna frekwencja dni z pogodą przymrozkową pochmurną, których notuje się średnio w roku prawie 22. Wśród nich zwykle 14 jest bez opadu, a 8 z opadem. Mniej jest natomiast dni z pogodą umiarkowanie mroźną. W roku jest ich średnio około 12.

Region Środkowopolski należy do grupy największych wyróżnionych regionów klimatycznych. Obejmuje głównie Wyżynę Łódzką. Region cechuje wydłużony kształt i jest ułożony południkowo. Najczęściej występującym typem pogody jest pogoda umiarkowanie ciepła, pochmurna oraz bez opadu. Takich dni jest średnio w roku około 38. Ponadto dni dość mroźnych z dużym zachmurzeniem i opadem jest w roku prawie 7.

Wg informacji klimatycznej zamieszczonej w *Banku Danych o Lasach*, oraz na podstawie danych zapisanych w *Atlasie klimatu Polski* (Lorenc H. (red.), 2005, IMiGW) wartości najważniejszych parametrów pogodowych kształtują się następująco:

- średnia roczna temperatura powietrza: 9 - 11°C
- średnia temperatura powietrza okresu wegetacyjnego: 16°C
- średnia roczna suma opadów: 350 – 400 mm
- średnia suma opadów w okresie wegetacyjnym: 150 – 200 mm
- średnia długość okresu wegetacyjnego: 230 – 240 dni
- średnia długość okresu bez przymrozków: 205 - 210 dni
- średnia długość okresu bez przymrozków na wys. 0,5 cm n.p.g.: ok. 190 dni
- średnia liczba dni z pokrywą śnieżną w sezonie zimowym: 60 - 70 dni

4.4 Budowa geologiczna

Rozwój geologiczny regionu łódzkiego znalazł odzwierciedlenie we współczesnym kształcie powierzchni. Powszechnie zaliczany do terenów nizinnych łączy w sobie cechy terenów nizinnych i wyżynnych. Wśród osadów czwartorzędowych, powszechnych na tym obszarze, spotykamy wychodnie skał podłoża mezozoicznego. Utwory mezozoiczne tworzą wyniesienie wydłużone ku

północy łatwe do prześledzenia nie tylko w strukturach podłoża, ale również w ukształtowaniu powierzchni.

Współczesna powierzchnia powiatu sieradzkiego zbudowana jest głównie z utworów pochodzenia lodowcowego oraz nieco młodszych osadów eolicznych i rzecznych należących łącznie do systemu czwartorzędowego. Pod tym płaszczem skał luźnych występują utwory trzeciorzędowe powstałe w warunkach sedymentacji lądowej jako osady wietrzelskowe, rzeczne i jeziorne. Pod tą nieciągłą serią trzeciorzędową znajdują się skały mezozoiczne przeważnie pochodzenia morskiego z jury i kredy. W niektórych miejscach skały te wychodzą na powierzchnię spod osadów czwartorzędowych.

Utwory mezozoiczne należą do najstarszych na tym terenie. Występują one w zasięgu dwóch jednostek strukturalno-tektonicznych monokliny przedsudeckiej, która ku południowemu-wschodowi przechodzi w monoklinę śląsko-krakowską oraz niecki mogileńsko-łódzkiej. Linia graniczna łącząca te dwie struktury biegnie od Szczercowa w kierunku Widawy, Burzenina i Kliczkowa. Wzdłuż tej linii na utworach wapiennych górnio-jurajskich związanych z monokliną przedsudecką, zalegają piaski i żwiry dolnokredowe należące do niecki łódzkiej. Ogniwa jury górnej wykształcone w postaci skał wapienno - marglistych występują w kierunku na południe. Obecność ich zaznacza się na terenie gminy Burzenin. Wapienie margliste stanowią doskonały naturalny surowiec do produkcji cementu portlandzkiego. Utwory kredy dolnej w zachodniej części niecki łódzkiej reprezentowane są przez piaski drobnoziarniste z glaukonitem, a miejscami także przez piaski gruboziarniste i żwiry. W stropie tej kilkudziesięciometrowej serii znajduje się kompleks utworów piaszczystych z fosforytami. Konkrecje fosforytonośne występują w serii żółtawych piasków ilastych o miąższości 1 - 2 m w strefie od Widawy w kierunku Burzenina i Tumidaju. Na osadach kredy dolnej w Niecce Łódzkiej zalegają opoki, margle, wapienie i gezy o miąższości przekraczającej 1000 m. Reprezentują one cykl sedymentacji morskiej skał węglanowych kredy górnej. Po zakończeniu sedymentacji mezozoicznej utwory te podlegały w trzeciorzędzie (70 mln lat) deformacjom tektonicznym, a ich powierzchnia była niszczone przez wietrzenie, erozję rzeczna i procesy krasowe. Większość linii tektonicznych i kopalnych form wklęsłych ma kierunek zbliżony do biegu i upadku warstw, czyli z północnego - zachodu na południowy - wschód i z południowego - zachodu na północny - wschód. Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są przez piaski kwarcowe, mułki i ropy z węglem brunatnym. Powstały jako osady rzeczne lub jeziorne w zarastających zbiornikach, w warunkach klimatu gorącego i wilgotnego. W obszarze powiatu występują one na zachód od linii Warty i na północ od Wyżyny Wieluńskiej, czyli w obrębie dzisiejszej Wysoczyzny Złoczewskiej. W okolicy Złoczewa występuje złożo węgla brunatnego o zasobach szacowanych na 550 mln ton. Pokłady mioceńskiego węgla występują wśród ilów, mułków i piasków wypełniających zapadlisko tektoniczne o głębokości około 270 m, powstałe z wapieniach górniojurajskich. Pod koniec trzeciorzędu klimat z gorącego stał się umiarkowany i suchy, co jest początkiem zmian klimatycznych prowadzących do ochłodzenia w czwartorzędzie. Obszar ten, jak cała Polska środkowa, podlegał w czwartorzędzie dwukrotnie

złodowaceniom: południowopolskiemu, które objęło obszar całej Polski oraz środkowopolskiemu, podczas którego lód skandynawski rozprzestrzenił się w kierunku południowym po północny skraj Wyżyny Krakowsko - Częstochowskiej i Kielecko - Sandomierskiej. Podczas złodowacenia północnopolskiego lądolód południowym skrajem dotarł po Kotlinę Kolską, zatem obszar dorzecza Warty znalazł się na bliskim jego przedpolu. Panował tutaj wówczas klimat pustyni lodowej i tundry. Okresy międzylodowcowe odpowiadają ociepleniom klimatycznym zbliżonym do współczesnych warunków klimatu umiarkowanego. W okresach tych przeważają procesy denudacji i akumulacji osadów rzecznych. Osady lodowcowe występujące na powierzchni całego obszaru powiatu zostały złożone przez lądolód warciański, który swym jęzorem nasunął się aż po Wyżynę Wieluńską. W przekroju syntetycznym czwartorzędu dorzecza środkowej Warty zaznacza się następujący układ osadów: w części spągowej występują piaski i żwiry, przeważnie w obniżeniach terenu, lokalnie spotyka się krawędzisty rumoszcz złożony z krzemieni, wapieni i margli o łącznej miąższości kilku metrów. Utwory lodowcowe z gliną morenową odpowiadające złodowaceniom południowopolskiemu występują nieciągłe, przeważnie wypełniają obniżenia. Na osadach interglacialnych albo na utworach starszych zalega dwudzielny pokład glin morenowych należących do złodowacenia środkowopolskiego. Gлина morenowa doliny, przeważnie o większej miąższości, wiązana jest ze starszym stadium tego złodowacenia (radomki), a glina górna odpowiada stadium lądolodu Warty. Gliny te przedzielone są serią piasków, przeważnie tworzą one serię jednolitą o znacznej miąższości 20 - 40 metrów. Lokalnie pod i nad gliną spotyka się płyty ilów zastoiskowych (okolice miejscowości Warta i Rossoszyca). Miejscami na glinie warciańskiej lub zamiast gliny występują żwiry i piaski lodowcowo - wodne.

W procesie formowania obecnego krajobrazu województwa łódzkiego, największą rolę odegrał okres czwartorzędu. Miąższość osadów czwartorzędowych jest zróżnicowana i wynosi od zera do 140 m - 150 m w rejonie Zgierza i Nowosolnej, a wyjątkowo do 315 m na obszarze rowu Kleszczowa i w piaskach nad Widawką. Teren Środkowej Polski objęty był złodowaczeniami południowopolskimi (Nidy i Sanu) i Środkowopolskimi (Odry i Warty). Osady złodowaceń południowopolskich występują jedynie wyspowo.

Głównymi skalami macierzystymi gleb w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew są utwory wodnolodowcowe, są to głównie piaski, utwory pyłowe i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe), ponadto piaski wodnolodowcowe z pokrywami gliny i piaski wodnolodowcowe podścielone glinami. Do tej grupy utworów zliczono również utwory pochodzenia zastoiskowego. Utwory te zajmują ok. 56% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Drugie miejsce pod względem zajmowanej powierzchni zajmują utwory z grupy utworów eolicznych; piaski eoliczne, utwory pyłowe i piaski eluwialno-eoliczne oraz piaski eoliczne na wydmach. Z tej grupy utworów geologicznych wytworzyło się ok. 19% gleb leśnej nadleśnictwa.

Trzecie miejsce zajmują gleby wytworzone z utworów pochodzenia lodowcowego, zajmujące ok. 11% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Następne miejsce zajmuje: grupa utworów pochodzenia jeziornego i bagiennego reprezentowanych przez: mursze, torfy, utwory zastoiskowe, muły, namuły torfiaste i rudy darniowe oraz utwory deluwialne reprezentowane przez utwory typu napływowego, zajmujące łącznie pozostałe ok. 4% powierzchni leśnej.

4.5 **Rzeźba terenu**

Współczesny kształt rzeźby jest rezultatem wpływów podłoża podtrzeciorzędowego i poczwartorzędowego na przebieg procesów akumulacji lodowcowej oraz przemian, które nastąpiły pod wpływem denudacji i innych procesów od czasów ostatniego zlodowacenia na tym terenie. Istotne przekształcenia rzeźby dokonały się w ciągu ostatnich 150 tys. lat w dolinach pod wpływem zmiennej dynamiki rzek oraz w tych miejscach na wysoczyznach, gdzie pod wpływem działalności wiatru powstały pola wydymowe (Miedzno, Klonowa). Główne zarysy obecnego ukształtowania powierzchni zostały uformowane przez lądolód warciański (mazowiecko - podlaski), a po jego ustąpieniu ostateczny kształt nadały procesy peryglacjalne. Kierunek ruchu i dynamika rozprzestrzeniania się tego lądolodu pozostawały pod wpływem kontrastowych form starszej powierzchni. Doliny i inne obniżenia o orientacji południkowej otwierały drogę dla lądolodu. Jęzorem południowowielkopolskim dotarł on aż do okolic Radomska, Działoszyna, Jaworzna koło Kamieńska. W szczelinach spękanego lodowca, w strefie brzeżnej osadzały się piaski i żwiry, które po stopnieniu pooddzielanych brył lodowych ostały się jako pagórki i wały. Postępujący proces znikania lądolodu na skutek ocieplenia klimatu powodował przesuwanie się strefy brzeżnej ku północy. Pozostawiał on piaszczysto - żwirowe pagóry kemowe (warstwowe osady piaszczysto - żwirowe), znane obecnie jako pagórki burzenińskie (202 m n.p.m.), pagórki Kliczkowa (205 m n.p.m.), Małkowa (189 m n.p.m.), Goszczanowa (179 m n.p.m.). Niżej położone są powierzchnie wysoczyznowe strefy nizinnej, 160 — 140 m n.p.m., zbudowane są one z glin moreny dennej: np. Błaszki, Kalinowa, Cielce, Brodnia, Rossoszyca. Wśród nich występują fragmenty pradolin odzwierciedlające ślady migracji wód w poziomie 130 — 120 m n.p.m. między Nerem, Pichną i Swędną. Dna tych obniżeń wypełnione są piaskami i torfowiskami. Odgrywały one podczas kolejnych etapów zanikania lądolodu rolę kolejnej podstawy procesów denudacyjnych, później tę funkcję przejmowała dolina Warty. Proces erozji i akumulacji rzecznej, działający z różnym natężeniem w zmiennych warunkach klimatycznych doprowadził do współczesnych kształtów dolin rzecznych i pobocznych dolin suchych. Szerokość doliny rzeki Warty wynosi w różnych jej odcinkach od 1 do 10 km w okolicach miasta Warty. Zarysowany ogólny obraz rzeźby terenu jest lokalnie niekiedy bardziej zróżnicowany, istnieje bowiem system mniejszych dolin, zagłębień, krawędzi terenowych, pagórków i rozcięć erozyjnych. Pewnym urozmaiceniem rzeźby są też formy antropogeniczne jak: kamieniołomy i wyrobiska (rejon Burzenina, Sieradza), nasypy, wały, rowy oraz wczesnośredniowieczne grodziska (Mnichów, Sieradz).

Współczesna rzeźba terenu w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew została ukształtowana w okresie czwartorzędu. Na omawianym obszarze wyróżniono pięć zasadniczych form rzeźby terenu:

- pochodzenia lodowcowego,
- wodnolodowcowe tj. powstałe w wyniku akumulacji i erozji,
- pochodzenia eolicznego,
- pochodzenia rzecznoego również powstałe w wyniku akumulacji i erozji,
- utworzone przez roślinność.

Najniższy punkt, na tym terenie, 113,0 m n.p.m., leży w okolicach zbiornika Jeziorsko w północno-wschodniej części obrębu Złoczew. W Uroczysku Brąszewice w oddz. 77 w środkowej części obrębu Brąszewice leży punkt o wysokości 203,8 m n.p.m., w obrębie Złoczew najwyższy punkt stanowią pagórki Kliczkowa 205 m n.p.m. i jest to najwyższa wysokość na tym terenie. Wynika z tego, że zróżnicowanie wysokości na omawianym terenie wynosi 92 m.

4.6 Typy gleb

W wyniku prac glebowo-siedliskowych wykonanych wg stanu na 01.01.2005 r., w Nadleśnictwie Złoczew opisano 14 typów, w tym 47 podtypów gleb.

Dominującym, co do zajmowanej powierzchni, typem glebowym są gleby rdzawe zajmujące 47,27% ogółu gleb nadleśnictwa. Następne miejsca pod względem powierzchni zajmują gleby: bielcowe (33,91%), murszowate (4,70%), arenosole (4,48%), opadowoglejowe (3,27%), gruntowoglejowe (2,42%) i płowe (2,14%). Powierzchnia każdego z pozostałych typów gleb nie przekracza 1% powierzchni nadleśnictwa.

Wyniki prac glebowo-siedliskowych wykorzystane zostały w pracach nad planem urządzenia lasu.

4.7 Sieć hydrograficzna i stosunki wodne

Woda jest ważnym czynnikiem glebotwórczym warunkującym wzrost i rozwój roślin. O stosunkach wodnych na określonym terenie decyduje całokształt różnorodnych czynników, wśród których główną rolę odgrywa sieć cieków wodnych, ilość opadów atmosferycznych, budowa geologiczna i ukształtowanie terenu.

4.7.1 Wody powierzchniowe

Całość obszaru zasięgu terytorialnego nadleśnictwa należy do zlewiska Odry. Zlewisko Odry na omawianym terenie obejmuje dorzecze Warty (prawostronnego dopływu I rzędu), która na znacznym odcinku stanowi wschodnią granicę tego zasięgu.

Całkowita długość rzeki Warty wynosi 810,4 km, a powierzchnia jej zlewni (bez zlewni Neru) obejmuje 54 310,2 km². Jest to trzecia co do długości rzeka w Polsce. Na rzece między

503,8 km jej biegu (most w m. Warta), a 484,3 km (zapora czołowa między Skęczniewem i Siedlątkowem) zlokalizowany jest zbiornik Jeziorsko, którego część położona w granicach powiatu sieradzkiego znajduje się w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Zbiornik Jeziorsko, oddany do eksploatacji 20.09.1986 r., jest jednym z największych tego typu obiektów w Polsce. W cyklu corocznym charakterystyczne dla zbiornika są duże zmiany poziomu wody. Napełnianie zbiornika odbywa się od stycznia do marca, a od końca czerwca poziom wody obniża się, by osiągnąć stan minimalny w listopadzie. Cykl ten powoduje, że późnym latem i jesienią, aż do nadejścia pierwszych mrozów, znaczną część zbiornika tworzą rozległe płytkie rozlewiska.

Przy maksymalnym spiętrzeniu powierzchnia zbiornika wynosi około 42 km², przy długości ponad 16 km, szerokości 3,5 km i głębokości 10 m. Przy minimalnym spiętrzeniu powierzchnia zalewu zmniejsza się do około 17,6 km².

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się jeszcze dwa zbiorniki, są to zbiorniki: Próba i Smardzew. Zbiornik Próba utworzony w roku 2001 w dolinie rzeki Żegliny, lewym dopływem Warty. Zbiornik zlokalizowano między 16,2 km (zapora czołowa), a 18,8 km (cofka) biegu tej rzeki. Nazwę zbiornik przyjął od miejscowości Próba, położonej przy trasie z Sieradza do Złoczewa. Powierzchnia zbiornika przy pełnym napełnieniu wynosi 21,40 ha, przy szerokości 130 m i długości 1,7 km. Średnia głębokość zbiornika Próba wynosi 1,5 m. Zbiornik Smardzew utworzony w 2013 roku, zlokalizowany na rzece Myi o powierzchni 60,2 ha i pojemności 1386,5 tys m³.

Przez teren omawianego zasięgu terytorialnego, z północy na południe, przechodzi dział wodny II-go rzędu między Wartą, a jej lewostronnym dopływem Prosną.

Przez teren zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, w jego wschodniej części, na niewielkim odcinku przepływają: Widawka prawostronny dopływ Warty oraz Nieciecz jej dopływ lewostronny.

Głównymi lewostronnymi dopływami Warty są: Oleśnica (wraz z jej prawostronnym dopływem Pyszną), Żeglina, Myja i Teleszyna. Rzeki Żeglina i Myja mają tutaj swoje źródła.

Podobnie swoje źródła w granicach omawianego zasięgu terytorialnego mają prawostronne dopływy Proсны: Łużyca, Cienia i Swędrnia z dopływem Tymianka.

Poza ww. rzekami w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się szereg drobnych cieków oraz rowy melioracyjne. Wszystkie te cieki zasilane są głównie przez wody gruntowe, ponieważ na powierzchni występują przeważnie osady przepuszczalne. Przeważająca część wód deszczowych wsiąka w grunt, a jedynie niewielka ich część odpływa bezpośrednio do cieków.

Zgodnie z Mapą Podziału Hydrograficznego Polski zamieszczoną na stronie internetowej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (www.kzgw.gov.pl) obszar Nadleśnictwa Złoczew leży w zasięgu następujących zlewni elementarnych:

I rzędu : Odra

II rzędu: Warta

III rzędu: Warta do Widawki (P)

IV rzędu: Warta od Liswarty do Oleśnicy (L)

V rzędu: Warta od Wierznicy do Oleśnicy (L)

VI rzędu: Warta od Wierznicy do dopł. spod Sabinowa (P)

VI rzędu: **Dopływ spod Sabinowa**

VI rzędu: Warta od dopł. spod Sabinowa do dopł. spod Wrońska (P)

VI rzędu: **Dopływ spod Wrońska**

VI rzędu: Warta od dopł. spod Wrońska do dopł. spod Krzywka (L)

VI rzędu: Dopływ spod Krzywka

VI rzędu: Warta od dopł. spod Krzywka do Oleśnicy (L)

IV rzędu: **Oleśnica**

V rzędu: Oleśnica do dopł. ze Złoczewa (L)

VI rzędu: Oleśnica od dopł. spod Nietuszyny do dopł. ze Złoczewa (L)

V rzędu: **Dopływ ze Złoczewa**

VI rzędu: Dopływ ze Złoczewa do dopł. z Potoku (P)

VI rzędu: **Dopływ z Potoku**

VI rzędu: Dopływ ze Złoczewa od dopł. z Potoku do ujścia

V rzędu: Oleśnica od dopł. ze Złoczewa do dopł. spod Okalewa (P)

V rzędu: **Dopływ spod Okalewa**

V rzędu: Oleśnica od dopł. spod Okalewa do Burdynówki (L)

V rzędu: **Burdynówka**

V rzędu: Oleśnica od Burdynówki do Pysznej (P)

V rzędu: **Pyszna**

VI rzędu: Pyszna od Kan. Starzenickiego do ujścia

VII rzędu: Pyszna od dopł. z Nietuszyny do dopł. spod Dymka (P)

VII rzędu: **Dopływ spod Dymka**

VII rzędu: Pyszna od dopł. spod Dymka do ujścia

V rzędu: Oleśnica od Pysznej do ujścia

VI rzędu: Oleśnica od Pysznej do dopł. z Gronowa (L)

VI rzędu: **Dopływ z Gronowa**

VI rzędu: Oleśnica od dopł. z Gronowa do dopł. spod Szynkielowa (P)

VI rzędu: **Dopływ spod Szynkielowa**

IV rzędu: Warta od Oleśnicy do Widawki (P)

V rzędu: Warta od Oleśnicy do dopł. ze Szklanej Huty (L)

V rzędu: **Dopływ ze Szklanej Huty**

VI rzędu: Dopływ ze Szklanej Huty do dopł. z Grabówka (L)

VI rzędu: **Dopływ z Grabówka**

VI rzędu: Dopływ ze Szklanej Huty od dopł. z Grabówka do ujścia

V rzędu: Warta od dopł. ze Szklanej Huty do dopł. z Zabłocia (P)

V rzędu: **Dopływ z Zabłocia**

V rzędu: Warta od dopł. z Zabłocia do dopł. z Wolnicy Grabowskiej (L)

V rzędu: **Dopływ z Wolnicy Grabowskiej**

V rzędu: Warta od dopł. z Wolnicy Grabowskiej do dopł. spod Strzałek Sękowskich (L)

V rzędu: Dopływ spod Strzałek Sękowskich

V rzędu: Warta od dopł. spod Strzałek Sękowskich do Widawki (P)

VI rzędu: Warta od dopł. spod Strzałek Sękowskich do dopł. z Prażmowa (L)

VI rzędu: **Dopływ z Prażmowa**

VI rzędu: Warta od dopł. z Prażmowa do Widawki (P)

III rzędu: **Widawka**

IV rzędu: **Grabia**

V rzędu: Grabia od Końskiej Strugi do ujścia

VI rzędu: Grabia od dopł. z Rojkowa do dopł. z Żaglin (L)

IV rzędu: Widawka od Grabi do ujścia

V rzędu: **Nieciecz**

VI rzędu: **Dopływ spod Anielina**

VI rzędu: Nieciecz od dopł. spod Anielina do ujścia

VII rzędu: Nieciecz od dopł. spod Anielina do dopł. spod Ochli (L)

VII rzędu: **Dopływ spod Ochli**

VII rzędu: Nieciecz od dopł. spod Ochli do ujścia

V rzędu: Widawka od Niecieczy do dopł. spod Izydorowa (L)

V rzędu: **Dopływ spod Izydorowa**

V rzędu: Widawka od dopł. spod Izydorowa do ujścia

III rzędu: Warta od Widawki do Prosny (L)

IV rzędu: Warta od Widawki do Neru (P)

V rzędu: Warta od Widawki do Żegliny (L)

VI rzędu: Warta od Widawki do dopł. ze Świerzyn (P)

VI rzędu: Warta od dopł. z Piasków do Żegliny (L)

V rzędu: Żeglina

VI rzędu: Żeglina do dopł. z Marszałkowa (L)

VII rzędu: Żeglina do dopł. w Olszakach (P)

VII rzędu: **Dopływ w Olszakach**

VII rzędu: Żeglina od dopł. w Olszakach do dopł. spod

Będkowa (P)

VII rzędu: **Dopływ spod Będkowa**

VII rzędu: Żeglina od dopł. spod Będkowa do dopł. spod

Marszałkowa (L)

VI rzędu: **Dopływ spod Marszałkowa**

VI rzędu: Żeglina od dopł. spod Marszałkowa do dopł. z

Ostrowa (L)

VI rzędu: **Dopływ z Ostrowa**

VI rzędu: Żeglina od dopł. z Ostrowa do dopł. z Sokołowa (P)

VI rzędu: Dopływ z Sokołowa

VI rzędu: Żeglina od dopł. z Sokołowa do Kobyłanki (P)

VI rzędu: **Kobyłanka**

VI rzędu: Żeglina od Kobyłanki do ujścia

V rzędu: Warta od Żegliny do Myi (L)

V rzędu: **Myja**

VI rzędu: Myja do Miesznej (P)

VI rzędu: Mieszna

VI rzędu: Myja od Miesznej do dopł. z Gęsiny (P)

VI rzędu: Dopływ z Gęsiny

VI rzędu: Myja od dopł. z Gęsiny do dopł. spod Oraczewa (L)

VI rzędu: **Dopływ spod Oraczewa**

VI rzędu: Myja od dopł. spod Oraczewa do dopł. z Próchna (L)

VI rzędu: **Dopływ z Próchna**

VI rzędu: Myja od dopł. z Próchna do ujścia

V rzędu: Warta od Myi do zb. Jeziorsko

VI rzędu: Warta od Myi do dopł. z Sędzic (L)

VI rzędu: **Dopływ z Sędzic**

VII rzędu: Dopływ z Sędzic do dopł. z Łosieńca (P)

VII rzędu: **Dopływ z Łosieńca**

VII rzędu: Dopływ z Sędzic od dopł. z Łosieńca do ujścia

VI rzędu: Warta od dopł. z Sędzic do dopł. z Inczewa (L)

VI rzędu: **Dopływ z Inczewa**

VII rzędu: Dopływ z Inczewa do Mazura (P)

- VII rzędu: **Mazur**
- VII rzędu: Dopływ z Inczewa od Mazura do ujścia
- VI rzędu: Warta od dopł. z Inczewa do zb. Jeziorsko
- V rzędu: Zlewnia zb. Jeziorsko
- VI rzędu: **Niniwka (P)**
- VII rzędu: Niniwka do dopł. z Czartków (P)
- VII rzędu: Niniwka od dopł. z Czartków do ujścia
- VI rzędu: **Dopływ z Cielc (L)**
- VI rzędu: **Dopływ z Emilianowa (L)**
- VI rzędu: Bezpośrednia zlewnia zb. Jeziorsko
- IV rzędu: Warta od Neru do Kan. Ślesińskiego (P)
- V rzędu: Warta od Neru do Rgilewki (P)
- VI rzędu: **Teleszyna**
- VII rzędu: Teleszyna do Strugi Mikulickiej (L)
- III rzędu: Prosna
- IV rzędu: Prosna od Niesobu do Ołoboku (L)
- V rzędu: **Struga Węglewska**
- VI rzędu: **Rybka**
- VII rzędu: Rybka do dopł. z Lututowa (P)
- VII rzędu: **Dopływ z Lututowa**
- VII rzędu: Rybka od dopł. z Lututowa do ujścia
- VI rzędu: Struga Węglewska od Rybki do ujścia
- V rzędu: **Struga Kraszewicka**
- VI rzędu: Struga Kraszewicka do dopł. z Kol. Dziwińskie (P)
- V rzędu: **Łużyca**
- VI rzędu: Łużyca do dopł. spod Kamaszy (L)
- VI rzędu: **Dopływ spod Kamaszy**
- VI rzędu: Łużyca od dopł. spod Kamaszy do dopł. z Brąszewic (P)
- VI rzędu: **Dopływ z Brąszewic**
- VII rzędu: Dopływ z Brąszewic do dopł. z Chajewa (L)
- VII rzędu: Dopływ z Chajewa
- VII rzędu: Dopływ z Brąszewic od dopł. z Chajewa do dopł. ze Zwierzyńca (L)
- VII rzędu: **Dopływ ze Zwierzyńca**
- VII rzędu: Dopływ z Brąszewic od dopł. ze Zwierzyńca do ujścia

VI rzędu: Łużyca od dopł. z Brąszewic do dopł. spod Owieczek (L)

VI rzędu: **Dopływ spod Owieczek**

VI rzędu: Łużyca od dopł. spod Owieczek do dopł. z Mielcuchów (L)

IV rzędu: **Trojanówka**

V rzędu: Cienia do dopł. ze Smaszkowa (P)

V rzędu: **Dopływ ze Smaszkowa**

V rzędu: Trojanówka od dopł. ze Smaszkowa do Tymianki (P)

V rzędu: **Tymianka**

V rzędu: **Pokrzywnica**

VI rzędu: Pokrzywnica do dopł. z Włocina (P)

VI rzędu: **Dopływ z Włocina**

VI rzędu: **Dopływ z Trzcianki**

VI rzędu: **Dopływ spod Grzymaczewa**

VII rzędu: Dopływ spod Grzymaczewa do dopł. spod Gzikowa (P)

VII rzędu: **Dopływ spod Gzikowa**

IV rzędu: Kanał Bernardyński

V rzędu: **Swędrnia**

VI rzędu: Swędrnia do Swędry (L)

VII rzędu: Swędrnia do dopł. z Myszkowic (P)

VII rzędu: **Dopływ z Myszkowic**

VII rzędu: Swędrnia od dopł. z Myszkowic do dopł. z Gawłowic (L)

VII rzędu: **Dopływ z Gawłowic**

VII rzędu: Swędrnia od dopł. z Gawłowic do dopł. z

Głaniszewa (L)

VII rzędu: **Dopływ z Głaniszewa**

VII rzędu: Swędrnia od dopł. z Głaniszewa do Swędry (L)

VI rzędu: Swędra

VII rzędu: **Swędrnianka** do dopł. z Brudzewa (L)

VII rzędu: **Dopływ z Brudzewa**

VII rzędu: Swędra od dopł. z Brudzewa do dopł. spod Kalinowej (L)

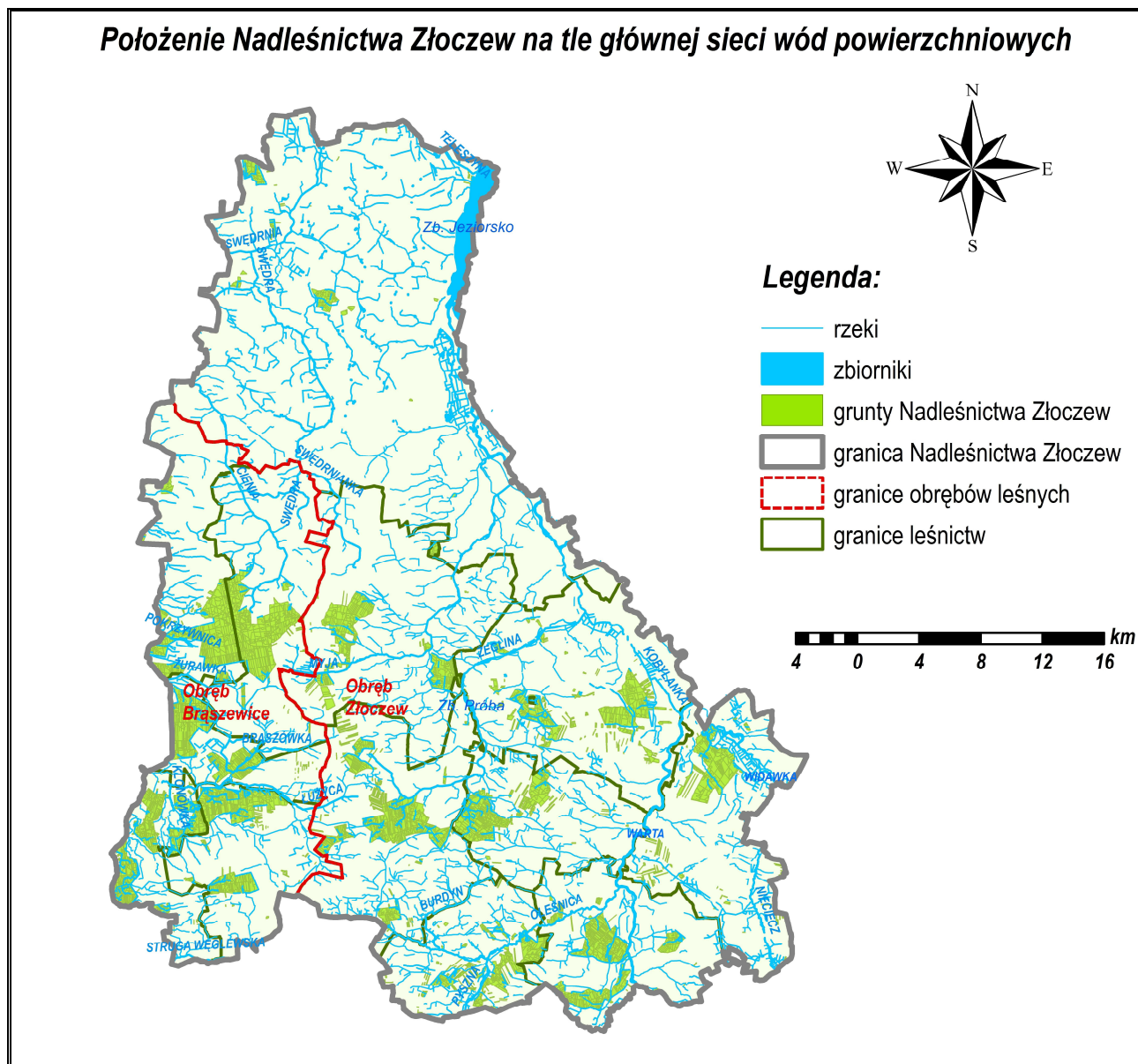
VII rzędu: **Dopływ spod Kalinowej**

VII rzędu: Swędra od dopł. spod Kalinowej do ujścia

VI rzędu: Swędrnia od Swędry do Żabianki (P)

VII rzędu: Swędrnia od Swędry do dopł. z Marianowa (L)

VII rzędu: **Dopływ z Trzebieni**

4.7.2 Wody podziemne

Wody podziemne w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa odgrywają zasadniczą rolę w magazynowaniu opadów atmosferycznych, zasilają źródła, rzeki, jeziora i bagna. Omawiany teren leży na obszarze ubogim w zasoby wód podziemnych.

Na analizowanym terenie występują wody podziemne w utworach czwartorzędowych (wody porowe) oraz w utworach kredy górnej (wody szczelinowo-porowe) i kredy dolnej (wody porowe). W zasięgu nadleśnictwa znajdują się 3 zbiorniki wód podziemnych:

GZPW 312 – Zbiornik Sieradz – zlokalizowany we wschodniej części nadleśnictwa;

GZPW 151 – Zbiornik Turek-Konin-Koło – położony w północnej części gmin Warta i Goszczanów;

GZPW 326 – Zbiornik Częstochowa (E) – obejmujący swoim zasięgiem południowo-wschodnią część omawianego obszaru.

Zasadnicze znaczenie dla szaty roślinnej mają jednak płytko zalegające wody gruntowe, będące czynnikiem decydującym o zróżnicowaniu roślinności, zwłaszcza na terenach nisko położonych. W osadach dolin rzecznych występują wody aluwialne, zasilane zarówno przez wody rzeczne jak i wody podziemne wysoczyzn przylegających do dolin. Przy wysokich stanach wody, teren ten bywa podtapiany, a nawet zalewany.

Ujęcia podziemne stanowiące źródło zaopatrzenia w wodę, pochodzą, z utworów czwartorzędowych i kredowych w postaci wód porowych, wypełniających puste przestrzenie w skałach. Sieradz zaopatrywany jest z ujęć zlokalizowanych w górnej kredzie.

Według podziału na JCWPd (jednolite części wód podziemnych) zasięg terytorialny Nadleśnictwa Złoczew leży w zasięgu 4 jednostek:

- **JCWPd 71** (obejmuje 2% powierzchni zasięgu – zlokalizowany w północnej części obrębu Złoczew);
- **JCWPd 81** (obejmuje 38% powierzchni zasięgu – zlokalizowany w zachodniej części nadleśnictwa, w tym praktycznie na całym obszarze Obrębu Brąszewice);
- **JCWPd 82** (obejmuje 55% powierzchni zasięgu – zlokalizowany w środkowej i wschodniej części Obrębu Złoczew);
- **JCWPd 83** (obejmujący swoim zasięgiem 5% powierzchni zasięgu – zlokalizowany w południowo-wschodniej części nadleśnictwa).

4.7.3 **Mała retencja w lasach nadleśnictwa**

Retencja wodna jest to zdolność do zatrzymywania i gromadzenia zasobów wody. Na właściwości retencyjne obszaru wpływa wiele czynników: ukształtowanie terenu, chłonność gleby czy szata roślinna. Działalność człowieka może podnosić zdolność retencyjną obszarów lub powodować jej pogorszenie. Działaniami właściwymi jest np. budowa sztucznych zbiorników retencyjnych w rejonach deficytu wody, lub progów spowalniających przepływ wody na ciekach. Negatywny wpływ na gospodarkę wodną lasów ma regulacja rzek lub nadmierne zagęszczenie rowów.

Do małej retencji umownie zalicza się działania mające na celu poprawę bilansu wodnego danej zlewni i zwiększające zasoby wodne, głównie na skutek zmiany szybkiego spływu powierzchniowego na powolny odpływ gruntowy. Za małą retencję uznaje się wszelkie rodzaje magazynowania wody bez możliwości bieżącej regulacji objętości retencyjnej.

Zdolność magazynowania przez zlewnie zależy od wielu czynników. Obszary o dużych spadkach terenu, zbudowane z gleb zwięzłych, mają mniejszą zdolność retencyjną niż obszary piaszczyste porośnięte lasami, zabudowane zbiornikami ograniczającymi swobodny odpływ wody.

W zlewniach o dużych zdolnościach magazynowania wody odpływ następuje wolniej, większa objętość wody przesącza się do podłoża zasilając warstwy wodonośne.

Celem zwiększania zdolności magazynowania wody na danym terenie jest przetrzymanie wody z okresów jej nadmiaru i wykorzystanie jej w okresach deficytowych. Przebieg przez omawiany teren granicy działu wodnego II-go rzędu, poza zmianami klimatycznymi, ma zasadniczy wpływ na wzrost deficytu wody.

W lasach nadleśnictwa zlokalizowanych jest 14 zbiorników retencyjnych, obejmujących całe pododdziały lub ich część, o łącznej powierzchni 34,57 ha.

Wykaz zbiorników retencyjnych na gruntach nadleśnictwa

Leśnictwo 1	Oddz. 2	Opis obiektu 3	Powierzchnia ha 4
Obręb Brąszewice			
Orły	26n	Zbiornik retencyjny Urządzenie melioracji wodnych, punkt czerpania wody	1,79
Klonowa	195Ab	Zbiornik retencyjny „Kurpie”	1,12
Klonowa	218c	Zbiornik retencyjny „Wilcza”	1,49
Grzyb	265g	Zbiornik retencyjny	1,31
Razem			5,71
Obręb Złoczew			
Oraczew	23Ag	Zbiornik retencyjny Urządzenie melioracji wodnych, punkt czerpania wody	0,86
Pyszków	101d	Zbiornik retencyjny Urządzenie melioracji wodnych, punkt czerpania wody	3,94
	112c	Zbiornik retencyjny Użytek ekologiczny na wodach stojących „Stawisko”, punkt czerpania wody	15,95
	113b	Zbiornik retencyjny Urządzenie melioracji wodnych, punkt czerpania wody	2,87
Potok	151h	Zbiornik retencyjny, na łące, nie tworzący wydzielenia	0,04
	156h	Zbiornik retencyjny Urządzenie turystyczne	0,35
	162h, 173l	Zbiornik retencyjny	0,98
Sokołów	282f	Zbiornik retencyjny nie tworzący wydzielenia	0,10
Rychłocice	532c	Zbiornik retencyjny Staw rybny, punkt czerpania wody	2,27
Stolec	581m	Zbiornik retencyjny nie tworzący wydzielenia (zabagnione starorzecze, wydzielenie objęte szczególną ochroną LMB)	1,50
Razem			28,86
Ogółem			34,57

Ponadto ważne funkcje retencyjne spełniają występujące w lasach nadleśnictwa bagna, torfowiska i oczka wodne, które powodują zahamowanie spływu wód dzięki zatrzymywaniu wody w porach gleby i na jej powierzchni. Powierzchnie te w przeważającej części są użytkami ekologicznymi.

W lasach Nadleśnictwa Złoczew występuje wiele systemów rowów melioracyjnych, którymi następuje odpływ wód powierzchniowych, zmniejszając tym samym zdolności retencyjne obszarów leśnych. Te systemy melioracyjne powinny być tak kontrolowane, aby występował w nich regulowany odpływ. Stosunkowo najprostszym sposobem likwidacji zbędnych rowów jest wykonanie kilku poprzecznych przegród z faszyny lub drewna. Spowoduje to zatrzymanie odpływu wody i stopniowe zarastanie rowu roślinnością bagienną. Można zastosować w takich przypadkach worki z piaskiem. Jest to dobry sposób na zorientowanie się, jaki zasięg będzie miał właściwy zalew, daje to również możliwość jego regulacji. Należy również dobrze rozpoznać teren i wytypować lokalne zagłębienia terenu, w których po ustawieniu zapór faszynowych, będzie można w okresie wiosennym zmagazynować spływającą lub opadową wodę.

5 Formy ochrony przyrody

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew (na terenach leśnych i nieleśnych) funkcjonuje wiele różnorodnych form ochrony przyrody. Formy te można podzielić na powierzchniowe (rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu i użytki ekologiczne) oraz indywidualne formy ochrony przyrody (pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów). Wszystkie powierzchniowe formy ochrony przyrody oraz lokalizację pomników przyrody oznaczono na załączonej *mapie przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych*. Ponadto wszystkie oddziały i wydzielania Nadleśnictwa Złoczew leżące w granicach poszczególnych powierzchniowych form ochrony przyrody, odpowiednio z podaniem nazwy tej formy, oznaczone są w opisach taksacyjnych.

Wykaz istniejących form ochrony przyrody w zasięgu Nadleśnictwa Złoczew

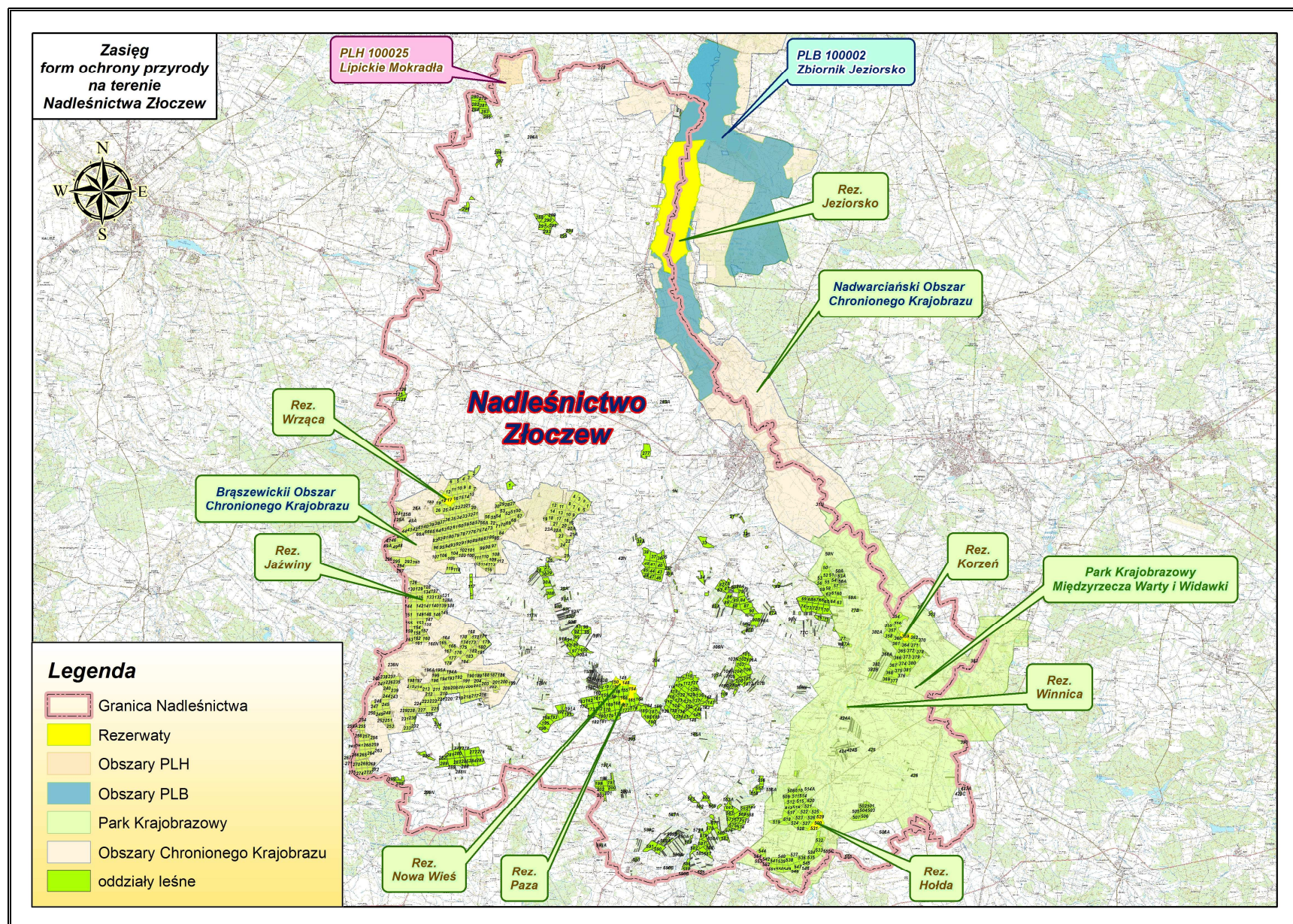
Rodzaj obiektu	w zasięgu terytorialnym		w tym na gruntach nadleśnictwa	
	ilość	powierzchnia	ilość	powierzchnia
Rezerваты	8	1288,36	6	314,42
Obszar Natura 2000 PLB	1	2820,40	-	-
Obszar Natura 2000 PLH	1	369,51	-	-
Park Krajobrazowy	1	20610,31	1	2556,47
Obszary chronionego krajobrazu	2	21071,73	2	7189,70
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	3	725,54*	-	-
Użytki ekologiczne	64	134,72	49	90,86
Pomniki Przyrody	273	1,86	12***	1,78
Strefy ochronne	3	111,38**	3	111,38**

* - dane niepełne, brak powierzchni jednego obiektu w *Rejestrze RDOŚ* i w aktach powołania

** - w tym: ochrona całoroczna – 35 ha; ochrona okresowa – 76,38 ha

*** - 5 pojedynczych drzew, 1 grupa drzew (łącznie 66 drzew), 6 stanowisk roślin chronionych

Formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Złoczew

5.1 Rezerваты przyrody

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie zbliżonym do naturalnego lub mało zmienionym, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Przedmiotami ochrony w rezerwach są całe ekosystemy, ich elementy, ostoje i siedliska przyrodnicze, siedliska chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów lub unikatowe twory i składniki przyrody nieożywionej.

Na gruntach Nadleśnictwa Złoczew znajduje się 6 rezerwatów przyrody: Jażwiny, Nowa Wieś, Paza, Wrząca, Hołda i Korzeń. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa zlokalizowany jest rezerwat stepowy Winnica i częściowo w zasięgu terytorialnym rezerwat faunistyczny Jeziorsko.

Syntetyczne zestawienie powierzchni rezerwatów Nadleśnictwa Złoczew

Lp.	Rezerwat	Pow. całkowita (ha)	Pow. na gruntach nadleśnictwa			
			Pow. leśna (zalesiona i niezalesiona)	obiekty liniowe	Grunty nieleśne	Łącznie
1	Jażwiny	3,86	3,81	0,05	-	3,86
2	Nowa Wieś	117,65	115,52	2,13	-	117,65
3	Paza	27,04	26,72	0,32	-	27,04
4	Wrząca	59,70	58,12	1,58	-	59,70
5	Hołda	71,24	68,20	3,04	-	71,24
6	Korzeń	34,93	31,71	0,10	3,12	34,93
7	Winnica	1,54	-	-	-	-
8	Jeziorsko	2350,60*	-	-	-	-
Razem		2666,56	304,08	7,22	3,12	314,42

* z czego w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa 972,40 ha

5.1.1 Rezerwat Jażwiny

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 maja 1963 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 48 poz. 243 z dnia 10 maja 1963 r.). Aktualnie obowiązujący akt prawny: Zarządzenie Nr 5/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jażwiny” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 49 Poz. 375. z dnia 18 lutego 2010 r.).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia – **3,81** ha aktualnie (wg PUL na lata 2017-2026 i zgodnie z obowiązującym zarządzeniem RDOŚ) wynosi **3,86** ha.

Położenie: W skład rezerwatu wchodzi obszar Nadleśnictwa Złoczew, obręb Brąszewice, leśnictwo Błota oddz.: 134k, 135h,~d.

Położenie administracyjne: województwo łódzkie, powiat sieradzki, gmina Brąszewice, obręb ewidencyjny Błota, część działek ewidencyjnych nr 535, 536.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych boru wilgotnego z udziałem świerka i jodły naturalnego pochodzenia.

- Przedmiot ochrony: fragment lasu pochodzenia naturalnego.

- Rodzaj rezerwatu: leśny **L**;

- Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – typ: fitocenotyczny (**PFi**), podtyp: zbiorowisk leśnych (**zl**);

typu ekosystemów – typ: leśny i borowy (**EL**), podtyp: borów wyżynnych (**bwż**).

Rodzaj typ i podtyp rezerwatu wg Zarządzenia Nr 5/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi.

Rezerwat utworzono w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych wielowarstwowego boru mieszanego wilgotnego naturalnego pochodzenia, na stanowisku wyspowym wśród rozległych borów świeżych. Ze względu na małą powierzchnię podlegał on nieustannie wpływom otaczających drzewostanów. Od momentu powołania podlegał w dużej mierze działaniom pielęgnacyjnym i ochronnym, mającym na celu zachowanie struktury jakościowej i ilościowej chronionego drzewostanu. Został wyłączony z użytkowania rębego.

Budowa geologiczna. Rezerwat znajduje się na peryglacialnej równinie pochodzenia akumulacyjnego, pokrytej piaskami sandrowymi, na których wznoszą się liczne wydmy. Równina ta powstała w interstadiale pomiędzy stadiąłem maksymalnym, a stadiąłem Warty zlodowacenia środkowopolskiego, jako efekt procesów fluwioglacialnych. Większość wydm, wśród których leży rezerwat powstała w wyniku ich formowania przez silne wiatry wiejące w strefie marginalnej lądolodu zlodowacenia bałtyckiego, w okresie neopleistocenijskim.

Rzeźba terenu jest mało urozmaicona, najwyższe tereny osiągają 193,6 m n.p.m., a najniższe 160 m n.p.m. Spadki w obrębie Wysoczyzny Złoczewskiej nie przekraczają 4%. Rezerwat położony jest w zatorfionej niecce międzywymowej. W jego granicach znajduje się także fragment wydmy.

Gleby. Na terenie rezerwatu wyróżniono trzy podtypy gleb: bielicowe właściwe (Bw), glejo-bielicowe murszaste (Bgms), gruntowoglejowe murszaste (Gts). Największą powierzchnię – ok 70% powierzchni rezerwatu zajmują gleby gruntowoglejowe murszaste, gleby te związane są z siedliskami boru mieszanego wilgotnego w drugim wariantcie uwilgotnienia.

Leśne zbiorowiska roślinne. Na obszarze omawianego rezerwatu wyróżniono następujące zespoły roślinne: bór bagienny (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*), bór świeży (*Leucobryo-Pinetum*).

Drzewostany rezerwatu budowały i budują głównie sosna i świerk, a jedynie w domieszce jodła. Zachowały się tylko pojedyncze egzemplarze starych świerków oraz jodeł, które mogą być potencjalnym źródłem odnowienia naturalnego. Widoczny jest udział młodego pokolenia świerkowo-jodłowego w składzie drzewostanów rezerwatu. Wydaje się, że fitocenozy boru

bagiennego z udziałem świerka rozwijające się w rezerwacie mimo wewnętrznej dynamiki są raczej stabilne i nie zachodzi zagrożenie ich gwałtownego zaniku. Jedynym zagrożeniem dla tych fitocenoz może być drastyczna zmiana stosunków wodnych, których niezmiennność gwarantuje stałość funkcjonowania występujących tam fitocenoz leśnych.

Drzewostany rezerwatu charakteryzują się dość dobrym stanem zdrowotnym. Ze względu na zachodzące procesy naturalnego obumierania drzew, poszczególne osobniki atakowane są przez grzyby i owady. Są to naturalne czynniki nie zagrażające zdrowym drzewom i stabilności lasu.

W oparciu o wyniki aktualnej inwentaryzacji flora naczyniowa rezerwatu „Jaźwiny” liczy 47 gatunków roślin naczyniowych. W rezerwacie stwierdzono 11 gatunków drzew i krzewów. Flora obejmuje głównie gatunki borowe, a także torfowiskowe. W czasie badań w 2009 roku stwierdzono występowanie jednego gatunku prawnie chronionego, jest to widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum* – objęty ochroną częściową. W czasie prac terenowych odnotowano również podlegające ochronie częściowej torfowce *Sphagnum ssp.* We florze obiektu brak jest gatunków ważnych w skali międzynarodowej (umieszczonych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej) oraz w skali kraju. Jedynym zagrożeniem dla flory rezerwatu może być zmiana stosunków wodnych, co mogłoby zakłócić funkcjonowanie całych fitocenoz i tym samym wpłynąć na różnorodność występujących tam gatunków roślin.

Fauna nie jest przedmiotem ochrony rezerwatu, dlatego nie przeprowadzono szczegółowych inwentaryzacji poszczególnych grup zwierząt na potrzeby planu ochrony. Ograniczono się do wykonania rozpoznania ornitologicznego, natomiast pozostałe gatunki notowano podczas pozostałych prac na terenie rezerwatu. Płazy i gady reprezentowane są przez 5 gatunków objętych ochroną częściową: żaba trawna, żaba wodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, jaszczurka zwinka. Na obszarze rezerwatu zaobserwowano występowanie 25 gatunków ptaków, w tym jeden gatunek naturowy: dzięcioł czarny. Wśród ssaków stwierdzonych na terenie rezerwatu występuje 4 gatunki chronione częściowo: jeż wschodni, wiewiórka pospolita oraz ryjówki aksamitna i malutka. Spośród zwierząt nie stwierdzono cennych taksonów, których obecność może mieć wpływ na zaproponowane działania ochronne.

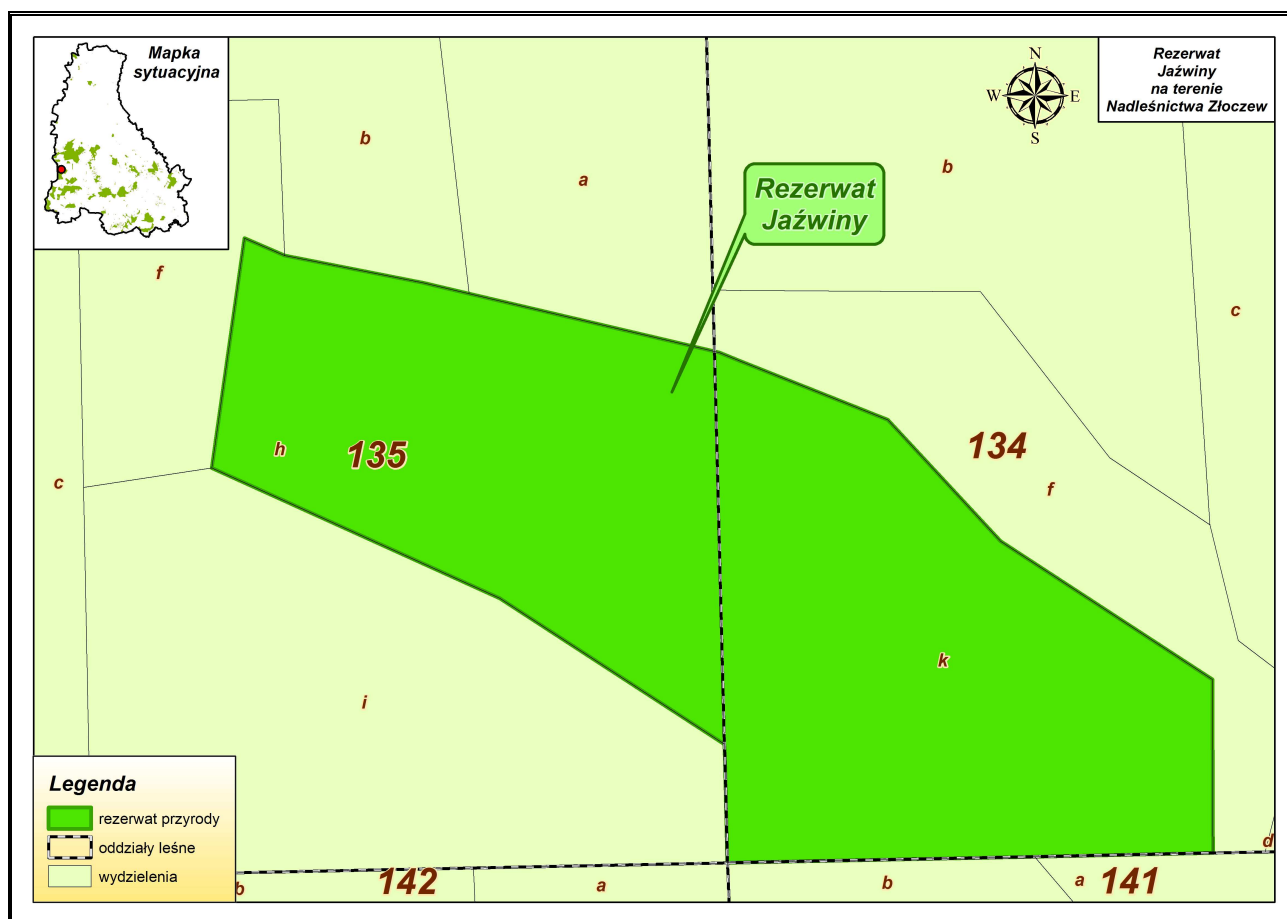
Zagrożenia.

Rezerwat nie jest obecnie silnie zagrożony, można jednak wyróżnić następujące niebezpieczeństwa: rów biegnący przy północnej granicy rezerwatu, którego oczyszczenie może negatywnie wpłynąć na stan siedliska i fitocenozę, w wyniku odprowadzenia wody z rezerwatu. Podstawowym warunkiem zachowania płatów boru bagiennego w rezerwacie jest utrzymanie lub wręcz poprawa panujących tam stosunków wodnych. Jeżeli warunki hydrologiczne nie zostaną zmienione, fitocenozy borowe powinny zachować się w dynamicznej równowadze.

Cały obszar rezerwatu objęty jest ochroną ścisłą, nie przewiduje się działań dotyczących ochrony drzewostanów.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony na mocy Zarządzenia Nr 5/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 marca 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 8 kwietnia 2011 r. Nr 94 Poz. 793). Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik Nr 1 do tego zarządzenia. Plan ochrony zakłada pozostawienie rowu przy północnej granicy rezerwatu do naturalnego zarośnięcia. Ponadto w przyszłych rewizjach urządzania lasu należy uwzględnić zapisy dotyczące unikania radykalnych zmian (zrębów zupełnych) w otoczeniu rezerwatu. Ponadto należy wykonywać lustrację rezerwatu przynajmniej raz na 2 lata, a po upływie 10 lat od ustanowienia planu ochrony sporządzić pełne opracowanie florystyczno-fitosocjologiczne wraz z analizą zmian zaszłych w tym okresie w rezerwacie.

Położenie rezerwatu przyrody Jażwiny w Nadleśnictwie Złoczew

5.1.2 Rezerwat Nowa Wieś

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 7 maja 1984 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (MP z 1984 r. Nr 15 poz. 107). Na mocy tego zarządzenia poszerzono i połączono dwa dawne rezerwaty: Nowa Wieś powołany Zarządzeniem MLiPD Nr 138 z dnia 4 maja 1959 roku i Komarówka powołany Zarządzeniem MLiPD Nr 327 z dnia 30 października 1957 roku. Aktualnie obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Nr 15/2007

Wojewody Łódzkiego z dnia 17 kwietnia 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Nowa Wieś” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 121 Poz. 1081 z dnia 28 kwietnia 2007 r.).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia z 1984 r. – **116,58** ha aktualnie (wg PUL na lata 2017-2026 oraz wg rozporządzenia z 2007 r.) wynosi **117,65** ha.

Położenie: Rezerwat należy do Nadleśnictwa Złoczew, obręb Złoczew, leśnictwo Potok oddz.: 148, 149, 150a,b,c,d,j,~a,~b,~c,~d,~f,~h, 154, 165a,b,c,d,f,~a,~b,~c. W trakcie prac nad niniejszym PUL przeprowadzono podział i aktualizację obiektów liniowych wykazywanych w rozporządzeniu RDOŚ z 2007 r. leżących częściowo w rezerwacie, a częściowo poza rezerwatem. Dla części znajdującej się w rezerwacie zachowano literację zgodnie z Rozporządzeniem, zaś dla części poza rezerwatem przyjęto nowe oznaczenia.

Położenie administracyjne: województwo łódzkie, powiat sieradzki, gmina Złoczew, obręb ewidencyjny Grójec Wielki, dz. ew. nr 1117, 1118, 1123. 1134/1 oraz część działki 1119.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych wielogatunkowych drzewostanów liściastych o charakterze naturalnym, z udziałem jodły i buka występujących przy granicy ich zasięgów, oraz stanowisk licznych gatunków roślin chronionych.

- Przedmiot ochrony: fragment lasu o charakterze naturalnym z udziałem jodły i buka.

- Rodzaj rezerwatu: leśny **L**;

- Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – typ: florystyczny (**PFI**), podtyp: roślin na granicy zasięgu (**gz**);

typu ekosystemów – typ: leśny i borowy (**EL**), podtyp: lasów nizinnych (**Ini**).

Rodzaj typ i podtyp rezerwatu wg Zarządzenia Nr 15/2007 Wojewody Łódzkiego.

Od chwili powołania do życia rezerwatów „Nowa Wieś” i „Komasówka”, ich pierwotne granice były wielokrotnie zmieniane, by w końcu doprowadzić do całkowitego połączenia obu w jeden o nazwie „Nowa Wieś”. Od tego momentu na tym terenie nie prowadzono użytkowania rębego, które ograniczało się w początkowym okresie istnienia rezerwatu do prowadzenia rębni gniazdowej w celu przebudowy drzewostanów. W pozostałych drzewostanach należących do rezerwatu prowadzone były normalne zabiegi pielęgnacyjne, w tym szczególnie trzebieże.

W planie zagospodarowania rezerwatu, który obejmował już połączone wcześniejsze dwa rezerwaty oprócz ważnego aspektu przebudowy drzewostanów, poruszono jeden nowy, istotny dla przyszłości charakteru rezerwatu wątek. Mianowicie uwzględniono problem melioracji wodnych, widząc degradację siedlisk wilgotnych w kierunku siedlisk świeżych, powszechnie występujących w sąsiedztwie rezerwatu. W tym celu podjęto decyzję o zaniechaniu czyszczenia rowów oraz przebudowie zastawek na poszczególnych odcinkach rowów odwadniających.

Podczas przeglądu w 1995 roku ustalono, iż istnieje pilna potrzeba usunięcia części podszytów grabowych oraz części II piętra grabowego. Ustalono ponadto, aby pozostawić drzewa dziuplaste i obumierające. W 1995 i 1996 roku uznano, że wszystkie zabiegi zostały wykonane

zgodnie z planem, a także stwierdzono, że zostały wykonane wcześniej zalecane zastawki na rowie.

Budowa geologiczna. Rezerwat „Nowa Wieś” położony jest w obrębie równiny stanowiącej fragment Wysoczyzny Złoczewskiej i znajduje się w zasięgu doliny rzeczki Żegliny. Rezerwat znajduje się na płaskim, szerokim wyniesieniu moreny dennej i piaskach wodnolodowcowych podścielonych glinami. Gatunki budujące te utwory to w przeważającej części gliny o różnym składzie i piaski gliniaste czasami z pokrywą utworów organicznych. Miąższość utworów polodowcowych przekracza zasięg profilu glebowego. Na terenie rezerwatu przeważają gleby gliniaste.

Rzeźba terenu omawianego obszaru została ukształtowana w okresie czwartorzędu. Proces erozji i akumulacji rzecznej, działający z różnym natężeniem w zmiennych warunkach klimatycznych doprowadził do współczesnych kształtów dolin rzecznych i pobocznych dolin suchych. Zarysowany ogólny obraz rzeźby terenu jest lokalnie niekiedy bardziej zróżnicowany, istnieje bowiem system mniejszych dolin, zagłębień, krawędzi terenowych, pagórów i rozcięć erozyjnych. Teren rezerwatu zbudowany jest w całości ze zwięzłych utworów geologicznych. Obszar rezerwatu dzięki osłaniającej sile porastającego go drzewostanu nie podlega współcześnie znaczącej działalności transportowej wiatru.

Gleby. Na terenie rezerwatu wyróżniono jedenaście podtypów gleb: bielcowe właściwe (Bw), glejo-bielcowe murszaste (Bgms), płowe opadowoglejowe (Pog), brunatno-szare (BRs), brunatne wylugowane (BRwy), opadowoglejowe właściwe (OGw), czarne ziemie murszaste (CZms), czarne ziemie wylugowane (CZwy), murszowate właściwe (MRw), murszaste (MRms), mineralno-murszowe (MRm). Największą powierzchnię – ok. 22% powierzchni rezerwatu zajmują czarne ziemie wylugowane, gleby te związane są z siedliskami lasu wilgotnego w pierwszym wariantcie uwilgotnienia. Znaczną powierzchnię, po ok. 13% powierzchni zajmują gleby opadowoglejowe właściwe i czarne ziemie murszaste związane z siedliskami lasu świeżego i lasu wilgotnego.

Leśne zbiorowiska roślinne. Zespołem, który zdecydowanie dominuje w rezerwacie, jest grąd subkontynentalny zajmując ponad 90% jego powierzchni. Zróżnicowanie lokalnosiedliskowe grądu wyraża się występowaniem dwu jego podzespółów: grądu typowego *Tilio-Carpinetum typicum* i grądu niskiego *Tilio-Carpinetum stachyetosum sylvaticae*. Ze względu na wyraźne zróżnicowanie pod względem składu florystycznego i struktury w każdym z nich wyróżniono kilka postaci. Pozostałe zespoły roślinne, które wykształciły się w rezerwacie to: suboceaniczny bór świeży *Leucobryo-Pinetum*, kontynentalny bór mieszany sosnowo-dębowy *Quercus roboris-Pinetum*, ols torfowcowy *Sphagno squarrosi-Alnetum*, ols porzeczkowy *Ribesio nigri-Alnetum* i łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*.

Głównymi gatunkami drzew występującymi w drzewostanach rezerwatu są brzoza, olsza, grab i jesion. Nieznaczna jest także domieszka dębu, która w ostatnich latach zwiększyła się znacznie w porównaniu z latami ubiegłymi. Ponadto w składach gatunkowych można zauważyć

wyraźną tendencję zmniejszania się udziału gatunków iglastych. Szczególnie jodła i świerk zostały wyeliminowane ze składów gatunkowych w rezerwacie. Generalnie drzewostany położone w rezerwacie cechują się dużą złożonością gatunkową i wiekową. Jednak składy gatunkowe są bardzo zniekształcone z wciąż ponadprzeciętnym udziałem graba, który prawdopodobnie ma duży wpływ na niepowodzenie odnowienia innych gatunków, w tym w szczególności jodły i buka.

Ze względu na dużą powierzchnię zajęłą przez siedliska wilgotne lub lekko zabagnione, decydującą rolę w dynamice zbiorowisk rezerwatu odgrywają zmiany poziomu wód gruntowych i sposób odpływu wód powierzchniowych. Pierwotnie obszar rezerwatu był znacznie bardziej uwilgotniony, występowały liczne zabagnione zagłębienia w trudno przepuszczalnym podłożu. Od lat 60 XX wieku obserwuje się postępujące osuszanie siedlisk, przyczyniają się do tego rowy melioracyjne, jak również osuszanie terenów przyległych. Skutkiem tych procesów jest obserwowana w rezerwacie tendencja do zanikania olsów i przekształcania ich w płaty grądu niskiego.

Innym niekorzystnym procesem obserwowanym w rezerwacie jest postępujące zmniejszanie się populacji jodły. Obserwuje się liczne martwe, przewrócone i usychające okazy starych jodeł oraz bardzo słabe odnowienie tego gatunku. Podrostów jest bardzo mało, a siewki nieliczne. Jedynym miejscem gdzie występują dość zwarte drzewostany jodłowe jest zachodnia część wydzielenia 165b. Trudno jednak w tej chwili ocenić dynamikę populacji jodły w tym wydzieleniu bez przeprowadzenia wieloletniego monitoringu na stałych powierzchniach. Niejasne są też przyczyny ustępowania jodły z grądów rezerwatu. Problem ten wymaga dalszych badań.

Drzewostany rezerwatu charakteryzują się dość dobrym stanem zdrowotnym. W trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono występowanie uszkodzeń (spalowanie i zgryzanie) odnowień jodłowych przez jeleniowate w niższych, młodszych warstwach drzewostanu. Ze względu na zachodzące procesy naturalnego obumierania drzew, poszczególne osobniki, zbliżające się do fazy rozpadu, atakowane są przez grzyby i owady. Są to naturalne czynniki, nie zagrażające zdrowym drzewom oraz stabilności lasu.

W rezerwacie stwierdzono występowanie 235 gatunków roślin naczyniowych. Drzewa i krzewy tworzą grupę 31 gatunków natomiast krzewinki występują w liczbie 4 gatunków. W rezerwacie stwierdzono występowanie pięciu gatunków roślin objętych ochroną częściową: wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, podkolan zielonawy *Platanthera chlorantha*. Ich zachowanie na obszarze chronionym nie jest zagrożone. Wydaje się, że w przyszłości gatunki te będą się rozprzestrzeniać ze względu na zauważalną tendencję do grądowienia siedlisk.

Jodła oraz buk występują w rezerwacie na granicy naturalnego zasięgu. Jodłę spotkać można w fitocenozach grądu typowego w oddz. 154a i 165b oraz jako niewielką domieszkę w drzewostanach innych zbiorowisk. W zachodniej części wydzielenia 165b tworzy zwarty drzewostan z ubogim runem i rzadko występującymi elementami grądowymi. Jodła w rezerwacie

obecnie słabo się odnawia i ustępuje ze zbiorowisk leśnych. Buk w rezerwacie spotykany jest dość często w fitocenozach grądu typowego, jego udział w drzewostanie jest jednak niewielki. Pojedyncze drzewa osiągają pomnikowe rozmiary i są dobrymi drzewami matecznymi. Buk w rezerwacie odnawia się dobrze i jego zachowanie nie jest zagrożone.

Fauna nie jest przedmiotem ochrony rezerwatu, dlatego nie przeprowadzono szczegółowych inwentaryzacji poszczególnych grup zwierząt na potrzeby planu ochrony. Ograniczono się do wykonania rozpoznania ornitologicznego oraz chiropterologicznego, natomiast pozostałe gatunki notowano podczas pozostałych prac na terenie rezerwatu. Płazy i gady reprezentowane są przez 7 gatunków objętych ochroną: żaba wodna, rzekotka drzewna, ropucha szara, jaszczurka żyworodna, zaskroniec zwyczajny, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata. Na obszarze rezerwatu zaobserwowano występowanie 41 gatunków ptaków, w tym trzy gatunki naturowe: dzięcioł czarny, ortolan i bocian czarny. Wśród ssaków stwierdzonych na terenie rezerwatu występuje 11 gatunków chronionych: jeż wschodni, borowiec wielki, karlik malutki, wiewiórka pospolita, ryjówki aksamitna i malutka, łasica, gronostaj, nocek duży, nocek Natterera, mopek. Spośród zwierząt dwa gatunki (nocek duży i mopek) figurują w Zał. II Dyrektywy Siedliskowej.

Zagrożenia.

Wyróżniono następujące zagrożenia rezerwatu:

- Graniczenie rezerwatu z gruntami wykorzystywanymi rolniczo co sprzyja penetracji rezerwatu, zawlekaniu obcych gatunków, a także stwarza niebezpieczeństwo innych form antropopresji.
- Sąsiedztwo uczęszczanych dróg o ulepszonej nawierzchni.
- Postępujące przesuszenie terenu rezerwatu.
- W odniesieniu do jodły: zagrożenie jej odnowień, m.in. wskutek zgryzania przez zwierzęta.
- Istnienie w rezerwacie enklawy i półenklaw nie objętych ochroną rezerwatową.

Ochronie czynnej podlegają wydzielania 154a i 165b. Pozostała część rezerwatu objęta jest ochroną ścisłą.

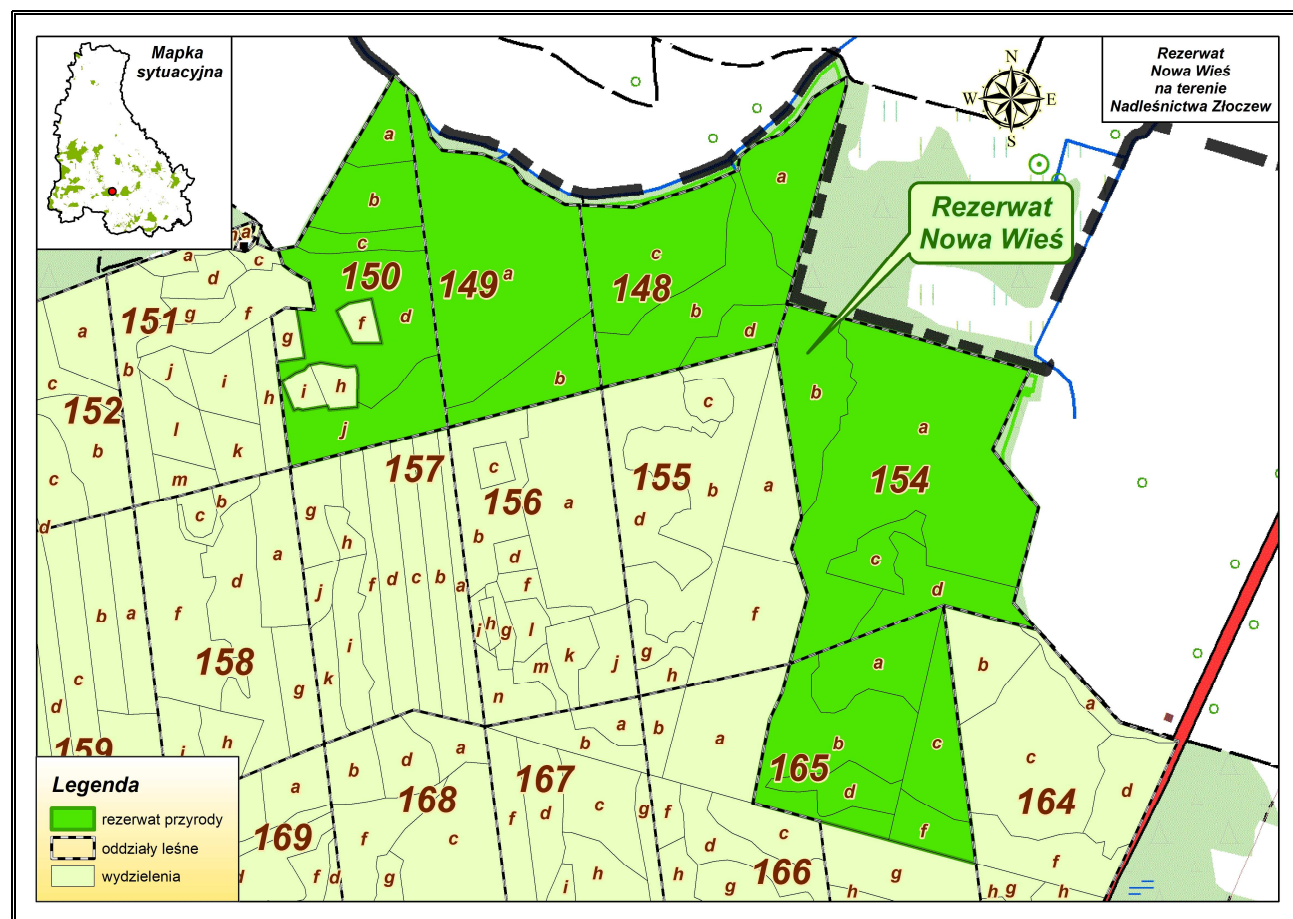
Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony na mocy Zarządzenia Nr 16/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 marca 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 11 kwietnia 2011 r. Nr 98 Poz. 836), ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 grudnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 134). Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik Nr 1 do tego zarządzenia. Plan ochrony zakładał likwidację zasiadki łowieckiej na granicy rezerwatu od strony pól (wydz. 148c, 154d) oraz utrzymanie zwartego pasa krzewów na granicy z polami. W związku z sąsiedztwem uczęszczanej drogi należy dbać o dokładne oznakowanie granic rezerwatu. W celu powstrzymania postępującego przesuszania terenu należy pozostawić do

zarośnięcia rowy melioracyjne płynące przez rezerwat. W odniesieniu do zagrożonych zgrzyaniem odnowień jodły planuje się grodzenie fragmentów drzewostanu w wydz. 154a i 165b na łącznej powierzchni 1 hektara. W rezerwacie istnieje enklawa i półenklawy nie objęte ochroną, postulując się włączenie do rezerwatu wydzieleń 150f,h,i. Ponadto w przyszłych rewizjach urządzania lasu należy uwzględnić zapisy dotyczące unikania radykalnych zmian (zrębów zupełnych) w drzewostanach bezpośrednio graniczących z rezerwatem.

Załącznik 2 do zarządzenia określa szczegółowo działania na obszarach ochrony czynnej. Należy wykonać grodzenie fragmentu drzewostanu z naturalnym odnowieniem jodły. W wydz. 165b należy usunąć drzewa zagrażające gniazdowaniu bociana czarnego. Wyłącznie w przypadku stwierdzenia zagrożenia i w porozumieniu ze specjalistą ornitologiem, za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi. Ponadto należy wykonywać lustrację rezerwatu przynajmniej raz na 2 lata, a po upływie 10 lat od ustanowienia planu ochrony sporządzić pełne opracowanie florystyczno-fitosocjologiczne wraz z analizą zmian zaszłych w tym okresie w rezerwacie.

Zakłada się, że realizacja planu będzie miała korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze rezerwatu. Plan zakłada przede wszystkim (na większości powierzchni rezerwatu) utrzymanie istniejących procesów naturalnych oraz ograniczenie wpływów zewnętrznych na rezerwat.

Położenie rezerwatu przyrody Nowa Wieś w Nadleśnictwie Złoczew

5.1.3 Rezerwat Paza

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (MP z 1996 r. Nr 5 poz. 51). Aktualnie obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Nr 13/2007 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 kwietnia 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Paza” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 121 Poz. 1079 z dnia 28 kwietnia 2007 r.).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia z 1995 r. – **27,21** ha aktualnie (wg PUL na lata 2017-2026 oraz wg rozporządzenia z 2007 r.) wynosi **27,04** ha.

Położenie: Rezerwat należy do Nadleśnictwa Złoczew, obręb Złoczew, leśnictwo Potok oddz.: 166f,h,k,~d, 167c,d,g,h,i,j,k. W trakcie prac nad niniejszym PUL przeprowadzono aktualizację obiektów liniowych występujących w rezerwacie wykazywanych w rozporządzeniu RDOŚ z 2007 r.

Położenie administracyjne: województwo łódzkie, powiat sieradzki, gmina Złoczew, obręb ewidencyjny Grójec Wielki, część działek 1135/2, 1136.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych żywej buczyny z rzadkimi roślinami w runie oraz pomnikowymi okazami buka na granicy jego naturalnego zasięgu.

- Przedmiot ochrony: żyzna buczyna.

- Rodzaj rezerwatu: leśny **L**;

- Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – typ: fitocenotyczny (**PFi**), podtyp: roślin na granicy zasięgu (**gz**);

typu ekosystemów – typ: leśny i borowy (**EL**), podtyp: lasów nizinnych (**lni**).

Rodzaj typ i podtyp rezerwatu wg Zarządzenia Nr 13/2007 Wojewody Łódzkiego.

Od chwili powołania rezerwatu do roku 2006 brak jest szczegółowych danych dotyczących prowadzonych działań, lecz wiadomo, że były one prowadzone w minimalnym stopniu. Przez teren rezerwatu przechodzi ścieżka przyrodniczo-leśna, której przebieg określa Rozporządzenie Nr 2/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 26 stycznia 2000 r. w sprawie wyznaczenia miejsc wstępu na terenie rezerwatu przyrody Paza. Na rok 2007 zostały ustanowione zadania ochronne mające na celu identyfikację zagrożeń i sposoby ich eliminacji. W związku z utrudnionym rozwojem krzewów różanecznika żółtego z powodu nadmiernego rozwoju podszytu w oddziale 167d, zalecono redukcję warstwy podszytu i pojedynczych drzew sosny z górnej warstwy drzewostanu w celu zwiększenia dostępu światła. Zalecono również ustawienie nowych tablic informacyjno-ostrzegawczych w miejsce starych i zniszczonych.

Budowa geologiczna i rzeźba terenu. Rezerwat położony jest w obrębie równiny stanowiącej fragment Wysoczyzny Złoczewskiej i znajduje się w zasięgu doliny rzeczki Żegliny.

Rezerwat znajduje się na płaskim, szerokim wyniesieniu moreny dennej i piaskach wodnolodowcowych podścielonych glinami. Gatunki budujące te utwory to w przeważającej części gliny o różnym składzie i piaski gliniaste czasami z pokrywą utworów organicznych. Miąższość utworów polodowcowych przekracza zasięg profilu glebowego.

Gleby. Na terenie rezerwatu wyróżniono sześć podtypów gleb: glejo-bielicowe właściwe (Bgw), rdzawe właściwe (RDw), rdzawe brunatne (RDbr), płowe opadowoglejowe (Pog), opadowoglejowe bielicowe (OGb), murszaste (MRms). Największą powierzchnię – ok. 50% powierzchni rezerwatu zajmują gleby płowe opadowoglejowe, gleby te związane są z siedliskami lasu świeżego w drugim wariantcie uwilgotnienia. Znaczną powierzchnię, ok. 14% powierzchni zajmują gleby rdzawe właściwe związane z siedliskami lasu mieszanego świeżego w drugim wariantcie wilgotności. Podczas waloryzacji glebowo-siedliskowej nie zaobserwowano na terenie rezerwatu degeneracji gleb oraz siedlisk leśnych. Bezpośrednie i dalsze otoczenie rezerwatu w chwili obecnej nie wykazuje szczególnych zagrożeń dla tych elementów rezerwatu.

Leśne zbiorowiska roślinne. Zespołem, który zdecydowanie dominuje w rezerwacie, jest grąd subkontynentalny. Jego zróżnicowanie lokalnosiedliskowe wyraża się występowaniem dwu podzespółów: grądu typowego *Tilio-Carpinetum typicum* i grądu niskiego *Tilio-Carpinetum stachyetosum sylvaticae*. Ze względu na wyraźne zróżnicowanie pod względem składu florystycznego i struktury w każdym z nich wyróżniono kilka postaci. Pozostałe zespoły roślinne, które wykształciły się w rezerwacie to: kontynentalny bór mieszany sosnowo-dębowy *Quercus roboris-Pinetum*, ols porzeczkowy *Ribeso nigri-Alnetum* i kwaśna buczyna niżowa *Luzulo pilosae-Fagetum*.

W składach gatunkowych drzewostanów w rezerwacie zarysowuje się silna tendencja zwiększania się udziału buka. Buk stanowi bardzo ważny składnik górnego piętra drzewostanów. Również bardzo dobrze się odnawia i stabilnie wzrasta pod okapem. Jednocześnie z pułapu drzewostanu ustąpiły lub ustępują gatunki iglaste, takie jak świerk i jodła. W wydzieleniu 167c obserwuje się silny rozwój grabu, który obecnie stanowi główny składnik drzewostanu.

Drzewostany rezerwatu charakteryzują się dość dobrym stanem zdrowotnym. W trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono występowanie uszkodzeń (zgryzanie) odnowień bukowych i jodłowych przez jeleniowate w niższych, młodszych warstwach drzewostanu – w nalotach i podrostach. Ze względu na zachodzące procesy naturalnego obumierania drzew, poszczególne osobniki, zbliżające się do fazy rozpadu, atakowane są przez grzyby i owady. Są to naturalne czynniki, nie zagrażające zdrowym drzewom oraz stabilności lasu.

W rezerwacie stwierdzono występowanie 138 gatunków roślin naczyniowych. Drzewa i krzewy tworzą grupę 26 gatunków natomiast krzewinki występują w liczbie 5 gatunków. W rezerwacie stwierdzono występowanie czterech gatunków roślin objętych ochroną częściową: wawrzynek wilczczyko *Daphne mezereum*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, podkolan zielonawy *Platanthera chlorantha*. Ich zachowanie na obszarze chronionym nie jest zagrożone. Na uwagę zasługuje występowanie jednego gatunku objętego

ochroną ścisłą, jest to różanecznik żółty *Rhododendron luteum* – pojedyncze stanowisko na zachodniej granicy rezerwatu w wydz. 167d przy ścieżce dydaktycznej, w borze mieszanym zajmuje powierzchnię ok. 25 m².

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie starodrzewi bukowych na żyznym siedlisku grądowym z chronionymi i rzadkimi roślinami w runie oraz pomnikowymi okazami buka na granicy jego naturalnego zasięgu. Buk w rezerwacie bardzo dobrze się odnawia ze względu na obecność licznych dorodnych i pomnikowych drzew stanowiących bogato owocujące drzewa mateczne. Zachowanie przedmiotu ochrony w rezerwacie wydaje się nie być zagrożone. Poza naturalnymi odnowieniami buka w runie, tworzy on warstwę podszytu oraz drugą warstwę drzew. Obecne są również drzewa dziuplaste i martwe, co wpływa na znaczne unaturalnienie fitocenozy leśnych i zwiększa różnorodność biologiczną rezerwatu.

Fauna nie jest przedmiotem ochrony rezerwatu, dlatego nie przeprowadzono szczegółowych inwentaryzacji poszczególnych grup zwierząt na potrzeby planu ochrony. Ograniczono się do wykonania rozpoznania ornitologicznego, natomiast pozostałe gatunki notowano podczas pozostałych prac na terenie rezerwatu. Płazy i gady reprezentowane są przez 4 gatunki objęte ochroną: ropucha szara, jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny, padalec zwyczajny. Na obszarze rezerwatu zaobserwowano występowanie 33 gatunki ptaków, w tym jeden gatunek natorowy: dzięcioł czarny. Wśród ssaków stwierdzonych na terenie rezerwatu występują 4 gatunki chronione: jeź wschodni, wiewiórka pospolita, ryjówki aksamitna i malutka. Spośród zwierząt nie stwierdzono cennych taksonów, których obecność może mieć wpływ na zaproponowane działania ochronne.

Zagrożenia.

Wyróżniono następujące zagrożenia rezerwatu:

- Sąsiedztwo szerokiej drogi biegnącej północną granicą rezerwatu.
- Penetracja rezerwatu – głównie drogą oddziałową 166/167.
- W odniesieniu do różanecznika żółtego – ekspansja jeżyn.

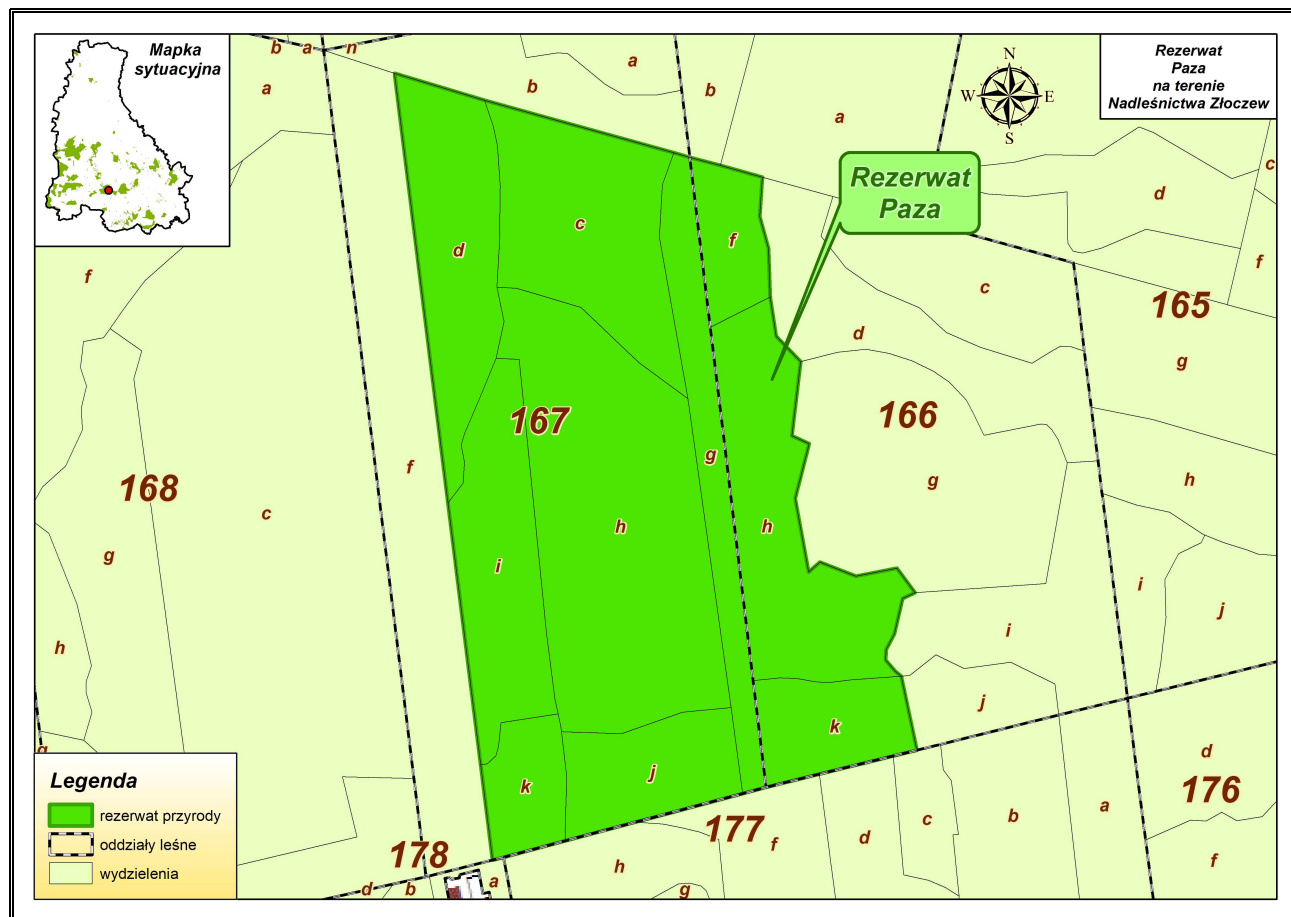
Na terenie całego rezerwatu zaplanowano ochronę ścisłą z wyjątkiem wydzielienia 167d gdzie zaplanowano ochronę czynną.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony na mocy Zarządzenia Nr 17/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 marca 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 11 kwietnia 2011 r. Nr 98 Poz. 837), ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 grudnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. Poz. 135). Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik Nr 1 do tego zarządzenia. Plan ochrony zakłada wycinanie drzew i krzewów zagrażających osobnikom różanecznika żółtego w wydz. 167d. Ponadto należy wykonywać lustrację rezerwatu przynajmniej raz na 2 lata, a po upływie 10 lat od ustanowienia planu ochrony

sporządzić pełne opracowanie florystyczno-fitosocjologiczne wraz z analizą zmian zaszyłych w tym okresie w rezerwacie.

Zakłada się, że realizacja planu będzie miała korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze rezerwatu. Plan zakłada przede wszystkim utrzymanie istniejących procesów naturalnych.

Położenie rezerwatu przyrody Paza w Nadleśnictwie Złoczew

5.1.4 Rezerwat Wrząca

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (MP z 1996 r. Nr 5 poz. 61). Aktualnie obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Nr 10/2007 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 kwietnia 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wrząca” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 121 Poz. 1076 z dnia 28 kwietnia 2007 r.).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia z 1995 r. – **59,10** ha aktualnie (wg PUL na lata 2017-2026 oraz wg rozporządzenia z 2007 r.) wynosi **59,70** ha.

Położenie: Rezerwat należy do Nadleśnictwa Złoczew, obręb Brąszewice, leśnictwo Orły oddz.: 12i,j,~a 16f,~b, 17c,d,f,~b,~c,~f,~h, 18a,~b,~c,~d, 24a,~a,~c, 25a,~c,~j. W trakcie prac nad niniejszym PUL przeprowadzono podział obiektów liniowych wykazywanych w rozporządzeniu RDOŚ z 2007 r. leżących częściowo w rezerwacie, a częściowo poza rezerwatem. Dla części

znajdującej się w rezerwacie zachowano literację zgodnie z PUL stan na 1 stycznia 2007 r., zaś dla części poza rezerwatem przyjęto nowe oznaczenia.

Położenie administracyjne: województwo łódzkie, powiat sieradzki, gmina Błaszki, obręb ewidencyjny Włocin, część działek 177, 178, 179, 180, 182, 183.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych kwaśnej buczyny niżowej na granicy naturalnego występowania buka i jodły.

- Przedmiot ochrony: kwaśna buczyna niżowa.

- Rodzaj rezerwatu: leśny **L**;

- Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – typ: fitocenotyczny (**PFi**), podtyp: roślin na granicy zasięgu (**gz**);

typu ekosystemów – typ: leśny i borowy (**EL**), podtyp: lasów nizinnych (**lni**).

Rodzaj typ i podtyp rezerwatu wg Zarządzenia Nr 10/2007 Wojewody Łódzkiego.

Protokół z przeglądu dokonanego w dniu 14 listopada 1996 roku przedstawia drzewostany rezerwatu jako zdrowe z obfitym odnowieniem naturalnym buka, jodły i świerka w lukach i przerzedzeniach. W pozostałych miejscach nalot pojedynczy ze względu na silne zwarcie drzewostanu. Na podstawie tego dokumentu zalecono pielęgnację placówek dębowych, także wycięcie części brzozy i osiki oraz przerzedzenie drzewostanu bukowego celem uzyskania odnowienia naturalnego. Protokół z przeglądu rezerwatów Nadleśnictwa Złoczew z dnia 18 czerwca 1997 roku zaleca pielęgnację sztucznych odnowień zgodnie z zasadami hodowli lasu. Brak jest innych szczegółowych informacji na temat użytkowania drzewostanów rezerwatu „Wrząca”.

Budowa geologiczna. Teren rezerwatu stanowi część Wysoczyzny Złoczewskiej i znajduje się nieopodal dolin rzek Pokrzywnicy i Cieni. Gatunki gleb budujące te utwory to w przeważającej części piaski gliniaste i słabogliniaste zalegające na glinach piaszczystych i średnich. Miąższość utworów polodowcowych przekracza zasięg profilu glebowego. Na terenie rezerwatu przeważają gleby piaszczysto-gliniaste.

Rzeźba terenu rezerwatu została ukształtowana przez lądolód warciański w strefie zlodowacenia środkowopolskiego. Jest to falista wysoczyzna morenowa, zbudowana z glin zwałowych i akumulacji lodowcowej. Powierzchnię rezerwatu urozmaicają pagórki morenowe, z których najwyższym jest Ostra Góra w wydz. 17f.

Gleby. Na terenie rezerwatu wyróżniono trzy podtypy gleb: rdzawe brunatne (RDbr), płowe bielcowe (Pb), brunatne kwaśne (BRk). Największą powierzchnię – ok. 55% powierzchni rezerwatu zajmują gleby rdzawe brunatne, gleby te związane są z siedliskami lasu mieszanego świeżego w pierwszym wariantcie uwilgotnienia, lasu świeżego w pierwszym i drugim wariantcie wilgotnościowym.

Leśne zbiorowiska roślinne. W granicach rezerwatu stwierdzono występowanie leśnych fitocenoz kwaśnej buczyny niżowej w dwóch podzespołach: typowym *Luzulo pilosae-Fagetum typicum* oraz paprociowym *Luzulo pilosae-Fagetum dryopteridetosum*. Podzespoły te występują w różnych postaciach degeneracyjnych, co jest efektem prowadzonej gospodarki leśnej przed założeniem rezerwatu.

W opisach taksacyjnych w kolejnych planach urządzania lasu obserwuje się duże zmiany zachodzące w składach gatunkowych poszczególnych wydzieleń leśnych. Bardzo widoczna jest silna tendencja rozwoju buka, który prawie we wszystkich wydzieleniach jest głównym gatunkiem lasotwórczym. Jego dominacja uwidacznia się przede wszystkim w górnym piętrze drzewostanów, ale jest także zauważalna w składzie podrostów i nalotów we wszystkich wydzieleniach. Znacząca jest także pozycja dębu, jako domieszki do drzewostanów z bukiem oraz z bukiem i sosną. Ten ostatni gatunek występuje dość licznie, lecz nie stanowi monokultur. W lasach rezerwatu maleje niestety udział jodły, a w niektórych wydzieleniach jodła już praktycznie nie występuje. Młode pokolenie jodłowe nie znajduje dobrych warunków wzrostu i zamiera.

Dominująca w rezerwacie kwaśna buczyna niżowa jest zbiorowiskiem ubogim pod względem różnorodności runa zielnego. W typowo, dobrze wykształconych płatach zwarcie runa osiąga tylko 20-30% przy jednoczesnej małej różnorodności gatunkowej. Takie warunki sprawiają, że większość stwierdzonych w rezerwacie gatunków roślin naczyniowych występuje na drogach leśnych lub w naturalnych lukach w drzewostanie. Na terenie rezerwatu stwierdzono 150 gatunków roślin naczyniowych, wśród których jest jeden gatunek objęty ochroną częściową: widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*.

Fauna nie jest przedmiotem ochrony rezerwatu, dlatego nie przeprowadzano szczegółowych inwentaryzacji poszczególnych grup zwierząt na potrzeby planu ochrony. Ograniczono się do wykonania rozpoznania ornitologicznego i chiropterologicznego, natomiast pozostałe gatunki notowano podczas pozostałych prac na terenie rezerwatu. Na obszarze rezerwatu zaobserwowano występowanie 31 gatunków ptaków, w tym dwa gatunki naturowe: dzięcioł czarny i muchołówka białoszyja. Wśród ssaków stwierdzonych na terenie rezerwatu występuje 7 gatunków chronionych: mopek, nocek Bechsteina, nocek duży, borowiec wielki, gacek brunatny, wiewiórka pospolita, ryjówka aksamitna. Trzy gatunki ssaków figurują w Zał. II Dyrektywy Siedliskowej (mopek, nocek duży i nocek Bechsteina).

Zagrożenia.

Wyróżniono następujące zagrożenia rezerwatu:

- Graniczenie rezerwatu z uczęszczaną drogą o ulepszonej nawierzchni.
- Penetracja rezerwatu przez ludzi, w tym przejazdy przez rezerwat drogą pomiędzy oddz. 17/18 i 24/25.
- Ekspansja w rezerwacie obcych gatunków inwazyjnych, głównie robinii akacjowej i czeremchy amerykańskiej.
- W odniesieniu do jodły: zgryzanie odnowień przez zwierzęta.

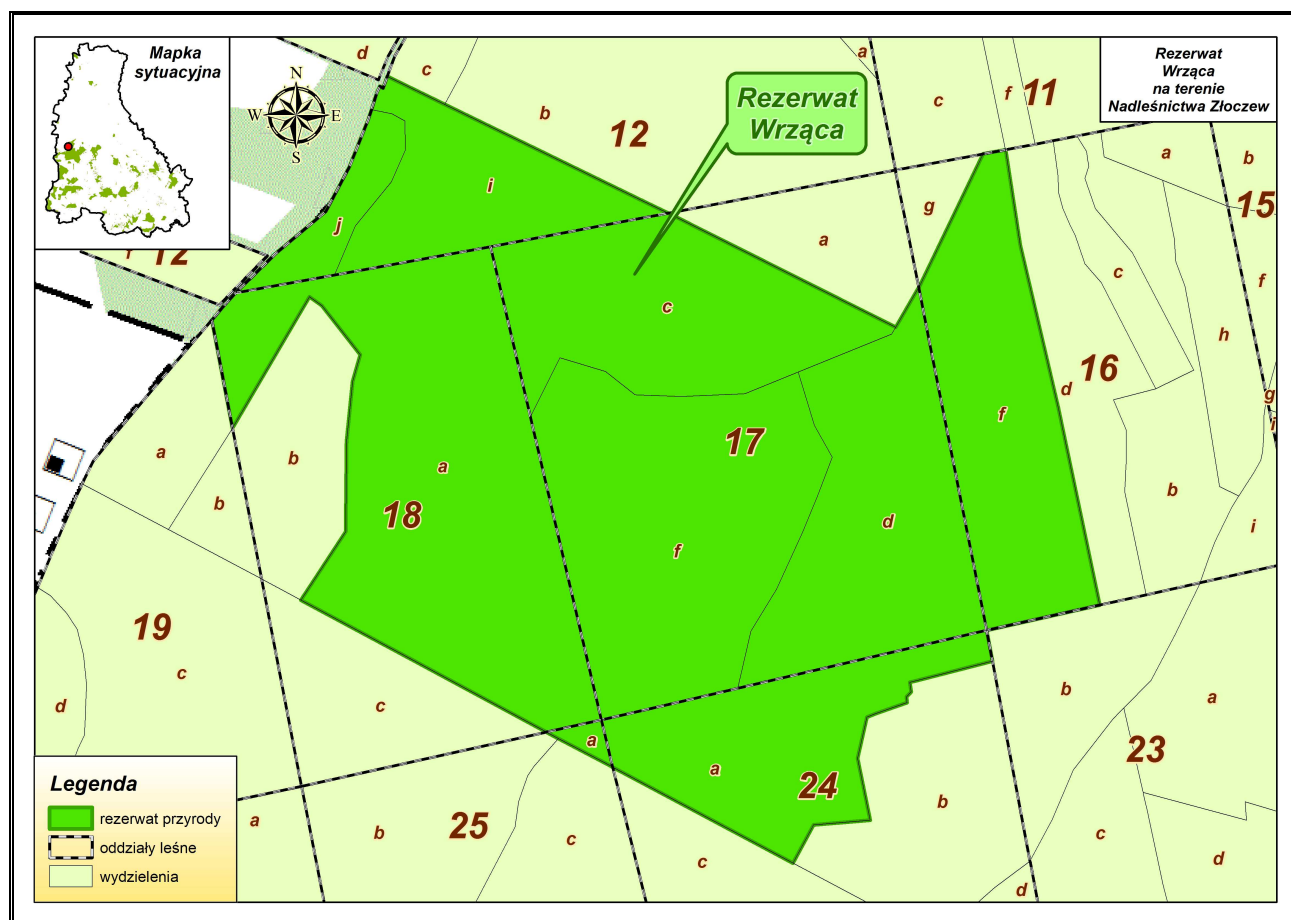
Dobry stan zachowania głównego przedmiotu ochrony w rezerwacie wskazuje, że dotychczasowa ochrona jest na wielu płaszczyznach właściwie prowadzona i skuteczna. Fitocenozy leśne ulegają naturalnym zmianom: zróżnicowaniu ulega struktura wiekowa, wzrasta ilość martwego drewna w lesie i pojawiają się luki w drzewostanie, w których rozwijają się zbiorowiska „porębowe”. Obecnie w rezerwacie zachodzą dwa niekorzystne zjawiska; pierwsze z nich to pojawianie się w fitocenozach leśnych obcych gatunków inwazyjnych, a drugie to ustępowanie z rezerwatu jodły. Postuluje się o usunięcie z rezerwatu obcych gatunków. Ochrona jodły wymaga podjęcia prac, które ograniczyłyby jej zgryzanie przez sarny. Za priorytetowe działania należy uznać usunięcie robinii akacjowej z rezerwatu oraz wykonanie grodzień wokół gniazd odnowieniowych jodły.

Na terenie rezerwatu zaplanowano ochronę czynną na obszarze 39,59 ha (wydz. 12i, 16f, 17c,d, 18a), ochronie ścisłej podlega obszar 20,11 ha.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony na mocy Zarządzenia Nr 9/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 marca 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 8 kwietnia 2011 r. Nr 94 Poz. 797). Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik Nr 1 do tego zarządzenia. Plan ochrony zakłada usuwanie robinii akacjowej z rezerwatu oraz wykonanie grodzień wokół naturalnych odnowień jodły w celu ochrony przed zgryzaniem przez zwierzynę płową. Ponadto należy wykonywać lustrację rezerwatu przynajmniej raz na 2 lata, a po upływie 10 lat od ustanowienia planu ochrony sporządzić pełne opracowanie florystyczno-fitosocjologiczne wraz z analizą zmian zaszłych w tym okresie w rezerwacie.

Zakłada się, że realizacja planu będzie miała korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze rezerwatu.

Położenie rezerwatu przyrody Wrząca w Nadleśnictwie Złoczew

5.1.5 Rezerwat Hołda

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. U. Nr 164, Poz. 1188 z 1998 r.). Aktualnie obowiązujący akt prawny: Zarządzenie Nr 47/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Hołda” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 194 Poz. 1565 z dnia 2 lipca 2010 r.).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia z 1998 r. – **71,24** ha aktualnie (wg PUL na lata 2017-2026 oraz wg zarządzenia z 2010 r.) wynosi **71,24** ha.

Położenie: Rezerwat należy do Nadleśnictwa Złoczew, obręb Złoczew, leśnictwo Rychłocice oddz.: 529a,b,c,d,~a,~b,~c,~d,~f, 530a,b,c,d,f,g,h,~a,~b,~c,~d,~f, 531a,b,c,d,f,g,h,i,~a,~b,~c,~d,~f.

Położenie administracyjne: województwo łódzkie, powiat sieradzki, gmina Konopnica, obręb ewidencyjny Szynkielów, działki ewidencyjne 575, 576, 577.

- Cel ochrony: zachowanie kompleksu ekosystemów leśnych: grądowych, łągowych, olsowych oraz borowych (boru świeżego i mieszanego).

- Przedmiot ochrony: fragment lasu o charakterze naturalnym.

- Rodzaj rezerwatu: leśny **L**;

- Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – typ: fitocenotyczny (**PFi**), podtyp: zbiorowisk leśnych (**zl**);

typu ekosystemów – typ: leśny i borowy (**EL**), podtyp: lasów nizinnych (**lni**).

Rodzaj typ i podtyp rezerwatu wg Zarządzenia Nr 47/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi.

W rezerwacie na siedliskach grądowych w celu zahamowania zachodzących procesów degeneracyjnych oraz spowodowania unaturalnienia się całego ekosystemu zaproponowano całkowite, lecz etapowe usunięcie z drzewostanu sosny zwyczajnej. Dalszym etapem miało być stopniowe odtworzenie naturalnego składu gatunkowego oraz proporcji ilościowych gatunków drzew w drzewostanie. Podczas przeglądu rezerwatu w dniu 24 września 2002 roku ustalono, że przedmiot ochrony w rezerwacie jest zachowany w stanie bardzo dobrym. W wydzieleniu 529d gniazda dębowe, które powstały przed powołaniem rezerwatu, zalecono pielęgnować poprzez usuwanie graba, osiki i kruszyny na korzyść rozwoju dęba. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 359/2008 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 października 2008 roku przez teren rezerwatu została wyznaczona ścieżka przyrodniczo-leśna w oddziałach 529 i 530.

Budowa geologiczna. Rezerwat położony jest w obrębie równiny stanowiącej fragment Kotliny Szczercowskiej i znajduje się w zasięgu doliny rzeki Warty i Oleśnicy. Znajduje się na płaskim, szerokim wyniesieniu moreny dennej i piaskach rzecznych holocenijskich. Gatunki budujące te utwory to w przeważającej części piaski z pokrywą utworów organicznych. Miąższość utworów polodowcowych przekracza zasięg profilu glebowego. Na terenie rezerwatu przeważają gleby piaszczyste.

Rzeźba terenu. Kotlina Szczercowska, na której terenie zlokalizowany jest rezerwat stanowi równinę o charakterze misy końcowej lodowca w stadiale Warty wysłanej łąkami wstęgowymi i piaskami. Rzeźbę tego terenu charakteryzuje ogólnie miękkość i łagodność zarysów form powierzchniowych. Skałą macierzystą tutejszych gleb stanowi piasek słabogliniasty i piaski luźne. Rezerwat dzięki osłaniającej sile porastającego go drzewostanu nie podlega współcześnie znaczącej działalności transportowej wiatru.

Gleby. Na terenie rezerwatu wyróżniono siedem podtypów gleb: biellicowe właściwe (Bw), glejo-biellicowe murszaste (Bgms), rdzawe biellicowe (RDb), rdzawe brunatne (RDbr), torfowo-murszowe (Mt), murszowate właściwe (MRw), torfowe torfowisk przejściowych (Tp). Największą powierzchnię – ok. 25% powierzchni rezerwatu zajmują gleby murszowate właściwe, gleby te związane są z siedliskami lasu mieszanego świeżego w pierwszym wariacie uwilgotnienia, lasu wilgotnego w pierwszym i drugim wariacie wilgotnościowym.

Leśne zbiorowiska roślinne. W granicach rezerwatu stwierdzono występowanie następujących zespołów roślinnych: ols porzeczkowy *Ribeso nigri-Alnetum*, bór mieszany sosnowo-dębowy *Quercus robur-Pinetum*, bór świeży *Leucobryo-Pinetum*, przysrumykowy łąg

jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*, grąd subkontynentalny *Tilio cordatae-Carpinetum betuli*. Zespołem, który dominuje w rezerwacie, jest bór mieszany sosnowo-dębowy, który obejmuje swoim zasięgiem środkową i wschodnią część rezerwatu. W górnej warstwie dominuje sosna, a pojedynczo spotyka się także świerka; w niższych warstwach najczęściej występuje dąb szypułkowy. W miejscach wilgotnych w runie pojawia się trzęślica modra, wzrasta też na ogół udział w pokryciu borówki czarnej, która osiąga w tym zbiorowisku najlepszą kondycję.

Analiza opisów taksacyjnych wskazuje na niewielkie zmiany w składach gatunkowych poszczególnych drzewostanów. W najmłodszych klasach wieku uwidacznia się zmniejszanie udziału dębu.

W oparciu o wyniki aktualnej inwentaryzacji flora naczyniowa rezerwatu liczy 216 gatunków roślin naczyniowych. Ponadto stwierdzono 33 gatunki drzew i krzewów w tym zdecydowana większość to rodzime gatunki lasotwórcze. W rezerwacie stwierdzono występowanie dwóch gatunków roślin objętych ochroną częściową: wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*. Ich zachowanie na obszarze chronionym nie jest zagrożone. We florze obiektu brak jest gatunków ważnych w skali międzynarodowej (umieszczonych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej).

W rezerwacie nadal widoczne są skutki prowadzonej tu gospodarki leśnej polegającej m.in. na protegowaniu sosny, także na siedliskach lasowych. Poważnym zagrożeniem dla rezerwatu jest obecność posadzonego w przeszłości dębu czerwonego, gatunek ten poprzez ocienienie i opad dużej ilości trudno rozkładających się liści ma negatywny wpływ na runo. Istnieje także obawa, że gatunek ten może spontanicznie rozprzestrzenić się poza aktualnie zajęty obszar.

Fauna nie jest przedmiotem ochrony rezerwatu, dlatego nie przeprowadzono szczegółowych inwentaryzacji poszczególnych grup zwierząt na potrzeby planu ochrony. Ograniczono się do wykonania rozpoznania ornitologicznego i chiropterologicznego, natomiast pozostałe gatunki notowano podczas pozostałych prac na terenie rezerwatu. Płazy i gady reprezentowane są przez 9 gatunków objętych ochroną, z których 1 rzekotka drzewna podlega ochronie ścisłej, a 8 ochronie częściowej: żaby trawna i jeziorkowa, ropucha szara, jaszczurki zwinka i żyworodna, zaskroniec zwyczajny, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata. Na obszarze rezerwatu zaobserwowano występowanie 37 gatunków ptaków, w tym dwa gatunki natorowe: dzięcioł czarny i zimorodek. Wśród ssaków stwierdzonych na terenie rezerwatu występuje 11 gatunków chronionych: 8 gatunków nietoperzy objętych ochroną ścisłą: mopek, nocek Brandta, nocek rudy, nocek duży, nocek wąsatek, borowiec wielki, gacek brunatny, gacek szary, 3 gatunki podlegające ochronie częściowej: jeż wschodni, wiewiórka pospolita, ryjówka aksamitna. Dwa gatunki ssaków figurują w Zał. II Dyrektywy Siedliskowej (mopek, nocek duży)

Zagrożenia. Wyróżniono następujące zagrożenia rezerwatu:

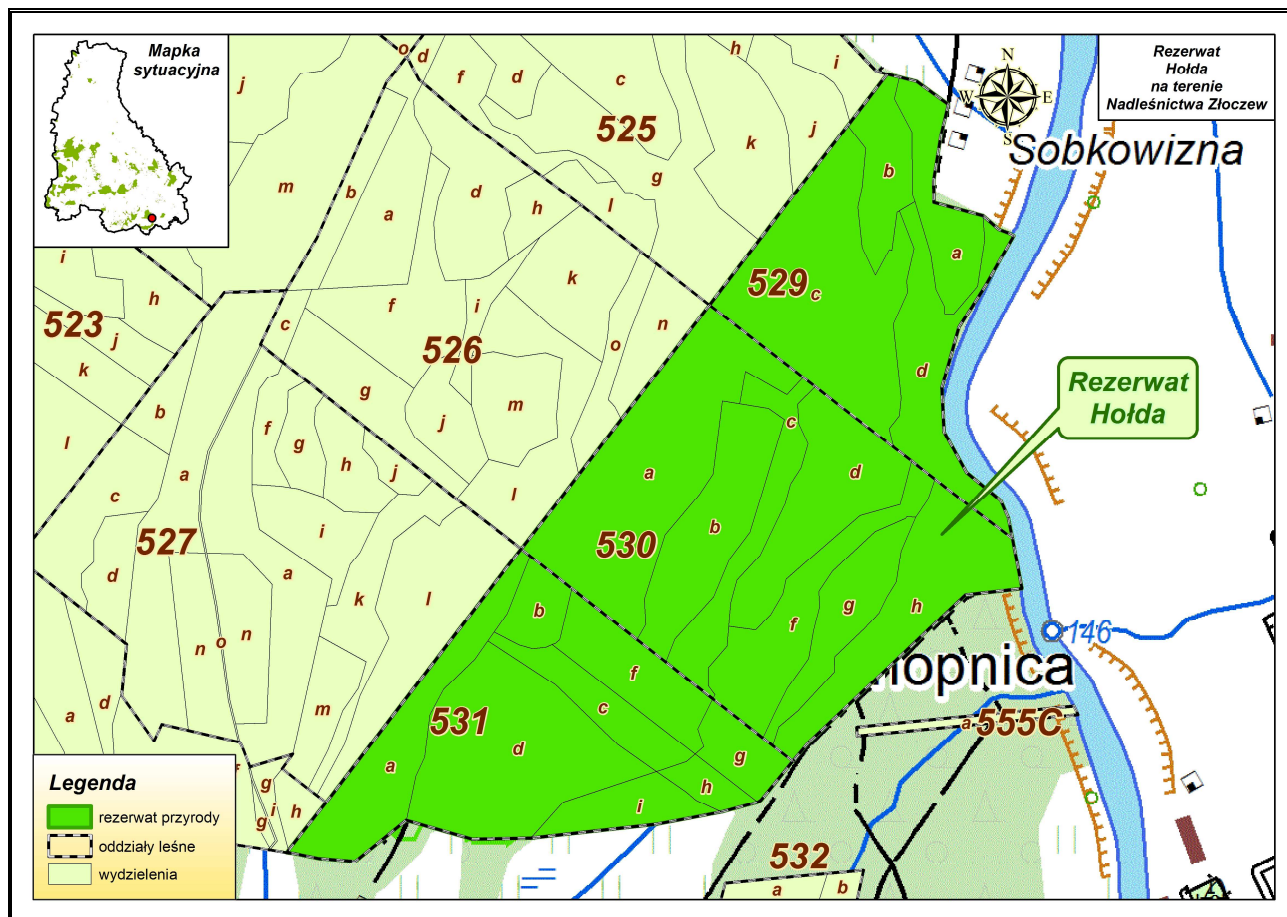
- Obecność dębu czerwonego – obcego gatunku inwazyjnego.
- Odpływ wody z rezerwatu i przesuszenie siedlisk.
- Penetracja rezerwatu przez ludzi.

Cały teren rezerwatu podlega ochronie czynnej.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony na mocy Zarządzenia Nr 8/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 marca 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 8 kwietnia 2011 r. Nr 94 Poz. 796). Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik Nr 1 do tego zarządzenia. Plan ochrony zakłada przeprowadzenie działań ochronnych: zabiegów hodowlanych w ramach czyszczeń późnych, czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości i trzebieży wczesnej wykonywanych na bieżąco, w oparciu o aktualne potrzeby ochronne. Ponadto projektuje się budowę dwóch zastawek na rowach zlokalizowanych na wypływie z rezerwatu (jedna zastawka została już zbudowana). Szczegółowy opis działań ochronnych na obszarach ochrony czynnej zawiera załącznik Nr 2 do zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu. Ponadto należy wykonywać lustrację rezerwatu przynajmniej raz na 2 lata, a po upływie 10 lat od ustanowienia planu ochrony sporządzić pełne opracowanie florystyczno-fitosocjologiczne wraz z analizą zmian zaszyłych w tym okresie w rezerwacie.

Zakłada się, że realizacja planu będzie miała korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze rezerwatu. Plan zakłada renaturalizację fitocenoz rezerwatu oraz powstrzymanie przesuszenia jego siedlisk.

Położenie rezerwatu przyrody Hołda w Nadleśnictwie Złoczew

5.1.6 Rezerwat Korzeń

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. U. Nr 166, Poz. 1220 z 1998 r.). Aktualnie obowiązujący akt prawny: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Korzeń” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 19 stycznia 2015 r. Poz. 121).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia z 1998 r. – **34,93** ha aktualnie (wg PUL na lata 2017-2026 oraz wg zarządzenia z 2014 r.) wynosi **34,93** ha.

Położenie: Rezerwat należy do Nadleśnictwa Złoczew, obręb Złoczew, leśnictwo Korzeń oddz.: 359a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,~a.

Położenie administracyjne: województwo łódzkie, powiat sieradzki, gmina Zapolice, obręb ewidencyjny Rembieszów, działka ewidencyjna 1130.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych torfowiska o charakterze przejściowym oraz dobrze zachowanych fitocenoz olsu torfowcowego i porzeczkowego.

- Przedmiot ochrony: fragment torfowiska o charakterze przejściowym oraz fitocenozy olsu torfowcowego i porzeczkowego.

- Rodzaj rezerwatu: torfowiskowy **T**;

- Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – typ: zbiorowisk leśnych (**PFi**), podtyp: zbiorowisk nieleśnych (**zn**);

typu ekosystemów – typ: różnych ekosystemów (**EE**), podtyp: lasów i torfowisk (**It**).

Rodzaj typ i podtyp rezerwatu wg Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 2014 r.

Rezerwat stanowi jeden, całościowo zwarty obszar, o kształcie wypukłej w stronę południową wydmy i obejmuje swoim zasięgiem cały oddział 359. Kompleks leśny, na terenie którego zlokalizowany jest rezerwat cechuje się występowaniem zbiorowisk roślinnych o wysokim stopniu naturalności. Zagrożeniem jest jednak, podobnie jak w przypadku wszystkich zbiorowisk podmokłych na tym terenie, powolne lecz stałe obniżanie poziomu wód gruntowych. Dolina rzeki Widawki, która przepływa w bardzo bliskim sąsiedztwie rezerwatu, staje się szeroka i płytka. Tereny doliny na odcinku od Starej Wsi do ujścia do Warty są silnie zmeliorowane gęstą siecią rowów.

Omawiany obiekt cechuje się dużym zróżnicowaniem siedlisk, znajdującym odzwierciedlenie w bogactwie zbiorowisk roślinnych. Większość rozpoznanych tu asocjacji jest bardzo dobrze wykształconych i należy do największych i najlepiej zachowanych w regionie (zbiorowiska: olsu torfowcowego oraz torfowisk przejściowych).

Z analizy zabiegów gospodarczych przeprowadzonych od chwili utworzenia rezerwatu można stwierdzić, że zadania ochronne i gospodarcze na tym terenie zostały przeprowadzone prawidłowo. Zabiegi przeprowadzone w rezerwacie polegały na uszczelnieniu istniejącej grobli w wydz. 359k mające na celu ograniczenie wypływu wód z torfowiska oraz przeciwdziałanie lokalnym spadkom wód gruntowych na tym terenie. Kolejnym zadaniem było ustawienie w 2008 roku tablicy informacyjnej o rezerwacie (wydz. 359k).

Budowa geologiczna. Obszar rezerwatu znajduje się na pograniczu Niecki Łódzkiej i Monokliny Śląsko-Krakowskiej. Strefa graniczna między obu wymienionymi jednostkami przebiega z północnego zachodu na południowy wschód. Powierzchnia rezerwatu zbudowana jest z utworów czwartorzędowych pochodzenia lodowcowego południowopolskiego i środkowopolskiego oraz osadów eolicznych i rzecznych. Podłoże geologiczne samego rezerwatu stanowią w przeważającej części czwartorzędowe osady organiczne (torfy) oraz osady akumulacji rzecznej pochodzenia holoceniowego (piaski słabogliniaste i piaski luźne).

Rzeźba terenu. Kotlina Szczercowska, na obszarze której usytuowany jest rezerwat, stanowi rozległą równinę akumulacji jeziornej końcowej misy lodowca Warciańskiego. Rzeźba rezerwatu to fragment obniżonej niecki wypełnionej torfem, wyraźnie odgraniczonej podwyższeniem osadów mineralnych. Z powierzchnią torfowiska sąsiadują tereny podmokłe zajęte przez zbiorowiska olsowe.

Gleby. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie sześciu podtypów gleb: torfowe torfowisk przejściowych (Tp), gruntowo glejowe właściwe (Gw), gruntowoglejowe torfowe (Gt), bielicowe właściwe (Bw), glejo-bielicowe murszaste (Bgms), rdzawe właściwe (RDw). Największą powierzchnię – ok. 42% powierzchni rezerwatu zajmują gleby torfowe torfowisk przejściowych, gleby te umożliwiają rozwój wilgotnych i bagiennych zbiorowisk roślinnych.

Zbiorowiska roślinne. W granicach rezerwatu stwierdzono występowanie następujących zespołów roślinnych: ols torfowcowy *Sphagno squarrosi-Alnetum*, ols porzeczkowy *Ribeso nigri-Alnetum*, bór świeży *Leucobryo-Pinetum*, bór wilgotny *Molinio-Pinetum*, bór bagienny *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, torfowisko przejściowe z przygielką białą *Rhynchosporium albae*, szuwar trzcinowy *Phragmitetum australis*, zbiorowiska łąk wilgotnych i świeżych *Molinio-Arrenatheretea*, zbiorowisko grążela żółtego i grzybieni białych *Nupharo-Nymphaeetum albae*. Najcenniejszym zbiorowiskiem rezerwatu, zajmującym jego południową część (wydz. 359k) jest kompleks zespołu torfowiska przejściowego z przygielką białą oraz zespołu grążela żółtego i grzybieni białych. Szata roślinna torfowiska w rezerwacie podlega dynamicznym zmianom wywołanym przez mineralizację wierzchniej warstwy torfu. Efektem tych zmian jest ekspansja trzciny pospolitej, trzęślicy modrej oraz wkraczanie na teren torfowiska drzew i krzewów.

W oparciu o wyniki aktualnej inwentaryzacji flora naczyniowa rezerwatu liczy 131 gatunków roślin naczyniowych, wśród nich jest 10 gatunków drzew, 10 gatunków krzewów i krzewinek oraz 111 gatunków roślin runa. W rezerwacie stwierdzono występowanie następujących gatunków roślin objętych ochroną ścisłą: rosziczka długolistna *Drosera anglica*, rosziczka okrągłolistna *Drosera*

rotundifolia, bagnica torfowa *Scheuchzeria palustris*, pływacz średni *Urticularia intermedia* i ochroną częściową: bagno zwyczajne *Ledum palustre*, widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, widłak goździsty *Lycopodium clavatum*, bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata*, grzybienie białe *Nymphaea alba*, torfowce *Sphagnum ssp.*. Rezerwat odznacza się bogactwem gatunkowym oraz różnorodnością występujących tu roślin naczyniowych. Flora rezerwatu decyduje o jego wartościach przyrodniczych i krajobrazowych. Dla zachowania cennej roślinności związanej z torfowiskiem i występującymi na nim zbiorowiskami, ważne jest zachowanie niezakłóconych stosunków wodnych na terenie całego rezerwatu.

Fauna. Podczas prac terenowych stwierdzono na omawianym obszarze 15 gatunków ważek. Wskazuje to na duże bogactwo gatunkowe odonatofauny rezerwatu, które znajdują na jego terenie dogodne warunki siedliskowe. Ważki są bioindykatorami przydatnymi do określenia stanu ekologicznego różnych biotopów, zwłaszcza przeznaczonych pod ochronę wód i terenów bagiennych, dlatego ich obecność świadczy o dużej wartości przyrodniczej omawianego obszaru. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie siedmiu gatunków płazów oraz czterech gatunków gadów. Rozwojowi płazów i gadów na obszarze rezerwatu sprzyjają dogodne dla tych grup zwierząt warunki siedliskowe. Tak duża liczba gatunków, jaka występuje na tym terenie zasługuje na szczególną ochronę. Ptaki to najliczniej reprezentowana grupa zwierząt na terenie rezerwatu (stwierdzono obserwację 41 gatunków). Gatunki naturalne stwierdzone podczas prac terenowych to: bocian czarny, bocian biały, żuraw i dzięcioł czarny. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie 11 gatunków ssaków, w tym dwa gatunki objęte ochroną: bóbr europejski i ryjówka aksamitna. W celu zachowania zróżnicowania gatunkowego fauny ważne jest zachowanie pokrycia terenu roślinnością drzewiastą w niezmięnionej postaci. Istniejące martwe drzewa stanowią dogodne miejsca schronienia i żerowania dla wielu gatunków. Dla zachowania populacji wielu gatunków ptaków niezbędne jest utrzymanie niezagospodarowanych terenów otwartych wokół rezerwatu, stanowiących żerowiska dla tych gatunków.

Zagrożenia. Wyróżniono następujące zagrożenia rezerwatu:

- Zanik naturalnych ekosystemów wodno-torfowiskowych związany z odwadnianiem terenu rezerwatu w wyniku wahań poziomu wód gruntowych.
- Zanik naturalnych ekosystemów wodno-torfowiskowych zawiązany z ekspansją trzciny pospolitej oraz wkraczaniem na teren torfowiska drzew i krzewów.
- Naturalna sukcesja gatunków drzewiastych oraz ekspansywnych krzewów w zbiorowisku łąk wilgotnych i świeżych.
- Zagrożenia wynikające z antropopresji: niekontrolowana penetracja i zaśmiecanie obszaru rezerwatu, nielegalne pozyskiwanie płodów runa leśnego i surowców zielarskich.

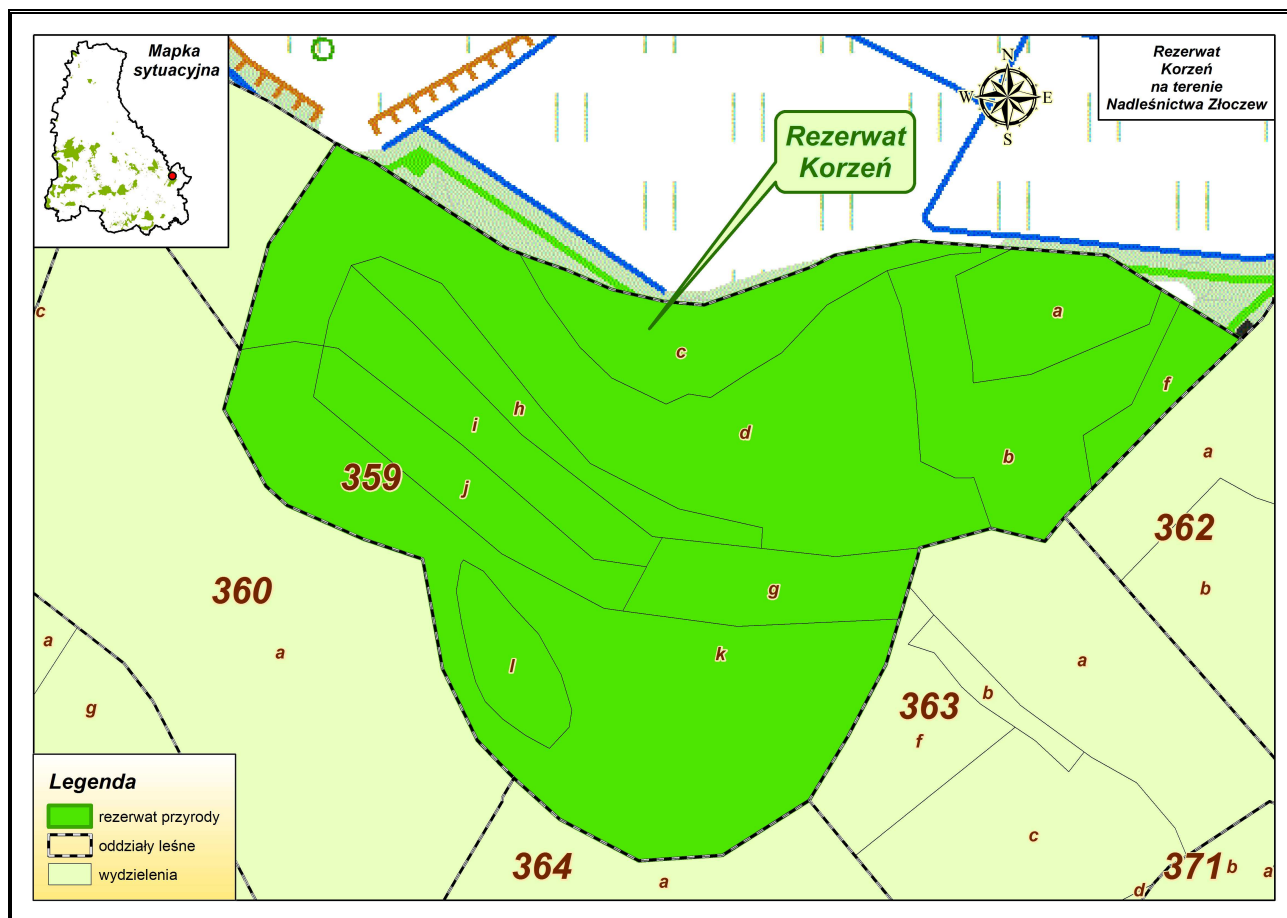
Cały teren rezerwatu podlega ochronie czynnej.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony na mocy Zrządzenia Nr 20/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 czerwca 2013 r. (Dz. Urz. Woj.

Łódzkiego z 10 lipca 2013 r. Poz. 3596). Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik Nr 1 do tego zarządzenia. W odniesieniu do wydz. 359k plan ochrony zakłada monitorowanie stanu uwodnienia i zachowania zbiorowisk bagiennych oraz warunkowe wykaszanie powierzchni torfowiska oraz usuwanie drzew i krzewów z wyniesieniem biomasy poza torfowisko. Ponadto należy prowadzić bieżącą kontrolę i konserwację przepustu na grobli w celu utrzymania optymalnego poziomu uwodnienia oraz należy zaniechać konserwowania istniejącego rowu na terenie rezerwatu. W odniesieniu do zbiorowiska łąk wilgotnych i świeżych (wydz. 359b) plan ochrony zakłada wykaszanie z pozostawieniem biomasy do mineralizacji wg aktualnych potrzeb. Na całym obszarze rezerwatu po upływie 10 lat od ustanowienia planu ochrony należy sporządzić pełne opracowanie florystyczno-fitosocjologiczne wraz z analizą zmian zaszych w roślinności i stanie drzewostanów rezerwatu w tym okresie.

Zakłada się, że realizacja planu będzie miała korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze rezerwatu.

Położenie rezerwatu przyrody Korzeń w Nadleśnictwie Złoczew

Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Złoczew (wg wzoru nr 3)

Lp	Nr rej. RDOŚ	Nazwa rezerwatu	MP / Dz Urz. Woj Nr Poz.	Położenie		Typ i podtyp rezerwatu Wg dominującego		Powierzchnia [ha]		Powierzchnia [ha] objęta ochroną		Ważniejsze		Powierzchnia [ha] wg pul na lata 2017 - 2026		Uwagi
				Obr. Oddz. Poddział	Gmina Leśnictwo	Przedmiotu ochrony	Typu ekosystemu	MP	Planu ochronny	Ścisłą	Czynną wg pul na lata 2017 - 2026	Zbiorowiska, zespoły roślinne	Grupy zwierząt	Leśna	Nieleśna	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	17	18
1	29	Jażwiny	MP z 1963 r. Nr 48 Poz. 243 Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 18 lutego 2010 r. Nr 49 poz. 375	Brąszewice 134k, 135h,~d	Gmina: Brąszewice Leśnictwo: Błota	Rodzaj: Leśny L Typ: fitocenotyczny PFI Podtyp: zbiorowisk leśnych zI	Typ: Leśny i borowy EL Podtyp: borów wyżynnych bwż	3,81	3,86	3,86	-	Bór bagienny <i>Vaccinio-uliginosi Pinetum</i> Bór świeży <i>Leucobryo-Pinetum</i>	płazy i gady, ptaki, ssaki	3,86	-	Rez. posiada plan ochrony Zarz. Nr 5/2011 z dnia 23 marca 2011 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 8 kwietnia 2011 r. Nr 94 poz. 793
2	55	Nowa Wieś	MP z 1957 r. Nr 91 Poz. 542 MP z 1984 r. Nr 15 Poz. 107 Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 28 kwietnia 2007 r. Nr 121 poz. 1081	Złoczew 148, 149, 150a,b,c,d,j,~a,~b,~c,~d,~f,~h, 154, 165a,b,c,d,f,~a,~b,~c	Gmina: Złoczew Leśnictwo: Potok	Rodzaj: Leśny L Typ: florystyczny PFI Podtyp: roślin na granicy zasięgu gz	Typ: Leśny i borowy EL Podtyp: lasów nizinnych Ini	116,58	117,65	85,32	154a 165b pow. 32,33	Bór świeży <i>Leucobryo-Pinetum</i> Bór mieszany <i>Quercu roboris-Pinetum</i> Ols torfowcowy <i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i> Ols porzeczkowy <i>Ribeso nigri-Alnetum</i> Łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i> Grąd typowy <i>Tilio-carpinetum</i>	płazy i gady, ptaki, ssaki	117,65	-	Rez. posiada plan ochrony Zarz. Nr 16/2011 z dnia 25 marca 2011 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 11 kwietnia 2011 r. Nr 98 poz. 836

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp	Nr rej. RDOŚ	Nazwa rezerwatu	MP / Dz Urz. Woj Nr Poz.	Położenie		Typ i podtyp rezerwatu Wg dominującego		Powierzchnia [ha]		Powierzchnia [ha] objęta ochroną		Ważniejsze		Powierzchnia [ha] wg pul na lata 2017 - 2026		Uwagi
				Obr. Oddz. Poddział	Gmina Leśnictwo	Przedmiotu ochrony	Typu ekosystemu	MP	Planu ochrony	Ścisłą	Czynną wg pul na lata 2017 - 2026	Zbiorowiska, zespoły roślinne	Grupy zwierząt	Leśna	Nieleśna	
3	59	Paza	MP z 1996 r. Nr 5 Poz. 1079 Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 28 kwietnia 2007 r. Nr 121 poz. 1079	Złoczew 166f,h,k,~d, 167c,d,g,h,i,j,k	Gmina: Złoczew Leśnictwo: Potok	Rodzaj: Leśny L Typ: fitocenotyczny PFI Podtyp: roślin na granicy zasięgu gz	Typ: Leśny i borowy EL Podtyp: lasów nizinnych Ini	27,21	27,04	24,21	167d pow. 2,83	Ols porzeczkowy <i>Ribeso nigri-Alnetum</i> Bór mieszany <i>Quercu roboris-Pinetum</i> Grąd typowy <i>Tilio-carpinetum</i> Kwaśna buczyna niżowa <i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>	ptazy i gady, ptaki, ssaki	27,04	-	Rez. posiada plan ochrony Zarz. Nr 17/2011 z dnia 25 marca 2011 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 11 kwietnia 2011 r. Nr 98 poz. 837
4	83	Wrząca	MP z 1996 r. Nr 5 Poz. 61 Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 28 kwietnia 2007 r. Nr 121 poz. 1076	Brąszewice 12i,j,~a 16f,~b, 17c,d,f,~b,~c,~f,~h, 18a,~b,~c,~d, 24a,~a,~c, 25a,~c,~j	Gmina: Błaszki Leśnictwo: Orły	Rodzaj: Leśny L Typ: fitocenotyczny PFI Podtyp: roślin na granicy zasięgu gz	Typ: Leśny i borowy EL Podtyp: lasów nizinnych Ini	59,10	59,70	20,11	12i 16f 17c,d 18a pow. 39,59	Kwaśna buczyna niżowa <i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>	ptaki, ssaki	59,70	-	Rez. posiada plan ochrony Zarz. Nr 9/2011 z dnia 23 marca 2011 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 8 kwietnia 2011 r. Nr 94 poz. 797

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp	Nr rej. RDOŚ	Nazwa rezerwatu	MP / Dz Urz. Woj Nr Poz.	Położenie		Typ i podtyp rezerwatu Wg dominującego		Powierzchnia [ha]		Powierzchnia [ha] objęta ochroną		Ważniejsze		Powierzchnia [ha] wg pul na lata 2017 - 2026		Uwagi
				Obr. Oddz. Poddział	Gmina Leśnictwo	Przedmiotu ochrony	Typu ekosystemu	MP	Planu ochrony	Ścisłą	Czynną wg pul na lata 2017 - 2026	Zbiorowiska, zespoły roślinne	Grupy zwierząt	Leśna	Nieleśna	
5	23	Hołda	Dz. U. Nr 164 Poz. 1188 z 1998 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2 lipca 2010 r. Nr 194 poz. 1565	Złoczew 529a,b,c,d, ~a,~b,~c,~d,~f 530a,b,c,d,f,g,h, ~a,~b,~c,~d,~f 531a,b,c,d,f,g,h,i, ~a,~b,~c,~d,~f	Konopnica Rychłocice	Rodzaj: Leśny L Typ: fitocenotyczny PFI Podtyp: zbiorowisk leśnych zI	Typ: Leśny i borowy EL Podtyp: lasów nizinnych InI	71,24	71,24	-	71,24	Ols porzeczkowy <i>Ribeso nigri- Alnetum</i> Bór mieszany <i>Quercu roboris- Pinetum</i> Bór świeży <i>Leucobryo-Pinetum</i> Łęg jesionowo- olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i> Grąd typowy <i>Tilio-carpinetum</i>	plazy i gady, ptaki, ssaki	71,24	-	Rez. posiada plan ochrony Zarz. Nr 8/2011 z dnia 23 marca 2011 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 8 kwietnia 2011 r. Nr 94 poz. 796
6	38	Korzeń	Dz. U. Nr 166 Poz. 1220 z 1998 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 19 stycznia 2015 r. poz. 121	Złoczew 359a,b,c,d,f,g,h,i, j,k,l,~a	Zapolice Korzeń	Rodzaj: Torfowiskowy T Typ: zbiorowisk leśnych PFI Podtyp: zbiorowisk nieleśnych zn	Typ: różnych ekosystemów EE Podtyp: lasów i torfowisk It	34,93	34,93	-	34,93	Ols torfowcowy <i>Sphagno squarrosi- Alnetum</i> Ols porzeczkowy <i>Ribeso nigri- Alnetum</i> Bór świeży <i>Leucobryo-Pinetum</i> Bór wilgotny <i>Molinio-Pinetum</i> Bór bagienny <i>Vaccinio-uliginosi Pinetum</i> Torfowisko przejściowe <i>Rhynchosporium albae</i> Szuwar trzcinowy <i>Phragmitetum australis</i> Łąki wilgotne i świeże <i>Molinio- Arrenatheretea</i> Zespół grążela żółtego i grzybieni białych <i>Nupharo- Nyphaeetum albae</i>	owady plazy i gady, ptaki, ssaki	31,81	3,12	Rez. posiada plan ochrony Zarz. Nr 20/2013 z dnia 25 czerwca 2013 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 10 lipca 2013 r. poz. 3596
Razem powierzchnia								312,87	314,42	133,50	180,92			311,30	3,12	

Możliwości realizacji celów ochrony w rezerwach częściowych (wg wzoru nr 4)

Lp	Nazwa rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony		Uwagi
							Dotychczasowe	Proponowane	
1	Jaźwiny	Fragment lasu pochodzenia naturalnego	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych boru wilgotnego z udziałem świerka i jodły naturalnego pochodzenia	Słabnie pozycja świerka i jodły w górnym piętrze. Gatunki te występują w składzie gatunkowym dolnego piętra. W przyszłości prawdopodobnie zachodzić będzie dalsza eliminacja najstarszych egzemplarzy świerka i jodły z drzewostanu. Miejsce tych osobników zajmować będą kolejne pokolenia drzew, które obecnie stanowią niższą warstwę drzewostanu.	Rów biegnący przy północnej granicy rezerwatu, który odwadnia teren rezerwatu, co może negatywnie wpłynąć na stan siedliska i fitocenozy. Mała powierzchnia rezerwatu. Przy tak niewielkim areale szczególnie dotkliwy może być wpływ negatywnych zmian, które zajądą w otoczeniu rezerwatu.	W pełni możliwa poprzez: umożliwienie swobodnego przebiegu naturalnych procesów na całej powierzchni rezerwatu. Zachowanie aż do biologicznej śmierci okazów starych drzew rodzimych gatunków. Wykluczenie okolic rezerwatu z użytkowania rębego.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 476/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 grudnia 2006 r. w wydzieleniu 134k zalecono wykonanie pielęgnacyjnych cięć odślaniających na rzecz prawidłowego wzrostu podrostów i nalotów jodły. Zlecono także ustawienie tablic inf. na granicach rezerwatu.	Zgodnie z zapisami dotyczącymi zadań ochronnych określonych w Planie Ochrony dla rezerwatu (zał. 1). Pozostawienie rowu do naturalnego zarośnięcia. Uwzględnienie w przyszłych rewizjach PUL zapisów dotyczących unikania radykalnych zmian (np. zrębów zupełnych) w bezpośrednim otoczeniu rezerwatu.	

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp	Nazwa rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony		Uwagi
							Dotychczasowe	Proponowane	
2	Nowa Wieś	Fragment lasu o charakterze naturalnym z udziałem jodły i buka	Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych wielogatunkowych drzewostanów liściastych o charakterze naturalnym, z udziałem jodły i buka występujących przy granicy ich zasięgów, oraz stanowisk licznych gatunków roślin chronionych.	Zwiększająca się rola graba, brzozy, olszy i jesionu kosztem świerka, jodły. Wzrost znaczenia gatunków liściastych. Postępujące zmniejszanie się populacji jodły. W większości fitocenozy rezerwatu obserwuje się proces regeneracji grądu.	Graniczenie rezerwatu z gruntami wykorzystywanymi rolniczo. Sąsiedztwo dróg o ulepszonej nawierzchni. Postępujące przesuszenie terenu rezerwatu. Zagrożenie odnowień jodły wskutek zgryzania przez zwierzynę płową. Istnienie w rezerwacie enklawy i półenklawy nie objętych ochroną rezerwatową.	W pełni możliwa poprzez działania czynnej ochrony zmierzające do odnowień naturalnych jodły i buka.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 487/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 grudnia 2006 r. w wydzieleniu 154d zalecono wykonanie pielęgnacyjnych cięć odsłaniających na rzecz prawidłowego wzrostu podrostów i nalotów jodły, dębu, jaworu i jesionu, kosztem graba i klonu zwyczajnego. W wydz. 148b zalecono remont zastawki piętrzącej na rowie melioracyjnym w celu przywrócenia i utrzymania niezbędnej wilgotności siedliska.	Zgodnie z zapisami dotyczącymi zadań ochronnych określonych w Planie Ochrony dla rezerwatu (zał. 2). Likwidacja zasiadki łowieckiej na granicy rezerwatu od strony pól. Dbanie o dokładne oznakowanie granic rezerwatu. Pozostawienie do zarośnięcia rowów melioracyjnych występujących w rezerwacie. Grodzenie fragmentów drzewostanów z naturalnymi odnowieniami jodły (oddz. 154a, 165b). Postuluje się włączenie do rezerwatu wydziełów 150f,h,i. Uwzględnienie w przyszłych rewizjach PUL zapisów dotyczących unikania radykalnych zmian (np. zrębów zupełnych) w bezpośrednim otoczeniu rezerwatu.	

Nadleśnictwo Żłoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp	Nazwa rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony		Uwagi
							Dotychczasowe	Proponowane	
3	Paza	Żyzna buczyna	Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych żyznej buczyny z rzadkimi roślinami w runie oraz pomnikowymi okazami buka na granicy jego naturalnego zasięgu	Zwiększenie udziału buka oraz coraz większy udział graba, dębu i jaworu. Ustąpiły lub ustępują jodła i świerk. Ekspansja jeżyn, kruszyny oraz brzozy zagrażająca osobnikom różanecznika żółtego	Sąsiedztwo szerokiej drogi biegnącej północną granicą rezerwatu. Penetracja rezerwatu – głównie drogą oddziałową 166/167. W odniesieniu do różanecznika żółtego – ekspansja jeżyn	W pełni możliwa poprzez działania zmierzające do czynnej ochrony stanowisk różanecznika żółtego.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 489/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 grudnia 2006 r. w wydzieleniu 167d w związku z utrudnionym rozwojem różanecznika zalecono redukcję warstwy podszytu i pojedynczych drzew sosny z górnej warstwy drzewostanu w celu zwiększenia dostępu światła. Zalecono również ustawienie nowych tablic w miejsce starych i zniszczonych.	Zgodnie z zapisami dotyczącymi zadań ochronnych określonych w Planie Ochrony dla rezerwatu (zał. 2). Wycinanie drzew i krzewów zagrażających osobnikom różanecznika żółtego w oddz. 167d. Monitorowanie procesów naturalnych oraz ocena skutków zabiegów sztucznych.	
4	Wrząca	Kwaśna buczyna niżowa	Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych kwaśnej buczyny niżowej na granicy naturalnego występowania buka i jodły.	Stale zwiększanie udziału buka oraz wzrasta udział dębu. Zmniejszenie udziału sosny. Maleje również udział jodły, młode pokolenie nie znajduje dobrych warunków wzrostu i zamiera.	Graniczenie rezerwatu z szeroką, uczęszczaną drogą o ulepszonej nawierzchni. Penetracja rezerwatu drogą pomiędzy oddz. 17/18, 24/25. Ekspansja obcych gatunków inwazyjnych, głównie robinii akacjowej i czeremchy amerykańskiej. W odniesieniu do jodły: zgryzanie przez zwierzęta	W pełni możliwa poprzez działania zmierzające do czynnej ochrony naturalnych odnowień jodły oraz w miarę możliwości ograniczanie ekspansji osobników czeremchy amerykańskiej i robinii akacjowej.	Protokół z przeglądu rezerwatów Nadleśnictwa Żłoczew z dnia 18.06.1997r. zaleca pielęgnację sztucznych odnowień zgodnie z zasadami hodowli lasu.	Zgodnie z zapisami dotyczącymi zadań ochronnych określonych w Planie Ochrony dla rezerwatu (zał. 2). Głównym celem projektowanych zabiegów jest usuwanie robinii akacjowej i czeremchy amerykańskiej z rezerwatu – oddz. 16f, 17d pow. około 4,70ha. Ponadto planuje się wykonanie grodzień fragmentu drzewostanu w celu ochrony naturalnego odnowienia jodły – oddz 17c pow. około 1 ha.	

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp	Nazwa rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony		Uwagi
							Dotychczasowe	Proponowane	
5	Hołda	Fragment lasu o charakterze naturalnym	Zachowanie kompleksu ekosystemów leśnych: grądowych, łęgowych oraz borowych (boru świeżego i mieszanego)	Spontaniczne rozprzestrzenianie się podsadzonego w przeszłości dębu czerwonego, najobficiej występuje w oddz. 529c.	Obecność w rezerwacie dębu czerwonego – obcego gatunku inwazyjnego. Odpływ wody z terenu rezerwatu i przesuszenie siedlisk. Penetracja rezerwatu przez ludzi.	W pełni możliwa poprzez działania czynnej ochrony mającej na celu protegowanie głównych gatunków drzew, charakterystycznych dla naturalnych zbiorowisk leśnych występujących na terenie rezerwatu. Głównym celem projektowanych zabiegów jest usuwanie dębu czerwonego z rezerwatu oraz selekcja pozostałych gatunków.	Podczas przeglądu rezerwatu w dniu 24.09.2002r. ustalono, że przedmiot ochrony jest zachowany w stanie bardzo dobrym. Zalecono pielęgnację gniazd dębowych w oddz. 529d, które powstały przed powołaniem rezerwatu, poprzez usuwanie graba i osiki na korzyść rozwoju dębu. Budowa jednej zastawki na rowie na wypływie z rezerwatu w wydz. 529a/b.	Zgodnie z zapisami dotyczącymi zadań ochronnych określonych w Planie Ochrony dla rezerwatu (zał. 2). Zabiegi hodowlane w ramach czyszczeń późnych oraz w ramach czyszczeń późnych z pozyskaniem mięszkości, wykonywane na bieżąco, w oparciu o aktualne potrzeby ochronne – oddz. 531c,f,g,h. Cięcia selekcyjne w ramach trzebieży wczesnej, wykonywane na bieżąco, w oparciu o aktualne potrzeby ochronne – oddz. 530f,g, 531f,g. Budowa jenej zastawki na rowie na wypływie z rezerwatu w wydz. 531h.	

Lp	Nazwa rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony		Uwagi
							Dotychczasowe	Proponowane	
6	Korzeń	Fragment torfowiska o charakterze przejściowym oraz fitocenozy olsu torfowcowego i porzeczkowego	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych torfowiska o charakterze przejściowym oraz dobrze zachowanych fitocenoz olsu torfowcowego i porzeczkowego	Ekspansja trzciny pospolitej, trzęślice modrej oraz wkraczanie na teren torfowiska drzew i krzewów (głównie sosna pospolita, wierzy szara i uszata oraz brzoza omszona). Naturalna sukcesja gatunków drzewiastych oraz ekspansywnych krzewów w zbiorowisku łąk wilgotnych.	Powolne lecz stałe obniżanie poziomu wód gruntowych. Zbiorowiska nieleśne rezerwatu zagrożone są zarastaniem przez ekspansywne gatunki roślin zielnych oraz wkraczaniem na teren torfowiska drzew i krzewów. Zagrożenie związane z gradacjami owadów z grupy ksylofagów, na które osłabione przez zmiany wilgotnościowe drzewostany mogą być bardziej podatne.	W pełni możliwa poprzez działania czynnej ochrony mającej na celu zachowanie wysokiego stopnia naturalności rezerwatu. Ograniczenie procesu zarastania torfowiska 359k. Utrzymanie ekstensywnego użytkowania kośnego łąki wilgotnej 359b.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 479/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 grudnia 2006 r. w 2007 r. wykonano uszczelnienie istniejącej grobli w oddz. 359k. Ponadto w 2008 r. ustawiona została tablica informacyjna o rezerwacie w oddz. 359k.	Zgodnie z zapisami dotyczącymi zadań ochronnych określonych w Planie Ochrony dla rezerwatu (zał. 2). Monitorowanie stanu uwodnienia i zachowania zbiorowisk bagiennych. Warunkowe wykaszanie powierzchni torfowiska oraz usuwanie drzew i krzewów z wyniesieniem biomasy poza torfowisko. Bieżąca kontrola i konserwacja przepustu na grobli oraz zaniechanie konserwowania istniejącego rowu na terenie rezerwatu. Wykaszanie łąk z pozostawieniem biomasy do mineralizacji w zakresie określonym przez RDOŚ w Łodzi. Utrzymanie oznaczenia rezerwatu, konserwacja tablicy informacyjnej oraz tablic urzędowych. Kontrola i ewentualne okresowe sprzątnięcie terenu rezerwatu.	

Istniejące rezerwaty w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew:

5.1.7 Rezerwat Winnica

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 5, Poz. 60 z dnia 23 stycznia 1996 r.). Aktualnie obowiązujący akt prawny: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Winnica” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 19 stycznia 2015 r. Poz. 125).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia z 1995 r. – **1,54** ha aktualnie (wg zarządzenia z 2014 r.) wynosi **1,54** ha.

Położenie: Rezerwat zlokalizowany jest w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew.

Położenie administracyjne: województwo łódzkie, powiat łaski, gmina Widawa, obręb ewidencyjny Wielka Wieś – B, działka o nr ewidencyjnym 233/1.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych muraw i zarośli kserotermicznych z rzadkimi gatunkami roślin.

- Przedmiot ochrony: zbiorowisko roślinne o charakterze stepu kwietnego.

- Rodzaj rezerwatu: stepowy **St**;

- Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – typ: fitocenotyczny (**PFi**), podtyp: zbiorowisk nieleśnych (**zn**);

typu ekosystemów – typ: łąkowy, pastwiskowy, murawowy, zaroślowy (**EŁ**), podtyp: muraw kserotermicznych (**mk**).

Rodzaj typ i podtyp rezerwatu wg Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 2014 r.

Rezerwat florystyczny Winnica utworzono w celu zachowania stanowisk rzadkich gatunków i zbiorowisk roślin o charakterze stepu kwietnego. Omawiany obiekt posiada wysokie walory dydaktyczno-naukowe związane z rzeźbą terenu i budową geologiczną, z ze względu na bogactwo flory jest najbardziej wartościowym pod względem przyrodniczym składnikiem Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki. Stanowi on ostoję rzadkiej roślinności i zbiorowisk, których istnienie jest uwarunkowane rodzajem podłoża, lokalnym klimatem i długotrwałym użytkowaniem przez człowieka. Rezerwat stanowi cenne stanowisko flory stepowej oraz zbiorowiska muraw i zarośli kserotermicznych.

Ochroną na terenie rezerwatu objęto fragment wysokiego na około 15 metrów zbocza doliny Warty z odsłonięciem margli i wapieni jurajskich oraz zespołem roślinnym muraw kserotermicznych i ciepłolubnych zarośli. Na terenie obiektu zinwentaryzowano 110 gatunków roślin naczyniowych, w tym gatunki chronione: orlik pospolity, dzwonek boloński, zaraza.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji na terenie rezerwatu potwierdzono występowanie jednego gatunku płaza, trzech przedstawicieli gadów, 26 gatunków ptaków oraz 5 gatunków ssaków. Najliczniej reprezentowana jest awifauna, którą tworzą w znacznej części gatunki krajobrazu rolniczego (gąsiorek, srokosz, czajka i in.). Rezerwat stanowi dla wielu gatunków obszar żerowiskowy i lęgowy, a w licznych zakrzaczeniach małe ptaki znajdują dogodne dla siebie miejsce schronienia.

Rezerwat położony jest w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, a przez jego teren przebiega ścieżka przyrodnicza „Rezerwat Winnica – starorzecze w Siemiechowie”.

Rezerwat Winnica posiada aktualny plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 13/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Winnica” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 3590), ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 15 stycznia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 171)

5.1.8 **Rezerwat Jeziorsko**

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. U. Nr 166, Poz. 1219 z dnia 31 grudnia 1998 r.).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia z 1998 r. – **2350,60** ha.

Położenie: Rezerwat zlokalizowany jest częściowo w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew (pow. **972,40** ha).

Położenie administracyjne: województwo łódzkie, powiat sieradzki, gmina Warta, obręby ewidencyjne: Glinno Kolonia, Glinno, Jeziorsko, Mikołajewice, Proboszczewice, Tądów Dolny, Tądów Górny, Tomisławice, Zakrzew.

- Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych ostoi ptaków wodno-błotnych, w tym licznie występujących gatunków ptaków rzadkich i chronionych.

- Przedmiot ochrony: ostoja ptactwa wodno-błotnego, w tym licznie występujących gatunków rzadkich i chronionych.

- Rodzaj rezerwatu: faunistyczny **Fn**,

- Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:

przedmiotu ochrony – typ: faunistyczny (**PFn**), podtyp: ptaków (**pt**);

typu ekosystemów – typ: wodny (**EW**), podtyp: jezior mezotroficznych i eutroficznych oraz stawów (**jm**).

Rodzaj typ i podtyp rezerwatu wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, Poz. 533 z 2005 r.)

Rezerwat swoim obszarem obejmuje teren tzw. strefy cofki, gdzie znajdują się dogodne warunki do życia dla większości występujących w Polsce ptaków wodno-błotnych. W granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa znajduje się część rezerwatu położona w granicach gminy Warta.

Ze względu na bogaty skład gatunkowy występujących tu ptaków rezerwat zaliczono do ostoi ptaków o znaczeniu europejskim.

W wyniku badań awifauny Zbiornika Jeziorsko, przeprowadzonych w latach 1986-1996, na omawianym terenie stwierdzono występowanie ok. 250 gatunków ptaków, w tym ponad 100 gatunków lęgowych. W czasie przelotów jesiennych w rezerwacie przebywa ok. 10 tys. osobników, wśród nich bywają gatunki egzotyczne.

Do tych ostatnich zaliczyć należy kilka gatunków z rzędu brodzących (*Ciconiiformes*) takich jak czaple: nadobną (*Egretta garzetta*) i purpurową (*Ardea purpurea*), z rodziny czaplowatych (*Ardeidae*) oraz z rodziny ibisowatych (*Threskiornithidae*): ibisa kasztanowatego (*Plegadis falcinellus*) i warzęchę (*Platalea leucorodia*). Ponadto stwierdzono występowanie pojedynczych osobników ptaków z rzędu blaszkodziobych (*Anseriformes*) z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*), są to pochodzące z basenu Morza Śródziemnego: kaczka sterniczka (*Oxyura leucocephala*) i gęś egipska (*Alapochen aegyptiacus*) oraz pochodzący z północnych krańców Europy edredon (*Somateria mollissima*).

Jeżeli chodzi o gatunki rodzime, to na terenie rezerwatu stwierdzono kolonie śmieszki (*Larus ridibundus*) oraz rybitw wymagających ochrony czynnej: rybitwy rzecznej (*Sterna hirundo*), rybitwy białoczelnej (*Sterna albifrons*) i rybitwy czarnej (*Chlidonias niger*), ponadto gniazdowanie częściowo chronionych: kormorana czarnego (*Phalacrocrax carbo*) i czapli siwej (*Ardea cinerea*), oraz perkoza dwuczubego (*Podiceps cristatus*), płaskonosy (*Anas clypeata*) i czajki (*Vanellus vanellus*). Spotykamy tutaj również bataliona (*Philomachus pugnax*) i podróżniczkę (*Luscinia svecica*), gatunki wymagające ochrony czynnej.

Na przelotach obserwowane są bociany czarne (*Ciconia nigra*) oraz żurawie (*Grus grus*), pojawiają się też ślepowron (*Nycticorax nycticorax*) i ostrygojad (*Haematopus ostralegus*). Z ptaków drapieżnych rybołów (*Pandion haliaetus*) i bieliki (*Haliaeetus albicilla*).

Ponadto w na podstawie odłowów i badań, przeprowadzonych w latach 1989-1998, stwierdzono występowanie w wodach Zbiornika Jeziorsko 38 gatunków ryb należących do 10 rodzin. Wśród tych ryb były cztery gatunki ryb ściśle chronionych: różanka (*Rhodeus sericeus*) z rodziny karpowatych (*Cyprinidae*), koza (*Cobitis taenia*) i piskorz (*Misgurnus fossilis*) z rodziny kozowatych (*Cyprinidae*) oraz śliz (*Barbatula barbatula*) z rodziny przyłgowate (*Balitoridae*).

5.2 **Parki Krajobrazowe**

Zgodnie z *Ustawą o ochronie przyrody z 2004 r. (z późniejszymi zmianami)* *Park krajobrazowy* jest obszarem chronionym ze względu na wartości krajobrazowe, przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnienie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania. Utworzenie parku krajobrazowego powoduje, iż na jego obszarze wiodącą funkcją staje się funkcja ekologiczna. Wszelka działalność gospodarcza musi być prowadzona bez szkody dla istniejących walorów i uwarunkowań przyrodniczych. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew znajduje się 1 park krajobrazowy.

5.2.1 **Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki**

Powołany został *Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu Nr VIII/45/89 z dnia 14 września 1989 roku (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego nr 17 poz. 125 z 1989 r.)*. Początkowo Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki obejmował jedynie doliny rzek: Warty od Konopnicy do ujścia Widawki, i dolinę Widawki od Rogóźna do ujścia, oraz ujściowe odcinki ich większych dopływów: Oleśnicy, Grabi i Niecieczy. W trakcie sporządzania pierwszego planu ochrony PKMW i W zaproponowano powiększenie obszaru Parku o dotychczasową otulinę. Korektę granic wraz z ustanowieniem *Planu ochrony* wprowadzono *Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 20 października 1998 roku (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego nr 27 poz. 166 z 1998 r.)*. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest *Rozporządzenie nr 9/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 11 stycznia 2006 roku w sprawie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 20, poz. 194)* zmienione *Rozporządzeniem nr 1/2008 Wojewody Łódzkiego z dnia 11 stycznia 2008 roku w sprawie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki (Dz. U. Woj. Łódzkiego Nr 17, poz. 204)*.

Aktualna powierzchnia PKMW i W wynosi 25 330 ha. W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew znajduje się przeważająca część parku, położona w całości lub częściowo na terenie gmin: Burzenin, Konopnica, Ostrówek, Widawa i Zapolice o łącznej powierzchni **20 610,31 ha**.

Powierzchnia gruntów Nadleśnictwa w granicach Parku wynosi **2 556,47 ha**. W granicach Parku Krajobrazowego MW i W znajdują się następujące oddziały i wydzielenia Nadleśnictwa Złoczew:

Obr. Złoczew, leśnictwo Dąbrowa, oddziały: 50, 50A, 50N, 51, 51N, 52, 53, 53A, 54, 55, 56, 56A, 57, 58, 59, 59A, 60, 61, 62, 63, 64, 65a,c,~c,~d,~f, 70a,f,g 75g,h,i,j,k, 77a,b,c,d,f, 77Aa,b,c,~a, 77B (pow. 418,34 ha)

Obr. Złoczew, leśnictwo Pyszków, oddział: 107Bi (pow. 1,28 ha)

Obr. Złoczew, leśnictwo Korzeń, oddziały: 352b,c,d,f,g,l, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 366A, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 382A, 382B, 383, 390, 423Ad, 424, 424A, 424B, 425, 426 (pow. 896,38 ha)

Obr. Złoczew, leśnictwo Rychłocice, oddziały: 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 514A, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555C (pow. 1240,47 ha)

Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki posiada *Plan ochrony* (aktualizację) ustanowiony *Rozporządzeniem nr 30/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki* (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 380, poz. 2947).

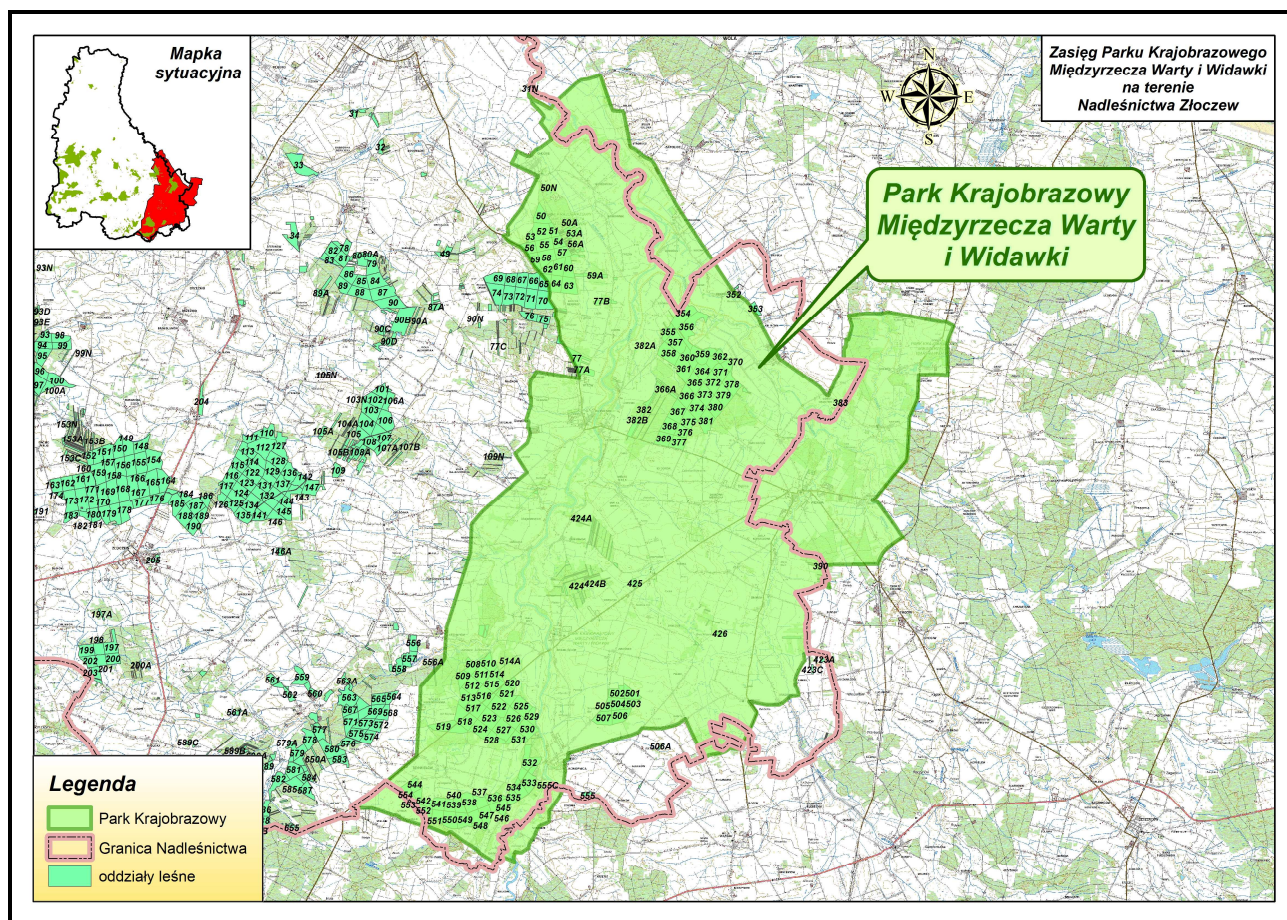
Najważniejszymi, podlegającymi ochronie walorami Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki są:

- Wartości krajobrazowe. Teren Parku posiada wybitne walory krajobrazowe. Najważniejszym elementem krajobrazu są naturalne doliny głównych rzek. Dna dolin mają zmienną szerokość: od wąskich, o charakterze przełomów (Warta w okolicach Konopnicy, odcinki Grabi), do rozległych, ponad 2 kilometrowych płaskich przestrzeni w których meandrują rzeki (Warta koło Jarocic, Widawka k. Rembieszowa). Doliny ograniczone są stromymi skarpami tarasów nadzalewowych, poprzecinanych jarami i dolinkami. Wysokość względna skarp tarasów, w zależności od rzeki, waha się w granicach od 3 do 20 metrów. Między dolinami teren jest zasadniczo równinny, miejscami jedynie pofalowany wywyższeniami morenowymi lub wałami wydm. W Parku dominują tereny rolnicze. Lasy zajmują około 20% powierzchni.
- Wartości przyrodnicze. Na terenie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki występuje wiele cennych zbiorowisk roślinnych o charakterze naturalnym i półnaturalnym. Dna dolin rzecznych zajmują ekstensywnie użytkowane łąki i pastwiska z zachowanymi płatami łągów wierzbowo-topolowych i licznymi starorzeczami, na obrzeżach dolin wykształciły się torfowiska przejściowe, a na skarpach nadwarciańskich – niezwykle cenne murawy kserotermiczne. Wg informacji zapisanych w *Planie ochrony PKMW i W* występuje tu ponad 650 gatunków roślin – 15 z nich podlega ochronie ścisłej a 170 należy uznać za rzadkie w centralnej Polsce. Bogata jest również fauna Parku. Odnotowano tu 230 gatunków kręgowców, w tym wiele rzadkich i chronionych, np.: minogi, kumak nizinny, ropucha paskówka, grzebiuszka ziemna, rzekotka drzewna, mopek, nocek

Natterera czy nocek Brandta. Liczba gatunków bezkręgowców jest trudna do oszacowania, może dochodzić do 1000. Wśród nich są objęte ochroną ścisłą małże: gałeczka żeberkowana i skójka gruboskorupowa. Rzeka Warta stanowi jeden z ważniejszych korytarzy ekologicznych i szlaków migracyjnych ptaków w Polsce. O wartości przyrodniczej Parku świadczą także inne formy ochrony przyrody znajdujące się w jego granicach: 4 rezerваты („**Korzeń**”, „Grabica”, „**Holda**” i „Winnica”), fragment Obszaru Natura2000 „Grabia”, 2 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe („Góry Wapienne” i część „Doliny Grabi”), 16 użytków ekologicznych i 50 pomników przyrody.

- Wartości historyczno-kulturowe. Na terenie PKMW i W znajduje się 29 obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Jako najważniejsze należy wymienić: romański kościół p.w. św. Urszuli w Strońsku – zachowały się fragmenty z XIII w; zespół klasztoru bernardynów w Widawie (XVII w) i wczesnośredniowieczne grodzisko stożkowe w Konopnicy. Liczne są stanowiska archeologiczne – doliną Warty biegła jedna z odnóg handlowego szlaku bursztynowego łączącego w początkach naszej ery Adriatyk z Morzem Bałtyckim.

Zasięg Parku Krajobrazowego MW i W na terenie Nadleśnictwa Złoczew

5.3 Obszary Chronionego Krajobrazu

OChK obejmują tereny o zróżnicowanych ekosystemach, jednak stanowiących spójną całość (doliny rzek, kompleksy lasów, łańcuchy wzgórz itp.), wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

W zasięgu Nadleśnictwa Złoczew funkcjonują 2 OChK. Obydwa obejmują grunty Nadleśnictwa.

Syntetyczne zestawienie powierzchni Obszarów Chronionego Krajobrazu

Lp	OChK	powierzchnia całkowita [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa [ha]	pow. gruntów nadleśnictwa wg PUL [ha]
1	Brąszewicki OChK	14204	14204	7187,63
2	Nadwarciański OChK	29390	20610,31	2,07
Razem		43594	21071,73	7189,70

5.3.1 Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu

Podstawą prawną utworzenia Brąszewickiego OCHK jest Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31. lipca 1998 roku w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 20, poz. 115).

Wymienione Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego znalazło się w Rozporządzeniu Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999 roku w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez wojewodów byłych województw, nadal obowiązujących na obszarze województwa łódzkiego lub jego części. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 28 poz. 137). Dlatego też Brąszewicki OCHK posiada status obszaru chronionego krajobrazu.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała NR XXVII\511\12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 2901).

Zgodnie z Rozporządzeniem OCHK obejmuje grunty, o powierzchni 14 204 ha, położone w powiecie sieradzkim w granicach gmin: Brąszewice (5 440 ha), Brzeźno (1 037 ha), Klonowa (4 483 ha), Błaszki (2 577 ha) i Wróblew (667 ha). W całości obszar ten leży w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Omawiany OCHK obejmuje teren ze zwartymi kompleksami leśnymi, położony jest w zlewni rzeki Prośny. Na obszarze tym grunty nadleśnictwa zajmują 7187,63 ha, czyli stanowią 45,32% jego powierzchni.

W granicach Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajdują się następujące oddziały i wydzielenia Nadleśnictwa Złoczew:

Obr. Brąszewice, leśnictwo Brąszewice, oddziały: 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 56A, 57, 58, 59, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 97, 98, 99, 100, 101, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116 (pow. 1456,97 ha)

Obr. Brąszewice, leśnictwo Orły, oddziały: 6, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 25, 26, 26A, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 43A, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 49A, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 66A, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 118, 119, 123, 124, 125A, 125B, 292, 293, 294, 295, 296, 297 (1526,55 ha)

Obr. Brąszewice, leśnictwo Błota, oddziały: 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 138A, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 160N, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184 (1294,79 ha)

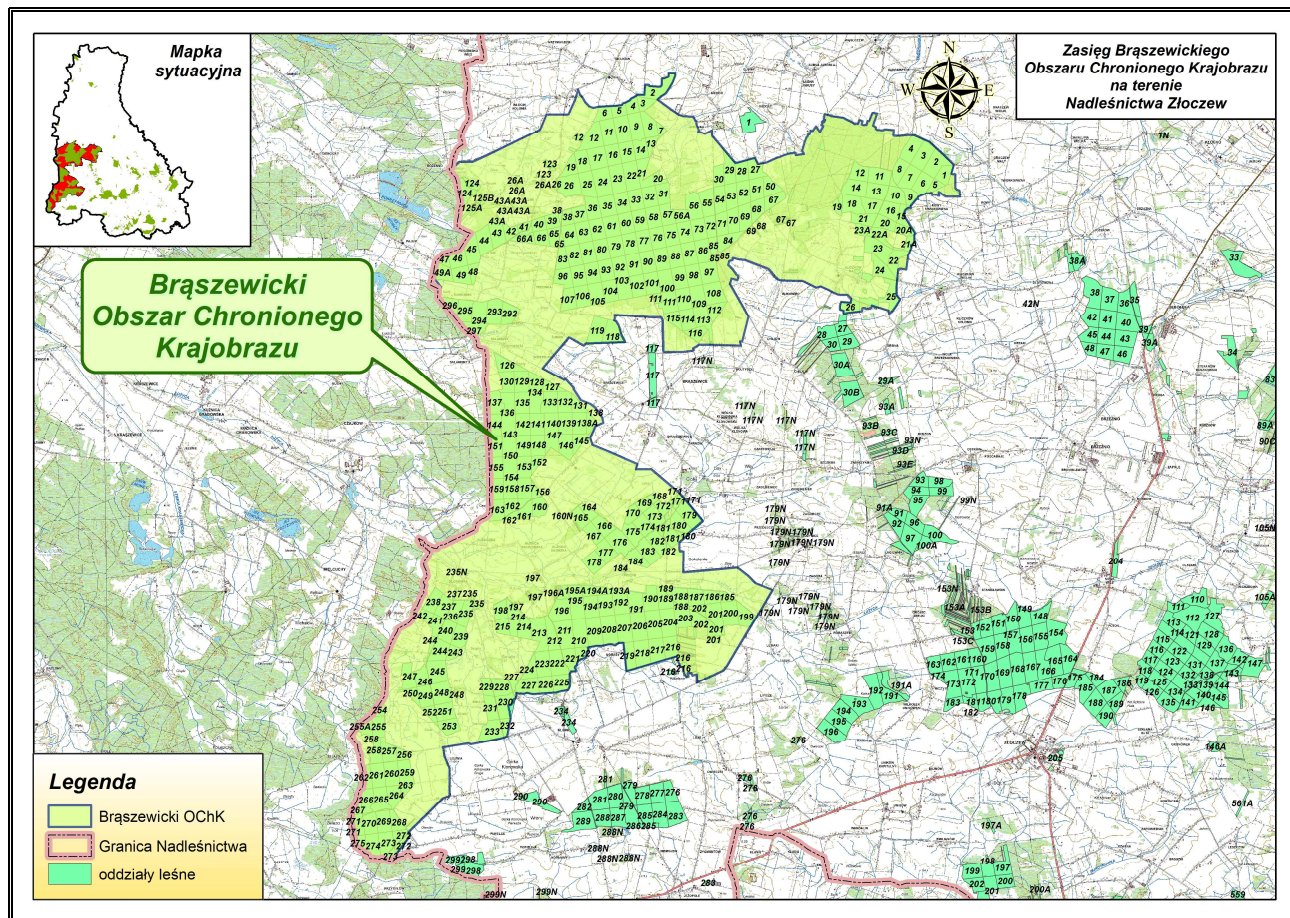
Obr. Brąszewice, leśnictwo Klonowa, oddziały: 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 193A, 194, 194A, 195, 195A, 196, 196A, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 216a,b,c,d,f,g,h,i,k,l,m,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,~a,~b,~d, 217, 218, 219, 220, 221 (906,44 ha)

Obr. Brąszewice, leśnictwo Grzyb, oddziały: 197, 198, 212, 213, 214, 215, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230a,b,c,f,g,h,i,j,k,m,~a,~b,~c,~d,~f, 231, 232, 233, 235, 235N, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 255A, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275 (1308,87 ha)

Obr. Złoczew, leśnictwo Oraczew, oddziały: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 20A, 21, 21A, 22, 22A, 23, 23A, 24, 25a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,n,o,~a,~b,~c, 26a,b,c,~a (694,01 ha)

W granicach Brąszewickiego OCHK leżą rezerваты Jaźwiny i Wrząca oraz będące pomnikami przyrody stanowiska roślin chronionych: długosza królewskiego (*Osmunda regalis* L.) i bluszczu pospolitego (*Hedera helix* L.).

Zasięg Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie Nadleśnictwa Złoczew

5.3.2 Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu

Podstawą prawną utworzenia Nadwarciańskiego OCHK było Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31. lipca 1998 roku w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 20, poz. 115).

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr L/909/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXI/614/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 3463). Uchwała określa sposoby ochrony Obszaru, w tym zalecenia czynnej ochrony środowisk oraz zakazy mające na celu utrzymanie jego walorów krajobrazowych.

Całkowita powierzchnia Nadwarciańskiego OCHK wynosi 29 390 ha, z czego w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew pozostaje 6 867,73 ha (tj. 23,37% jego powierzchni w zachodniej części). Grunty nadleśnictwa na tym terenie to zaledwie 2,07 ha.

W granicach Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajdują się następujące oddziały i wydzielenia Nadleśnictwa Złoczew:

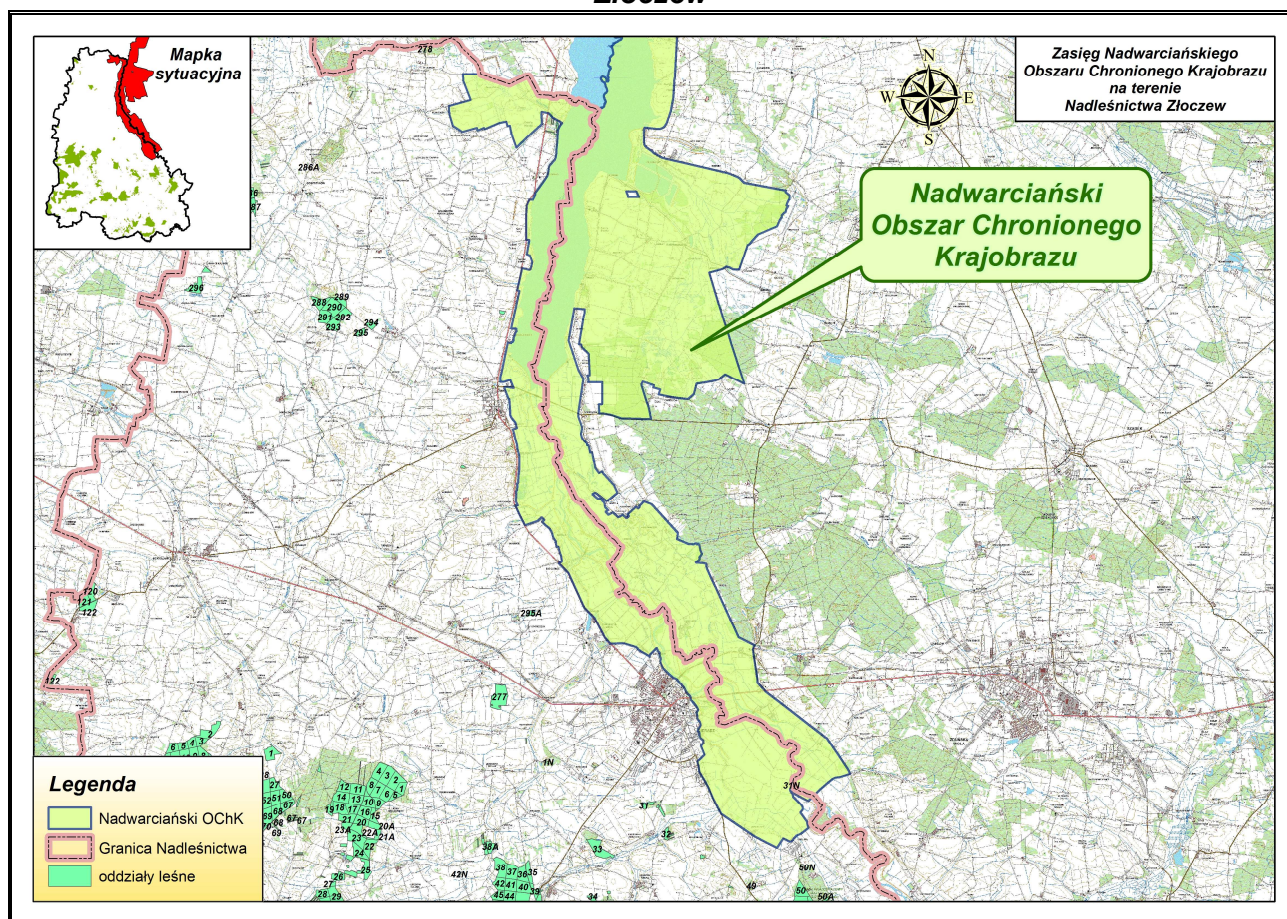
Obr. Złoczew, leśnictwo Dąbrowa, oddział: 31N (pow. 1,17 ha)

Obr. Złoczew, leśnictwo Sokołów, oddział: 278b (pow. 0,90 ha)

Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu zasięgiem swoim obejmuje dolinę Warty o naturalnym charakterze, wyróżniającą się bogactwem flory i fauny. Na omawianym terenie występują kompleksy łąk z oczkami wodnymi oraz roślinnością szuwarową i wodną. W granicach tego OChK znalazł się, utworzony wcześniej (23 grudnia 1998 r.) rezerwat faunistyczny „Jeziorsko”, oraz większa część ptasiego Obszaru Natura 2000 „Zbiornik Jeziorsko” PLB100002.

Celem utworzenia Nadwarciańskiego OCHK była ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny Warty, a w szczególności naturalnego koryta rzeki Warty. Obszar stanowi korytarz ekologiczny łączący tereny położone nad Nerem i Bzurą w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty Widawki.

Zasięg Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie Nadleśnictwa Złoczew

5.4 **Obszary Natura 2000**

Sieć obszarów Natura 2000 została stworzona, aby w sposób skoordynowany chronić siedliska przyrodnicze oraz gatunki ważne dla Wspólnoty Europejskiej. Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są dwa akty prawne uchwalone przez Radę Wspólnot Europejskich: *Dyrektywa Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków*, zwana Dyrektywą Ptasia oraz *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, zwana Dyrektywą Siedliskową. Przewidują one stworzenie systemu obszarów połączonych korytarzami ekologicznymi, czyli fragmentami krajobrazu zagospodarowanymi w sposób umożliwiający migrację, rozprzestrzenianie i wymianę puli genetycznej gatunków. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych.

Obszary Natura 2000 występujące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew:

- 1. Obszar specjalnej ochrony ptaków – Zbiornik Jeziorsko – PLB100002;**
- 2. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – Lipickie Mokradła – PLH100025.**

Żaden z nich nie obejmuje gruntów nadleśnictwa.

5.4.1 **Obszar specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Jeziorsko PLB100002**

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 27 października 2008 r. Dz. U. 198, poz. 1226. Aktualnie obowiązującą podstawą prawną jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 Nr 25 poz. 133).

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – 10186,30 ha
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew – 2820,40 ha (27,68% pow. obszaru)
- obszar zlokalizowany wyłącznie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew, nie obejmuje gruntów nadleśnictwa.

Położenie

Teren ostoi stanowi: zbiornik zaporowy Jeziorsko wraz z przyległym od południa fragmentem doliny Warty oraz doliną Pichny i jej dopływami na odcinku od ujścia do wsi Rudniki, kompleksem stawów rybnych koło Pęczniewa oraz obszarem podmokłych łąk i pastwisk w okolicach wsi Chorążka. Zbiornik Jeziorsko na Warcie leży na granicy województwa łódzkiego i wielkopolskiego, pomiędzy miejscowościami Skęczniew (tama) i Warta.

Opis obszaru.

Zbiornik otoczony jest przede wszystkim przez grunty orne, zajęte pod uprawy zbóż i roślin okopowych. Jedynie w południowej części zbiornika, w okolicach wsi Glinno, Włyń i Proboszczowice, przylegają do niego większe obszary łąk i pastwisk. Oba brzegi zbiornika są zupełnie bezleśne, z wyjątkiem okolic przepompowni w Ostrowie Warckim i stawów w Pęczniewie, gdzie istnieją niewielkie powierzchnie drągowin sosnowych. Natomiast w okolicy Glinna, w odległości około 1 km od brzegu zbiornika, znajduje się bardzo duży i zróżnicowany biotopowo kompleks leśny, ciągnący się na południe w kierunku Zduńskiej Woli i Sieradza, częściowo leżący w granicach ostoi. W okolicach Pęczniewa do zbiornika przylega ośrodek zarybieniowy o powierzchni 220 ha. Około 2/3 powierzchni kompleksu stanowią 2 duże stawy, resztę zajmuje 7 mniejszych. Są one w większości pozbawione roślinności szuwarowej. Napełnianie stawów ośrodka rozpoczęto w 1990 roku. Dolina Warty w granicach ostoi zajęta jest głównie przez zmeliorowane łąki i pastwiska. Tylko wewnątrz obwałowań, którymi otoczona jest rzeka, dochodzi do wylewów i lokalnych podtopień. Rosną tu łozowiska, kępy drzewiastych wierzb, a obszary dawnych łąk i pastwisk są nieużytkowane. Poza wałami wyjątkowo zdarzają się niewielkie zabagnienia, a na terenach otwartych prowadzi się regularne koszenie lub wypas. Krajobraz doliny urozmaicają starorzecza. Wschodnią część ostoi stanowi, otoczony lasem, kompleks łąk i torfowisk. Ich teren jest obecnie częściowo przesuszony i tylko lokalnie występują miejsca silniej zabagnione, jak niewielkie olsy czy kompleks silnie zarośniętych torfianek.

Jakość i znaczenie.

W okresie lęgowym ostoja ważna dla 5 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej: bączka, czapli białej, rybitwy rzecznej, rybitwy białowąsej i rybitwy czarnej (> 1 % populacji krajowej, kryterium C6), spoza tego załącznika: ohara, krakwy, perkozka, perkoza dwuczubego, kormorana, czapli siwej, gęgawy, krwawodzioba, brzegówki, remiza (>1% populacji krajowej) oraz gatunku zagrożonego w skali światowej - rycyka (kryterium A1, C1). W okresie pozalęgowym ostoja ważna dla 4 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej: łabędzia krzykliwego (co najmniej 1% populacji zimującej w Polsce, kryterium B3) oraz czapli białej, mewy małej (co najmniej 1% populacji biogeograficznej i wędrowskiej gatunku wodno-błotnego, kryterium A4i, B1i, C2) i żurawia (co najmniej 1% populacji wędrowskiej gatunku wodno-błotnego, kryterium B1i, C2) oraz 7 gatunków spoza tej listy: gęsi zbożowej, (co najmniej 1% populacji biogeograficznej i wędrowskiej gatunku wodno-błotnego, kryterium A4, B1i, C3), gęsi białoczelnej, krakwy, cyraneczki, krzyżówki, głowienki, kormorana, czajki, (co najmniej 1% populacji wędrowskiej gatunku wodno-błotnego, kryterium B1i, C3) i jednego gatunku zagrożonego w skali światowej - kulika wielkiego (kryterium A1, C1).

Przedmioty ochrony

Na podstawie zaktualizowanego w kwietniu 2014 r. SDF w obszarze wyróżniono następujące gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony: perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*,

kormoran *Phalacrocorax carbo sinensis*, bączek *Ixobrychus minutus*, czapla biała *Egretta alba*, gęś zbożowa *Anser fabalis*, gęś białoczelną *Anser albifrons*, gęgawa *Anser anser*, ohar *Tadorna tadorna*, cyraneczka *Anas crecca*, krzyżówka *Anas platyrhynchos*, czajka *Vanellus vanellus*, mewa mała *Hydrocoloeus minutus*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, remiz *Remiz pendulinus*, perkozek *Tachybaptus ruficollis*, czapla siwa *Ardea cinerea*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, krakwa *Anas strepera*, głowienka *Aythya ferina*, żuraw *Grus grus*, rycyk *Limosa limosa*, kulik wielki *Numenius arquata*, krwawodziób *Tringa totanus*, brzegówka *Riparia riparia*.

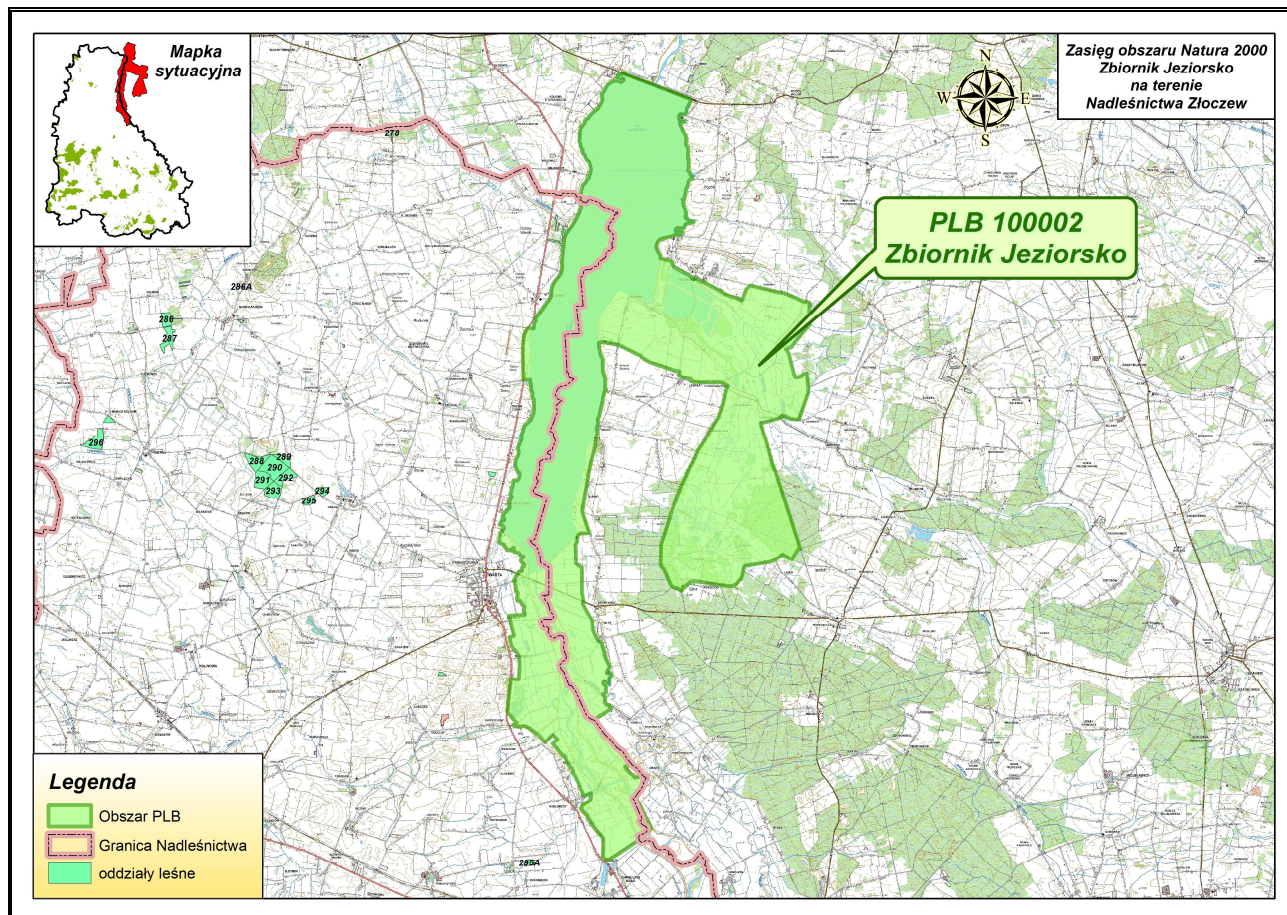
Obszar posiada Plan zadań ochronnych zatwierdzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Jeziorsko PLB100002 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 1181).

W Planie zadań ochronnych wyznaczono strefy z zaleconymi działaniami mającymi na celu ochronę stanowisk i siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony. Zalecone działania w tych strefach dotyczą ekstensywnego użytkowania wilgotnych łąk, będących miejscami rozmnażania i żerowiskami dla gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze. Na terenie LP w zasięgu OSO nie ma gruntów spełniających kryteria siedlisk tych gatunków.

Pozostałe zalecenia ochronne zapisane w PZO (montaż platform lęgowych, wycinka zadrzewień wierzbowych, usuwanie krzewów i wykaszanie szuwarów) realizowane będą w strefie cofki zbiornika Jeziorsko.

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi.

Zasięg obszaru Natura 2000 Zbiornik Jeziorsko na terenie Nadleśnictwa Złoczew

5.4.2 OZW Lipickie Mokradła PLH100025

Obszar ten, jako OZW, zatwierdzony został w marcu 2011 r.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – 369,51 ha
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew – 369,51 ha (100% pow. obszaru)
- obszar zlokalizowany wyłącznie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew, nie obejmuje gruntów nadleśnictwa.

Położenie

Obszar Lipickie Mokradła stanowi rozległą płaską nieckę terenową na przedpolu tzw. Wału Malanowskiego. Teren jest otoczony niewielkimi wzniesieniami od strony zachodniej, południowej i wschodniej. Przez zachodnią część obszaru przepływa rzeka Swędrnia, która odbiera nadmiar wód.

Opis obszaru.

W przeszłości (do połowy ubiegłego wieku) obszar był przedmiotem silniej eksploatacji torfu - na prawie połowie powierzchni widoczne są nadal doły potorfowe. Teren ten był również zmeliorowany. W rezultacie w obszarze wykształciła się szczególna mozaika

wielkopowierzchniowych szuwarów, zwłaszcza trzcinowisk i turzycowisk oraz terenów wykorzystywanych rolniczo (łąk, pastwisk i pól uprawnych).

Jakość i znaczenie.

Mokradła Lipickie są największym (spośród dotychczas rozpoznanych) w skali regionu stanowiskiem kłoci wiechowatej *Cladium mariscus* - gatunku subatlantyckiego zaliczanego na niżu środkowopolskim do kategorii "na granicy wymarcia", a zarazem miejscem występowania siedliska przyrodniczego 7210. Obok tejsze osobliwości florystycznej, na uwagę zasługuje obecność 2. gatunków storczyków i licznych gatunków charakterystycznych dla półnaturalnych i naturalnych zbiorowisk roślinnych. Zróżnicowane siedliska i różnorodna szata roślinna stwarzają warunki korzystne dla rozrodu, żerowania i schronienia licznych gatunków zwierząt.

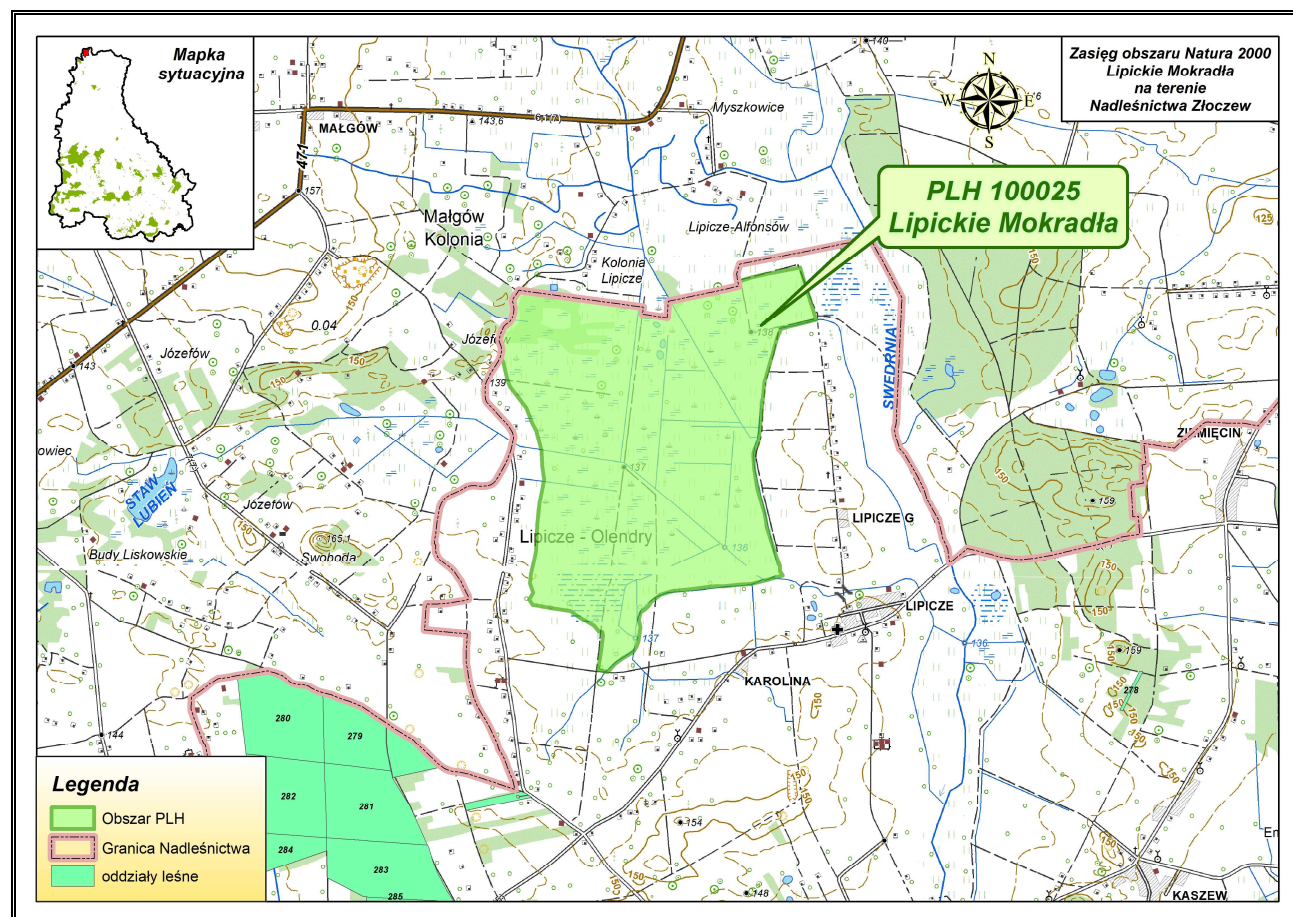
Wg SDF (aktualizacja: kwiecień 2014) przedmiotami ochrony w Obszarze są następujące typy siedlisk przyrodniczych:

- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie **6510**,
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska **7140**,
- Torfowiska nakredowe **7210**.

Obszar nie ma sporządzonego planu zadań ochronnych.

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi.

Zasięg obszaru Natura 2000 Lipickie Mokradła na terenie Nadleśnictwa Złoczew

5.5 **Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe**

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe tworzone są na obszarach wyróżniających się pod względem krajobrazu naturalnego i kulturowego, zasługujących na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Rejestr form ochrony przyrody RDOŚ w Łodzi wymienia 3 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe leżące w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Złoczew, żaden z tych zespołów nie leży na gruntach nadleśnictwa

5.5.1 **Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Góry Wapienne**

Jest to o zespół o powierzchni 3,64 ha utworzony Uchwałą Nr VIII/41/95 Rady Gminy w Burzeninie z dnia 30 marca 1995 r. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Góry Wapienne położony jest na działkach Nr 187, 569 obrębu ewidencyjnego Burzenin. Na południe od Burzenina przy drodze do Szynkielowa. Właścicielem tego terenu, który stanowi dobry punkt widokowy na dolinę Warty, jest wspólnota wiejska wsi Burzenin.

Zespół swoim terenem obejmuje fragment krawędzi doliny Warty, gdzie nastąpiło odsłonięcie górnourajskich wapieni i margli.

Pod względem florystycznym jest to stanowisko muraw kserotermicznych i psammofilnych, a celem ochrony sukcesja wtórnej roślinności kserotermicznej w starych wyrobiskach wapiennych.

W południowej części zespołu przy lesie rosną dorodne okazy jałowca pospolitego (*Juniperus communis*).

Zespół położony jest w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki.

5.5.2 **Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Parki Złoczewskie**

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy utworzony został Uchwałą Nr XXIII/165/04 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 29 października 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 317, poz. 2640 z 2004 r.).

Zespół obejmuje park położony na terenie miasta Złoczew. Jest to założenie parkowe z przełomu XVIII i XIX w. Park jest przykładem prowincjonalnego miejskiego ogrodu przypałacowego, o układzie kwaterowym. Układ kompozycyjny parku ukierunkowany jest wzdłuż dwóch krzyżujących się osi kompozycyjnych. Pierwsza z nich pokrywa się z osią pałacu i przechodzi z północnego-zachodu w kierunku północno-wschodnim przez dziedziniec oraz południową część parku. Druga ustawiona prostopadłe biegnie z południowego-zachodu w kierunku północno-wschodnim, wzdłuż szerokiej alei przechodzącej bezpośrednio za pałacem.

Na terenie parku jest dziewięć drzew, pomników przyrody, w tym jeden jesion i osiem wiązów.

5.5.3 **Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Lipickie Błota**

Przedmiotem ochrony omawianego Zespołu jest obszar bagien i torfowisk, stanowiących ostoję wielu gatunków ptaków wodno-błotnych.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy utworzony został Rozporządzeniem Nr 1/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 lutego 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 41, poz. 436 z dnia 14 lutego 2005 r.)

Całkowita powierzchnia zespołu wynosi 721,90 ha w gminie Goszczanów w powiecie sieradzkim. Zespół w całości leży w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa i częściowo pokrywa się z obszarem Natura 2000 „Lipickie Mokradła” PLH100025.

5.6 **Użytki ekologiczne**

Na terenie Nadleśnictwa Złoczew, zgodnie z Rozporządzeniami Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r., z dnia 19 marca 1996 r., oraz z dnia 12 maja 1995 r. i zgodnie z Rozporządzeniem Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r., znajduje się **49** użytków ekologicznych (52 pozycje w rejestrze RDOŚ), obejmujących 61 wydzieleń leśnych.

Użytki ekologiczne na gruntach Nadleśnictwa Złoczew to śródleśne powierzchnie zabagnione, torfowiska oraz śródleśne łąki, porośnięte brzozą, olszą, wierzbą, dębem, sosną, grabem oraz krzewami kruszyny, czeremchy, leszczyny tworzącymi zarośla o różnym stopniu zadrzewienia. Opis użytków zawiera tabela wg wzoru nr 7a. Na użytkach ekologicznych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie zalecał i nie wykonywano żadnych zabiegów pielęgnacyjnych i gospodarczych. Są to powierzchnie pozostawione w zasadzie do naturalnej sukcesji.

Uznanie tych powierzchni za użytki ekologiczne miało na celu ochronę cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym unikatowych środowisk i pozostałości ekosystemów. Z gospodarczego punktu widzenia są to zazwyczaj tzw. nieużytki.

Wg stanu na 1.01.2017r. powierzchnia użytków ekologicznych po nowych obliczeniach powierzchni użytków w działkach ewidencyjnych wynosi **90,86** ha i jest niższa o **0,59** ha od łącznej powierzchni zatwierdzonej Rozporządzeniami. Różnica ta wynika z nowych obliczeń powierzchni użytków w działkach ewidencyjnych i powierzchnia użytków ekologicznych jest zgodna z rejestrem gruntów nadleśnictwa.

Wykaz istniejących użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Złoczew (wg wzoru nr 7a)

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
1	696 697 698	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	20b 21k 32b	Błaszki Niedoń Brąszewice	0,30 0,20 0,33	0,30 0,20 0,33	„Biała” kompleks bagien śródleśnych			E-N, 460 E-N, 461 E-N, 466
2	662	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	113m	Brąszewice Wojtyszki Brąszewice	0,17	0,17	„Kurek” Bagno śródleśne stanowi ostoję dla ptactwa i jest siedliskiem wilgociolubnych roślin			E-N, 217
3	663	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	128h	Brąszewice Błota Błota	0,46	0,46	„Mały Ług” Bagno śródleśne stanowi ostoję dla ptactwa i jest siedliskiem wilgociolubnych roślin			E-N, 529
4	664	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	137i	Brąszewice Błota Błota	5,00	5,00	„Biały Ług” Bagno śródleśne stanowi ostoję dla ptactwa i jest siedliskiem wilgociolubnych roślin			E-N, 538

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
5	665	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	167m	Brąszewice Kosatka Błota	1,09	1,09	„Lesisko” Bagno śródleśne stanowi ostoję dla ptactwa i jest siedliskiem wilgociolubnych roślin			E-N, 281
6	651	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	215d	Klonowa Klonowa II Grzyb	1,10	1,10	„Świątki” Bagno śródleśne			E-N, 419
7	652	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	228b	Klonowa Klonowa II Grzyb	0,32	0,39	„Sójki” Bagno śródleśne			E-N, 437
8	653	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	230k	Klonowa Klonowa II Grzyb	0,70	0,70	„Słonka” Bagno śródleśne			E-N, 439
9	654	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	235i	Klonowa Grzyb Grzyb	0,34	0,34	„Łoza” Bagno śródleśne			E-N, 295

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
10	655	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	236h	Klonowa Grzyb Grzyb	0,46	0,46	„Wełnianka” Bagno śródleśne			E-N, 296
11	656	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	238f	Klonowa Grzyb Grzyb	1,59	1,59	„Ługi” Bagno śródleśne, występują grzybień białe i grązel drobny, gniazdują żurawie			E-N, 317
12	657	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	246f	Klonowa Grzyb Grzyb	1,35	1,35	„Remiza” Bagno śródleśne, występują bagno zwyczajne i torfowiec błotny			E-N, 308
13	658	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	248a	Klonowa Grzyb Grzyb	0,26	0,26	„Przy Trakcie” Bagno śródleśne			E-N, 310
14	659	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	250b	Klonowa Grzyb Grzyb	0,27	0,27	„Grzyb” Bagno śródleśne			E-N, 312

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
15	660	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	253h	Klonowa Grzyb Grzyb	0,78	0,78	„Borki” Bagno śródleśne			E-N, 315
16	661	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	287h	Klonowa Klonowa I Klonowa	3,47	3,47	„Smok” Bagno śródleśne			E-N, 1209
17	688	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	112c	Brzeźnio Lipno Pyszków	15,95	15,95	„Stawisko” Naturalny zbiornik wodny			E-Ws, 287
18	689	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	112b	Brzeźnio Lipno Pyszków	8,07	8,07	„Łąka za Stawiskiem” Bagno śródleśne			E-N, 287
19	690	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	111c	Brzeźnio Lipno Pyszków	0,61	0,61	„Olszaki” Bagno śródleśne			E-N, 286

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
20	691	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	117c	Brzeźnio Lipno Pyszków	0,16	0,16	„Turzycowy Dół” Bagno śródleśne			E-N, 292
21	692	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	127f	Brzeźnio Lipno Pyszków	7,87	7,87	„Niebadów” Bagno śródleśne			E-N, 302/1
22	693 694	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	140h 146b	Brzeźnio Lipno Pyszków	0,80 1,42	0,80 1,42	„Mościska” Bagno śródleśne			E-N, 314/2 E-N, 320
23	695	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	36d	Brzeźnio Dębołęka Oraczew	0,46	0,46	„Dworskie” Bagno śródleśne			E-N, 565
24	669	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	90Ai	Burzenin Wola Będkowska Dąbrowa	0,28	0,28	„Wola Będkowska” Bagno śródleśne			E-N, 786

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
25	670	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	90Dh	Burzenin Wola Będkowska Dąbrowa	1,04	1,04	„Niebiosy” Bagno śródleśne			E-N, 792/1
26	649	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	31c	Sieradz Dąbrówka Dąbrowa	0,66	0,47	„Jeziory” Bagno śródleśne			E-N, 284/5
27	650	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	53Aa	Sieradz Bobrowniki Dąbrowa	0,14	0,14	„Dąbrowa II” Bagno śródleśne W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki			E-N, 177
28	671	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	153AI 153Am	Złoczew Stanisławów Potok	0,15	0,09 0,06	„Koszcze” Bagno śródleśne			E-N, 67 E-N, 61
29	672	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	175d	Złoczew Grójec Wielki Potok	0,30	0,30	„Pod Linia” Bagno śródleśne			E-N, 1144/1

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
30	673	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	185h	Złoczew Grójec Wielki Potok	0,86	0,86	„Bagienko Zwierzyniec” Bagno śródleśne			E-N, 1154
31	674	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	192j	Złoczew Grójec Wielki Potok	1,77	1,77	„Pawie Oczko” Bagno śródleśne			E-N, 1161
32	675	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	200a	Złoczew Emilianów Stolec	0,39	0,37	„Graniczne” Bagno śródleśne			E-N, 179
33	676	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	200h	Złoczew Emilianów Stolec	0,22	0,19	„Małe Bagno” Bagno śródleśne			E-N, 179
34	677	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	200i	Złoczew Emilianów Stolec	0,36	0,42	„Widły” Bagno śródleśne			E-N, 179

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
35	678	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 22.05.1996 r. Nr 7, poz. 39	201d	Złoczew Emilianów Stolec	1,80	1,32	„Duże Bagno” Bagno śródleśne			E-N, 180
36	679	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	563w	Złoczew Stolec Stolec	0,20	0,20	„Czarny Las” Bagno śródleśne			E-N, 337
37	680	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	579f	Złoczew Stolec Stolec	1,13	1,13	„Łęgi” Bagno śródleśne			E-N, 356
38	718	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	526n	Konopnica Szynkielów Rychłocice	1,67	1,67	„Szynkielów” Bagno śródleśne W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki			E-N, 573
39	719	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	533g 533i	Konopnica Szynkielów Rychłocice	0,75	0,45 0,30	„Szynkielów I” Bagno śródleśne W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki			E-N, 600

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
40	720	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	543c	Konopnica Szynkielów Rychłocice	0,50	0,50	„Szynkielów II” Bagno śródleśne W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki			E-N, 581
41	728	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	581j 581k	Ostrówek Wielgie Stolec	0,35	0,20 0,15	„Młyńskie Bagno” Bagno śródleśne			E-N, 953
42	729	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	586c	Ostrówek Wielgie Stolec	0,12	0,10	„Maliny” Bagno śródleśne			E-N, 959
43	727	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 19 marca 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.03.1996 r. Nr 3, poz. 14	586f	Ostrówek Wielgie Stolec	4,52	4,57	„Podkówka” Bagno śródleśne			E-N, 959
44	732	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	589As	Ostrówek Kuźnica Stolec	0,50	0,50	„Suche Bagno” Bagno śródleśne			E-N, 118/1

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
45	730	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	589Ac	Ostrówek Kuźnica Stolec	0,38	0,38	„Kaczy Dół” Bagno śródleśne			E-N, 174
46	731	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	589Af	Ostrówek Kuźnica Stolec	0,07	0,07	„Torfowy Dół” Bagno śródleśne			E-N, 164
47	733	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31.05.2000 r. Nr 73, poz. 391	591i	Ostrówek Rudlice Jackowskie Stolec	0,56	0,55	„Jeziórko” Bagno śródleśne			E-N, 528
48	726	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 19 marca 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.03.1996 r. Nr 3, poz. 14	591b 591c	Ostrówek Rudlice Jackowskie Stolec	3,79	1,52 2,28	„Żurawie Gniazdo” Bagno śródleśne			E-N, 528
49	767	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia z dnia 12 maja 1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 10.11.1995 r. Nr 17, poz. 59	354d 354g 356d 356g 356i 356x	Zapolice Rembieszów Korzeń	15,41	3,09 0,67 0,70 1,92 6,90 2,10	„Rembieszów” Bagno śródleśne W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecz Warty i Widawki			E-N, 913/2 E-N, 289/13 E-N, 289/15

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi Rodzaj pow. skrót w ewidencji, działka
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
RAZEM POWIERZCHNIA						91,45	90,86				

Wykaz istniejących użytków ekologicznych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew (poza gruntami nadleśnictwa) (wg wzoru nr 7a)

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi działki ewidencyjne
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
1	769	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.05.1998 r. Nr 11, poz. 39		Widawa Ochle, Kolonia Ochle	2,50		„Ochle” torfowisko W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki			123 124
2	770	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 19 czerwca 1992 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 24.07.1992 r. Nr 7, poz. 54		Widawa Wielka Wieś B	1,35		„Winnica” W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki,			233/1 Obecnie rezerwat przyrody
3	771	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 14 czerwca 1993 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 16.06.1993 r. Nr 11, poz. 33		Widawa Wielka Wieś A	0,99		„Góra Charlawa” W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, zwirowe wzgórze z wielogatunkową murawą kserotermiczną oraz zaroślami tarniny i żarnowca			33/3
4	686	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 17 lutego 1992 r. w sprawie uznania za obiekty chronione	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 28.02.1992 r. Nr 2, poz. 8		Brzeźnio Ostrów	2,73		Park wiejski			195/7 195/12 195/19 195/20 195/21 196/4

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi działki ewidencyjne
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
5	687	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 17 lutego 1992 r. w sprawie uznania za obiekty chronione	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 28.02.1992 r. Nr 2, poz. 8		Brzeźno Nowa Wieś	6,87		Park wiejski			164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174/2, 174/3
6	666	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.05.1998 r. Nr 11, poz. 39		Burzenin Majaczewice	0,74		„Majaczewice” W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, skarpa, naturalny punkt widokowy			280/3 325/1
7	667	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.05.1998 r. Nr 11, poz. 39		Burzenin Niechmirów	3,50		„Niechmirów” W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, teren zabagniony w trakcie naturalnej sukcesji			52 53
8	668	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.05.1998 r. Nr 11, poz. 39		Burzenin Niechmirów	4,38		„Niechmirów II” W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, skarpa, naturalna remiza śródpolna			73
9	682	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 2 marca 1995 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 10.03.1995 r. Nr 4, poz. 7		Gmina Warta Małków, Duszniki, Grzybki	2,87		Odcinek cieku wodnego o nazwie Mazur – lewy dopływ zbiornika Jeziorsko			Grzybki 99 Duszniki 473 Małków 815

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi działki ewidencyjne
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
10	765	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.05.1998 r. Nr 11, poz. 39		Zapolice Rembieszów	4,32		„Rembieszów II” W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, teren podmokły w trakcie procesu renaturalizacji			748/2
11	766	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.05.1998 r. Nr 11, poz. 39		Zapolice Kalinowa	1,00		„Kalinowa” W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, podmokłe nieużytki w trakcie naturalnej sukcesji roślinności szuwarowej, torfowiskowej i bagiennej			137
12	768	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.05.1998 r. Nr 11, poz. 39		Zapolice Jeziorko	1,34		„Jeziorko” W granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, zbiorowisko roślinności szuwarowo-bagiennej z gatunkami roślin chronionych			192
13	648	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 29.05.1998 r. Nr 11, poz. 39		Sieradz Chojne	5,29		Starorzecze rzeki Warty			905

Lp	Nr z wykazu RDOŚ Łódź	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2017 [ha]	Opis obiektu, nazwa użytku, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi działki ewidencyjne
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk.	
14	-	Uchwała nr XXVI/139/05 Rady Gminy w Lututowie z dnia 27 kwietnia 2005 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 25.05.2005 r. Nr 161, poz. 1626		Lututów Lututów	5,98		Teren przy zespole Szkół Rolniczych w Lututowie pokryty drzewostanem o charakterze parkowym, położony w Lututowie przy ulicy Klonowskiej			369/4 369/5 369/10
RAZEM POWIERZCHNIA						43,86					

5.7 Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Złoczew aktualnie występuje 12 pomników przyrody. Szczegółowe dane o pomnikach przyrody zestawiono w tabeli poniżej (na podstawie informacji z Nadleśnictwa Złoczew oraz Rejestru Form Ochrony Przyrody stan na 17 sierpnia 2016 r. zamieszczonego na stronie internetowej RDOŚ w Łodzi).

Wykaz pomników przyrody w Nadleśnictwie Złoczew (na gruntach nadleśnictwa) (wg wzoru nr 5a)

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi	
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
POWIAT SIERADZKI															
Gmina Sieradz															
1	1509	Uchwała NR XXXI/186/13 Rady Gminy Sieradz z dnia 17 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 24 lipca 2013 r. poz. 3791	Rośnie w miejscowości Dąbrowa Wielka dz. Nr 763 obręb Złoczew leśnictwo Dąbrowa oddział 86a	Dąb szyp. „Teodor”	110	292	24							
2	1681	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Dąbrowa Wielka dz. Nr 766 obręb Złoczew leśnictwo Dąbrowa oddział 89c	Stanowisko długosza królewskiego <i>Osmunda regalis L.</i>						0,02				

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Gmina Klonowa														
3	1527	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Klonowa II dz. Nr 412 obręb Brąszewice leśnictwo Klonowa oddział 196b	Dąb szyp. „Dziadek”	250	590	9						drzewo w 90% uschnięte
Gmina Brąszewice														
4	1551	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Trzcinka dz. Nr 230 obręb Brąszewice leśnictwo Orły oddział 83f	Buk zwyczajny	160	375	30						
5	1552	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Błota dz. Nr 531 obręb Brąszewice leśnictwo Błota oddział 130c	Stanowisko długosza królewskiego <i>Osmunda regalis L.</i> Stanowisko objęte programem czynnej ochrony w Nadleśnictwie Złoczew					0,02				stwierdzono łącznie 357 kęp długosza, z czego 84 to kępy z osobnikami zarodnikującymi
Gmina Burzenin														
6	1581	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Będków dz. Nr 354 obręb Złoczew leśnictwo Pyszków oddział 106Ad	Stanowisko bluszczu pospolitego <i>Hedera helix L.</i> – 5 okazów					0,05				

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi	
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Gmina Złoczew obszar wiejski															
7	1594	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Grójec Wielki dz. Nr 1125 obręb Złoczew leśnictwo Potok oddział 156k	Grupa drzew 60 buków zwyczajnych o obwodach 120-320 cm, dąb szypułkowy o obwodzie 210 cm.						1,45				
8	1596	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Grójec Wielki dz. Nr 1144/2 obręb Złoczew leśnictwo Potok oddział 175g	Stanowisko bluszczu pospolitego <i>Hedera helix L.</i> – 4 okazy						0,04				
Gmina Brzeźnio															
9	1634	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały dz. Nr 1171 obręb Złoczew leśnictwo Oraczew oddział 21a	Stanowisko bluszczu pospolitego <i>Hedera helix L.</i> – 17 okazów						0,10				
10	1635	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały dz. Nr 1165 obręb Złoczew leśnictwo Oraczew oddział 17a	Stanowisko bluszczu pospolitego <i>Hedera helix L.</i> – 3 okazy						0,10				
11	1682	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Lipno dz. Nr 299 obręb Złoczew leśnictwo Pyszków oddział 124a	Cis pospolity	45	45	12							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Gmina Blaszkki obszar wiejski														
12	1736	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Włocin dz. Nr 177 obręb Brąszewice leśnictwo Orły oddział 12b	Buk zwyczajny	150	315	30						

5.8 **Ochrona gatunkowa**

Zgodnie z Art. 46 obowiązującej Ustawy o ochronie przyrody ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania dziko występujących grzybów, roślin, zwierząt. Ochronie podlegają pojedyncze osobniki, całe populacje, a także miejsca ich występowania. W przypadku gatunków szczególnie zagrożonych należy ustanowić strefy ochronne wokół ich ostoi.

5.8.1 **Flora**

Podstawę do opracowania niniejszego rozdziału stanowiły załączniki do Rozporządzeń Ministra Środowiska z dnia **9 października 2014 r.** Wykaz grzybów i porostów (grzybów zlichenizowanych) sporządzono zgodnie z załącznikami I i II Rozporządzenia MŚ w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 r. poz. 408), a roślin – z załącznikami I i II Rozporządzenia MŚ w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 r. poz. 1409). Wymienione akty prawne wprowadziły istotne zmiany na listach gatunków chronionych, w porównaniu z Rozporządzeniami dotyczącymi ochrony gatunkowej z roku 2004 i 2012. W związku z tym w zasadniczy sposób zmieniła się lista gatunków chronionych na terenie Nadleśnictwa Złoczew (w stosunku do zamieszczonej w POP z 2007 r.). Przede wszystkim zniesiono ochronę kilkunastu gatunków, w tym: kruszyny, barwinka, bluszczu pospolitego, konwalii majowej, kopytnika, przylaszczki, porzeczek czarnej, paprotki zwyczajnej, przytulii wonnej czy szmaciaka gałęzistego. Przyjęto, że dla ochrony tych gatunków wystarczające są zapisy Ustawy o ochronie przyrody. Zmienił się także status niektórych gatunków – z ochrony ścisłej do ochrony częściowej przeniesione zostały m.in.: torfowce (poza torfowcem Lindberga), widłak goździsty i jałowcowaty, bagno zwyczajne, kruszczyk szerokolistny i wawrzynek wilczełyko.

Listę gatunków chronionych w Nadleśnictwie Złoczew sporządzono na podstawie:

- Planów ochrony rezerwatów Nadleśnictwa Złoczew;
- Planu ochrony Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki;
- Wyników inwentaryzacji stanowisk rzadkich gatunków zwierząt i roślin w Nadleśnictwie Złoczew;
- Obserwacji poczynionych w czasie prac terenowych przez taksatorów BULiGL Oddział w Lublinie;
- Innych informacji udzielonych przez pracowników administracji Lasów Państwowych.

Materiały te weryfikowano pod kątem obowiązujących *Rozporządzeń w sprawie ochrony gatunkowej*.

Zamieszczony w dalszej części wykaz gatunków chronionych, oprócz podania statusu gatunków chronionych, określonego w *Załącznikach do Rozporządzeń*, zawiera informacje na

temat gatunków zagrożonych, umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, oraz gatunków z Załącznika II DS.

Lista chronionych gatunków grzybów i roślin występujących na gruntach nadleśnictwa

Źródło informacji:

BULiGL – obserwacje dokonane w trakcie urzędniowych prac terenowych
 N-ctwo – inwentaryzacja Nadleśnictwa Złoczew
 Plan Ochr. Rez. – plany ochrony rezerwatów
 POP2007 – Program ochrony przyrody z 2007 r.
 CKRWŁ – Czerwona księga roślin województwa łódzkiego

Lokalizacja:

B. – Obręb Brąszewice
Z. – Obręb Złoczew

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochr	Kat zagr.	Lokalizacja, opis	Źródło informacji
POROSTY						
1	chrobotek leśny	<i>Cladonia arbuscula</i>	cz.		ubogie Bśw i Bs, B. I-ctwo Brąszewice 100c, I-ctwo Orły 44f, 65h, 294h, I-ctwo Błota 136b, 143c, 157f,g, 164c, 166c, 173c, 176h, 177a, I-ctwo Klonowa 196c, 281a, I-ctwo Grzyb 197a, 214b, 235c,m, 236a,b,f,g 243a, 246c, 255d, 255Aa, 256c, 257d, 258a,i, 266d, 267b,c, Z. I-ctwo Dąbrowa 53Af, 63b,c, 75c, I-ctwo Potok 91Af, I-ctwo Korzeń 361f, 363d, 380a, I-ctwo Rychłocice 515i, I-ctwo Stolec 570b, 578b, 579g, 650Ar,s,t, 656Ad, możliwe inne stanowiska na siedliskach ubogich	BULiGL N-ctwo
2	chrobotek reniferowy	<i>Cladonia rangiferina</i>	cz.		ubogie Bśw i Bs, B. I-ctwo Klonowa 196d, 200d, 203c, 221b, 281a, 287a, 288b,i, I-ctwo Grzyb 198a, 214b, 222j, 225b,d, 226b, 237d, 239b, 260c, 261b,c, 266c, 267a, Z. I-ctwo Potok 91Aa, 153Cg, I-ctwo Korzeń 379a, 380a, I-ctwo Rychłocice 514a, możliwe inne stanowiska na siedliskach ubogich	BULiGL N-ctwo
ROŚLINY NACZYNIOWE						
Kategoria zagrożenia: (1) – gatunki wymagające ochrony czynnej. EX – prawdopodobnie wymarłe; CR – krytycznie zagrożone; EN – zagrożone; VU – narażone * – wg Polskiej Czerwonej Księgi Roślin; ** – wg Czerwonej Księgi Roślin Województwa Łódzkiego						
1	bagnica torfowa	<i>Scheuchzeria palustris</i>	śc.		Z. I-ctwo Korzeń 359k rezerwat Korzeń	Plan Ochr. Rez. Korzeń

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochr	Kat zagr.	Lokalizacja, opis	Źródło informacji
2	bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	cz.		często na glebach torfowych, B. I-ctwo Brąszewice 77g, I-ctwo Orły 118g, 119f, 294f, 296a,f, I-ctwo Błota 126a, 129a, 130a,c, 131c, 132a, 134d, 135a, 136a,b, 138Ab,c, 139b,d, 140d,f,g, 141a,c, 145b,c, 146a, 164c, 165f, 166a,d, 167d,h, 177a, 178a, 182m, 183d,h, I-ctwo Klonowa 192f, 194l,m, 195j, 206j,o, 208d, 209f,h,i,k, 210b,c,f, 211d, 216c, 288i, I-ctwo Grzyb 215d, 223d, 224d, 226b,c,d, 227b, 230j, 231d, 235j, 236h, 246f, 248j,l, 249d,f, 255d, 255Ac, 257b, 261b,c, 273d,g, 274a,b,g, Z. I-ctwo Oraczew 21Aa, 36b, 37a, I-ctwo Dąbrowa 60j, 63b,c, 64a, 90Ba,f, 90Ch,i, 90Dc,d,m, I-ctwo Pyszków 106h, 119a, 125a,b, 131b, 138f,g, 139c, 141c, 146d, I-ctwo Potok 191g, 192j, I-ctwo Korzeń 359k, 377b I-ctwo Rychłocice 541f,g, 553b I-ctwo Stolec 579c, 581o (łącznie 115 potwierdzonych stanowisk), możliwe inne stanowiska na siedliskach wilgotnych i bagiennych	BULiGL N-ctwo Plan Ochr. Rez.
3	bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>	cz.		siedliska Bśw i uboższe BMśw Z. I-ctwo Dąbrowa 53b, 57a, 60a, 89g, I-ctwo Potok 175c możliwe inne stanowiska na siedliskach ubogich	N-ctwo
4	bobrek trójlistkowy	<i>Menyanthes trifoliata</i>	cz.		Rez. Korzeń Z. I-ctwo Korzeń 359d, możliwe inne stanowiska	Plan Ochr. Rez. Korzeń
5	cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>	cz.	VU* LR**	B. I-ctwo Orły 104a (1 szt.), 105d (2 szt.), Z. I-ctwo Pyszków 124a (1 szt. pomnik przyrody), I-ctwo Rychłocice 519a (20 szt.), 527f (1 szt.)	N-ctwo
6	długosz królewski	<i>Osmunda regalis</i>	śc.	VU**	B. I-ctwo Błota 126b, 130c (pomnik przyrody), Z. I-ctwo Dąbrowa 89c (pomnik przyrody), Gatunek objęty programem czynnej ochrony na terenie Leśnictwa Błota.	N-ctwo, Czerw. Księga Rośl. Woj. Łódzkiego
7	gnieźnik leśny	<i>Neottia nidus-avis</i>	cz.		Rez. Nowa Wieś i Paza Z. I-ctwo Potok 148d, 150a, 154a, 166h, 167h, możliwe inne stanowiska na siedliskach żyznych	Plan Ochr. Rez. Nowa Wieś i Paza N-ctwo
8	grąźel drobny	<i>Nuphar pumila</i>	śc.	VU*	B. I-ctwo Grzyb 238f (zbiornik wody)	N-ctwo

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochr.	Kat zagr.	Lokalizacja, opis	Źródło informacji
9	gruszyczka mniejsza	<i>Pyrola minor</i>	cz.		Rez. Nowa Wieś Z. I-ctwo Potok 154a, 165b, możliwe inne stanowiska na siedliskach żywnych	Plan Ochr. Rez. Nowa Wieś
10	grzybienie białe	<i>Nymphaea alba</i>	cz.		B. I-ctwo Grzyb 238f (zbiornik wody), Z. I-ctwo Stolec 198g, 201d, Rez. Korzeń I-ctwo Korzeń 359g,k, I-ctwo Stolec 581m, 589As, 591i	BULiGL N-ctwo Plan Ochr. Rez. Korzeń
11	jarząb szwedzki	<i>Sorbus intermedia</i>	śc.	EN*	Z. I-ctwo Sokółów 282a (1 szt.)	N-ctwo
12	kocanki piaskowe	<i>Helichrysum arenarium</i>	śc.		nielicznie, ubogie murawy, obrzeża lasów B. I-ctwo Klonowa 221b, możliwe inne stanowiska	N-ctwo
13	kosaciec syberyjski	<i>Iris sibirica</i>	śc.	(1) EN**	bardzo rzadki, B. I-ctwo Orły 49Ak (występuje pojedynczo)	N-ctwo
14	kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>	cz.		Rez. Nowa Wieś Z. I-ctwo Potok 149a, 154c, 165b, Rez. Hołda I-ctwo Rychłocice 529d	Plan Ochr. Rez. Nowa Wieś, Hołda N-ctwo
15	lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>	śc.		niezbyt licznie, ale regularnie w grądach, Z. I-ctwo Dąbrowa 73c, I-ctwo Pyszków 118b, I-ctwo Sokółów 282b, możliwe inne stanowiska	N-ctwo BULiGL
16	mącznica lekarska	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	śc.		nielicznie, Z. I-ctwo Potok 93Dd, możliwe inne stanowiska na ubogich siedliskach	N-ctwo
17	parzydło leśne	<i>Aruncus sylvestris</i>	cz.		Z. I-ctwo Pyszków 112c (pojedyncze kępy), możliwe inne stanowiska	N-ctwo
18	pełnik europejski	<i>Trollius europaeus</i>	śc.	(1) VU**	Z. I-ctwo Pyszków 121b (występuje kępowo, zajmuje ponad połowę wydzielenia),	N-ctwo
19	pióropusznik strusi	<i>Matteucia struthiopteris</i>	cz.		Z. I-ctwo Pyszków 129i (występuje w drobnych kępach, zajmuje północną część wydzielenia)	N-ctwo
20	plonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>	cz.		niezbyt licznie ale regularnie na ubogich siedliskach świeżych i wilgotnych B. I-ctwo Błota 149f, 161b, 165j,k I-ctwo Klonowa 276o,ax, 278d, 279c,i, 280d,j, 281f,i, 286d,f, 287b, 288h, 288Nb, I-ctwo Grzyb 246g, 248g Z. I-ctwo Dąbrowa 49c, 50a,c,f,h, 50Nb,c, 51a, 52b,h,i, 53Af,j,k,m,o, 55d, 56Aa,b,d,f,g,h,k, 59Ah, 60i, 61c, 62a,b, 63a,b,c, 64a,b, 77a,c,g, 77Ab,h,i,m, 82a, 86d,g,h,i, 89d I-ctwo Potok 93Af 164h, 167d,j, 169l, 172a, 173b, I-ctwo Korzeń 363b,c,d,f, 364a,d, I-ctwo Stolec 198h, 200Af,i, możliwe inne stanowiska	N-ctwo BULiGL

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochr	Kat zagr.	Lokalizacja, opis	Źródło informacji
21	pływacz średni	<i>Utricularia intermedia</i>	śc.		bardzo rzadki, Rez. Korzeń I-ctwo Korzeń 359k	Plan Ochr. Rez. Korzeń
22	podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>	cz.		Rez. Nowa Wieś i Paza Z. I-ctwo Potok 154a, 165b,c,d, 167c, możliwe inne stanowiska na siedliskach żyznych	Plan Ochr. Rez. Nowa Wieś i Paza
23	podkolan zielonawy	<i>Platanthera chlorantha</i>	cz.	VU**	Rez. Nowa Wieś i Paza Z. I-ctwo Potok 148a,b, 149a,b, 150d,j, 154a,c, 165b,c,d,f, 167c, możliwe inne stanowiska na siedliskach żyznych	Plan Ochr. Rez. Nowa Wieś i Paza N-ctwo
24	rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>	cz.		pospolity w borach i borach mieszanych Z. I-ctwo Potok 164h, możliwych wiele innych stanowisk na ubogich siedliskach	N-ctwo BULiGL
25	rosiczka długolistna	<i>Drosera anglica</i>	śc.		Rez. Korzeń I-ctwo Korzeń 359k możliwe inne stanowiska na siedliskach bagiennych	Plan Ochr. Rez. Korzeń
26	rosiczka okrągłolistna	<i>Drosera rotundifolia</i>	śc.		niezbyt licznie na bagnach i torfowiskach B. I-ctwo Grzyb 250b, Z. Rez. Korzeń 359k, I-ctwo Stolec 201d, 579f, 581o, 586f możliwe inne stanowiska na siedliskach bagiennych	N-ctwo Plan Ochr. Rez. Korzeń
27	różanecznik żółty	<i>Rhododendron luteum</i>	śc.	(1) CR*	Rezerwat Paza, stanowisko sztuczne (przy drodze) Z. I-ctwo Potok 167d, stan. gatunku objęte ochroną czynną	N-ctwo Plan Ochr. Rez. Paza
28	skorpionowiec brunatny	<i>Scorpidium scorpioides</i>	śc.		występuje na bagnach i torfowiskach Rez. Korzeń I-ctwo Korzeń 359k	Plan Ochr. Rez. Korzeń
29	śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>	cz.		niezbyt licznie na żyzniejszych siedliskach Z. I-ctwo Pyszków 129a, możliwe inne stanowiska	N-ctwo
30	torfowce	<i>Sphagnum ssp.</i>	cz.		ubogie siedliska bagienne B. I-ctwo Błota 134k, 135h – rez. Jaźwiny możliwe inne stanowiska	N-ctwo prace fitosocjologiczne
31	torfowiec błotny	<i>Sphagnum palustre</i>	cz.		występuje na bagnach i torfowiskach B. I-ctwo Grzyb 228b, 230h, 246f, 249g, Rez. Korzeń Z. I-ctwo Korzeń 359d,k możliwe inne stanowiska	N-ctwo Plan Ochr. Rez. Korzeń
32	torfowiec magellański	<i>Sphagnum magellanicum</i>	cz.		występuje na bagnach i torfowiskach Rez. Korzeń Z. I-ctwo Korzeń 359k	Plan Ochr. Rez. Korzeń
33	torfowiec spiczastolistny	<i>Sphagnum cuspidatum</i>	cz.		występuje na bagnach i torfowiskach Rez. Korzeń Z. I-ctwo Korzeń 359k	Plan Ochr. Rez. Korzeń

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochr.	Kat zagr.	Lokalizacja, opis	Źródło informacji
34	wawrzynek wilczełyko	<i>Daphne mezereum</i>	cz.		siedliska żyzne, nieliczne ale regularnie, B. I-ctwo Klonowa 199c, Z. I-ctwo Pyszków 109a, 118b, 119a, 123f, 125a, 129f,i, 131c, Rez. Nowa Wieś I-ctwo Potok 148b,d, 149a,b, 150b,d,j, 154b, Rez. Paza I-ctwo Potok 166f,h,k, ,167c,g,h, I-ctwo Potok 156a,m,157a,c, 165b,c,f, 167b, 169f, 186a,f, 187a Rez. Hołda I-ctwo Rychłocice 530a,g, możliwe inne stanowiska na grądach	N-ctwo BULiGL Plan Ochr. Rez. Nowa Wieś, Paza, Hołda
35	widłaczek (widłak) torfowy	<i>Lycopodiella inundata</i>	śc.		siedliska wilgotne i bagienne B. I-ctwo Grzyb 227d, 269b	N-ctwo
36	widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>	cz.		wilgotniejsze bory mieszane, B. I-ctwo Klonowa 194h, 199c, 205i, 218g, I-ctwo Grzyb 227d, 269b, Z. I-ctwo Pyszków 103f, 111f, 112c, 124a, 125a,d, 128a, 129f, 132b,c, 134c, 135b, 138d, 145c, I-ctwo Stolec 580b,j, 581n, 656Af możliwe inne stanowiska	N-ctwo BULiGL
37	widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	cz.		bory mieszane, B. I-ctwo Orły 24a, 25a, (Rez. Wrząca) I-ctwo Błota 134k, 135h (Rez. Jaźwiny) I-ctwo Grzyb 265d, Z. I-ctwo Dąbrowa 90Ci, I-ctwo Pyszków 106g, 135b I-ctwo Stolec 201a, I-ctwo Korzeń 359c (Rez. Korzeń), I-ctwo Rychłocice 527k, 536f możliwe inne stanowiska	N-ctwo BULiGL Plan Ochr. Rez. Wrząca, Jaźwiny, Korzeń

Jak wynika z zamieszczonej tabeli na gruntach Nadleśnictwa Złoczew odnotowano występowanie 15 gatunków flory objętych ochroną ścisłą. Ochrony czynnej wymagają 3 gatunki (kosaciec syberyjski, pełnik europejski i różanecznik żółty). Różanecznik żółty występuje jedynie w rezerwacie „Paza”, w Planie ochrony rezerwatu zawarte zostały metody postępowania w odniesieniu do tego gatunku. Pięć gatunków wymienionych w tabeli znajduje się w Czerwonej Księdze Roślin Województwa Łódzkiego. W odniesieniu do tych gatunków znana jest dokładna lokalizacja i prowadzony będzie stały monitoring tych stanowisk. W 2014 roku został opracowany Program czynnej ochrony długosza królewskiego w Nadleśnictwie Złoczew. Prace nad tym projektem zostały wykonane we współpracy z pracownikami Uniwersytetu Łódzkiego. Podczas prac szczegółowo zinwentaryzowano wszystkie stanowiska długosza w leśnictwie Błota oraz określono działania ochronne w celu ochrony populacji gatunku.

5.8.2 **Fauna**

Lasy Nadleśnictwa Złoczew charakteryzują się dużym zróżnicowaniem siedlisk leśnych i ekosystemów. W większości kompleksów leśnych występują zarówno płaty siedlisk ubogich jak i żyznych, świeżych i podmokłych, młodniki i starodrzewy, zwarte lasy o zróżnicowanej strukturze i tereny otwarte – polany i bagna. Dodatkowo małe lasy śródpolne stanowią urozmaicenie w krajobrazie rolniczym. Warunki te decydują o bogactwie faunistycznym Nadleśnictwa Złoczew.

Sprawy ochrony gatunkowej zwierząt reguluje *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2014 poz. 1348)*. Zgodnie z załącznikami do tego *Rozporządzenia* sporządzono wykaz chronionych i rzadkich gatunków zwierząt. Załączniki zawierają listy gatunków chronionych i określają formy ich ochrony. W zamieszczonym na końcu rozdziału wykazie, oprócz podania statusu gatunków chronionych, określonego w Załącznikach do *Rozporządzenia*, podano informacje na temat gatunków zagrożonych, umieszczonych w „*Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt*”, oraz gatunków z *Załącznika II DS*. Wykaz sporządzono na podstawie:

- Planów ochrony rezerwatów Nadleśnictwa Złoczew,
- Planu ochrony Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki,
- Wyników inwentaryzacji stanowisk rzadkich gatunków zwierząt i roślin w Nadleśnictwie Złoczew,
- Obserwacji dokonanych w czasie prac terenowych przez pracowników BULiGL,
- Innych informacji udzielonych przez pracowników administracji Lasów Państwowych.

Materiały te weryfikowano pod kątem obowiązującego *Rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*.

Lista gatunków chronionych zwierząt występujących na gruntach nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
Kategorie zagrożenia wg Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt.						
CR – gatunki skrajnie zagrożone						
EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone						
VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginiecie						
NT – gatunek niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia						
LC – gatunki na razie nie zagrożone wymarciem, ale wpisane do Czerwonej Księgi						
Status ochronny: śc. – ochrona ścisła, cz. – ochrona częściowa						
OWADY						
1	zalotka większa	<i>Leucorrhina pectoralis</i>	śc.		1042	Gat. zainwentaryzowany w latach 2006-2007 Z. I-ctwo Pyszków 101d, I-ctwo Korzeń 359k, 378k, I-ctwo Rychłocice 519g N-ctwo
2	tęcznik mniejszy	<i>Calosoma inquisitor</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa, stwierdzony w rez. Nowa Wieś N-ctwo
3	biegacz zielonożłoty	<i>Carabus auronitens</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa
4	biegacz skórzasty	<i>Carabus coriaceus</i>	cz.			Teren PK MWiW
5	biegacz leśny	<i>Carabus sylvestris</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa N-ctwo, BULiGL
6	mrówka łąkowa	<i>Formica pratensis</i>	cz.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, stwierdzona w PK MWiW
7	mrówka pniakowa	<i>Formica truncorum</i>	cz.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, stwierdzona w PK MWiW
8	mrówka północna	<i>Formica aquilonia</i>	cz.	VU		Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, stwierdzona w PK MWiW
9	mrówka smętница	<i>Formica lugubris</i>	cz.	VU		Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, stwierdzona w PK MWiW
10	mrówka ćmawa	<i>Formica polyctena</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa N-ctwo, BULiGL
11	mrówka rudnica	<i>Formica rufa</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa N-ctwo, BULiGL
12	trzmieł kamiennik	<i>Bombus lapidarius</i>	cz.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, stwierdzony w PK MWiW
13	trzmieł ziemny	<i>Bombus terrestris</i>	cz.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, stwierdzony w PK MWiW
MIĘCZAKI						
1	ślizniarka otulka	<i>Myxas glutinosa</i>	cz.			Teren PK MWiW N-ctwo
2	ślizniak winniczek	<i>Helix pomatia</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa N-ctwo, BULiGL
3	gałeczka żeberkowana	<i>Sphaerium solidum</i>	śc.			Rzeki PK MWiW
4	gałeczka rzeczna	<i>Sphaerium rivicola</i>	cz.			Rzeki PK MWiW
5	skójka gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>	śc.		1032	Rzeki PK MWiW
RYBY I KRAĞŁOUSTE						
1	minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	cz.	LC	1096	Rzeka Warta w PK MWiW

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
2	minóg ukraiński	<i>Eudontomyzon mariae</i>	cz.	LC	2484	Rzeka Warta w okolicach Konopnicy, rzeki PK MWiW
3	minóg rzeczny	<i>Lampetra fluviatilis</i>	cz.	VU	1099	Rzeka Warta
4	ciosa	<i>Pelecus cultratus</i>	cz.	NT	2522	Rzeki PK MWiW
5	piekielnica	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	cz.	VU		Rzeki PK MWiW
6	różanka	<i>Rhodeus sericeus</i>	cz.	NT	1134	Rzeka Warta, Rez. Jeziorsko
7	koza pospolita	<i>Cobitis taenia</i>	cz.		1149	Rzeki PK MWiW, Rez. Jeziorsko
8	piskorz	<i>Misgurnus fossilis</i>	cz.	NT	1145	Rzeki PK MWiW, Rez. Jeziorsko
9	koza złotawa	<i>Sabanejewia aurata</i>	śc.	EN	1146	Rzeki PK MWiW
10	śliz pospolity	<i>Barbatula barbatula</i>	cz.			Rzeka Warta, Rez. Jeziorsko
PLĄZY						
1	grzebiuszka ziemna	<i>Pelobates fuscus</i>	śc.			Cały obszar n-ctwa dość liczna, w pobliżu niewielkich zbiorników
2	kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	śc.		1188	Cały obszar n-ctwa średnio liczny, w pobliżu niewielkich zbiorników nie potwierdzony w rez. Korzeń
3	ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa dość liczna, stwierdzona w rez. Nowa Wieś, Hołda, Paza i Korzeń
4	ropucha zielona	<i>Pseudepidalea viridis</i>	śc.			Cały obszar n-ctwa, rzadka
5	rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>	śc.			Cały obszar n-ctwa, stwierdzona w rez. Nowa Wieś, Hołda i Korzeń Z. I-ctwo Stolec 201i
6	żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>	śc.			Cały obszar n-ctwa, lokalnie liczna, stwierdzona w rez. Korzeń
7	żaba wodna	<i>Pelophylax esculentus</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa, częsta, zbiorniki wodne, stwierdzona w rez. Korzeń, Nowa Wieś, Jażwiny
8	żaba jeziorkowa	<i>Pelophylax lessonae</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa, rzadsza, zbiorniki wodne stwierdzona w rez. Hołda i Korzeń
9	żaba śmieszka	<i>Pelophylax ridibundus</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa, dość częsta, zbiorniki wodne stwierdzona w rez. Korzeń
10	żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	cz.			Cały obszar n-ctwa, częsta, zbiorniki wodne stwierdzona w rez. Korzeń
GADY						
1	jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	cz.			Cały zasięg terytorialny n-ctwa, liczna, stwierdzona w rez. Hołda, Jażwiny, Paza Z. I-ctwo Potok 193o
2	jaszczurka żyworodna	<i>Zootoca vivipara</i>	cz.			Cały zasięg terytorialny n-ctwa, dość liczna, stwierdzona w rez. Korzeń, Nowa Wieś Hołda
3	padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>	cz.			Cały zasięg terytorialny n-ctwa, częsty, stwierdzony w rez. Korzeń, Nowa Wieś, Hołda, Jażwiny, Paza Z. I-ctwo Potok 185f

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
4	zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>	cz.			Cały zasięg terytorialny n-ctwa, dość częsty, stwierdzony w rez. Korzeń, Nowa Wieś, Hołda, Jażwiny, Paza Z. I-ctwo Stolec 201d
5	żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>	cz.			Cały zasięg terytorialny n-ctwa, pojedynczo, stwierdzona w rez. Korzeń, Nowa Wieś, Hołda, Z. I-ctwo Potok 157c, 175a, 185f
6	gniewosz plamisty	<i>Coronella austriaca</i>	śc.	VU		rzadki, wymaga wyznaczenia strefy ochrony, występuje, nie ma potwierdzenia obserwacji w ostatnich latach, przygotowane stanowisko w ruinach starej leśniczówki: B. I-ctwo Orły 106f
PTAKI						
1	batalion	<i>Philomachus pugnax</i>	śc.	EN	A151	rez. Jeziorsko, rzadki, lęgowy
2	bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	śc.	LC	A021	Teren PK MWiW, rez. Jeziorsko, nielicznie lęgowy, B. I-ctwo Klonowa 287j, Z. I-ctwo Pyszków 112c
3	bączek	<i>Ixobrychus minutus</i>	śc.		A022	rez. Jeziorsko, rzadki, lęgowy
4	bekasik	<i>Lymnocyptes minimus</i>	śc.	CR		rez. Jeziorsko, obserwowany w październiku i na początku listopada
5	bernikla białolica	<i>Branta leucopsis</i>	śc.		A045	rez. Jeziorsko, obserwowano pojedyncze osobniki
6	białorzytka	<i>Oenanthe oenanthe</i>	śc.			Prawdopodobnie cały obszar zasięgu n-ctwa, nielicznie lęgowy
7	biegus malutki	<i>Calidris minuta</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany regularnie corocznie
8	biegus mały	<i>Calidris temminckii</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany regularnie jesienią
9	biegus krzywodzioby	<i>Calidris ferruginea</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany regularnie jesienią
10	biegus płaskodzioby	<i>Limicola falcinellus</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany regularnie jesienią
11	biegus rdzawy	<i>Calidris canutus</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany regularnie na przełomie sierpnia i września
12	biegus zmienny	<i>Calidris alpina</i>	śc.	EN		rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany wiosną i jesienią
13	bielaczek	<i>Mergellus albellus</i>	śc.		A068	przelotny, przełom października i listopada, rez. Jeziorsko
14	bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	śc.	LC	A075	rez. Jeziorsko, rzadki, w okresie pozałęgowym obserwowany regularnie
15	blotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>	śc.		A084	okolicie rez. Jeziorsko, kilkakrotnie obserwowany w dolinie Warty

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
16	blotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	śc.		A081	Prawdopodobnie cały obszar zasięgu n-ctwa Z. I-ctwo Pyszków 112c
17	bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	śc.		A031	częsty, gniazduje poza lasami
18	bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	śc.		A030	3 stwierdzone miejsca gniazdowania
19	bogatka	<i>Parus major</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, licznie lęgowa
20	brodziec pławny	<i>Tringa stagnatilis</i>	śc.	EN		rez. Jeziorsko przelotny, obserwowano pojedyncze osobniki
21	brodziec piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, prawdopodobnie lęgowy, torfowiska, olsy
22	brodziec śniady	<i>Tringa erythropus</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany wiosną i jesienią
23	brzegówka	<i>Riparia riparia</i>	śc.			rez. Jeziorsko, pojedyncze stanowiska
24	cierniówka	<i>Sylvia communis</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, licznie lęgowa
25	cyranka	<i>Anas querquedula</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, regularnie zalatuje
26	czajka	<i>Vanellus vanellus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowa, łąki i pastwiska
27	czapla biała	<i>Egretta alba</i>	śc.		A027	rez. Jeziorsko Z. I-ctwo Pyszków 112c
28	czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>	cz.			Prawdopodobnie cały obszar zasięgu n-ctwa Z. I-ctwo Pyszków 145c
29	czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowa
30	czeczotka	<i>Carduelis flammea</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, przelotna
31	czubotka	<i>Lophophanes cristatus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowa
32	czyż	<i>Carduelis spinus</i>				Cały obszar zasięgu n-ctwa, nielicznie lęgowy
33	derkacz	<i>Crex crex</i>	śc.		A122	PK MWiW, rez. Jeziorsko, lęgowy, wilgotne łąki
34	dudek	<i>Upupa epops</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowy, obrzeża lasów, B. I-ctwo Błota 160b, 175a I-ctwo Klonowa 220a, 221a, 234a Z. I-ctwo Korzeń 381b
35	dubelt	<i>Gallinago media</i>	śc.	VU	A154	rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany jesienią, rzadko lęgowy
36	drzemlik	<i>Falco columbarius</i>	śc.		A098	rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany regularnie jesienią
37	dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	śc.		A236	Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowy, rez. Jażwiny, Nowa Wieś B. I-ctwo Błota 175g, I-ctwo Klonowa 195i, 207h
38	dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, liczny, lęgowy
39	dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	śc.		A238	PK MWiW, rez. Nowa Wieś, nielicznie lęgowy

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
40	dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	śc.		A234	PK MWiW, prawdopodobnie lęgowy
41	dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, Nowa Wieś, pojedyncze pary, lęgowy
42	dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, licznie lęgowy, skraje drzewostanów
43	dziwonina	<i>Carpodacus erythrinus</i>	śc.			PK MWiW, nielicznie
44	dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, liczny, lęgowy
45	gajówka	<i>Sylvia borin</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, liczna, lęgowa
46	gawron	<i>Corvus frugilegus</i>	cz.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowy
47	gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, rzeka Warta, przelotny
48	gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	śc.		A338	Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowy
49	gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, rzadko lęgowy, regularnie na przelotach
50	grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>				Cały obszar zasięgu n-ctwa, nieliczny, lęgowy
51	jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	śc.		A307	Cały obszar zasięgu n-ctwa, nieliczna, lęgowa
52	jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa gniazdowanie stwierdzone B. I-ctwo Błota 174a Z. I-ctwo Pyszków 106Ab, 112a, 145b, I-ctwo Potok 162f
53	jerzyk	<i>Apus apus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa licznie lęgowy
54	kamusznik	<i>Arenaria interpres</i>	śc.			rez. Jeziorsko, obserwowany na przelotach
55	kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	śc.	NT	A073	rez. Jeziorsko, obserwowano pojedyncze osobniki
56	kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	śc.	NT	A074	rez. Jeziorsko, obserwowano pojedyncze osobniki głównie jesienią
57	kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowy, świetliste lasy
58	kawka	<i>Corvus monedula</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowa
59	kazarka rdzawa	<i>Tadorna ferruginea</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, przelotna
60	kobuz	<i>Falco subbuteo</i>	śc.			rez. Jeziorsko, prawdopodobnie lęgowy
61	kokoszka	<i>Gallinula chloropus</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, zbiorniki wodne z gęstymi szuwarami
62	kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowy

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
63	kos	<i>Turdus merula</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy
64	kormoran	<i>Phalacrocorax carbo</i>	cz.			rez. Jeziorsko, lęgowy
65	kowalik	<i>Sitta europaea</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowy, liczny
66	krakwa	<i>Anas strepera</i>	śc.			rez. Jeziorsko, lęgowa
67	krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, pojedyncze pary
68	krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, Nowa Wieś, średnio liczny
69	kropiatka	<i>Porzana porzana</i>	śc.		A119	rez. Jeziorsko, rzadka, lęgowa, zbiorniki z gęstymi szuwarami
70	kruk	<i>Corvus corax</i>	cz			Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowy, B. I-ctwo Brąszewice 116b, I-ctwo Błota 138Ac, 183r
71	krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, trzęsawiska, olsy, torfowiska
72	kszyk	<i>Gallinago gallinago</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, rzadki, podmokłe łąki, bagna
73	kukułka	<i>Cuculus canorus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, lęgowa, wszystkie biotopy leśne
74	kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, licznie lęgowy
75	kulik mniejszy	<i>Numenius phaeopus</i>	śc.			rez. Jeziorsko, obserwowany na przelotach
76	kulik wielki	<i>Numenius arquata</i>	śc.	VU		rez. Jeziorsko, obserwowany na przelotach jesienią
77	kwiczoł	<i>Turdus pilaris</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, licznie lęgowy
78	kwokacz	<i>Tringa nebularia</i>	śc.			rez. Jeziorsko, obserwowany na przelotach latem i jesienią
79	lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>	śc.		A224	Cały obszar zasięgu n-ctwa, nielicznie lęgowy, w sąsiedztwie terenów otwartych
80	lerka	<i>Lullula arborea</i>	śc.		A246	Cały obszar zasięgu n-ctwa, nielicznie lęgowa na otwartych powierzchniach w sąsiedztwie borów
81	lodówka	<i>Clangula hyemalis</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotna, obserwowana regularnie jesienią
82	łąbędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	śc.			Cały obszar zasięgu n-ctwa, większe zbiorniki wodne Z. I-ctwo Pyszków 111c, 112c
83	łąbędź czarnodzioby	<i>Cygnus columbianus</i>	śc.		A037	rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany jedynie wiosną
84	łąbędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>	śc.		A038	rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany regularnie
85	łęczak	<i>Tringa glareola</i>	śc.		A166	rez. Jeziorsko przelotny, podczas migracji najliczniejszy brodziec
86	łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy
87	makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
88	markaczka	<i>Melanitta nigra</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotna, obserwowana regularnie jesienią
89	mazurek	<i>Passer montanus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy
90	mewa białogłowa	<i>Larus cachinnans</i>	cz.			rez. Jeziorsko, nielicznie lęgowa
91	mewa mała	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	śc.	LC	A177	rez. Jeziorsko, obserwowana na przelotach
92	mewa siwa	<i>Larus canus</i>	śc.			rez. Jeziorsko, rzadka, lęgowa
93	mewa siodłata	<i>Larus marinus</i>	śc.			rez. Jeziorsko, rzadka, zimą obserwowano pojedyncze osobniki
94	mewa srebrzysta	<i>Larus argentatus</i>	cz.			rez. Jeziorsko, lęgowa
95	mewa trójpalczasta	<i>Rissa tridactyla</i>	śc.			rez. Jeziorsko, zalatuje, obserwowano pojedyncze osobniki
96	modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowa
97	mornel	<i>Charadrius morinellus</i>	śc.		A139	rez. Jeziorsko, bardzo rzadki
98	mucholówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>	śc.		A321	Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, rzadka, lęgowa
99	mucholówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowa
100	mucholówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, rzadka, lęgowa
101	mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nieliczny, lęgowy
102	myszolów	<i>Buteo buteo</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, regularnie lęgowy B. I-ctwo Brąszewicea 1c, 30a, 51c, 54b, 56b, 56Aa, 70f, 88a, 97a, 108a, 115a, Z. I-ctwo Pyszków 101g, 106Aa, 108a, 112f, 112i, 115c, I-ctwo Potok 168h
103	myszolów włochaty	<i>Buteo lagopus</i>	śc.			prawdopodobnie cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, zalatujący zimą
104	nur czarnoszyi	<i>Gavia arctica</i>	śc.	EXP	A002	rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany jesienią
105	nur rdzawoszyi	<i>Gavia stellata</i>	śc.		A001	rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany corocznie tylko jesienią
106	nurogęś	<i>Mergus merganser</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, prawdopodobnie lęgowa
107	ogorzałka	<i>Aythya marila</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotna, obserwowana głównie jesienią
108	ohar	<i>Tadorna tadorna</i>	śc.	LC		rez. Jeziorsko przelotny, obserwowany corocznie częściej jesienią
109	ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>	śc.		A379	Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nielicznie lęgowy

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
110	orzechówka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	śc.			cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, rzadka, lęgowa
111	paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nielicznie lęgowy
112	perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, nieliczny, nieregularnie lęgowy
113	pełzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nielicznie lęgowy
114	pełzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nielicznie lęgowy
115	perkoz rdzawoszyi	<i>Podiceps grisegena</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, nieliczny, nieregularnie lęgowy
116	perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, nieliczny, lęgowy
117	piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy, młodniki
118	piegża	<i>Sylvia curruca</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowa
119	pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy, starsze drzewostany
120	pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowa, rzadka, obrzeża lasów
121	pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy
122	pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy, pola, łąki
123	pląskonos	<i>Anas clypeata</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, regularnie zalatuje
124	plomykówka	<i>Tyto alba</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, rzadka, prawdopodobnie lęgowa
125	podgorzałka	<i>Aythya nyroca</i>	śc.	EN	A060	rez. Jeziorsko, nieliczna, lęgowa
126	pokląskwa	<i>Saxicola rubetra</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowa, podmokłe łąki
127	pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowa, łągi i grądy z dom. jodły i świerka
128	potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nielicznie lęgowy
129	potrzyszcz	<i>Emberiza calandra</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nielicznie lęgowy
130	pójdźka	<i>Athene noctua</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, rez. Nowa Wieś, Jeziorsko, rzadka, prawdopodobnie lęgowa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
131	przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowa, rzadka, tereny otwarte
132	puszczyk	<i>Strix aluco</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, rez. Jeziorsko, Nowa Wieś lęgowej B. I-ctwo Brąszewice 89f, 113a, Z. I-ctwo Dąbrowa 89a, I-ctwo Pyszków 113a, 126b, 128d, I-ctwo Korzeń 356g, 378f
133	pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowa, dość liczna, tereny otwarte
134	raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nieliczny, lęgowej, drągowiny sosnowe
135	remiz	<i>Remiz pendulinus</i>	śc.			PK MWiW, nielicznie lęgowej, zakrzewienia nadwodne
136	rokitniczka	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowa
137	rożeniec	<i>Anas acuta</i>	śc.	EN		rez. Jeziorsko, obserwowany regularnie
138	rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowej, zacienione lasy
139	rybołów	<i>Pandion haliaetus</i>	śc.	VU	A094	rez. Jeziorsko, obserwowany jesienią podczas przelotów
140	rybitwa białoczarna	<i>Sternula albifrons</i>	śc.	NT	A195	rez. Jeziorsko, nieregularnie lęgowa
141	rybitwa białoskrzydła	<i>Chlidonias leucopterus</i>	śc.	NT		rez. Jeziorsko, sporadycznie lęgowa
142	rybitwa białowąsa	<i>Chlidonias hybrida</i>	śc.	LC	A196	rez. Jeziorsko, rzadka lęgowa
143	rybitwa czarna	<i>Chlidonias niger</i>	śc.		A197	rez. Jeziorsko, obserwowano pojedyncze osobniki
144	rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i>	śc.		A193	PK MWiW, rez. Jeziorsko, lęgowa, doliny rzeczne, zbiorniki wodne
145	rycyk	<i>Limosa limosa</i>	śc.			rez. Jeziorsko, przelotny i lęgowej
146	samotnik	<i>Tringa ochropus</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, Korzeń, Hołda, torfowiska, olsy
147	sieweczka obroźna	<i>Charadrius hiaticula</i>	śc.	VU		rez. Jeziorsko, przelotna i lęgowa
148	sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, przelotny, doliny rzeczne
149	siewnica	<i>Pluvialis squatarola</i>	śc.			rez. Jeziorsko, regularnie przelotna
150	sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowa
151	sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, średnio licznie lęgowa
152	siniak	<i>Columba oenas</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, prawdopodobnie lęgowej, większe kompleksy

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
153	skowronek	<i>Alauda arvensis</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, łągowy liczny, grunty rolne
154	słownik szary	<i>Luscinia luscinia</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, łągowy
155	słownik rdzawy	<i>Luscinia megarhynchos</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nielicznie łągowy
156	sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>	śc.	CR	A103	rez. Jeziorsko, obserwowany regularnie i corocznie jesienią
157	sosnowka	<i>Periparus ater</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie łągowa
158	sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, łągowy
159	sroka	<i>Pica pica</i>	cz.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, łągowa, poza lasami
160	srokosz	<i>Lanius excubitor</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, łągowy
161	strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, łągowy liczny, lasy z gęstym podszytem
162	szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, łągowy
163	szlachar	<i>Mergus serrator</i>	śc.	EN		rez. Jeziorsko, obserwowany regularnie wiosną i jesienią - rzadko
164	szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, łągowy liczny
165	ślepowron	<i>Nycticorax nycticorax</i>	śc.	LC		rez. Jeziorsko, notowany latem, brak dowodów gniazdowania
166	śmieszka	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, łągowa, zbiorniki wodne
167	śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie łągowy, lasy liściaste, parki
168	świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie łągowy, widne lasy, zręby
169	świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie łągowy
170	świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	śc.		A255	Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nielicznie łągowy, tereny otwarte
171	świerszczak	<i>Locustella naevia</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nielicznie łągowy, lasy z gęstym podrostem
172	świstun	<i>Anas penelope</i>	śc.	CR		PK MWiW, rez. Jeziorsko, pojawia się na przelotach
173	świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie łągowa, lasy z gęstym podrostem
174	turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>	śc.			PK MWiW, pojedyncze pary, wszystkie biotopy

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
175	trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy
176	trzcinniczek	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy
177	trzmiełojad	<i>Pernis apivorus</i>	śc.		A072	rez. Jeziorsko, Nowa Wieś, prawdopodobnie lęgowy
178	trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowy
179	uhła	<i>Melanitta fusca</i>	śc.			rez. Jeziorsko przelotna, obserwowana regularnie późną jesienią
180	uszatka	<i>Asio otus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, stwierdzona w PK MWiW, rez. Jeziorsko, Nowa Wieś, lęgowa
181	wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, nieliczna, lęgowa
182	wodnik	<i>Rallus aquaticus</i>	śc.			PK MWiW, rez. Jeziorsko, prawdopodobnie lęgowy
183	wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>	cz.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa
184	wróbel	<i>Passer domesticus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, liczny, lęgowy
185	zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, lęgowy
186	zausznik	<i>Podiceps nigricollis</i>	śc.			rez. Jeziorsko, nieliczny, lęgowy
187	zielonka	<i>Porzana parva</i>	śc.	NT	A120	rez. Jeziorsko, rzadka, lęgowa, zbiorniki z gęstymi szuwarami
188	zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, licznie lęgowa
189	zimoredek	<i>Alcedo atthis</i>	śc.		A229	Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, stwierdzony w PK MWiW, rez. Jeziorsko, średnio liczny, lęgowy
190	zniczek	<i>Regulus ignicapilla</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, rzadki, lęgowy
191	żuraw	<i>Grus grus</i>	śc.		A127	PK MWiW, rez. Jeziorsko, tereny podmokłe, kilkanaście miejsc gniazdowania B. I-ctwo Błota 137f, 167k, I-ctwo Klonowa 196h, 208f, 216c, I-ctwo Grzyb 215d, 230l, 238f, 245c, 249f, 262b Z. I-ctwo Pyszków 121b I-ctwo Korzeń 359k I-ctwo Rychłocice 532a,o I-ctwo Stolec 201d, 581m, 582d, 591b, 586f
SSAKI						
1	badyłarka	<i>Micromys minutus</i>	cz.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
2	bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	cz.		1337	kilkanaście stanowisk, doliny rzek, starorzecza B. I-ctwo Błota 176b, I-ctwo Klonowa okolice rzeki Łużyca, Z. I-ctwo Potok 191Aa, I-ctwo Korzeń 354a,c,d, 356a,d,g, rez. Korzeń 359k, I-ctwo Rychłocice 529d, 532b,c, 557l, 558g, I-ctwo Stolec 563a
3	borowiec wielki	<i>Nyctalus noctula</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, PK MWiW, rez. Nowa Wieś, Hołda
4	chomik europejski	<i>Cricetus cricetus</i>	śc.			cały obszar, niezbyt licznie
5	gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, dość liczny
6	gacek szary	<i>Plecotus austriacus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, rzadki
7	gronostaj	<i>Mustela erminea</i>	cz.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, dość rzadki, okolice zbiorników wodnych
8	jeż wschodni	<i>Erinaceus concolor</i>	cz.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, pospolity
9	karczownik ziemnowodny	<i>Arvicola amphibius</i>	cz.			brzezi wolno płynących rzek, zbiorniki wodne
10	karlik malutki	<i>Pipistrellus nathusii</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, PK MWiW, rez. Nowa Wieś, Jaźwiny
11	karlik większy	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	śc.			Cały obszar zasięgu terytorialnego n-ctwa, PK MWiW, rez. Nowa Wieś
12	koszatka	<i>Dryomys nitedula</i>	śc.			Obwód Złoczew, rez. Nowa Wieś, rzadka
13	kret	<i>Talpa europaea</i>	cz.			częsty, na terenach otwartych – bardzo licznie
14	łasica	<i>Mustela nivalis</i>	cz.			średnio liczna, cały obszar, tereny otwarte i obrzeża
15	mopek	<i>Barbastella barbastellus</i>	śc.		1308	cały obszar, od kilku do kilkunastu osobników, regularnie zimuje
16	mroczek późny	<i>Eptesicus serotinus</i>	śc.			cały obszar, PK MWiW, kilkanaście osobników
17	mysz zaroślowa	<i>Apodemus sylvaticus</i>	cz.			cały obszar N-ctwa
18	nocek Brandta	<i>Myotis brandtii</i>	śc.			cały obszar, od kilku do kilkunastu osobników
19	nocek duży	<i>Myotis myotis</i>	śc.		1324	cały obszar, PK MWiW, rez. Nowa Wieś, Hołda, B. I-ctwo Grzyb 270k – w opuszczonej piwnicy
20	nocek rudy	<i>Myotis daubentonii</i>	śc.			cały obszar, PK MWiW, kilkanaście osobników
21	nocek wąsatek	<i>Myotis mystacinus</i>	śc.			cały obszar, stwierdzony wPK MWiW
22	nocek Natterera	<i>Myotis nattereri</i>	śc.			cały obszar, PK MWiW, rez. Nowa Wieś, kilkanaście osobników

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kat. wg PKCZ	Nr w Zał II DS lub I DP	Opis liczebności, status, uwagi
23	ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>	cz.			dość liczna w lasach i terenach otwartych
24	ryjówka malutka	<i>Sorex minutus</i>	cz.			niezbyt liczna, wilgotne łąki, olsy i grądy
25	rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>	cz.			niezbyt liczny, związany z ciekami i zbiornikami
26	wiewiórka	<i>Sciurus vulgaris</i>	cz.			cały obszar, pospolita
27	wydra	<i>Lutra lutra</i>	cz.		1355	regularnie, zwiększa liczebność, rzeki i zbiorniki B. I-ctwo Klonowa okolice rzeki Łużycy, Z. I-ctwo Potok 156h – zbiornik wodny I-ctwo Korzeń 354a,c,d,f, 356a,c,d, 363a, I-ctwo Rychłocice 529a, I-ctwo Stolec 581m, 582g, 593b

6 Walory przyrodniczo – leśne

6.1 Siedliska przyrodnicze NATURA 2000

Obowiązującym aktualnie aktem prawnym regulującym sprawy ochrony siedlisk przyrodniczych jest *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000*. *Rozporządzenie* to było zmieniane: *Rozporządzeniem Min. Środ. z dnia 9 sierpnia 2012 r.*, oraz *Rozporządzeniem Min. Środ. z dnia 8 listopada 2013 r.* W załączniku nr 1 określone są typy siedlisk przyrodniczych wymagających ochrony. Należy jednak podkreślić, że wymienione w tym załączniku typy siedlisk stają się siedliskami chronionymi dopiero po wyznaczeniu dla nich siedliskowych obszarów Natura 2000 (OZW).

Niniejszy rozdział opracowano w oparciu o wyniki inwentaryzacji przyrodniczej, prowadzonej w latach 2006-2007 we wszystkich nadleśnictwach w Polsce. Inwentaryzacja leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 przeprowadzona była wg zasad określonych w Decyzji Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych Nr 5 z dnia 30 stycznia 2007 r. (zn. spr. ZO-732-6-5/2007) w sprawie metodyki inwentaryzacji siedlisk i roślin. Poza wynikami tej inwentaryzacji w opracowaniu uwzględniono również zapisy w Planach ochrony rezerwatów.

W Nadleśnictwie Złoczew zinwentaryzowano 7 typów siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej – 6 leśnych i 1 nieleśne. Łącznie zajmują one powierzchnię **777,05 ha**, co stanowi **4,90%** powierzchni nadleśnictwa. Zdecydowanie najwięcej jest tu grądów – 467,16 ha, co stanowi ponad 60% ogólnej powierzchni siedlisk naturalnych.

Wykaz typów siedlisk przyrodniczych Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Złoczew

Lp	typ siedliska		Obr. Brąszewice		Obr Złoczew		Nadleśnictwo	
	nazwa siedliska	kod	ha	%	ha	%	ha	%
1	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140			11,11	0,07	11,11	0,07
Razem siedliska nieleśne					11,11	0,07	11,11	0,07
2	Kwaśne buczyny	9110	84,75	0,53	10,73	0,07	95,48	0,60
3	Grąd subkontynentalny	9170	88,90	0,56	378,26	2,38	467,16	2,94
4	Kwaśne dąbrowy	9190	4,51	0,03	114,63	0,72	119,14	0,75
5	Bory i lasy bagienne	91D0	8,81	0,06	0,57	0,00	9,38	0,06
6	Łęgi topolowe, wierzbowe, olszowe i jesionowe	91E0	14,79	0,09	57,51	0,36	72,30	0,46
7	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0			2,48	0,02	2,48	0,02
Razem siedliska leśne			201,76	1,27	564,18	3,55	765,94	4,83
Łącznie powierzchnia siedlisk przyrodniczych			201,76	1,27	575,29	3,63	777,05	4,90

6.1.1 Leśne siedliska przyrodnicze

Na terenie Nadleśnictwa Złoczew stwierdzono występowanie 6 typów leśnych siedlisk przyrodniczych. Łącznie zajmują 765,94 ha, co stanowi 4,83% powierzchni nadleśnictwa.

Kwaśne buczyny 9110

Kwaśne (acidofilne) buczyny niżowe są lasami średniożyznymi. Wykształcają się na siedliskach LMśw, uboższego Lśw lub, rzadziej – żyźniejszego BMśw. Drzewostan zdominowany jest przez buka, także w warstwie podrostu i nalotu. Niewielką domieszkę mogą stanowić: grab, dęby, rzadziej świerk lub sosna. Duże zwarcie koron powoduje, że warstwa podszytu jest słabo rozwinięta. W runie, najczęściej o charakterze trawiasto-mszystym, występują: kosmatka owłosiona, śmiałek pogięty, turzyca pigułkowata, płonnik strojny, widłoząb miotlasty, konwalijka dwulistna, szczawik zajęczy i czernica. Charakterystycznym zbiorowiskiem dla tego siedliska jest zespół *Luzulo pilosae-Fagetum*.

W Nadleśnictwie Złoczew kwaśne buczyny występują na łącznej powierzchni ok. 95 ha (0,6% pow. n-ctwa). Zinventaryzowane zostały głównie w obrębie Brąszewice. Największe płaty tego siedliska zlokalizowano w leśnictwie Orły (rez. Wrząca), a mniejsze powierzchnie w obrębie Złoczew, w leśnictwach Potok (rez. Paza) i Sokołów.

Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170

Grądy są wielogatunkowymi lasami liściastymi i mieszanymi, wykształconymi na żyznych siedliskach Lśw, Lw rzadziej LMśw i LMw. Typowy drzewostan jest zróżnicowany warstwowo. Górne piętro najczęściej buduje dąb szypułkowy z lipą, jodłą, grabem, klonem i modrzewiem. W formach zniekształconych może dominować sosna. Drugie piętro zazwyczaj opanowane jest przez graba. Przy prawidłowo wykształconych piętrach podszyt jest luźny, tworzony przez: leszczynę, graba, trzmielinę i bez koralowy. Runo jest bardzo bogate, charakterystyczne są tu geofity wiosenne: zawilce, pierwiosnki, miodunka ćma, przylaszczka, kokorycze, ziarnopłon wiosenny, oraz gatunki zimozielone: bluszcz pospolity i kopytnik pospolity. W aspekcie letnim pojawiają się: gwiazdnica wielkokwiatowa, czworolist pospolity, marzanka wonna i in.

W Nadleśnictwie Złoczew grądy zajmują największą powierzchnię ze wszystkich siedlisk przyrodniczych N2000 – ponad 467 ha (2,94% pow. n-ctwa). Występują w większości leśnictw, jednak charakterystyczny jest brak tego siedliska w południowej części obrębu Brąszewice (grądów nie wykazano w leśnictwach: Błota, Klonowa i Grzyb). Największe i najlepiej zachowane płyty grądów znajdują się na terenie rezerwatów: „Nowa Wieś”, „Paza” i „Hołda” w obrębie Złoczew.

Kwaśne dąbrowy 9190

Siedlisko to obejmuje drzewostany dębowe, występujące na kwaśnym podłożu. Wg typologii leśnej należą tu dąbrowy wykształcone na borach mieszanych i lasach mieszanych świeżych lub wilgotnych, a także na wyżynnych formach tych siedlisk. Są to zazwyczaj drzewostany mieszane, w których dominuje dąb, współtworzone przez sosny i brzozy. Jako domieszki mogą występować świerk, buk, rzadziej osika. Często pod głównym piętrzem drzewostanu pojawiają się pojedyncze dęby młodszych klas wieku, nie tworzące jednak wyraźnego 2 piętra, i kępy podrostów dębowych. W warstwie podszytu, zazwyczaj niezbyt bujnej, występują: kruszyna, jarzębina, brzoza i dąb, rzadziej leszczyna. Runo tworzą gatunki znane z borów mieszanych i lasów mieszanych: czernica, orlica, rokitnik, konwalia majowa i trzcinnik leśny. Przy prześwietleniu drzewostanów, np. w trakcie użytkowania rębego, często następuje silne zadarnienie (zatrzcinniczenie) powierzchni gleby.

„*Podręcznik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000*” zasadniczo ogranicza występowanie tego siedliska do Polski zachodniej, jednak w Nadleśnictwie Złoczew występują drzewostany, które pod względem fitosocjologicznym odpowiadają zespołowi kwaśnej dąbrowy trzcinnikowej (*Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petrae*). Po weryfikacji wyników inwentaryzacji przyrodniczej nadleśnictwa do siedliska tego zakwalifikowano łącznie ponad 119 ha drzewostanów dębowych (0,75% pow. n-ctwa). Największą powierzchnię zajmuje w leśnictwie: Oraczew (ok. 114 ha), ponadto występuje w leśnictwie Orły (ok. 4,5 ha).

Bory i lasy bagienne 91D0

Jest to siedlisko przyrodnicze występujące w miejscach o dużym nawodnieniu i słabym przepływie, na ubogim podłożu gleb torfowych, torfowo-murszowych lub murszowych. Wg typologii leśnej są to Bb, BMb i LMb. Drzewostany buduje sosna niskiej bonitacji, brzoza i olsza, rzadziej świerk. Zwarcie drzewostanu jest luźne lub przerywane. Podszyt jest zazwyczaj słabo wykształcony, a tworzą go sosny, brzozy i wierzby krzewiaste. Pokrywą gleby stanowią kobierce torfowców. Poza nimi typowymi gatunkami są tu: borówka bagienna, bagno zwyczajne, wełnianki, żurawina błotna, rosiczki, nerecznica błotna i czermień błotna. W formach żyzniejszych łanowo może występować trzcina pospolita lub mozga trzciniowata.

Łączna powierzchnia siedliska 91D0 w nadleśnictwie wynosi ok. 9 ha. Zinventaryzowano je w czterech wydzieleniach, w leśnictwach Błota i Stolec. Występuje w rezerwacie Jaźwiny.

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0

Siedlisko to występuje w dolinach cieków wodnych. Zwykle wykształca się na lekkich madach rzecznych, glebach mułowych, torfowo-mułowych, czasem na glebach murszowych. Odpowiada siedlisku OIJ oraz OI na terenach źródliskowych. Od olsów właściwych odróżnia je przede wszystkim typ gospodarki wodnej, charakteryzujący się obecnością wody przepływowej. Lasy na tym siedlisku to głównie drzewostany z jesionem i olszą czarną lub luźne zadrzewienia wierzbowe i topolowe. Warstwę krzewów tworzą: czeremcha zwyczajna, porzeczka czarna, kalina, leszczyna, trzmielina zwyczajna, bez czarny i wierzby krzewiaste. W runie występują wysokie zioła i trawy: pokrzywa zwyczajna, wiązówka błotna, karbieniec, podagrycznik, często turzyce, sitowie leśne, czartawa pospolita, bodziszek cuchnący, śledziennica skrętolistna, ziarnopłon wiosenny, kuklik zwisty i jaskier rozłogowy.

W Nadleśnictwie Złoczew siedlisko 91E0 zajmuje łączną powierzchnię ok. 72 ha (0,46% pow. N-ctwa). Występowanie siedliska stwierdzono w 32 wydzieleniach. Reprezentowane jest głównie przez olsy jesionowe i olsy występujące w dolinach cieków wodnych w leśnictwach Brąszewice, Błota, Oraczew, Pyszków i Rychłocice.

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0

Podobnie jak poprzednie siedlisko łęgi dębowo-wiązowo-jesionowe związane są z dolinami rzecznyymi i obecnością wody przepływowej. Powstają jednak na zasobniejszym podłożu: zazwyczaj cięższych madach lub czarnych ziemiach. Rzadziej występują tu zalewy rzeczne. Czasami wykształcają się w środowisku spływów powierzchniowych i ruchomej wody gruntowej. Łęgi dębowo-wiązowo-jesionowe często stanowią strefę przejściową między łęgami olszowo-jesionowymi a wilgotnymi łąkami niskimi. Występują tu lasy liściaste budowane przez dąb, jesion i wiąz. Podszyt jest zazwyczaj bujnie rozwinięty i wielogatunkowy: czeremcha zwyczajna, dereń świdwa, glóg dwuszyjkowy, szakłak, kalina koralowa, bez czarny, leszczyna, trzmielina zwyczajna i in. Bardzo bogate jest runo. Charakterystycznymi gatunkami są geofity wiosenne: ziarnopłon

wiosenny, złoć żółta, cebulica dwulistna, kokorycze, miodunka ćma, czworolist pospolity oraz zawilce (gajowy i żółty). W typologii leśnej są to zazwyczaj Lł, rzadziej Lw.

Na terenie Nadleśnictwa Złoczew łągi dębowo-wiązowo-jesionowe wykazano jedynie w leśnictwie Korzeń w obrębie Złoczew, na łącznej powierzchni 2,48 ha. Siedlisko reprezentowane jest przez dwa wydzielenia położone nad rzeką Widawką.

6.1.2 Nieleśne siedliska przyrodnicze

Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (7140)

Torfowiska przejściowe rozwijają się w miejscach, gdzie wskutek zaawansowania procesu akumulacji torfu nastąpiła częściowa izolacja powierzchni torfowiska od wpływu wód gruntowych a zwiększył się wpływ wód pochodzenia atmosferycznego. Siedliska te charakteryzują się bardzo wysokim stopniem uwilgotnienia.

Na terenie Nadleśnictwa Złoczew torfowiska przejściowe zinwentaryzowano na łącznej powierzchni ok. 11 ha (0,07% pow. n-ctwa). Siedlisko 7140 stwierdzone zostało w rezerwacie Korzeń (oddz. 359k) oraz w dwóch wydzieleniach leśnictwa Stolec.

6.2 Typy siedliskowe lasu

W tym rozdziale przedstawiono charakterystykę siedliskową Nadleśnictwa Złoczew, oraz aktualny stan siedlisk leśnych.

6.2.1 Charakterystyka siedliskowa nadleśnictwa

W Nadleśnictwie Złoczew zinwentaryzowano 15 typów siedliskowych lasu. Poniżej, w tabeli zestawiono powierzchnię i udział poszczególnych siedlisk w całym Nadleśnictwie Złoczew oraz w poszczególnych obrębach.

Zestawienie typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	Brąszewice		Złoczew		Pow. ha	Udział %
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %		
1	2	3	4	5	6	7
Bs	-	-	33,85	0,41	33,85	0,23
Bśw	2309,40	34,18	2724,74	32,81	5034,14	33,42
Bw	28,27	0,42	66,03	0,80	94,30	0,63
Bb	-	-	0,57	0,01	0,57	0,00
BMśw	1614,86	23,90	2006,54	24,16	3621,40	24,04
BMw	968,77	14,35	582,50	7,01	1551,27	10,30
BMb	0,64	0,01	13,06	0,16	13,70	0,09
LMśw	1236,40	18,30	1367,59	16,47	2603,99	17,29
LMw	277,29	4,10	445,58	5,36	722,87	4,80
LMb	12,35	0,18	26,75	0,32	39,10	0,26
Lśw	225,59	3,34	393,57	4,74	619,16	4,11
Lw	27,30	0,40	538,68	6,49	565,98	3,76
OI	18,03	0,27	22,08	0,27	40,11	0,27
OIJ	37,36	0,55	69,84	0,84	107,20	0,71
Lł	-	-	13,98	0,15	13,98	0,09
Ogółem	6756,26	100,00	8305,36	100,00	15061,62	100,00

Z analizy zestawienia wynika, że w lasach Nadleśnictwa Złoczew siedliska uboższe (bory i bory mieszane – łącznie 68,71%) przeważają nad siedliskami żyznymi (lasy, lasy mieszane, lasy łąkowe, olsy i olsy jesionowe – łącznie 31,29%). Analizując sytuację w poszczególnych obrębach można jednak zauważyć nieznaczne różnice w ich charakterystyce siedliskowej. W obu obrębach dominują siedliska borowe (B i BM) – obr. Brąszewice 72,86%, obr. Złoczew 65,36%. Żyźniejszy jest obręb Złoczew gdzie siedliska lasowe (LM, L, OI, OIJ, Lł) zajmują prawie 35% powierzchni, w obrębie Brąszewice udział tych siedlisk to nieco ponad 27%.

Pod względem wilgotnościowym oba obręby są praktycznie podobne. W obrębie Brąszewice łączny udział siedlisk wilgotnych, bagiennych i łąkowych to ponad 20%, w obrębie Złoczew – ponad 21%,

Na terenie Nadleśnictwa Złoczew stwierdzono 2067,96 ha drzewostanów na gruntach porolnych, stanowi to 13,73% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Więcej siedlisk porolnych jest w obrębie Złoczew – 1666,19 ha, tj. 20,06% powierzchni obrębu. W obrębie Braszewice siedliska porolne zajmują powierzchnię 401,77 ha co stanowi 5,95% powierzchni obrębu.

6.2.2 **Aktualny stan siedlisk**

Zgodnie z Instrukcją wyróżniania i kartowania siedlisk leśnych (Instrukcja urządzania lasu część II) aktualny stan siedlisk leśnych jest wypadkową żyzności i produktywności. Niekorzystnie działające czynniki, powodujące degradację siedlisk, działają czasowo i z różnym natężeniem, dlatego stan siedlisk powinien być, co jakiś czas aktualizowany. Do czynników powodujących niekorzystne zmiany w drzewostanach zaliczamy:

- zubożenie naturalnej żyzności siedliska przez niewłaściwą gospodarkę,
- niedostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do potencjalnych możliwości siedliska,
- silne wahania poziomu wód gruntowych, w tym przesuszenie lub wtórne zabagnienie,
- erozję wietrzną,
- czynniki antropogeniczne (zanieczyszczenie powietrza i gleby).

Wyróżniono trzy grupy stanów siedlisk:

- siedliska w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego,
- siedliska zniekształcone lub przekształcone,
- siedliska zdegradowane.

W tabeli przedstawiono aktualny stan siedlisk leśnych stwierdzony w trakcie prac glebowo-siedliskowych, uszczegółowiony dla powierzchni leśnej zalesionej podczas prac taksacyjnych.

Wzór nr 21. Zest. powierzchni i miąższości wg grup typów siedliskowych, stanu siedlisk i grup wiekowych.

Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80	>80 lat		
BRĄSZEWICE	bory	naturalne	ha	637,84	926,99	689,42	2254,25	15,1
		zniekształcone	ha	6,14	42,81		48,95	0,3
		razem	ha	643,98	969,80	689,42	2303,20	15,5
	bory mieszane	naturalne	ha	789,62	731,32	834,32	2355,26	15,8
		zniekształcone	ha	51,21	129,69	19,52	200,42	1,3
		razem	ha	840,83	861,01	853,84	2555,68	17,2
	lasy mieszane	naturalne	ha	370,80	446,77	567,83	1385,40	9,3
		zniekształcone	ha	27,42	95,45	14,56	137,43	0,9
		razem	ha	398,22	542,22	582,39	1522,83	10,2
	lasy	naturalne	ha	30,64	76,54	180,68	287,86	1,9
		zniekształcone	ha	4,25	7,43	1,20	12,88	0,1
		razem	ha	34,89	83,97	181,88	300,74	2,0
	łącznie obręb	naturalne	ha	1828,90	2181,62	2272,25	6282,77	42,2
		zniekształcone	ha	89,02	275,38	35,28	399,68	2,7
		razem	ha	1917,92	2457,00	2307,53	6682,45	44,9
ZŁOCZEW	bory	naturalne	ha	545,11	1064,34	479,80	2089,25	14,0
		zniekształcone	ha	71,95	625,46	4,22	701,63	4,7
		razem	ha	617,06	1689,80	484,02	2790,88	18,7
	bory mieszane	naturalne	ha	609,67	644,43	772,23	2026,33	13,6
		zniekształcone	ha	139,81	350,44	51,74	541,99	3,6
		razem	ha	749,48	994,87	823,97	2568,32	17,3
	lasy mieszane	naturalne	ha	327,36	466,56	691,11	1485,03	10,0
		zniekształcone	ha	57,34	191,78	84,20	333,32	2,2
		razem	ha	384,70	658,34	775,31	1818,35	12,2
	lasy	naturalne	ha	177,57	240,87	521,76	940,20	6,3
		zniekształcone	ha	39,30	26,71	19,21	85,22	0,6
		razem	ha	216,87	267,58	540,97	1025,42	6,9
	łącznie obręb	naturalne	ha	1659,71	2416,20	2464,90	6540,81	43,9
		zniekształcone	ha	308,40	1194,39	159,37	1662,16	11,2
		razem	ha	1968,11	3610,59	2624,27	8202,97	55,1
Nadleśnictwo ZŁOCZEW	bory	naturalne	ha	1182,95	1991,33	1169,22	4343,50	29,2
		zniekształcone	ha	78,09	668,27	4,22	750,58	5,0
		razem	ha	1261,04	2659,60	1173,44	5094,08	34,2
	bory mieszane	naturalne	ha	1399,29	1375,75	1606,55	4381,59	29,4
		zniekształcone	ha	191,02	480,13	71,26	742,41	5,0
		razem	ha	1590,31	1855,88	1677,81	5124,00	34,4
	lasy mieszane	naturalne	ha	698,16	913,33	1258,94	2870,43	19,3
		zniekształcone	ha	84,76	287,23	98,76	470,75	3,2
		razem	ha	782,92	1200,56	1357,70	3341,18	22,4
	lasy	naturalne	ha	208,21	317,41	702,44	1228,06	8,3
		zniekształcone	ha	43,55	34,14	20,41	98,10	0,7
		razem	ha	251,76	351,55	722,85	1326,16	8,9
	łącznie nadleśnictwo	naturalne	ha	3488,61	4597,82	4737,15	12823,58	86,1
		zniekształcone	ha	397,42	1469,77	194,65	2061,84	13,9
		razem	ha	3886,03	6067,59	4931,80	14885,42	100,0

Jak wynika z tabeli w Nadleśnictwie Złoczew zdecydowanie przeważają siedliska w stanie naturalnym. W tej grupie znajduje się ponad 86% powierzchni drzewostanów. Drzewostany zniekształcone częściej występują w obrębie Złoczew – zajmują 11,2% powierzchni drzewostanów. Wynika to faktu, że w tym obrębie występuje więcej drzewostanów na gruntach porolnych. W obrębie Brąszewice drzewostany zniekształcone stanowią 2,7%.

6.3 Charakterystyka drzewostanów

6.3.1 Bogactwo gatunkowe

W całym Nadleśnictwie Złoczew zinwentaryzowano łącznie 50 gatunków drzew i krzewów. W warstwie drzewostanu (drzewostan, I piętro, II piętro) pojawiają się 36 gatunków, z których 20 pełni funkcję gatunków panujących. Rozróżnienie gatunków dębów (szypułkowy i bezszypułkowy) występuje głównie w młodszych drzewostanach – młodnikach, uprawach i wprowadzanych odnowieniach. W większości starszych drzewostanów podawany jest rodzaj – dąb.

Głównym gatunkiem lasotwórczym w Nadleśnictwie Złoczew jest sosna. Jako gatunek panujący występuje w Nadleśnictwie na 87,67% powierzchni drzewostanów, a jej udział miąższościowy wynosi 88,93%. Jej udział rzeczywisty jest jednak znacznie mniejszy – 77,72%. Na drugim miejscu znajduje się dąb – jego powierzchniowy udział, jako gatunku panującego wynosi 3,46%, a miąższościowy – 2,60%. Powierzchniowy udział rzeczywisty – 8,20%. Duże znaczenie mają także olcha (panująca na 3,47% powierzchni, 3,32% udział rzeczywisty) oraz brzoza (2,68% jako panująca, ale ponad 5,52% udział rzeczywisty). Łączny udział drzewostanów, w których panują inne gatunki (14 gatunków) wynosi ok. 2,7%. Ponad 1% udziału rzeczywistego, poza gatunkami wymienionymi, osiąga jedynie buk (2,27%).

Bogactwo gatunkowe powinno być jednak rozpatrywane nie tylko w skali nadleśnictwa, ale niezwykle istotne znaczenie ma bogactwo na poziomie drzewostanu. Poniżej przedstawiono zestawienie drzewostanów wg bogactwa gatunkowego.

Wzór nr 13. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego.

Obręb, nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			<= 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb BRĄSZEWICE	jednogatunkowe	ha	520,48	1646,83	1509,80	3677,11	55,0
	dwugatunkowe	ha	830,60	481,21	495,62	1807,43	27,0
	trzygatunkowe	ha	396,93	241,13	235,16	873,22	13,1
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	169,91	87,83	66,95	324,69	4,9
	łącznie	ha	1917,92	2457,00	2307,53	6682,45	100,0
Obręb ZŁOCZEW	jednogatunkowe	ha	369,77	2369,37	1434,01	4173,15	50,9
	dwugatunkowe	ha	725,19	715,75	525,77	1966,71	24,0
	trzygatunkowe	ha	407,82	390,64	351,59	1150,05	14,0
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	465,33	134,83	312,90	913,06	11,1
	łącznie	ha	1968,11	3610,59	2624,27	8202,97	100,0
Nadleśnictwo ZŁOCZEW	jednogatunkowe	ha	890,25	4016,20	2943,81	7850,26	52,7
	dwugatunkowe	ha	1555,79	1196,96	1021,39	3774,14	25,4
	trzygatunkowe	ha	804,75	631,77	586,75	2023,27	13,6
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	635,24	222,66	379,85	1237,75	8,3
	łącznie	ha	3886,03	6067,59	4931,80	14885,42	100,0

W Nadleśnictwie Złoczew ponad połowę powierzchni – 52,7%, zajmują drzewostany jednogatunkowe. Za takie przyjmuje się drzewostany, w których jeden gatunek w jednym wieku zajmuje więcej niż 95% powierzchni. Drzewostany cztero- i więcej gatunkowe występują na 8,3% powierzchni leśnej. Należy jednak podkreślić, że zestawienia tabelaryczne tworzone wg udziału gatunków w drzewostanie, a jako drzewostany mieszane traktowane są wydzielenia, w których składzie przynajmniej 2 gatunki przekraczają 5% udziału. Warto przy tym zwrócić uwagę na strukturę bogactwa gatunkowego w młodszych klasach wieku – w drzewostanach do lat 40 udział drzewostanów 1-gatunkowych wynosi 22,9%, a 16,2% stanowią drzewostany budowane przez co najmniej 4 gatunki. W tej grupie największy udział mają drzewostany 2-gatunkowe – 40,71%. Wynikiem tej sytuacji jest między innymi udział coraz bardziej rozbudowanych gatunkowo TD (GTD) przyjmowany w kolejnych planach urządzania lasu. Świadczy to o działaniach Nadleśnictwa podczas realizacji poprzednich planów UL w kierunku tworzenia takich drzewostanów, bardziej odpornych na czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

6.3.2 Struktura drzewostanu

Parametr ten charakteryzuje lasy pod względem zróżnicowania pionowego i poziomego elementów drzewostanu. Odpowiedni udział drzewostanów o złożonej budowie (dwupiętrowych, przerębowych, klas odnowienia) świadczy o bogactwie lasów i prawidłowym wykorzystaniu potencjału siedlisk.

Wzór nr 14. Zestawienie powierzchni i miąższosci drzewostanów wg struktury

Obręb, nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			<= 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb BRĄSZEWICE	jednopiętrowe	ha	1917,92	2415,10	1638,00	5971,02	89,4
	dwupiętrowe	ha		30,87	35,75	66,62	1,0
	wielopiętrowe	ha					
	przerębowe	ha					
	w KO i KDO	ha		11,03	633,78	644,81	9,7
	łącznie	ha	1917,92	2457,00	2307,53	6682,45	100,0
Obręb ZŁOCZEW	jednopiętrowe	ha	1968,11	3499,95	1594,16	7062,22	86,1
	dwupiętrowe	ha		13,13	81,62	94,75	1,2
	wielopiętrowe	ha					
	przerębowe	ha					
	w KO i KDO	ha		97,51	948,49	1046,00	12,8
	łącznie	ha	1968,11	3610,59	2624,27	8202,97	100,0
Nadleśnictwo ZŁOCZEW	jednopiętrowe	ha	3886,03	5915,05	3232,16	13033,24	87,6
	dwupiętrowe	ha		44,00	117,37	161,37	1,1
	wielopiętrowe	ha					
	przerębowe	ha					
	w KO i KDO	ha		108,54	1582,27	1690,81	11,4
	łącznie	ha	3886,03	6067,59	4931,80	14885,42	100,0

Lasy Nadleśnictwa Złoczew rozpatrywane jako całość są mało zróżnicowane pod względem budowy pionowej. Zdecydowanie dominują tu drzewostany jednopiętrowe – zajmują 87,6% powierzchni wszystkich drzewostanów. Klasy odnowienia i klasy do odnowienia

zinwentaryzowano na 11,4% powierzchni, co jest wielkością prawidłową biorąc pod uwagę cykl produkcyjny w gospodarce leśnej, a drzewostany dwupiętrowe – na 1,1%. Na terenie Nadleśnictwa Złoczew nie stwierdzono drzewostanów o typowej strukturze przerębowej ani drzewostanów wielopiętrowych.

6.3.3 Zgodność składu gatunkowego z typem drzewostanu

Ocena stopnia zgodności składu gatunkowego z przyjętym typem drzewostanu (TD) jest jednym z ważniejszych wskaźników wykorzystania zdolności produkcyjnych siedliska. W celu oceny stopnia zgodności wyróżnia się dwie grupy drzewostanów:

1. uprawy i młodniki, które porównuje się z orientacyjnym składem gatunkowym upraw, przyjętym w poprzednim planie urządzenia lasu;
2. pozostałe drzewostany, które porównuje się z typami drzewostanów ustalonymi podczas KZP.

W obydwu grupach drzewostanów wyróżnia się trzy stopnie zgodności z typem drzewostanu. W niniejszym *Projekcie planu urządzenia lasu* ocena tej zgodności wykonana jest zgodnie z metodyką zawartą w *Instrukcji sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa* z 2011 roku. Łączne wyniki oceny, dla poszczególnych typów siedliskowych lasu, przedstawiono w tabeli.

Wzór nr 20. Zestawienie powierzchni drzewostanów według zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym						
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym		razem
			ha	%	ha	%	ha	%	ha
Obręb BRĄSZEWICE	BŚW	SO	2274,93	100,0					2274,93
	BW	SO	28,27	100,0					28,27
	BMŚW	SO	1158,93	98,6	12,01	1,0	4,18	0,4	1175,12
		DB-SO	347,04	82,4	73,51	17,5	0,47	0,1	421,02
		BK-SO			4,52	100,0			4,52
	BMW	SO	842,52	99,1	4,58	0,5	3,19	0,4	850,29
		DB-SO	80,93	80,2	19,99	19,8			100,92
		ŚW-SO	3,81	100,0					3,81
	LMŚW	DB-SO	563,35	65,8	291,51	34,1	1,08	0,1	855,94
		DB-BK-SO	230,62	77,9	65,43	22,1			296,05
		GB-SO-DB	0,79	1,8	43,91	98,2			44,70
		BK	6,75	35,8	12,09	64,2			18,84
		JD-SO	8,12	44,2	10,26	55,8			18,38
		BRZ-SO-DB.B			1,39	100,0			1,39
	LMW	SO-DB	42,03	19,8	109,62	51,6	60,62	28,6	212,27
		OL-DB	12,35	19,6	37,75	60,0	12,81	20,4	62,91
	LMB	OL			3,87	31,3	8,48	68,7	12,35
	LŚW	BK-DB	32,05	37,3	39,30	45,7	14,68	17,1	86,03
		LP-GB-DB			43,38	100,0			43,38
		DB-BK	1,42	4,9	20,71	71,5	6,82	23,6	28,95
		BK	56,70	86,0	6,13	9,3	3,08	4,7	65,91
	LW	DB			6,58	100,0			6,58
		OL-DB	5,65	29,3	9,40	48,7	4,25	22,0	19,30
		LP-GB-DB			0,82	100,0			0,82
		WZ-OL-JS					0,60	100,0	0,60
	OL	OL	18,03	100,0					18,03

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym						
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym		razem
			ha	%	ha	%	ha	%	ha
	OLJ	JS-OL	4,76	33,5	9,43	66,5			14,19
		OL-JS	5,01	29,6	11,94	70,4			16,95
	Razem	SO	4304,65	99,5	16,59	0,4	7,37	0,2	4328,61
		DB-SO	991,32	72,0	385,01	27,9	1,55	0,1	1377,88
		DB			6,58	100,0			6,58
		BK-DB	32,05	37,3	39,30	45,7	14,68	17,1	86,03
		OL-DB	18,00	21,9	47,15	57,4	17,06	20,8	82,21
		JS-OL	4,76	33,5	9,43	66,5			14,19
		LP-GB-DB			44,20	100,0			44,20
		DB-BK-SO	230,62	77,9	65,43	22,1			296,05
		GB-SO-DB	0,79	1,8	43,91	98,2			44,70
		WZ-OL-JS					0,60	100,0	0,60
		BK	63,45	74,9	18,22	21,5	3,08	3,6	84,75
		DB-BK	1,42	4,9	20,71	71,5	6,82	23,6	28,95
		SO-DB	42,03	19,8	109,62	51,6	60,62	28,6	212,27
		OL-JS	5,01	29,6	11,94	70,4			16,95
		JD-SO	8,12	44,2	10,26	55,8			18,38
		BRZ-SO-DB.B			1,39	100,0			1,39
		BK-SO			4,52	100,0			4,52
		OL	18,03	59,4	3,87	12,7	8,48	27,9	30,38
ŚW-SO	3,81	100,0					3,81		
Razem		5724,06	85,7	838,13	12,5	120,26	1,8	6682,45	
Obręb ZŁOCZEW	BS	SO	32,20	95,1	1,65	4,9			33,85
	BŚW	SO	2687,90	99,9	2,21	0,1	0,89	0,0	2691,00
	BW	SO	66,03	100,0					66,03
	BMŚW	SO	1397,73	98,3	13,24	0,9	10,64	0,8	1421,61
		DB-SO	392,15	76,3	121,82	23,7			513,97
		BRZ-SO-DB.B	14,48	74,2	5,04	25,8			19,52
		BK-SO	4,94	62,5	2,97	37,6			7,91
		GB-SO-DB			13,45	100,0			13,45
		DB.B-SO	12,14	100,0					12,14
	BMW	SO	402,21	89,7	35,09	7,8	10,95	2,4	448,25
		DB-SO	86,20	67,4	35,07	27,4	6,57	5,1	127,84
	BMB	SO	2,77	76,3			0,86	23,7	3,63
	LMŚW	DB-SO	624,02	66,4	302,18	32,2	13,85	1,5	940,05
		JD-SO	8,10	38,7	12,86	61,4			20,96
		DB-BK-SO	122,86	51,0	115,24	47,8	2,77	1,2	240,87
		BRZ-SO-DB.B	81,73	85,9	13,38	14,1			95,11
		GB-SO-DB	13,88	24,5	42,74	75,5			56,62
		BK	1,97	52,1	1,81	47,9			3,78
		LP-GB-DB			0,95	100,0			0,95
		BK-JD-DB	0,85	100,0					0,85
	LMW	SO-DB	53,17	14,4	286,41	77,6	29,36	8,0	368,94
		OL-DB	9,24	17,2	37,34	69,3	7,31	13,6	53,89
		LP-GB-DB			6,14	40,1	9,17	59,9	15,31
		JS-OL			3,47	100,0			3,47
	LMB	OL	6,95	39,6	9,52	54,3	1,08	6,2	17,55
	LŚW	BK-DB	71,49	29,9	130,71	54,6	37,16	15,5	239,36
		LP-GB-DB	9,29	14,0	51,28	77,3	5,74	8,7	66,31
		DB			0,59	100,0			0,59
		JD-DB			3,47	100,0			3,47
		DB-BK	9,96	28,0	25,62	72,0			35,58
		BK	6,95	100,0					6,95
		BK-JD-DB	11,36	30,0	25,86	68,2	0,71	1,9	37,93
BK-JD		3,38	100,0					3,38	
LW	DB	10,71	24,0	20,91	46,8	13,10	29,3	44,72	
	OL-DB	62,56	25,5	158,90	64,8	23,76	9,7	245,22	
	JS-OL	1,39	5,0	26,57	95,0			27,96	
	WZ-OL-JS	6,78	23,6	22,00	76,4			28,78	
	LP-GB-DB	18,47	10,1	144,61	79,2	19,49	10,7	182,57	

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym						
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym		razem
			ha	%	ha	%	ha	%	ha
		JD-DB			1,96	100,0			1,96
		BK-JD-DB			4,27	100,0			4,27
		OL	15,91	80,4	1,02	5,2	2,86	14,5	19,79
	OLJ	JS-OL	5,81	39,7	8,83	60,3			14,64
		OL-JS	10,51	20,1	39,93	76,2	1,95	3,7	52,39
	LŁ	JS-DB	1,34	16,1	3,63	43,6	3,36	40,3	8,33
		JS-DB-WZ					1,22	100,0	1,22
	Razem	SO	4588,84	98,4	52,19	1,1	23,34	0,5	4664,37
		DB-SO	1102,37	69,7	459,07	29,0	20,42	1,3	1581,86
		BK-DB	71,49	29,9	130,71	54,6	37,16	15,5	239,36
		JD-SO	8,10	38,7	12,86	61,4			20,96
		DB-BK-SO	122,86	51,0	115,24	47,8	2,77	1,2	240,87
		SO-DB	53,17	14,4	286,41	77,6	29,36	8,0	368,94
		DB	10,71	23,6	21,50	47,5	13,10	28,9	45,31
		JS-OL	7,20	15,6	38,87	84,4			46,07
		BRZ-SO-DB.B	96,21	83,9	18,42	16,1			114,63
		OL-DB	71,80	24,0	196,24	65,6	31,07	10,4	299,11
		OL-JS	10,51	20,1	39,93	76,2	1,95	3,7	52,39
		LP-GB-DB	27,76	10,5	202,98	76,6	34,40	13,0	265,14
		GB-SO-DB	13,88	19,8	56,19	80,2			70,07
		WZ-OL-JS	6,78	23,6	22,00	76,4			28,78
		OL	22,86	61,2	10,54	28,2	3,94	10,6	37,34
		JD-DB			5,43	100,0			5,43
		DB-BK	9,96	28,0	25,62	72,0			35,58
		BK	8,92	83,1	1,81	16,9			10,73
		BK-JD-DB	12,21	28,4	30,13	70,0	0,71	1,7	43,05
		BK-SO	4,94	62,5	2,97	37,6			7,91
		BK-JD	3,38	100,0					3,38
		JS-DB	1,34	16,1	3,63	43,6	3,36	40,3	8,33
		JS-DB-WZ					1,22	100,0	1,22
	DB.B-SO	12,14	100,0					12,14	
	Razem		6267,43	76,4	1732,74	21,1	202,80	2,5	8202,97
	Nadleśnictwo ZŁOCZEW	BS	SO	32,20	95,1	1,65	4,9		33,85
BŚW		SO	4962,83	99,9	2,21	0,0	0,89	4965,93	
BW		SO	94,30	100,0				94,30	
BMŚW		SO	2556,66	98,5	25,25	1,0	14,82	0,6	2596,73
		DB-SO	739,19	79,1	195,33	20,9	0,47	0,1	934,99
		BK-SO	4,94	39,7	7,49	60,3			12,43
		BRZ-SO-DB.B	14,48	74,2	5,04	25,8			19,52
		GB-SO-DB			13,45	100,0			13,45
		DB.B-SO	12,14	100,0					12,14
BMW		SO	1244,73	95,9	39,67	3,1	14,14	1,1	1298,54
		DB-SO	167,13	73,1	55,06	24,1	6,57	2,9	228,76
		ŚW-SO	3,81	100,0					3,81
BMB		SO	2,77	76,3			0,86	23,7	3,63
LMŚW		DB-SO	1187,37	66,1	593,69	33,1	14,93	0,8	1795,99
		JD-SO	16,22	41,2	23,12	58,8			39,34
		DB-BK-SO	353,48	65,8	180,67	33,7	2,77	0,5	536,92
		GB-SO-DB	14,67	14,5	86,65	85,5			101,32
		BK	8,72	38,6	13,90	61,5			22,62
		BRZ-SO-DB.B	81,73	84,7	14,77	15,3			96,50
		LP-GB-DB			0,95	100,0			0,95
		BK-JD-DB	0,85	100,0					0,85
LMW		SO-DB	95,20	16,4	396,03	68,1	89,98	15,5	581,21
		OL-DB	21,59	18,5	75,09	64,3	20,12	17,2	116,80
	LP-GB-DB			6,14	40,1	9,17	59,9	15,31	
	JS-OL			3,47	100,0			3,47	
LMB	OL	6,95	23,2	13,39	44,8	9,56	32,0	29,90	
LŚW	BK-DB	103,54	31,8	170,01	52,3	51,84	15,9	325,39	
	LP-GB-DB	9,29	8,5	94,66	86,3	5,74	5,2	109,69	

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym						
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym		razem
			ha	%	ha	%	ha	%	ha
		DB-BK	11,38	17,6	46,33	71,8	6,82	10,6	64,53
		BK	63,65	87,4	6,13	8,4	3,08	4,2	72,86
		DB			0,59	100,0			0,59
		JD-DB			3,47	100,0			3,47
		BK-JD-DB	11,36	30,0	25,86	68,2	0,71	1,9	37,93
		BK-JD	3,38	100,0					3,38
	LW	DB	10,71	20,9	27,49	53,6	13,10	25,5	51,30
		OL-DB	68,21	25,8	168,30	63,6	28,01	10,6	264,52
		LP-GB-DB	18,47	10,1	145,43	79,3	19,49	10,6	183,39
		WZ-OL-JS	6,78	23,1	22,00	74,9	0,60	2,0	29,38
		JS-OL	1,39	5,0	26,57	95,0			27,96
		JD-DB			1,96	100,0			1,96
	OL	BK-JD-DB			4,27	100,0			4,27
		OL	33,94	89,7	1,02	2,7	2,86	7,6	37,82
	OLJ	JS-OL	10,57	36,7	18,26	63,3			28,83
		OL-JS	15,52	22,4	51,87	74,8	1,95	2,8	69,34
	LŁ	JS-DB	1,34	16,1	3,63	43,6	3,36	40,3	8,33
		JS-DB-WZ					1,22	100,0	1,22
	Razem	SO	8893,49	98,9	68,78	0,8	30,71	0,3	8992,98
		DB-SO	2093,69	70,7	844,08	28,5	21,97	0,7	2959,74
		BK-DB	103,54	31,8	170,01	52,3	51,84	15,9	325,39
		JD-SO	16,22	41,2	23,12	58,8			39,34
		DB-BK-SO	353,48	65,8	180,67	33,7	2,77	0,5	536,92
		DB	10,71	20,6	28,08	54,1	13,10	25,3	51,89
		SO-DB	95,20	16,4	396,03	68,1	89,98	15,5	581,21
		OL-DB	89,80	23,6	243,39	63,8	48,13	12,6	381,32
		JS-OL	11,96	19,9	48,30	80,2			60,26
		LP-GB-DB	27,76	9,0	247,18	79,9	34,40	11,1	309,34
		GB-SO-DB	14,67	12,8	100,10	87,2			114,77
		WZ-OL-JS	6,78	23,1	22,00	74,9	0,60	2,0	29,38
		BK	72,37	75,8	20,03	21,0	3,08	3,2	95,48
		DB-BK	11,38	17,6	46,33	71,8	6,82	10,6	64,53
OL-JS		15,52	22,4	51,87	74,8	1,95	2,8	69,34	
BRZ-SO-DB.B		96,21	82,9	19,81	17,1			116,02	
BK-SO		4,94	39,7	7,49	60,3			12,43	
OL		40,89	60,4	14,41	21,3	12,42	18,3	67,72	
ŚW-SO		3,81	100,0					3,81	
JD-DB				5,43	100,0			5,43	
BK-JD-DB		12,21	28,4	30,13	70,0	0,71	1,7	43,05	
BK-JD		3,38	100,0					3,38	
JS-DB		1,34	16,1	3,63	43,6	3,36	40,3	8,33	
JS-DB-WZ					1,22	100,0	1,22		
DB.B-SO	12,14	100,0					12,14		
Razem			11991,49	80,6	2570,87	17,3	323,06	2,2	14885,42

Jak wynika z powyższej tabeli zdecydowana większość drzewostanów nadleśnictwa posiada skład gatunkowy zgodny (80,6%) z przyjętym typem lasu, lub częściowo zgodny (17,3%). Drzewostany niezgodne to w skali Nadleśnictwa to około 2,2%.

6.3.4 Drzewostany w wieku ponad 100 lat

Duży udział starych drzewostanów w nadleśnictwie jest istotnym elementem świadczącym o wartości przyrodniczej lasów. Odpowiednia ich ilość jest ważna, tak z punktu widzenia ekologii, jak i gospodarki leśnej. Stare drzewostany zapewniają siedliska dla wielu organizmów. Niektóre bezkręgowce są silnie uzależnione od obecności w lesie starych drzew, podobnie niektóre gatunki

ptaków, zwłaszcza drapieżnych – do założenia gniazda wymagają drzew dużych rozmiarów. Takie fragmenty lasów podnoszą także ich walory krajobrazowe.

Jako drzewostany ponad stuletnie uznaje się drzewostany, w których gatunek główny przekroczył 100 lat (VI i starsze klasy wieku, oraz klasy odnowienia, w których gatunek panujący ma co najmniej 101 lat). W lasach Nadleśnictwa Złoczew drzewostany takie zajmują łączną powierzchnię 2 268,47 ha, co stanowi ponad 15% powierzchni leśnej. Poza tym na terenie nadleśnictwa występują kępy ponad stuletnich przestojów pozostawionych w drzewostanach młodszych klas wieku. Łączna powierzchnia kęp ze starodrzewem wynosi 93,77 ha (dodatkowe 0,6% powierzchni). Syntetyczne zestawienie powierzchni starodrzewi wg gatunków panujących przedstawiono w tabeli.

Zestawienie powierzchni starodrzewi wg obrębów i gatunków panujących

Gatunek panujący	Obręb BRĄSZEWICE		Obręb ZŁOCZEW		Nadleśnictwo ZŁOCZEW	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Drzewostany						
SO	1046,71	15,5	741,70	8,9	1788,41	11,9
ŚW	1,37	0,0			1,37	0,0
JD			2,15	0,0	2,15	0,0
BK	20,70	0,3	14,74	0,2	35,44	0,2
DB			4,74	0,1	4,74	0,0
JS			12,01	0,1	12,01	0,1
GB			65,57	0,8	65,57	0,4
BRZ	7,64	0,1	138,36	1,7	146,00	1,0
OL	15,46	0,2	179,13	2,2	194,59	1,3
TP	1,97	0,0	2,12	0,0	4,09	0,0
OS			6,09	0,1	6,09	0,0
LP			1,11	0,0	1,11	0,0
AK			6,90	0,1	6,90	0,0
Razem	1093,85	16,2	1174,62	14,1	2268,47	15,1
Kępy						
SO	51,16	0,8	35,53	0,4	86,69	0,6
JD			0,22	0,0	0,22	0,0
BK	0,22	0,0	0,49	0,0	0,71	0,0
DB			0,55	0,0	0,55	0,0
BRZ	0,07	0,0	0,10	0,0	0,17	0,0
OL	2,69	0,0	2,04	0,0	4,73	0,0
OS			0,10	0,0	0,10	0,0
WB			0,25	0,0	0,25	0,0
AK			0,35	0,0	0,35	0,0
Razem	54,14	0,8	39,63	0,5	93,77	0,6
Łącznie						
SO	1097,87	16,2	777,23	9,4	1875,10	12,4
ŚW	1,37	0,0			1,37	0,0
JD			2,37	0,0	2,37	0,0
BK	20,92	0,3	15,23	0,2	36,15	0,2
DB			5,29	0,1	5,29	0,0
JS			12,01	0,1	12,01	0,1
GB			65,57	0,8	65,57	0,4
BRZ	7,71	0,1	138,46	1,7	146,17	1,0
OL	18,15	0,3	181,17	2,2	199,32	1,3
TP	1,97	0,0	2,12	0,0	4,09	0,0
OS			6,19	0,1	6,19	0,0
LP			1,11	0,0	1,11	0,0
AK			7,25	0,1	7,25	0,0
WB			0,25	0,0	0,25	0,0
Razem	1147,99	17,0	1214,25	14,6	2362,24	15,7

6.4 Ważne przyrodniczo powierzchnie o małej przydatności produkcyjnej

Są to miejsca, które dzięki swej odmienności stanowią urozmaicenie środowiska przyrodniczego. Cechuje je zwykle znaczne bogactwo florystyczne i faunistyczne. Tworzą dodatkowe nisze ekologiczne – zespół występujących w nich gatunków różni się od typowego dla wnętrza lasu. Często są żerowiskami lub miejscami rozmnażania dla wielu gatunków zwierząt leśnych.

6.4.1 Grunty przewidziane do naturalnej sukcesji

W trakcie prac taksacyjnych wytypowano, w uzgodnieniu z nadleśnictwem lokalizację wydziałów przewidzianych do naturalnej sukcesji. Zaliczono tu grunty leśne, których odnowienie jest bardzo trudne lub nieuzasadnione ekonomicznie. Naturalna sukcesja pozwoli na dalsze wzbogacenie środowiska i podniesienie jego walorów krajobrazowych.

W Nadleśnictwie Złoczew do pozostawienia sukcesji zakwalifikowano **55 wydziałów**, o łącznej powierzchni **28,60 ha** (0,19% powierzchni leśnej). Największe powierzchnie znajdują się w leśnictwach: Korzeń – 7,06 ha (16 wydziałów), Błota – 6,70 ha (7 wydziałów), oraz Rychłocice – 3,00 ha (4 wydziałów), Dąbrowa 2,79 ha (9 wydziałów), Sokołów 2,50 ha (2 wydziałów) i Stolec 1,52 ha (3 wydziałów). W pozostałych leśnictwach wykazano grunty przewidziane do sukcesji na pow. poniżej jednego hektara.

Zestawienie gruntów przewidzianych do sukcesji

obręb	leśnictwo	pow. [ha]	ilość wydz.	wydziałenia
BRĄSZEWICE	BRĄSZEWICE	0,48	3	77h; 85d; 117Ng
	ORŁY	0,36	1	122g
	BŁOTA	6,70	7	176b; 179Nb,d,t,y,ox, 184c
	KLONOWA	0,70	3	208l; 234m; 285j
	GRZYB	0,81	1	271f
	razem obręb	9,05	15	
ZŁOCZEW	ORACZEW	0,82	1	2h
	DĄBROWA	2,79	9	31Na,b; 51Na; 53d; 77Ak,l; 90Co,w; 90Dg
	PYSZKÓW	0,64	2	103b; 105Na
	POTOK	1,22	3	151c; 179i; 180b
	SOKOŁÓW	2,50	2	282f; 292j
	KORZEŃ	7,06	16	352j,l; 355g; 356a,c,f; 366Aa,b; 378a,j,k; 423Ca; 424a; 424Aj,n; 425fx
	RYCHŁOCICE	3,00	4	519g; 547i; 557a; 558g
	STOLEC	1,52	3	581o; 593j; 656Ad
	razem obręb	19,55	40	
NADLEŚNICTWO łącznie	28,60	55		

Poza wykazanymi wydzieleniami do naturalnej sukcesji pozostawiono **57 luk** o łącznej powierzchni **7,44 ha**.

6.4.2 Grunty objęte szczególnymi formami ochrony

Jest to forma ochrony powierzchniowej ustalana na poziomie nadleśnictwa. Należą tu grunty zaliczone do powierzchni leśnej niezalesionej, które, ze względu na ich szczególne walory, powinny zostać zachowane w stanie niezmienionym. Są to w większości wydzielania obejmujące zabagnienia, stanowiące urozmaicenie ekosystemowe i krajobrazowe, które w przyszłości mogą zostać objęte ochroną jako użytki ekologiczne. Na powierzchniach tych nie przewiduje się żadnych zabiegów gospodarczych. W Nadleśnictwie Złoczew stwierdzono występowanie 8 tego typu obiektów, o łącznej powierzchni 21,96 ha.

Zestawienie gruntów szczególnie chronionych

obręb	leśnictwo	pow. [ha]	ilość wydz.	wydzielania
BRĄSZEWICE	BRĄSZEWICE	-	-	
	ORŁY	-	-	
	BŁOTA	0,64	1	177f
	KLONOWA	-	-	
	GRZYB	-	-	
	razem obręb	0,64	1	
ZŁOCZEW	ORACZEW	-	-	
	DĄBROWA	1,97	1	87l
	PYSZKÓW	0,06	1	122c
	POTOK	-	-	
	SOKOŁÓW	-	-	
	KORZEŃ	11,72	3	359f,h,k
	RYCHŁOCICE	-	-	
	STOLEC	7,57	2	561a; 581m
	razem obręb	21,32	7	
NADLEŚNICTWO łącznie		21,96	8	

Jak wynika z tabeli, grunty szczególnie chronione zdecydowanie największą powierzchnię zajmują w leśnictwach Korzeń – 11,72 ha (3 wydzielania), i Sokołów – 7,57 ha (2 wydzielania) co łącznie stanowi prawie 88% ich całkowitej powierzchni. W 8 leśnictwach: Brąszewice, Orły, Klonowa, Grzyb, Oraczew, Potok, Sokołów i Rychłocice, nie ma gruntów szczególnie chronionych.

6.4.3 Ekosystemy wodno-błotne

Ekosystemy wodno-błotne są bardzo ważnym elementem lasów – urozmaicają biologicznie otaczające drzewostany, stanowią miejsca rozrodu i bytowania wielu gatunków zwierząt, a ponadto korzystnie wpływają na stosunki wodne w środowisku leśnym. Bagna, stawy, zbiorniki, ciek wodne oraz omówione wcześniej – użytki ekologiczne i grunty objęte szczególną formą ochrony na siedliskach mokrych i bagiennych zajmują w Nadleśnictwie Złoczew łączną powierzchnię 151,54 ha, tj. 0,96% powierzchni nadleśnictwa. 136,47 ha stanowią osobne wydzielania (111 wydzielen), a 15,07 ha to niewielkie powierzchniowo obiekty – zabagnienia i oczka wodne nie stanowiące wydzielen, inwentaryzowane w trakcie wykonywania prac urządzeniowych (129 szt.).

Poniżej przedstawiono zestawienie syntetyczne ekosystemów wodno-błotnych występujących na gruntach nadleśnictwa.

Syntetyczne zestawienie powierzchni ekosystemów wodno-błotnych

Rodzaj powierzchni	obr. Brąszewice		obr. Złoczew		Nadleśnictwo	
	Ilość	Pow [ha]	Ilość	Pow [ha]	Ilość	Pow [ha]
Bagna			2	0,41	2	0,41
Zbiorniki wodne i stawy	1	0,17	11	6,01	12	6,18
Użytki ekologiczne	18	18,26	43	72,60	61	90,86
Grunty szczególnie chronione	1	0,64	7	21,32	8	21,96
Urządzenia wodne	4	5,71	7	9,98	11	15,69
Cieki wodne	6	0,59	11	0,78	17	1,37
zabagnienia i oczka wodne nie stanowiące wydzielen	55	6,05	74	9,02	129	15,07
Łącznie	85	31,42	155	120,12	240	151,54

Należy jednak zauważyć, że podobne warunki ekologiczne jak w wymienionych obiektach kształtują się również w drzewostanach na siedliskach bagiennych i łęgach.

6.4.4 Powierzchnie referencyjne i HCVF

W ramach ochrony różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych wyznacza się tzw. **powierzchnie referencyjne** – ostoje organizmów roślinnych i zwierzęcych, w których nie planuje się żadnej ingerencji, a wszelkie procesy mają przebiegać w sposób naturalny. Są to zazwyczaj niewielkie powierzchnie, na których szczególnie chronione są drzewa martwe, ulegające rozkładowi. Na terenie Nadleśnictwa Złoczew powierzchnie referencyjne wyznaczono na powierzchni **460,31 ha**. Szczegółowy wykaz powierzchni referencyjnych występujących na gruntach Nadleśnictwa Złoczew zamieszczono w załączniku na końcu opracowania.

Lasy HCVF - czyli lasy o szczególnych wartościach przyrodniczych (z ang. High Conservation Value Forest). Ich wyznaczanie związane jest z kryterium 6.4. Zasad i Kryteriów Dobrej Gospodarki leśnej FSC (z ang. Forest Stewardship Council), które zakłada, aby 5% obszaru posiadającego certyfikat tej instytucji było chronione właśnie, jako HCVF. W Nadleśnictwie Złoczew lasy HCVF wyznaczono w pięciu kategoriach. Powierzchnia lasów HCVF w nadleśnictwie wynosi **507,19 ha**, co stanowi ponad 3,37% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

7 Formy degradacji ekosystemów leśnych

Dokonując oceny form degradacji ekosystemów leśnych bierze się pod uwagę aktualny stan siedliska (omówiony w podrozdziale 6.2.2 Aktualny stan siedlisk), który analizuje się pod kątem przyczyny istniejącego zniekształcenia. Rozpatrywane są 3 formy degradacji (zniekształcenia) drzewostanów: pinetyzacja, monotypizacja i neofityzacja.

7.1 Borowacenie

Borowacenie (borowienie, pinetyzacja) polega na degeneracji ekosystemów leśnych spowodowanej negatywnym działaniem lub zbyt dużym udziałem sosny lub świerka na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów.

O pinetyzacji w stopniu słabym mówimy, gdy udział sosny lub świerka w drzewostanie przekracza 80% na siedlisku borów mieszanych, zamyka się w przedziale 50-80% w lasach mieszanych oraz 10-30% na siedliskach lasowych. Proces pinetyzacji w stopniu średnim dotyczy lasów mieszanych, gdy udział sosny lub świerka w drzewostanie przekracza 80% oraz lasów, gdy zamyka się w granicach 30-60%. Pinetyzację w stopniu silnym wyróżnia się na siedliskach lasowych gdzie udział sosny lub świerka przekracza 60%.

Wzór nr 22. Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu – borowacenie

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Obręb Brąszewice	brak	1 169,14	1 166,14	834,04	3 169,32	47,4
	słabe	638,35	891,78	1 194,58	2 724,71	40,8
	średnie	107,22	381,90	219,80	708,92	10,6
	mocne	3,21	17,18	59,11	79,50	1,2
	łącznie	1 917,92	2 457,00	2 307,53	6 682,45	100,0
Obręb Złoczew	brak	1 356,07	2 249,41	977,31	4 582,79	55,9
	słabe	534,07	1 087,82	1 073,83	2 695,72	32,9
	średnie	56,28	240,61	526,33	823,22	10,0
	mocne	21,69	32,75	46,80	101,24	1,2
	łącznie	1 968,11	3 610,59	2 624,27	8 202,97	100,0
Nadleśnictwo ZŁOCZEW	brak	2 525,21	3 415,55	1 811,35	7 752,11	52,1
	słabe	1 172,42	1 979,60	2 268,41	5 420,43	36,4
	średnie	163,50	622,51	746,13	1 532,14	10,3
	mocne	24,90	49,93	105,91	180,74	1,2
	łącznie	3 886,03	6 067,59	4 931,80	14 885,42	100,0

Z analizy tabeli wynika, że lasy Nadleśnictwa Złoczew są umiarkowanie spinetyzowane. Co prawda proces borowacenia występuje łącznie na 7 133,31 ha, tj. na 47,9% powierzchni objętej analizami, lecz w większości jest to borowacenie słabe (5 458,04 ha). Mocne występuje jedynie na 1,2%. Najbardziej proces ten zaznacza się w obrębie Złoczew, gdzie drzewostany silnie spinetyzowane zajmują 1,2% powierzchni leśnej zalesionej.

pozytywnie wypada analiza tabeli pod kątem borowacenia w poszczególnych grupach wiekowych. Na podstawie danych da się łatwo obliczyć, że w młodszych klasach wieku proces borowacenia jest zdecydowanie mniejszy niż w drzewostanach dojrzałych. Udział drzewostanów w

wieku powyżej 80 lat, w których borowacenie nie występuje, to niewiele ponad 36%, zaś w drzewostanach do 40 lat – ponad 64%. I lepiej wypada tu obręb Złoczew, gdzie udział ten wynosi prawie 68%. W drzewostanach młodszych udział lasów silnie spinetyzowanych wynosi mniej niż 1% i dotyczy wyłącznie zalesień porolnych. Taki układ świadczy, że przy projektowaniu składów gatunkowych i zakładaniu upraw w Nadleśnictwie Złoczew uwzględnia się warunki siedliskowe, a co za tym idzie – borowacenie w kolejnych latach powinno stopniowo zanikać.

7.2 **Monotypizacja**

Monotypizacja jest to jednogatunkowe i jednowiekowe ujednoczenie drzewostanów, będące jedną z głównych form degradacji ekosystemów leśnych. Monotypizację wyróżnia się wtedy, gdy drzewostany jednogatunkowe i jednowiekowe występują w zwartych kompleksach (ok. 100 ha). Badając stopień monotypizacji, bierze się pod uwagę kompleksy o powierzchni ponad 200 ha, z uwzględnieniem podziału na klasy wieku. Przy klasyfikowaniu do poszczególnych stopni monotypizacji, przyjmuje się następujące kryteria (za instrukcją u.l.):

- **monotypizacja częściowa** występuje wtedy, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi w granicach 50-80%,
- **monotypizacja pełna** występuje, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80%.

W żadnym z większych kompleksów Nadleśnictwa Złoczew drzewostany w jednej klasie wieku nie stanowiły nawet 50% ich powierzchni, w związku z tym proces monotypizacji w badanych drzewostanach nie zaznacza się nawet w stopniu częściowym. Patrząc ogólnie na drzewostany Nadleśnictwa należy stwierdzić, że mimo dominacji sosny, są one zróżnicowane wiekowo, dlatego proces monotypizacji na tym obszarze nie występuje.

7.3 **Neofityzacja**

Neofityzacja jest to proces wnikania do drzewostanów gatunków obcego pochodzenia. Proces ten może być wywołany sztucznie – przez sadzenie, bądź naturalnie - przez samoistne rozsiewanie się tych gatunków.

Neofityzacja wyróżniana jest w drzewostanach, które w swoim składzie gatunkowym, podroście lub podszycie posiadają gatunki „obce” takie jak np. sosna Banksa *Pinus banksiana*, sosna wejmutka *Pinus strobus*, sosna czarna *Pinus nigra*, daglezwia *Pseudotsuga taxifolia*, dąb czerwony *Quercus rubra*, czeremcha amerykańska *Padus serotina*, robinia akacjowa *Robinia pseudacacia*, topola *Populus x hybrida*, klon jesionolistny *Acer negundo*.

Zestawienie powierzchni [ha] wg neofityzacji (wg wzoru nr 24)

Obręb Nadleśnictwo	Gatunek obcy	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem %
		<=40 lat	41-80 lat	>80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Brąszewice	Robinia akacyjowa	1,36	35,60	5,66	42,62	59,8
	Dąb czerwony	2,73	9,62		12,35	17,3
	Sosna Banksa		1,98		1,98	2,8
	Topola		14,37		14,37	20,1
Obręb Złoczew	Robinia akacyjowa	18,70	36,63	19,13	74,46	40,7
	Daglezja zielona	5,59			5,59	3,1
	Dąb czerwony	29,68	33,14	12,32	75,14	41,1
	Sosna czarna	4,03		2,19	6,22	3,4
	Sosna smołowa			2,93	2,93	1,6
	Topola	3,42	13,96	1,25	18,63	10,2
Nadleśnictwo Złoczew	Robinia akacyjowa	20,06	72,23	24,79	117,08	46,0
	Daglezja zielona	5,59			5,59	2,2
	Dąb czerwony	32,41	42,76	12,32	87,49	34,4
	Sosna Banksa		1,98		1,98	0,8
	Sosna czarna	4,03		2,19	6,22	2,4
	Sosna smołowa			2,93	2,93	1,2
	Topola	3,42	28,33	1,25	33,00	13,0
Ogółem		65,51	145,30	43,48	254,29	100,00

W powyższej tabeli zestawiono gatunki obce występujące z udziałem co najmniej 5% w składzie gatunkowym drzewostanu. Powierzchnia 254,29 ha jest powierzchnią całych wydzieleń, w których występują gatunki obce.

Zestawienie powierzchni występowania gatunków obcych z udziałem do 5% i w podszytach

Nadleśnictwo	Gatunek obcy	Udział w d-stanie pojedynczo i miejscami [ha]*	Podszyt [ha]*
1	2	3	4
Złoczew	Robinia akacyjowa	2233,20	1566,88
	Czeremcha późna	106,32	2804,56
	Sosna czarna	39,68	-
	Sosna Banksa	190,05	-
	Sosna wejmutka	54,61	6,93
	Sosna smołowa	42,91	-
	Dąb czerwony	1171,08	1023,72
	Klon jesionolistny	-	1,37
	Kasztanowiec	14,08	-
	Topola	77,83	1,11
	Daglezja zielona	37,39	-
	Razem nadleśnictwo		3967,15

* powierzchnia całych wydzieleń

Gatunki obce występujące w pobliżu osad, w parkach czy wzdłuż dróg stanowią urozmaicenie biocenotyczne i krajobrazowe. Problemem są gatunki ekspansywne, zwiększające swój udział na terenach leśnych. Wymienione gatunki występujące w drzewostanie w większości przypadków stanowią domieszki o małym udziale.

W podszybie czeremcha późna *Padus serotina* występuje na powierzchni 2804,56 ha (powierzchnia całych wydzieleń). Gatunek ten wprowadzany był do podszytów w ubiegłych okresach gospodarczych. Aktualnie nie przewiduje się wprowadzania podszytów. Gatunek ten usuwany jest i będzie w ramach prowadzonych zabiegów melioracji agrotechnicznych przy odnowieniach.

Na terenie nadleśnictwa nie stwierdzono występowania roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, Dziennik Ustaw Nr 210 Poz. 1260).

7.4 Drewno martwe

W ramach prac terenowych w Nadleśnictwie Złoczew założonych zostało 1502 losowych kołowych powierzchni próbnych. Zgodnie z § 62 Instrukcji Urządzania Lasu na co dziesiątej powierzchni próbnej dokonano pomiarów drewna martwego. Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwe stojące, złamane oraz martwe leżące.

Zestawienie miąższości drewna martwego w Nadleśnictwie Złoczew

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
Obręb Brąszewice							
BMŚW	1415,25	3,28	4646,96	3,58	5073,13	6,86	9720,09
BMW	784,09	3,31	2593,67	3,48	2726,69	6,79	5320,37
BŚW	1933,70	2,54	4921,01	3,23	6245,94	5,77	11165,96
BW	25,82	1,38	35,52	2,43	62,68	3,81	98,20
LMB	11,48	1,73	19,90	3,01	34,52	4,74	54,43
LMŚW	1110,76	3,44	3826,48	3,04	3374,60	6,48	7201,08
LMW	252,16	4,04	1019,71	5,51	1388,28	9,55	2407,99
LŚW	211,71	4,35	920,04	5,11	1081,12	9,46	2001,16
LW	24,55	4,85	119,12	4,77	117,00	9,62	236,13
OL	14,09	2,51	35,39	1,57	22,11	4,08	57,50
OLJ	28,73	3,35	96,13	4,34	124,57	7,69	220,69
Razem obręb	5812,34	3,14	18233,95	3,48	20249,65	6,62	38483,60
Obręb Złoczew							
BMB	3,63	0,30	1,09	15,36	55,76	15,66	56,85
BMŚW	1748,04	1,09	1901,39	5,32	9293,55	6,41	11194,94
BMW	475,46	1,02	484,25	4,98	2369,22	6,00	2853,47
BS	33,64	0,01	0,29	0,01	0,29	0,02	0,57
BŚW	2396,98	0,78	1870,60	4,30	10300,99	5,08	12171,58
BW	49,96	0,49	24,34	4,49	224,18	4,98	248,51
LŁ	8,21	0,58	4,77	0,83	6,78	1,41	11,55
LMB	17,55	0,42	10,88	3,24	56,84	3,86	67,72
LMŚW	1198,33	1,67	2005,25	6,32	7573,09	7,99	9578,34
LMW	395,89	2,79	1102,69	8,48	3355,19	11,27	4457,88
LŚW	337,69	6,14	2072,19	17,45	5893,07	23,59	7965,26
LW	479,69	7,29	3496,96	17,28	8278,11	24,57	11784,07
OL	17,00	3,33	56,65	4,98	84,73	8,31	141,37
OLJ	47,54	4,82	229,23	3,99	189,52	8,81	418,75
Razem obręb	7209,61	1,84	13260,57	6,61	47690,31	8,45	60950,89
Ogółem n-ctwo	13021,95	2,42	31494,52	5,22	67939,96	7,64	99434,49

Jak wynika z powyższej tabeli miąższość drewna martwego zinwentaryzowanego w nadleśnictwie podczas prac taksacyjnych przedstawia się następująco: w odniesieniu do całego nadleśnictwa miąższość posuszu stojącego na jeden hektar wynosi 2,42 m³, a miąższość drewna martwego leżącego wynosi 5,22 m³/ha. Przeciętna zasobność drewna martwego w nadleśnictwie

wynosi **7,64** m³/ha. Łączne zasoby drewna martwego w lasach Nadleśnictwa Złoczew oszacowano na 99 434,49 m³ tj. 2,45% zasobności drzewostanów.

8 **Walory historyczno-kulturowe**

Obszar, w którym funkcjonuje Nadleśnictwo Złoczew ma bogatą historię oraz liczne walory kulturowe. Obejmuje teren w centralnej Polsce położony w zachodniej części województwa łódzkiego. O historii i kulturze tego regionu świadczy ponad 70 obiektów zabytkowych, liczne stanowiska archeologiczne z okresu średniowiecza i czasów przedpiastowskich, a także miejsca pamięci narodowej – związane głównie z wydarzeniami I i II wojny światowej oraz powstania styczniowego. Walory te zostaną przedstawione w dalszej części tego rozdziału.

8.1 **Zespoły parkowo-dworskie**

Parki wiejskie i podworskie są dziedzictwem kultury i przyrody, pełniącym funkcje społeczne, edukacyjne, ekologiczne i krajobrazowe. Na terenach o małej lesistości urozmaicają monotony krajobraz wiejski oraz stanowią ostoje dla wielu zwierząt – ptaków, ssaków, płazów, gadów i bezkręgowców. Istotną wartością przyrodniczą tych obiektów są również wiekowe nasadzenia, składające się przeważnie z lip, dębów, wiązów, klonów i wielu innych gatunków, często egzotycznych. Część z nich to pomniki przyrody. Większość parków do dzisiaj tworzy zespoły dworsko – parkowe, jednak część posiada obecnie statut parków gminnych lub miejskich.

W granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Złoczew znajduje się 86 zespołów parkowo-dworskich. Stan ich zagospodarowania jest jednak różny – duża część jest zaniedbana i jedynie fragmenty świadczą o ich dawnej świetności. 18 obiektów znajduje się w *Rejestrze zabytków*.

Zestawienie parków i zespołów parkowo-dworskich

Lp.	Miejscowość	Rodzaj ochrony Nr rejestru	Ogólny opis obiektu
1	2	3	4
POWIAT ŁASKI			
Gmina Widawa			
1	Ligota	ewidencja konserwatorska	Zespół parkowo-dworski z ok. 1920r., pomnik przyrody dąb szypułkowy
POWIAT SIERADZKI			
Miasto Sieradz			
2	Sieradz	ewidencja konserwatorska	Park Staromiejski, 5 drzew pomnikowych
3	Sieradz	ewidencja konserwatorska	Park im. Mickiewicza
4	Sieradz	ewidencja konserwatorska	Sieradzki Park Etnograficzny
Gmina Błaszki			

Lp.	Miejscowość	Rodzaj ochrony Nr rejestru	Ogólny opis obiektu
1	2	3	4
5	Adamki	ewidencja konserwatorska	park z XIX w. o pow 6,60 ha
6	Błaszki	ewidencja konserwatorska	park miejski z lat 1940-44 o pow. 1.30ha
7	Borysławice		silnie zdegradowany
8	Brończyn	wpisany do rejestru zabytków 372/A	park z XVIII w., charakter krajobrazowy, 4 drzewa pomnikowe, pow. 7,70 ha
9	Brudzew		silnie zdegradowany
10	Bukowina		silnie zdegradowany
11	Garbów		park dworski z przełomu XIX i XXw., silnie zdegradowany o pow. 3,70 ha
12	Golków		park dworski z końca XIX w. ,silnie zdegradowany o pow. 2,00 ha
13	Gruszczyce	ewidencja konserwatorska	park dworski z XIX w. o pow. 6,00 ha
14	Gzików	ewidencja konserwatorska	park dworski z początku XIX w. o pow. 11,90 ha
15	Jasionna	wpisany do rejestru zabytków 371/A	zespół dworsko-parkowy, park z 2 poł. XVIII w. o charakterze krajobrazowym, 14 drzew pomnikowych o pow. 6,10 ha
16	Kalinowa	wpisany do rejestru zabytków 377/A	zespół dworsko-parkowy, park z XIX w. o charakterze krajobrazowym
17	Kobylniki	wpisany do rejestru zabytków 369/A	zespół dworsko-parkowy, park z 1 poł. XIX w. o charakterze krajobrazowym
18	Kociołki	wpisany do rejestru zabytków 374/A	zespół dworsko-parkowy, park XIX/XX w. o charakterze krajobrazowym
19	Kwasków		silnie zdegradowany
20	Lubanów	ewidencja konserwatorska	
21	Mrocзки Małe		silnie zdegradowany
22	Nacesławice		silnie zdegradowany
23	Równa	wpisany do rejestru zabytków 368/A	zespół dworsko-parkowy park z XIX w. o charakterze krajobrazowym, 9 drzew pomnikowych
24	Sędzimirowice		silnie zdegradowany
25	Smaszków		silnie zdegradowany
26	Stożków	ewidencja konserwatorska	
27	Tuwałczew		silnie zdegradowany
28	Wilczkowice	ewidencja konserwatorska	
29	Woleń		silnie zdegradowany
30	Wrząca	wpisany do rejestru zabytków 874/97/A	zespół dworsko-parkowy XVIII – XIX w., park z XIX w. o charakterze krajobrazowym, 9 drzew pomnikowych
31	Zawady		silnie zdegradowany

Lp.	Miejscowość	Rodzaj ochrony Nr rejestru	Ogólny opis obiektu
1	2	3	4
Gmina Brąszewice			
32	Starce	wpisany do rejestru zabytków 359/A	zespół dworsko-parkowy park z XIX w. o charakterze krajobrazowym, 11 drzew pomnikowych, pow ok. 3,00 ha
Gmina Brzeźnio			
33	Barczew		silnie zdegradowany
34	Dębołęka	wpisany do rejestru zabytków 419/A	zespół dworsko-parkowo-folwarczny XIX – XX w., park z 2 poł. XIX w., o charakterze krajobrazowym, użytkowany przez OHZ, pow. 3,50 ha
35	Kliczków Mały	wpisany do rejestru zabytków 820/24/A	zespół dworsko-parkowy z pocz. XIXw., park z XIX w. o charakterze krajobrazowym, , 16 drzew pomnikowych, pow. 4,84 ha
36	Kliczków Wielki	wpisany do rejestru zabytków 367/A	zespół dworsko-parkowy z XIX w., park z XIX w. o charakterze krajobrazowym, 9 drzew pomnikowych, pow. 4,80 ha
37	Nowa Wieś	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowy z XIX/XXw., pow 6,87 ha
38	Ostrów	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowy z XIX/XXw., pow 2,73 ha
39	Pyszków	ewidencja konserwatorska	park wiejski, pow. 2,44 ha
40	Zapole		silnie zdegradowany
Gmina Burzenin			
41	Niechmirów	wpisany do rejestru zabytków 835/44/A	zespół dworsko-parkowy park, XVIII/XIX w. obecnie o charakterze krajobrazowym, 1 drzewo pomnikowe, pow. 5,00 ha
42	Witów	wpisany do rejestru zabytków 298/A	zespół dworsko-parkowy ok. 1770 r., park z XIX w. o charakterze krajobrazowym, 1 drzewo pomnikowe, park PDPS, pow. 2,00 ha
43	Wolnica Niechmirowska		relikw z zespołu dworsko-parkowego, silnie zdegradowany park z XIX w., pow 1,30 ha
Gmina Goszczanów			
44	Chlewo	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowy park z przełomu XIX i XX w. o charakterze krajobrazowym
45	Chwałęcice	ewidencja konserwatorska	silnie zdegradowany, poł. XIX w pow 3,50 ha, (w tym 0,35 ha wody)
46	Chwałęcice- Wójcinek	ewidencja konserwatorska	park krajobrazowy, zał. w II poł. XIX w, na terenie staw o pow. ok. 10,50 ha.
47	Modła (cz. Wsi Stojanów)	ewidencja konserwatorska	park dworski, stan średni, pocz. XIXw., pow 3,50 ha (w tym 0,35 ha wody)
48	Poniatów		silnie zdegradowany

Lp.	Miejscowość	Rodzaj ochrony Nr rejestru	Ogólny opis obiektu
1	2	3	4
49	Poprężniki	ewidencja konserwatorska	park spacerowy, przydomowy, początek XIX w. pow 3,59 ha (w tym 1,60 ha wody)
50	Stojanów	wpisany do rejestru zabytków 306/A	zespół dworsko-parkowy park z XIX w. o charakterze krajobrazowym
51	Sulmów	ewidencja konserwatorska	park dworski, pocz. XIXw., o pow 4,60ha (w tym 0,73 ha wody)
52	Świnice Kaliskie		silnie zdegradowany
53	Trzebień Stare (cz. Wsi Wola Tłomakowa)		silnie zdegradowany
54	Wójcinek		silnie zdegradowany
Gmina Klonowa			
55	Górka Klonowska	ewidencja konserwatorska	
Gmina Sieradz			
56	Biskupice	ewidencja konserwatorska	zespół pałacowo-parkowy z XIX w. Park PDPS
57	Bogumiłów		silnie zdegradowany
58	Chojne	wpisany do rejestru zabytków 358/A	zespół dworsko-parkowy XVI – XVII w., park z XIX w. o charakterze krajobrazowym, 5 drzew pomnikowych
59	Dąbrowa Wielka	wpisany do rejestru zabytków 370/A	zespół dworsko-parkowy XVIII – XIX w., park z XIX w o charakterze krajobrazowym, 2 drzewa pomnikowe, park OHZ
60	Dąbrówka		silnie zdegradowany
61	Dzierlin		silnie zdegradowany
Gmina Warta			
62	Cielce	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowy park z XIX w. o charakterze krajobrazowym, o pow. 10,28 ha (w tym 5,20 ha wody)
63	Małków	wpisany do rejestru zabytków 34/A	zespół pałacowo-parkowy park z XIX w. o charakterze krajobrazowym, o pow 3,00 ha
64	Mikołajewice	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowy relikw parku z XIX w. o charakterze krajobrazowym
65	Ustków	ewidencja konserwatorska	silnie zdegradowany park dworski o pow 4,73 ha (w tym 0,10 wody)
66	Warta	ewidencja konserwatorska	ogród klasztorny o pow. 6,90 ha
67	Zakrzew		silnie zdegradowany
Gmina Wróblew			
68	Charłupia Wielka	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowy koniec XVII, park krajobrazowy, 4 pomniki przyrody, w tym aleja i jednogatunkowa grupa drzew, o pow. 4,51 ha (w tym 1,84 ha wody)

Lp.	Miejscowość	Rodzaj ochrony Nr rejestru	Ogólny opis obiektu
1	2	3	4
69	Dziebędów	ewidencja konserwatorska	park dworski z XIX w. o charakterze krajobrazowym, pow ze stawami 3,40ha
70	Edmundów (cz. Wsi Smardzew)	ewidencja konserwatorska	park o charakterze ozdobnym, powstały w latach 1915-1925, pow 2,28 ha, na gruntach nadleśnictwa, oddz. 277y Obrębu Złoczew
71	Inczew	ewidencja konserwatorska	zespół pałacowo-parkowy park z XIX/XX w., o charakterze krajobrazowym, o pow 3,90 ha
72	Kobierzycko	ewidencja konserwatorska	zespół parkowo-dworski park z XIX w o charakterze krajobrazowym, pow. 4,51 ha (w tym wody 1,84 ha)
72	Kościerzyn	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowo-folwarczny z przełomu XIX i XX w. Ośrodek Doradztwa Rolniczego
74	Mantyki	ewidencja konserwatorska	silnie zdegradowany park z początku XX w., pow. ok. 1,73 ha (w tym 0,83ha wody)
75	Sędzice	ewidencja konserwatorska	zaniedbany park o charakterze krajobrazowym, pow 4,50 ha (w tym 0,21 ha wody)
76	Tubądzin	wpisany do rejestru zabytków 70/A	zespół pałacowo-parkowy park (wraz z aleją do Inczewa), XVIII-XIX w. obecnie o charakterze krajobrazowym, o pow. 3,64 ha
77	Wąglczew		silnie zdegradowany
Gmina Złoczew			
78	Stolec		silnie zdegradowany
79	Złoczew	ewidencja konserwatorska	park miejski o pow. 4,40 ha, 9 drzew pomnikowych, tworzy zespół przyrodniczo-krajobrazowy
POWIAT WIELUŃSKI			
Gmina Konopnica			
80	Konopnica	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowo-folwarczny park z XIX w. o charakterze krajobrazowym o pow. 6,30 ha
81	Rychłocice	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowo-folwarczny park z XIX w. o charakterze krajobrazowym o pow. 5,10 ha
Gmina Ostrówek			
82	Ostrówek	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowy park z XIX w. o pow. 8,21 ha
83	Wielgie	ewidencja konserwatorska	zespół dworsko-parkowy park z XIX w. o pow. 8,09 ha
POWIAT WIERUSZOWSKI			
Gmina Lututów			
84	Lututów	ewidencja konserwatorska	relikt zespołu dworsko-parkowego park z XIX w. o pow 10,20 ha
POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI			
Gmina Zapolice			

Lp.	Miejscowość	Rodzaj ochrony Nr rejestru	Ogólny opis obiektu
1	2	3	4
85	Kalinowa	ewidencja konserwatorska	zaniedbany zespół dworsko – parkowy z parkiem dawniej w stylu angielskim o pow. 1,83 ha
86	Rembieszów		park dworski zachowany w stanie szczątkowym

Szczegółowy wykaz gatunków drzew występujących w wymienionych powyżej parkach, a będących pomnikami przyrody, zawarta jest w tabeli Wzór nr 5a. Poza gatunkami rodzimego pochodzenia w wymienionych parkach występuje szereg gatunków drzew obcego pochodzenia, nie tylko często spotykanych takich jak: kasztanowiec, klon srebrzysty czy świerk kłujący, ale również wiele rzadkich gatunków i odmian roślin drzewiastych.

Na gruntach nadleśnictwa znajduje się jedynie, będący w ewidencji konserwatorskiej, park ozdobny zlokalizowany w oddz. 277y Obrębu Złoczew i opisany pod numerem 70 powyższego wykazu.

Do parków najciekawszych pod względem różnorodności występujących gatunków, w granicach omawianego zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, zaliczyć należy parki we Wrzącej w gminie Błaszki i w Starcach w gminie Brąszewice.

W pochodzącym z XIX w., wpisanym do rejestru zabytków, parku we Wrzącej z ciekawszych gatunków obcego pochodzenia występują: tulipanowiec amerykański, korkowiec japoński, platan klonolistny, choina kanadyjska, cyprysik nutkajski, cyprysik groszkowy i żywotnik zachodni.

W pochodzącym z tego samego okresu zabytkowym parku krajobrazowym w Starcach w gminie Brąszewice, rosną: tulipanowiec amerykański, miłorząb dwuklapowy, glediczia trójcieniowa, platan klonolistny, cyprysik nutkajski, cyprysik groszkowy oraz limba. Ponadto w parku występują różne odmiany drzew rodzimego pochodzenia: klon jawor odmiana purpurowa, jesion wyniosły odmiana zwisła i dąb szypułkowy odmiana stożkowa. Występują tu również liczne krzewy i pnącza (winobluszcz, powojnik i bluszcz). Powierzchnia parku obejmuje ok. 3 ha.

8.2 **Obiekty archeologiczne**

Obszar zasięgu terytorialnego nadleśnictwa jest bardzo zasobny w obiekty cenne pod względem historycznym i kulturowym, będące relikdami przeszłości tych ziem.

Rejestrację stanowisk archeologicznych na omawianym terenie przeprowadzono podczas badań powierzchniowych w systemie Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP), przeprowadzonych w latach 1980-1986. Wszystkie zaewidencjonowane stanowiska podlegają ochronie prawnej.

Poniżej zestawiono ilość stanowisk archeologicznych występujących w poszczególnych gminach leżących w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Badany obszar	Ilość stanowisk archeologicznych wg AZP
1	2
POWIAT SIERADZKI	
Gmina i Miasto Błaszki	148
Gmina Brąszewice	104
Gmina Brzeźnio	143
Gmina Burzenin	153
Gmina Goszczanów	169
Gmina Klonowa	55
Gmina i Miasto Warta	353
Gmina Wróblew	131
Gmina i Miasto Złoczew	94
POWIAT WIELUŃSKI	
Gmina Konopnica	125
POWIAT WIERUSZOWSKI	
Gmina Lututów	39
POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI	
Zapolice	72

Na omawianym terenie odkryto ślady osadnictwa niemal wszystkich okresów rozwoju różnych kultur osadniczych, najważniejsze z nich wymieniono poniżej.

Wykaz ważniejszych stanowisk archeologicznych

Lp.	Miejscowość	Rodzaj i opis obiektu
1	2	3
POWIAT ŁASKI		
Gmina Widawa		
1	Siemiechów	Grób wojownika z okresu rzymskiego
POWIAT SIERADZKI		
Miasto Sieradz		
2	Sieradz	Zespół Wzgórza Zamkowego z pozostałością dawnego grodu kasztelańskiego z XI w., wpisany do rejestru zabytków Nr 64/A
Gmina Błaszki		
3	Gruszczycy	Grodzisko stożkowe, 2 poł. XIV – 1 poł. XVII w.
4	Gzików	Grodzisko stożkowe – nasyp o lokalnej nazwie „zamek”, późne średniowiecze/okres nowożytny, wpisane do rejestru zabytków Nr 320/A,
5	Jasionna	Stanowiska archeologiczne z okresu neolitu: kultury pucharów lejkowych i amfor kulistych oraz kultury ceramiki sznurowej
6	Łubna Jarosłaj	Cmentarzysko kurhanowe kultury trzcineckiej z okresu 1500-1300 lat p.n.e, 27 kurhanów, w których odkryto pochówki szkieletowe, badania archeologiczne prowadzono m. in. w latach 1923 i 1946., po badaniach kurhany zrekonstruowano, wpisane do rejestru zabytków Nr 31/A,
7	Sędziemirowice	Wczesnośredniowieczne grodzisko
8	Wrząca	Grodzisko stożkowe, (na wyspie) 2 poł. XV – XVIII w.
Gmina Burzenin		
9	Burzenin	Grób wojownika z okresu rzymskiego

Lp. 1	Miejscowość 2	Rodzaj i opis obiektu 3
10	Niechmirów	Cmentarzysko kultury łużyckiej z epoki brązu i żelaza o pow. ok. 9 ha odkryte w 1926 r.
11	Strumiany	Grób wojownika z okresu rzymskiego
12	Witów	Grodzisko stożkowate, XIV w., wpisane do rejestru zabytków
13	Kolonia Tyczyn	Grób wojownika z okresu rzymskiego, przełom XII/XIV w., wpisany do rejestru zabytków
Gmina Sieradz		
14	Charłupia Mała	Późnośredniowieczny gródek na kopcu z 1 poł. XIV w.
15	Chojne	Grób wojownika z okresu rzymskiego
16	Kłocko	Grodzisko stożkowe, poł. XIV w.
17	Okopy	Relikt grodziska pierścieniowego z X-XIII w., wpisany do rejestru zabytków Nr 45/A
Gmina Warta		
18	Góra	Wczesnośredniowieczne cmentarzysko szkieletowe z XI w., wpisane do rejestru zabytków Nr 401/A, decyzja KL.III – 870/33/69
19	Małków	Późnośredniowieczne grodzisko stożkowate, XIV w., wpisane do rejestru zabytków Nr 32/A, decyzja 1047/69
Gmina Wróblew		
20	Kościerzyn	Grodzisko stożkowate, 1 poł. XIV w. (na łąkach) Grodzisko stożkowate, XIV/XV – XVII w. (wyspa na stawie);
POWIAT WIELUŃSKI		
Gmina Konopnica		
21	Konopnica	Grodzisko pierścieniowe ze średniowiecza tzw. Zamczysko, wpisane do rejestru zabytków Nr 126/A Kurhan kultury przeworskiej z okresu rzymskiego z I-IV w., wpisany do rejestru zabytków Nr 127/A

8.3 **Obiekty kultury materialnej**

W granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa znajdują się cenne budowle architektoniczne z różnych epok, reprezentujące różne kategorie funkcjonalne i style.

Na opisywanym terenie zachowały się do dzisiaj nie tylko budowle sakralne, ale również stare dworki szlacheckie i założenia pałacowe.

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz najważniejszych obiektów kultury materialnej, w tym najbardziej cennych obiektów zabytkowych budownictwa drewnianego, tj. najbardziej „związanego z lasami”, znajdujących się w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa.

**Wykaz ważniejszych obiektów kultury materialnej o znaczeniu regionalnym i
ponadregionalnym**

Lp. 1	Miejscowość 2	Rodzaj i opis obiektu 3
POWIAT ŁASKI		
Gmina Widawa		
1	Brzyków	Kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela, murowany ok. 1860 r., plebania murowana ok. 1928 r. w ewidencji konserwatorskiej
2	Ligota	Dwór drewniany, oficyna i obora murowane z 1920 r. w ewidencji konserwatorskiej
3	Wola Kleszczowa	Zagroda młyńska, dom murowany, obora murowano-kamienna z 1920 r., młyn wodny, drewniany z 1919 r. w ewidencji konserwatorskiej
4	Zborów	Drewniany młyn wodno-elektryczny z 1917 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 327/A
POWIAT SIERADZKI		
Miasto Sieradz		
5	Sieradz	W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się 24 zabytki wpisane do rejestru zabytków, wśród których zabytkami o znaczeniu ponadregionalnym są: Gotycki kościół parafialny, poddominikański p.w. św. Stanisława z XIII w., Nr 54/A Klasztor poddominikański z lat 1233-1250, Nr 55/A Gotycki kościół farny p.w. Wszystkich Świętych z ok. 1370r., Nr 53/A
Gmina Błaszki miasto		
6	Błaszki	Barokowy kościół parafialny p.w. św. Anny fundacji Lipskich z lat 1779-1789, wpisany do rejestru zabytków Nr 415/A, Dom Towarzystwa Spółdzielczego „Błazkowiec” z 2. poł. XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 285/A, Budynek łaźni miejskiej z przełomu XIX i XX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 286/A, Dworzec kolejowy (Maciszewice) murowany, ok. 1905 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 355/A,
Gmina Błaszki obszar wiejski		
7	Brończyn	Drewniana kaplica p.w. NMP z 1754 r. odrestaurowana w latach 1973-1974., wpisany do rejestru zabytków Nr 422/A,
8	Domaniew	Dwór murowany z końca XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 357/A,
9	Gruszczycy	Kościół parafialny p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika z 1753 r., drewniany o konstrukcji zrębowej, remontowany 1962-69, wpisany do rejestru zabytków Nr 813/17/A,
10	Jasionna	Modrzewiowy dwór alkierzowy z 1752 r. – otynkowany, przebudowany w 1852 r., rozbudowany XIX-XX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 814/18/A,
11	Kalinowa	Barokowy dwór Łubieńskich z ok. 1652 r., przekształcony w XVIII-XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 395/A, Kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny z lat 1465-1468 przebudowany w XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 394/A,
12	Kamienna	Kościół filialny p.w. św. Trójcy ok. 1598 r., drewniany o konstrukcji zrębowej, wpisany do rejestru zabytków Nr 398/A,
13	Kobylniki	Dwór murowany 1 poł. XIX w., przebudowany 1935 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 363/A,
14	Kociołki	Neoklasycystyczny dwór murowany z poł. XIX w.

Lp.	Miejscowość	Rodzaj i opis obiektu
1	2	3
15	Łubna Jarosłaj	Drewniany wiatrak koźlak z ok. 1919 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 336/15/86A,
16	Równa	Dwór murowany z przełomu XIX i XX w.
17	Sędzimirowice	Neoklasycystyczny dwór z pocz. XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 478/407/A,
18	Włocin	Drewniany wiatrak koźlak z ok. 1830 r. przebudowany w 1930 i 1945 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 330A,
19	Wojków	Neogotycki kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP z lat 1904-1908., wpisany do rejestru zabytków Nr 354/A,
20	Wrząca	Neoklasycystyczny dwór Grodzickich, murowany z ok. 1800r., rozbudowany w XIX w.
Gmina Brąszewice		
21	Brąszewice	Kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Michała Archanioła z 1956 r.
22	Godynice	Neogotycki murowany kościół parafialny p.w. św. Marcina i św. Zofii z ok. 1883 r., w ewidencji konserwatorskiej
23	Karsznie	Młyn wodny, obecnie elektryczny, drewniano-murowany z 1919 r.
24	Kurpie	Młyn wodny, obecnie elektryczny, drewniano-murowany na rzece Łużycy z 1950 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 338/17/86/A
25	Przedłęczce	Wiatrak koźlak drewniany z pocz. XX w.
26	Starce	Dwór murowany z poł. XIX w., w ewidencji konserwatorskiej
Gmina Brzeźnio		
27	Barczew	Dwór murowany z poł. XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 800/2/A
28	Brzeźnio	Późnobarokowy kościół parafialny p.w. św. Idziego fundacji Kazimierza Bleszyńskiego z lat 1755-1761, wpisany do rejestru zabytków Nr 802/4/A, Dzwonnica z 2 poł. XVIII w., wpisana do rejestru zabytków Nr 803/5/A, Neoklasycystyczna plebania murowana ok. 1802 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 804/6/A
29	Dębołęka	Dwór z XIX w. z dużym zespołem folwarcznym (stodoła, stajnia, kuźnia) wpisane do rejestru zabytków Nr 419/A
30	Kliczków Mały	Kościół parafialny p.w. św. Jana Nepomucena z 1764 r., drewniany o konstrukcji zrębowej, wpisany do rejestru zabytków Nr 817/21/A, Dzwonnica drewniana z XIX w., wpisana do rejestru zabytków Nr 818/22/A, Dwór (na wyspie) z pocz. XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 819/23/A
31	Kliczków Wielki	Dwór neoklasycystyczny z pocz. XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 821/25/A
32	Pyszków	Dwór neoklasycystyczny, murowany z 2 poł. XVIII w., rozbudowany w 2 poł. XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 583/50/A
33	Tumidaj	Drewniany zajazd z końca XVIII w., przebudowany w XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 409/A
Gmina Burzenin		
34	Burzenin	Późnorennesansowy kościół parafialny p.w. św. Wojciecha i św. Stanisława z 1642 r. rozbudowany 1917 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 805/7/A, Synagoga – ruina

Lp. 1	Miejscowość 2	Rodzaj i opis obiektu 3
35	Niechmirów	Zespół dworski , oficyna wzniesiona na przełomie XVIII i XIX w. w stylu klasycystycznym, w złym stanie technicznym, wpisana do rejestru zabytków Nr 291/43/A, Kaplica, obecnie kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP i bł. Wincentego Kadłubka , murowana, zbudowana 1729 r., przebudowana 1876 r. Nr A/61
36	Witów	Dwór klasycystyczny, murowany z 1770 r., przebudowany w XIX i XX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 298/A
37	Wolnica Niechmirowska	Neoklasycystyczny dwór, murowany z pocz. XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 869/90/A
Gmina Goszczanów		
38	Chlewo	Neobarokowy kościół parafialny p.w. św. Benedykta Opata, murowany ok. 1779-1780 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 384/A
39	Goszczanów	Barokowy kościół parafialny p.w. św. Marcina św. Stanisława Biskupa z 1666 r., rozbudowany o wieżę frontową w XVIII/XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 408/A
40	Stojanów	Neoklasycystyczny dwór murowany z XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 301/A
41	Świnice Kaliskie	Kaplica dworska, murowana z XVIII w, wpisana do rejestru zabytków Nr 384/A
Gmina Klonowa		
42	Klonowa	Neogotycki kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego z lat 1909-1910 Drewniany wiatrak koźlak z 1932 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 342/A
Gmina Sieradz		
43	Biskupice	Pałac eklektyczny z lat 1904-1905, wpisany do rejestru zabytków Nr 288/A Murowany spichlerz z I poł. XIX w. , wpisany do rejestru zabytków Nr 3/A, Oficyna murowana z 1912r i czworaki z 1 poł. XIX w.
44	Chartupia Mała	Neogotycki kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP z lat 1907-1916
45	Chojne	Późnogotycki kościół parafialny p.w. św. Anny, murowany z lat 1599-1613 z późnorenesansową kaplicą z około 1621r., wpisany do rejestru zabytków Nr 10/A, Późnorenesansowy dwór Zapolskich z 1612 r. przebudowany w XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 11A
46	Dąbrowa Wielka	Drewniany kościół parafialny p.w. św. Michała Archaniola z pocz. XVIII w. o konstrukcji zrębowej, wpisany do rejestru zabytków Nr 12/A, Dwór z 2. poł. XVIII w., wpisany do rejestru zabytków Nr 13/A, Spichlerz z XIX w. z dachem naczółkowym
47	Kłocko	Kaplica, obecnie kościół parafialny p.w. św. Walentego, drewniany z 1756 r., rozbudowany XIX-XX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 28/A
48	Kuśnie	Barokowy kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela, murowany z XVIII w. (dawna kaplica dworska), wpisany do rejestru zabytków Nr 30/A
Gmina Warta miasto		

Lp. 1	Miejscowość 2	Rodzaj i opis obiektu 3
49	Warta	Klasycystyczny ratusz z 1842 r., spalony w czasie II wojny światowej, odbudowany w 1949 r. Nr 80/A Kamieniczki w rynku z XIX w. Gotycki kościół parafialny p.w. św. Mikołaja z ok. 1340 r przebudowany w XVII w. Nr 295/72/A Gotycki kościół p.w. Wniebowzięcia NMP z lat 1479-1482 przebudowany w stylu barokowym w XVII i XVIII w. Barokowy kościół p.w. Narodzenia NMP i św. Józefa z ok. 1770 r. Drewniany wiatrak z ok. 1885 r.
Gmina Warta obszar wiejski		
50	Cielce	Klasycystyczny dwór z 1. poł. XIX w. odbudowany w XX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 308/A
51	Góra	Kościół parafialny p.w. Wniebowstąpienia NMP, drewniany ok. 1793 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 316/A
52	Jeziorsko	Neoklasycystyczny kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, murowany z lat 1854-56
53	Małków	Neoklasycystyczny pałac Biernackich z lat 1810-1820, przebudowany po 1912 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 33A, Pawilon ogrodowy, murowany, 1 poł. XIX w. wpisany do rejestru zabytków Nr 35A, Dom folwarczny, murowany z XIX w. wpisany do rejestru zabytków Nr 38A,
54	Mikołajewice	Dwór neoklasycystyczny, murowany z przełomu XVIII i XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 305/A,
55	Ustków	Klasycystyczny dwór murowany z XVIII/XIX w. wpisany do rejestru zabytków Nr 385/A, Zabudowania dworskie z XIX w.
Gmina Wróblew		
56	Chartupia Wielka	Kościół p.w. św. Bartłomieja Apostoła, klasycystyczny, murowany z lat 1797-1800, odnowiony w latach 90-tych XX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 8/A, Dwór murowany z końca XVII w., ruina., wpisany do rejestru zabytków Nr 9/A
57	Inczew	Pałac murowany z lat 1906-1908, wpisany do rejestru zabytków Nr 290/A, Spichlerz i gorzelnia murowane z pocz. XX w.
58	Kobierzycko	Pałac murowany eklektyczny, XIX/XX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 291/A
59	Kościerzyn	Neobarokowy dwór murowany z lat 1914-1915/1916., wpisany do rejestru zabytków Nr 416/A, Neoklasycystyczna murowana oficyna, tzw. rządówka z XIX/XX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 365/A, Budynki inwentarskie murowane z XIX/XX w.
60	Sadokrzyce Duże	Wiatrak koźlak drewniany z 1920 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 332/A
61	Sędzice	Dwór Nieniewskich, murowany z XVIII w. przebudowany w XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 52/A

Lp. 1	Miejscowość 2	Rodzaj i opis obiektu 3
62	Tubądzin	Klasycystyczny dwór Zbijewskich z 1796 r. (obecnie Muzeum Wnętrz Dworskich), wpisany do rejestru zabytków Nr 68/A, Oficyna dworska z początku XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 69/A, Kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca z 1900 r., obok kapliczka z XVIII w.
63	Wąglaczew	Zespół klasztorny bożogrobowców Późnorenesansowy kościół parafialny p.w. św. Klemensa z lat 1622-1626, wpisany do rejestru zabytków Nr 85/A, Późnorenesansowy klasztor, obecnie plebania, murowany z roku 1626, wpisany do rejestru zabytków Nr 86/A,
64	Wróblew	Drewniany kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła z 1804r., restaurowany w 1881 r. przebudowany po 1930 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 93/A, Na cmentarzu neoklasycystyczna kaplica grobowa Nieniewskich, murowana z 1 połowy XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 94/A
Gmina Złoczew miasto		
65	Złoczew	Późnorenesansowy kościół parafialny p.w. św. Andrzeja Apostoła z lat 1611-1614, przebudowany w XVII-XVIII w., wpisany do rejestru zabytków Nr 100/A Pobernardyński późnorenesansowy zespół klasztorny z XVI w., wpisany do rejestru zabytków, kościół p.w. Świętego Krzyża z ok. 1600r. Nr 102/A, klasztor Nr 103/A, kaplica cmentarna Nr 104/A, brama i ogrodzenie Nr 195/A przebudowany w XVII-XVIII w., Zespół pałacowy z lat 1614-1617 przebudowany w XVII i XIX w., wpisany do rejestru zabytków, pałac Nr 106/A, oficyna pd-zach Nr 107/A, oficyna pd-wsch Nr 108/A, oficyna pn. Nr 109/A Synagoga – obecnie magazyn.
Gmina Złoczew obszar wiejski		
66	Stolec	Neogotycki kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca z lat 1912-1925, Kaplica cmentarna p.w. św. Salomei, murowana z 1833 r.
67	Uników	Kościół parafialny p.w. św. Stanisława BM, neogotycki, murowany z lat 1870-1875, rozbudowany w latach 1907 i 1922-1927, wpisany do rejestru zabytków Nr 287/A
POWIAT WIELUŃSKI		
Gmina Konopnica		
68	Konopnica	Neogotycki pałac Koziarskich z poł. XIX w., restaurowany po 1978 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 942/124/A, Spichlerz w stylu neogotyckim, murowany, dwukondygnacyjny z I poł. XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 943/125/A, Barokowy kościół parafialny p.w. św. Rocha z 1642 r., odbudowany po 1858 r., restaurowany w 1934 r. ., wpisany do rejestru zabytków Nr 941/122/A, Drewniany młyn wodno-elektryczny z XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 340/19/86

Lp. 1	Miejscowość 2	Rodzaj i opis obiektu 3
69	Rychłocice	Klasycystyczny dwór z XVIII w., przebudowany po 1960 r. Drewniany kościół filialny p.w. Zwiastowania NMP z 1770 r., odbudowany po 1918 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 954/156/A, Spichlerz w stylu neogotyckim z 1820 r., wpisany do rejestru zabytków Nr 956/158/A, Gorzelnia murowana z 1885 r.
70	Szynkielów	Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP, murowany z lat 1938-1939,
Gmina Ostrówek		
71	Wielgie	Dwór klasycystyczny, murowany, parterowy z II poł. XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 303/A, Spichlerz murowany z XIX w., wpisany do rejestru zabytków Nr 304/A,
POWIAT WIERUSZOWSKI		
Gmina Lututów		
72	Lututów	Klasycystyczny pałac Taczanowskich, piętrowy, murowany wraz z zabudowaniami z ok. 1800 r., Kościół parafialny, murowany, trzynawowy p.w. św. Piotra i Pawła z lat 1902, w stylu romańsko-mauretańskim z dwoma wieżami, wpisany do rejestru zabytków Nr 302/A, Synagoga – niszczeje Spichlerz murowany z końca XVIII w., przebudowany XIX i XX w.
POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI		
Gmina Zapolice		
73	Kalinowa	Murowany dwór, parterowy z 1820 r., w stylu klasycystycznym, wpisany do rejestru zabytków Nr 434/A
74	Rembieszów	Kaplica z XIX w., dawniej dworska, wpisana do rejestru zabytków Nr 439/A

8.4 **Miejsca pamięci narodowej**

Teren zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew był od wieków miejscem wielu konfliktów zbrojnych poczynając od wojen z Krzyżakami, którzy w roku 1331 najechali i zniszczyli Goszczanów, przez Potop Szwedzki, wojny napoleońskie, Powstanie Styczniowe, kończąc na pierwszej i drugiej wojnie światowej. Miejsca tych walk pozostały nie tylko w pamięci ludzkiej, ale zostały również upamiętnione w terenie pomnikami i tablicami pamiątkowymi. Jeżeli chodzi natomiast o powstanie styczniowe oraz pierwszą i drugą wojnę światową miejscami pamięci narodowej są również zachowane miejsca pochówku i cmentarze wojenne.

Wykaz ważniejszych miejsc pamięci narodowej

Lp.	Miejscowość (Obręb, oddz.)	Rodzaj i opis obiektu
1	2	3
POWIAT SIERADZ		
Miasto Sieradz		
1	Sieradz	Cmentarz wojenny żołnierzy polskich z września 1939 r. i 455 żołnierzy Armii Czerwonej poległych w dniach 20-23.01.1945 r.
2	Sieradz	Na cmentarzu katolickim mogiły powstańców 1863 r., POW-aków z listopada 1918 r. oraz kwatera żołnierzy września 1939 r. i ludności cywilnej poległej podczas II wojny światowej
Gmina Błaszki miasto		
3	Błaszki	Na cmentarzu parafialnym grób Macieja Piaseczyńskiego – powstańca 1863 r.
Gmina Błaszki obszar wiejski		
4	Gruszczycze	Na cmentarzu parafialnym grób pułkownika Bronisława Rudzkiego wojskowego naczelnika powstania 1863 r. w województwie kaliskim
5	Wojków	Na cmentarzu parafialnym mogiła powstańców, którzy polegli pod Wrzącą 15 listopada 1863 r.
Gmina Braszewice		
6	Godynice	We wsi pomnik Poległym Bohaterom II wojny światowej
Gmina Brzeźnio		
7	Brzeźnio	Na cmentarzu parafialnym grób dwóch powstańców z 1863 r., poległych pod folwarkiem Rembów
8	Kliczków Mały	Na cmentarzu parafialnym groby żołnierzy z 1939 r., natomiast w jej pobliżu mogiła powstańców z 1863 r.
9	Kliczków Mały (Obręb Złoczew, L-ctwo Oraczew oddz. 24i)	Pomnik powstańców 1863 r.
10	Lipno (Obręb Złoczew. L-ctwo Pyszków oddz. 122c)	Mogiła i pomnik powstańców z 1863 r. w oddz. 122c w Leśnictwie Pyszków Obrębu Złoczew z napisem: „Pamięci powstańców poległych w walce z zaborcą rosyjskim w dniu 12.05.1863 r. 4. – dowódca, kapelan, malarz i nieznany
Gmina Burzenin		
11	Burzenin	Na cmentarzu parafialnym pomnik i grób żołnierzy 28 pułku strzelców kaniowskich poległych we wrześniu 1939r.
12	Kamilew	Na terenie przyległym do oddz. 108Ai Leśnictwa Pyszków Obrębu Złoczew znajduje się zaniedbany cmentarz niemiecki z okresu II wojny światowej
13	Majaczewice	Pomnik pamięci ofiar powstań i wojen
Gmina Goszczanów		
14	Poprężniki	Na zakręcie drogi mogiła powstańców poległych 20 sierpnia 1863 r. w bitwie pomiędzy oddziałem powstańczym Bąkowskiego i wojskiem rosyjskim pod dowództwem płk. Bołdyrewa, która rozegrała się pomiędzy wsiami Socha, Poprężniki i Ustków
Gmina Klonowa		
15	Klonowa	Przed kościołem obelisk poświęcony 32 mieszkańcom wsi poległym i zamordowanym w czasie II wojny światowej
16	Klonowa	W roku 1863 podczas powstania styczniowego doszło do bitwy pod Klonową pomiędzy oddziałem dowodzonym przez Józefa Ogińskiego i kozakami rosyjskimi, w której zgięło 12. powstańców i 34. Kozaków

Lp.	Miejscowość (Obręb, oddz.)	Rodzaj i opis obiektu
1	2	3
Gmina Sieradz		
17	Chartupia Mała	Mogiły pamięci narodowej z II wojny światowej
18	Chojne	Mogiły pamięci narodowej z II wojny światowej
Gmina Warta miasto		
19	Warta	Na cmentarzu parafialnym mogiła powstańców poległych 20 sierpnia 1863 r. w bitwie pomiędzy oddziałem powstańczym Bąkowskiego i wojskiem rosyjskim pod dowództwem płk. Bołdyrewa, która rozegrała się pomiędzy wsiami Socha, Poprężniki i Ustków, Na ulicy 3-go Maja obelisk z napisem: „Żołnierzom Pułku 3-go Strzelców Konnych powołanego do życia w m. Warta w r. 1815 walczącym i poległym na polu chwały w latach 1830-1945 w walce o Polskę wolną i niepodległą. Społeczeństwo m. Warta.”, Na ulicy 3-go Maja tablica na budynku: „Tu urodził się i mieszkał ppłk. pil. Stanisław Skarżyński 1 V 1889 – 26 VI 1942 wstąpił się lotem wokół Afryki 1931. samotnie przeleciał Atlantyk pld. 1933 r. Zginął śmiercią lotnika. PTTK w Warcie 8 IX 1968 r., W rynku pomnik Stanisława Skarżyńskiego, W rynku na budynku Urzędu Gminy i Miasta tablica: „W stuletnią rocznicę zgonu Tadeusza Kościuszki. Rodacy”
Gmina Warta obszar wiejski		
20	Jeziorsko	Na cmentarzu rzym.-kat., pomnik powstańców 1863 r. poległym za Ojczyznę
Gmina Złoczew miasto		
21	Złoczew	Na cmentarzu mogiła n.n. żołnierzy polskich z 1939 r. oraz grób w którym pochowano 17 żołnierzy niemieckich poległych pod Złoczewem w dniach 23, 25 XI i 6 XII 1914 r.
Gmina Złoczew obszar wiejski		
22	Stolec	Na cmentarzu parafialnym zbiorowa mogiła żołnierzy polskich poległych pod Stolcem 3 września 1939 r., spoczywa tu 18. żołnierzy 3. batalionu 15. pułku piechoty „Wilków” z Dębłina, wśród poległych spoczywa major Władysław Dzierzgowski
23	Stolec	Pomnik upamiętniający miejsce gdzie , w styczniu 1945 r. w czasie potyczki oddziału AK i BCh z hitlerowcami zginął dowódca oddziału partyzanckiego Czesław Bartosik
24	Uników	Cmentarz parafialny położony przy drodze Uników – Złoczew, anonimowa mogiła żołnierza września
POWIAT WIELUŃ		
Gmina Konopnica		
25	Konopnica	Cmentarz wojenny o powierzchni 0,20 ha z czasów II wojny światowej. Na cmentarzu pochowanych jest 54. żołnierzy II batalionu 72 pułku piechoty im. Dionizego Czachowskiego z Radomia wchodzącego w skład Armii Łódź poległych w czasie obrony przeprawy na Warcie
26	Konopnica	Cmentarz wojenny z 1939 r. na wysokim brzegu Warty w pobliżu wsi, gdzie spoczywają żołnierze polegli 3 września 1939 r. wraz z dowódcą majorem Stanisławem Jaszczukiem
27	Rychłocice	Na cmentarzu parafialnym mogiła żołnierzy Armii Łódź poległych we wrześniu 1939 r. w czasie obrony przeprawy przez Wartę
28	Rychłocice	W pobliżu wsi kurhan z tablicą pamiątkową w miejscu, gdzie podczas powstania styczniowego na przełomie kwietnia i maja

Lp.	Miejscowość (Obręb, oddz.)	Rodzaj i opis obiektu
1	2	3
		1863 r. doszło do dwóch krwawych bitew powstańców z wojskami rosyjskimi nad rzeką Wartą. Jest to miejsce pochówku powstańców.
POWIAT WIERUSZÓW		
Gmina Lututów		
29	Lututów	W rynku Pomnik Walk Wyzwoleńczych w latach 1794, 1863, 1918, 1939, 1945, 1956
30	Lututów	Na cmentarzu parafialnym grobowiec powstańców z 1863 r. i ich dowódcy Antoniego Korotyńskiego, poległych 15 czerwca 1863 r. w lesie Koziołek
31	Lututów - Piaski	W miejscu bitwy powstańców 1863 r., na skraju lasu Koziołek ustawiono w roku 1993 dwa duże krzyże i trzy głazy. Na jednym z nich napis: „Miejsce zaciętej bitwy 120 kosynierów pod wodzą płk. Antoniego Korotyńskiego z wojskami rosyjskimi dnia 15 VI 1863 r. Zabito i wymordowano 64 powstańców, 46 ciężko raniono, 3 wzięto do niewoli. Cześć ich pamięci.”

8.5 Miejsca kultu religijnego

Na terenie gruntów nadleśnictwa zlokalizowanych jest wiele obiektów kultu religijnego takich jak krzyże przydrożne czy kapliczki wolnostojące lub umieszczone na starych drzewach. Do najważniejszych tego typu obiektów zgodnie z uzgodnieniami ankiety leśniczych należą:

Wykaz miejsc kultu religijnego na terenie lasów nadleśnictwa

Lp	Oddz. poddz.	Leśnictwo	Miejscowość	Rodzaj miejsca kultu	Uwagi
1	2	3	4	5	6
Obręb Brąszewice					
1	3a	Orły		kapliczka na drzewie	
2	6b			kapliczka na drzewie	
3	6c			krzyż przydrożny	
4	60b		wewnątrz kompleksu	kapliczka na drzewie	
5	136d	Błota	wewnątrz kompleksu	kapliczka	chronić
6	178c		przy drodze do wsi Kuźnica Błońska	kapliczka	chronić
7	180f		przy drodze do wsi Przedłęczce	kapliczka	chronić
8	182l		przy drodze do wsi Sokolenie	kapliczka	chronić
9	245k	Grzyb	Grzyb	krzyż przydrożny	
10	249l		Leliwa	krzyż i grób	ogrodzone
11	256c		Leliwa	krzyż przydrożny	
12	258g		Leliwa	kapliczka	
13	260f		Leliwa	kapliczka	
14	285g	Klonowa	Niemojew	krzyż	
Obręb Złoczew					

Lp	Oddz. poddz.	Leśnictwo	Miejscowość	Rodzaj miejsca kultu	Uwagi
1	2	3	4	5	6
15	20c	Oraczew	Kliczków Mały	kapliczka św. Jana Nepomucena	na wprost wejścia do dworu
16	24a		Kliczków Mały	krzyż	
17	39a		Dębówka	krzyż	
18	86f	Dąbrowa	Budziczna	kapliczka	
19	175g	Potok	droga do wsi Potok	krzyż przydrożny, kapliczka na drzewie	chronić
22	przy 179d		Kolonia Złoczew Trzeci	cmentarz żydowski	do przekazania wspólnocie żydowskiej
21		Rychłocice	Droga Szynkielów – Rychłocice	cztery krzyże przydrożne	w miejscach tragicznych wypadków
22	194c	Potok	Uroczysko Wilkotek	kapliczka	odnowiona
23	200d	Stolec	Wielki Las	kapliczka	odnowiona
24		Sokołów	Goszczańów	Cmentarz parafialny założony na przełomie XVIII i XIX w.	w ewidencji konserwatorskiej
25	289a		Zielęcín	kapliczka na skrzyżowaniu	ogrodzona płotem
26	561a	Stolec	Stolec	kapliczka	
27	561g		Stolec	kapliczka	
28	589a		wolnicka droga	kapliczka	
29	580g		droga Stolec – Wielgie	kapliczka	
30	581g		Kuźnica	kapliczka	
32	591g		Ostrówek	kapliczka	
33	561Ai		Broszki Kolonia	krzyż	

Wiele cmentarzy w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa jest chronionych jako układy przestrzenne wpisane do ewidencji konserwatorskiej. Na części z nich znajdują się kaplice i nagrobki wpisane do rejestru zabytków.

Wykaz cmentarzy w ewidencji konserwatorskiej

Lp.	Miejscowość	Rodzaj i opis obiektu
1	2	3
POWIAT ŁASKI		
Gmina Widawa		
1	Brzyków	parafialny, rzym.-kat. z XIX w.
POWIAT SIERADZ		
Miasto Sieradz		
2	Sieradz	rzym.- kat., założony w 1810 r.
3		wojskowy – polsko-radziecki
4		żydowski, o pow. 1,00 ha, założony w 1812 r.
Gmina Błaszki miasto		
5	Błaszki	parafialny, rzym.-kat., założony w XIX w.
Gmina Błaszki obszar wiejski		
6	Gruszczycze	parafialny, rzym.-kat., założony w XIX w.

Lp. 1	Miejscowość 2	Rodzaj i opis obiektu 3
7	Wojków	parafialny, rzym.-kat., założony w XIX w.
Gmina Braszewice		
8	Godynice	parafialny, rzym.-kat.
Gmina Brzeźnio		
9	Brzeźnio	parafialny, rzym.-kat.
10	Kliczków Mały	parafialny, rzym.-kat.
Gmina Burzenin		
11	Burzenin	parafialny, rzym.-kat. z XVIII w.
12	Ręszew	ewangelicki
13	Sambórz	żydowski, pow. 2,00 ha, założony w XVIII w.
14	Wolnica Grabowska	ewangelicki
Gmina Goszczanów		
15	Goszczanów	parafialny, rzym.-kat., pow ok. 2,89 ha, założony na pocz. XXw.
Gmina Klonowa miasto		
16	Klonowa	parafialny, rzym.-kat., pow ok. 1,11 ha, założony u schyłku XVIIIw.
Gmina Sieradz		
17	Charłupia Mała	parafialny, rzym.-kat.
18	Chojne	parafialny, rzym.-kat.
Gmina Warta miasto		
19	Warta	parafialny, rzym.-kat., pow ok. 2,80 ha, założony u schyłku XVIIIw.
20		żydowski, pow. 1,50 ha, założony 1 poł. XIX w.
21		żydowski, pow. 0,80 ha, założony pocz. XVII w. (obecnie teren zabudowany osiedlem, bez nagrobków)
Gmina Warta obszar wiejski		
22	Góra	parafialny, rzym.-kat., pow ok. 1,20 ha, założony 2 poł. XIXw.
23	Jeziorsko	parafialny, rzym.-kat., pow ok. 1,90 ha, założony ok. 1800 r.
Gmina Wróblew		
24	Charłupia Wielka	parafialny, rzym.-kat., założony na pocz. XX w.
25	Tubądzin	parafialny, rzym.-kat., założony na pocz. XIX w.
26	Wąglączew	parafialny, rzym.-kat., założony w poł. XIX w.
27	Wróblew	parafialny, rzym.-kat., założony w poł. XIX w.
Miasto Złoczew		
28	Złoczew	parafialny, rzym.-kat., pow ok. 1,99 ha, założony ok. 1847 r.
29		żydowski, pow. 1,50 ha, założony 2 poł. XVII w.
Gmina Złoczew		
30	Uników	parafialny, rzym.-kat., pow ok. 1,58 ha, założony ok. 1800 r.
POWIAT WIELUŃSKI		
31	Konopnica	parafialny, rzym.-kat., założony na pocz. XIX w.
32	Ostrówek	parafialny, rzym.-kat., założony na pocz. XIX w.
33		ewangelicko-augsburski, założony w XIX w.
POWIAT WIERUSZOWSKI		
34	Lututów	parafialny, rzym.-kat., założony na pocz. XIX w.

9 Zagrożenia

Stan zdrowotny lasu uwarunkowany jest szeregiem czynników, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Wszystkie czynniki oddziałujące na środowisko leśne, można podzielić na trzy podstawowe grupy tj. czynniki: biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne.

Do zagrożeń biotycznych zaliczamy: gradacje owadów leśnych, działanie patogenicznych grzybów oraz szkody wywołane przez zwierzynę łowną i gryzonia.

Do zagrożeń abiotycznych zaliczamy szereg czynników, związanych z warunkami klimatycznymi, panującymi na danym terenie. Najważniejsze z nich to występowanie niskich i wysokich temperatur, silnych wiatrów i huraganów, nadmiernych lub niedostatecznych opadów atmosferycznych, niekorzystnych właściwości gleb.

Zagrożenia antropogeniczne wynikają z ujemnego wpływu działalności człowieka na środowisko. Do najważniejszych z nich zalicza się: emisje przemysłowe związków szkodliwych do atmosfery (związki siarki, azotu, pyły zawieszane), emisje spalin samochodowych, zanieczyszczenie wód i lokalne zmiany stosunków wodnych, zaśmiecanie terenów leśnych oraz umyślne i nieumyślne wzniesienie pożarów. Specyficzną szkodą, powstałą w czasie I i II wojny światowej w miejscach toczonych walk, występującą w starych drzewostanach są ich uszkodzenia wskutek postrzeleń drzew.

9.1.1 Zanieczyszczenia powietrza

Zanieczyszczenie powietrza jest główną przyczyną globalnych zagrożeń środowiska i jednocześnie należy do najbardziej niebezpiecznych dla przyrody i człowieka, gdyż są mobilne i mogą powodować skażenie na dużych obszarach praktycznie wszystkie komponenty środowiska.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew brak jest większych zakładów przemysłowych mogących w niekorzystny sposób oddziaływać na środowisko. Większość firm zlokalizowanych na tym terenie to zakłady produkcyjno-usługowo-handlowe, głównie działające w handlu i usługach, a także w budownictwie, przetwórstwie przemysłowym i transporcie.

Na jakość powietrza atmosferycznego wpływają przede wszystkim:

- emisja zanieczyszczeń na danym terenie,
- dopływ zanieczyszczeń z innych obszarów,
- warunki klimatyczne,
- topografia terenu.

W przypadku Nadleśnictwa Złoczew stan powietrza atmosferycznego zależy głównie od emisji zanieczyszczeń ze źródeł usytuowanych na terenie nadleśnictwa. Na emisję całkowitą składa się emisja:

- ze źródeł punktowych – stacjonarnych;
- ze źródeł powierzchniowych (rolnictwo, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów);
- ze źródeł liniowych – komunikacyjnych.

Jednym ze źródeł emisji zanieczyszczeń na terenie Nadleśnictwa są źródła liniowe. Do tego typu emitorów należą ciągi komunikacyjne w postaci różnych dróg. Przez obszar nadleśnictwa przebiega jeden z ważniejszych szlaków komunikacyjnych regionu droga ekspresowa S8. Wzrost natężenia ruchu (w tym również z materiałami niebezpiecznymi) zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia katastrofy drogowej i spowodowania zagrożeń dla otaczającego środowiska.

9.1.2 **Zanieczyszczenia wody**

Na terenie Nadleśnictwa Złoczew pomiarami stanu czystości wód objęte są rzeki: Warta – ocena ogólna III, Widawka – III, Oleśnica – IV, Żelignia – IV, Myja – III, Łużyca – IV, Trojanówka – IV. Pozostałe rzeki nie są objęte badaniami.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe. Ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami jest nie tylko zagadnieniem ekologicznym, ale również naukowo – technicznym, co związane jest z koniecznością realizacji wysokosprawnych obiektów oczyszczalni ścieków niezbędnych do likwidacji istniejących źródeł zanieczyszczenia wód.

Wody powierzchniowe stojące

Monitoring położonego na rzece Warcie zbiornika Jeziorsko prowadzono na trzech punktach pomiarowo-kontrolnych, dwa z nich położone są w głębokiej części zbiornika (Miłkowice i przy zaporze czołowej) oraz jedno w części płytkiej (kąpielisko Pęczniew-Wylazłów). Wszystkie te punkty leżą poza omawianym zasięgiem nadleśnictwa, ale wyniki pomiarów odnoszą się do całego zbiornika.

Dla warstwy powierzchniowej zbiornika w wyniku pomiarów określono IV klasę czystości, dla warstwy nad dnem, badanej na dwu pierwszych punktach, III klasę czystości. Ocena przydatności wód do bytowania ryb karpiowatych wykazała, że wody nie spełniają norm dla życia tych ryb. Pomiary wykazały objawy eutrofizacji wód wskazujące na znaczną antropopresję na akwen.

Nie bez znaczenia jest brak lasów na obrzeżu zbiornika oraz zanieczyszczenie wód przez ostoję ptactwa wodnego na terenie tzw. cofki, gdzie zlokalizowany jest rezerwat faunistyczny Jeziorsko, o powierzchni 2350,60 ha.

Monitoring zbiornika Próba położonego na rzece Żeglinie przeprowadzono na dwóch punktach pomiarowo-kontrolnych w tym w jednym w warstwie powierzchniowej i nad dnem i na wszystkich poziomach klasę czystości wody określono jako IV. Podobnie jak zbiornik Jeziorsko woda nie spełnia norm określonych dla życia ryb karpiowatych w warunkach naturalnych.

Zbiornik Próba jest płytkim akwenem wodnym podatnym na czynniki pogodowe zwłaszcza na upalną pogodę i niskie stany wód.

Omawiany zbiornik jest kąpieliskiem położonym najbliżej od Sieradza, w związku z czym intensywnie wykorzystywany jest dla celów rekreacyjnych.

Wody podziemne

Wody podziemne służą głównie zaspokajaniu potrzeb komunalnych i przemysłu rolno-spożywczego. W ostatnich latach notuje się spadek spożycia wód podziemnych.

Podstawowym źródłem zwykłych wód podziemnych są opady atmosferyczne, z których część (ok. 17%) infiltruje do ziemi i tworzy zbiorniki wód podziemnych o zróżnicowanej zasobności i wartości gospodarczej.

Wody podziemne są w znacznie mniejszym stopniu narażone na degradację niż wody powierzchniowe. Wynika to z faktu, że są lepiej chronione przed bezpośrednimi wpływami z powierzchni przez glebę i strefę areacji ponad poziom zwierciadła wody. Fakt, że wody te pochodzą z powierzchni terenu tj. infiltracji opadów atmosferycznych powoduje, że noszą one zanieczyszczenia typowe dla zagospodarowania terenu, np. obszarów składowisk odpadów, obszarów upraw rolniczych czy aglomeracji miejsko-przemysłowych.

Najbardziej narażonymi na zanieczyszczenia są wody gruntowe występujące najpłycej i nie izolowane od powierzchni utworami trudno przepuszczalnymi, intensywnie zasilane przez infiltrujące opady atmosferyczne. Przeważająca część studni kopanych na terenach wiejskich ujmuje wody gruntowe złej jakości chemicznej i bakteriologicznej.

9.1.3 Zagrożenie pożarowe

Szczegółowe dane dotyczące zagrożenia pożarowego omówione są w planie ochrony przeciwpożarowej zamieszczonym w tomie I planu ul. Nadleśnictwo znajduje się w II kategorii średniego zagrożenia pożarowego. Problematyka pożarowa przedstawiona została w elaboracie urzędowym w rozdziale pt. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej i na mapie ochrony przeciwpożarowej.

10 Promocja i edukacja ekologiczna

Jednym z podstawowych warunków umożliwiających pełną realizację niniejszego *Programu ochrony przyrody* jest potrzeba działalności nadleśnictwa w różnych formach informacyjno – dydaktycznych, propagujących ekologiczną świadomość społeczeństwa. Powinno to się odbywać w miarę możliwości finansowych nadleśnictwa poprzez:

- ustawianie tablic objaśniających poszczególne zagadnienia z zakresu ochrony przyrody jak i zagospodarowania lasu,
- wyraźne oznaczenie granic obiektów szczególnie cennych,
- wydawaniu folderów,
- wydawaniu komunikatów w lokalnej prasie, radiu i telewizji oraz na tablicach ogłoszeń i ewentualnie billboardach,
- unikanie ustawiania znaków zakazu wstępu do miejsc przyrodniczo atrakcyjnych,
- ukierunkowaniu w wybrane punkty, szlaki, rejony ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie parkingów, miejsc postoju, ścieżek przyrodniczo – leśnych i odpowiedniego ich zareklamowaniu,
- prezentowaniu walorów lasów nadleśnictwa i zagadnień związanych z ochroną przyrody przez internet,
- organizowaniu lub współorganizowaniu akcji propagujących ochronę środowiska w szkołach oraz akcji zbierania śmieci.

Wiele materiałów turystyczno-krajoznawczych, pomocnych dla lepszego poznania obszaru leżącego w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wydanych zostało przez oddziały PTTK w Łodzi, Sieradzu i Wieluniu.

10.1 Pieszne szlaki turystyczne

Szczegółowe omówienie tras pierwszych czterech wymienionych poniżej szlaków znajduje się w przewodniku turystycznym „*Sieradz i okolice*” opracowanym przez A. Ruszkowskiego i wydanym przez Towarzystwo Przyjaciół Sieradza w roku 2000.

10.1.1 Szlak niebieski „Szlak walk nad Wartą w 1939 roku”

Jest to szlak o długości 54,6 km, który biegnie doliną rzeki Warty i łączy miejscowości związane z walkami 10 Dywizji Piechoty Armii „Łódź” o utrzymanie głównej pozycji obronnej na rzekach Warcie i Widawce we wrześniu 1939 roku.

Przebieg szlaku: Warta (Muzeum PTTK), 0,0 km – Glinno (cmentarz), 6,4 km – Pierzchnia Góra (PKS), 12,6 km – Włyń Podlesie (leśniczówka), 14,6 km – Kamionacz (dwór – szkoła), 17,23 km – Mnichów (grodzisko), 24,0 km – Męka (cmentarz), 28,2 km – Podłężyce, 35,9 km –

Strońsko, 42,4 km – Pstrokonie (PKS), 45,6 km – rzeka Widawka (most), 47,1 km – Burzenin (PKS), 54,6 km.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa leży jedynie początek szlaku oraz odcinek od mostu na Widawce do Burzenina czyli jego ostatnie 7,5 km, gdzie przechodzi przez wsie Jeziorko, Korzeń, Zarzecze i Antonin.

10.1.2 Szlak zielony „Szlak im. Władysława St. Reymonta”

Przebieg szlaku: Warta (Muzeum PTTK), 0,0 km – Małków, 2,6 km – Gołuchy, 7,0 km – Tubadzin, 10,1 km – Inczew, 11,6 km – Sędzice, 14,5 km – Kobierzycko, 16,2 km – Wróblew, 18,1 km – Charłupia Wielka, 25,3 km – Kłodzko, 29,8 km – Sieradz (PKP), 34,3 km. Na całej swojej długości szlak przebiega przez teren zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Omawiany szlak o długości 34,3 km, wytyczony został dla uczczenia związków Władysława St. Reymonta z Ziemią Sieradzką. Przebiega przez miejscowości Kobierzycko i Małków gdzie Reymont bywał oraz Charłupię Wielką gdzie jest dwór, w latach 1912-1913 stanowiący jego własność. Na trasie szlaku są liczne zabytki: dwory, kościoły i relikty sztuki ludowej w postaci przydrożnych kapliczek. Największe walory krajobrazowe ma szlak na odcinku od Małkowa do Tubądzina, gdzie wiedzie przez wzgórza morenowe, w tym największe w okolicy wzgórze tzw. Łysa Góra (189 m n.p.m.).

10.1.3 Szlak niebieski „Szlak zabytkowych dworców Ziemi Sieradzkiej”

Jest to szlak pieszy o długości 46,8 km, dostępny również dla kolarzy. Na trasie szlaku zachowały się liczne dworki – siedziby drobnej szlachty. Budowle te mają w wielu wypadkach średniowieczny rodowód, a ich historia pozwala prześledzić przemiany stosunków własnościowych wsi sieradzkiej. Są to założenia dworskie o różnym stopniu zachowania, w których poza obiektami architektonicznymi znajdują się parki podworskie z pomnikami przyrody.

Szlak przebiega po trasie: Sieradz (PKP), 0,0 km – Jeziory, 5,6 km – Dąbrowa Wielka, 10,5 km – Kozy, 11,4 km – Dębołęka, 15,7 km – Tumidaj, 16,5 km – Złotowizna, 20,7 km – Kliczków Wielki, 22,7 km – Kliczków Mały, 25,7 km – Orzeł Biały, 29,1 km – Jasionna, 33,0 km – Wrząca, 36,9 km – Gzików, 40,5 km – Błaszki, 46,8 km i w całości leży w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. Na odcinku Tumidaj – Złotowizna szlak przechodzi przez oddz.: 39-42 obrębu Złoczew, na odcinku Kliczków Wielki – Kliczków Mały szlak przebiega drogą pomiędzy oddziałami 24 i 25 tego samego obrębu. Na odcinku Kliczków Mały – Orzeł Biały szlak przebiega przez oddz. 19 również tego samego obrębu, a na odcinku Jasionna –Wrząca po granicy oddziałów 2 i 3 obrębu Brąszewice.

10.1.4 Szlak czerwony „Szlak powstańców 1863-1864 r.”

Szlak o długości 50 km, prowadzi przez miejsca bitew i potyczek powstańczych i ma na celu zachowanie w pamięci idei powstańczych. Na jego trasie znajdują się liczne mogiły straconych i zabitych w walce powstańców. Szlak dostępny jest również dla kolarzy.

Trasa szlaku: Warta (Muzeum PTTK), 0,0 km – Socha (PKS), 5,1 km – Poprężniki (mogiła), 8,4 km – Poniatów, 11,0 km – Goszczanów (PKS), 16,2 km – Stojanów, 19,5 km – Chlewo, 23,6 km – Morawki, 27,8 km – Sędzimirowice, 30,7 km – Skalmierz, 32,5 km – Suliszewice, 34,3 km – Błaszki, 38,4 km – Żeliszaw, 41,1 km – Gruszczycy, 45,0 km – Wrząca, 47,0 km – Wojków (PKS), 50,0 km, w całości przebiega przez teren zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

10.1.5 Szlak żółty „Szlak młynów nad Grabią”

Szlak o długości 46 km (pieszy, dostępny dla kolarzy) przebiega po trasie Łask-Kolumna (PKP) – Orchów – Okup Fabryczny – Zielęcice – Wola Marzeńska – Marzenin Kustrzyce – Lichawa – Emilianów – Brody – Brzeski – Kozuby – Grabica – Wola Wężykowa – Grabno – Górki Grabieńskie – Widawa (PKS) - Siedlce Łaskie (PKP).

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew znajduje się niewielki odcinek między Podgrabiem, a Podgórzem, przechodzący po granicy oddz 386 w leśnictwie Korzeń obrębu Złoczew, Górki Grabieńskie i Starą Wieś. Jest to teren Parku Krajobrazowego Miedzyrzecza Warty i Widawki.

10.2 Rowerowe szlaki turystyczne

Trasę przebiegu dwóch pierwszych wymienionych poniżej szlaków rowerowych oparto na folderze „Witamy na szlaku rowerowym Sieradzka eSka” wydanym przez Starostwo Powiatowe w Sieradzu.

10.2.1 Szlak żółty – Sieradzka eSka

Szlak ten jest głównym szlakiem rowerowym powiatu sieradzkiego i ma kształt litery „S”, szlak w całości położony jest w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa. Szlak wyznaczony został w wyniku współpracy nadleśnictwa z samorządami i organizacjami turystycznymi.

Przebieg szlaku: Warta (Muzeum PTTK), 0,0 km – Tubądzin, 7,0 km – Błaszki (PKP), 19,0 km – Wojków, 28,0 km – Jasionna, 31,0 km – Kliczków Mały, 38,0 km – Oraczew, 41,0 km – Charłupia Wielka, 48,0 km – Smardzew, 52,0 km – Charłupia Mała, 55,0 km – Sieradz (PKP), 62,0 km – Dąbrowa Wielka, 69,0 km – Próba (zbiornik wodny), 76,0 km – Potok (parking), 87,0 km – Złoczew, 89,0 km – Kuźnica, 106,0 km – Klonowa, 109,0 km.

Od tego szlaku wyznaczono trzy szlaki łącznikowe znakowane kolorem czarnym.

10.2.2 Szlak łącznikowy PKP Błaszki – Kalinowa

Znakowany na czarno krótki szlak łącznikowy, łączy stację kolejową PKP w Błaszach, obok której przebiega szlak „Sieradzka eska” (znaki żółte) z Kalinową, przez którą wiedzie Łódzka Magistrala Rowerowa (znaki czerwone).

10.2.3 Szlak łącznikowy Kopaniny – Klonowa

Czarny szlak łączący Kopaniny w powiecie wieruszowskim, przez który przebiega szlak „Rowerem przez powiat wieruszowski” (znaki czerwone) z głównym szlakiem powiatu sieradzkiego „Sieradzką eską” (znaki żółte). Jest to szlak o długości 5,00 km.

12.2.4. Szlak łącznikowy Wojków – Brąszewice - Klonowa

Najdłuższy czarny szlak łącznikowy ma długość 23 km, a jego przebieg jest następujący: Wojków, 0,0 km – Brąszewice, 10,0 km – Rezerwat Jaźwiny, 16,0 km – Kuźnica, 23,0 km Klonowa. Szlak ten łączy dwie miejscowości leżące na trasie „Sieradzkiej eski”, Klonową i Wojków z Brąszewicami.

Trasa szlaku na znacznych odcinkach przebiega przez kompleksy leśne nadleśnictwa, w tym w pobliżu rezerwatów Jaźwiny i Wrząca.

10.2.4 Szlak czerwony – Łódzka Magistrala Rowerowa Łódź - Berlin

Łódzka Magistrala Rowerowa, prowadząca przez szczególnie atrakcyjne obszary województwa łódzkiego jest częścią planowanej transeuropejskiej trasy rowerowej mającej połączyć w przyszłości Niemcy, Polskę i Ukrainę.

Przebieg szlaku w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa: Warta – Kalinowa – Skalmierz.

10.2.5 Szlak żółty – im. Kazimierza Deczyńskiego

Szlak ten jest przedłużeniem szlaku Sieradzka eSka w kierunku północno-wschodnim, jest to szlak o długości 39 km, a jego początek jest w Warcie. Z Warty po drodze nr 710 do Szadku szlak przechodzi przez most na rzece Warcie, jednocześnie wychodzi poza teren zasięgu terytorialnego nadleśnictwa. Następnie szlak skręca w kierunku północnym i po prawym brzegu zbiornika Jeziorsko przez Glinno i Brzeg dochodzi do Brodni, dalej skręcając w kierunku wschodnim przez Lubole, Zadzim i Zalesie dochodzi do Otoku w pobliżu stacji przekaźnikowej w Zygrach.

10.2.6 Szlak czerwony „Rowerem przez powiat wieruszowski”

Szlak „Rowerem przez powiat wieruszowski” ma długość 139,20 km i rozpoczyna się przy siedzibie informacji turystycznej w Wieruszowie, a kończy w Dziezdkowie na przystanku PKS Szkoła. Szlak jedynie na niewielkim odcinku przebiega przez teren zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew. Odcinek ten obejmuje trasę od oddz. 298 w leśnictwie Grzyb przez Popielina Wieś, Popielina Towarzystwo, Kopaniny gdzie znajduje się węzeł łączący ten szlak z

Sieradzką eSką. Węzeł ten leży w odległości 60,40 km od początku szlaku, następne etapy szlaku w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa to Lututów – 62,90 km i Łęki Małe – 65,60 km.

10.2.7 Szlak zielony „Wokół Lututowa”

Szlak zielony jedynie na niewielkim odcinku, na terenie gminy Lututów, przebiega przez obszar omawianego zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew. Szlak przebiega trasą z Dobrosława przez Niemojew, Jeżopole, Dymki i Chojny do wsi Swoboda, a jego długość wynosi 13,7 km. W połowie drogi na odcinku między Dobrosławem, a Niemojewem szlak wkracza na teren zasięgu terytorialnego nadleśnictwa i dalej przez wsie Waklinówek, Jeżopole dochodzi w Lesisku do granicy omawianego zasięgu nadleśnictwa.

Czarnym szlakiem „Do dworu w Świątkowicach” o długości 6,60 km, przebiegającym poza zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew na trasie Łęki Małe, Dobrosław, Swoboda, Świątkowice. Szlak ten w Łękach Małych łączy się z opisanym powyżej szlakiem czerwonym.

10.2.8 Szlak zielony – Konopnica – Osjaków - Konopnica

Trasa szlaku o długości 43,10 km rozpoczyna się w Konopnicy i przebiega przez: Kolonię Strobin – Lesisko Kurhany – Osjaków – Dębina – Walków – Bębnów – Dymek – Szyndzielów – Sobkowie – Rychłocice – Wrońsko – Piaski – Kamyk Kolonię do Konopnicy.

Na odcinku między Bębnowem a Konopnicą szlak przebiega przez zasięg terytorialny Nadleśnictwa Złoczew, a ponadto na odcinku między Szyndzielowem i Rychłocicami przez teren Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki. Na odcinku tym szlak wiedzie również skrajem Rezerwatu Hołda położonego w oddz.: 529-531 leśnictwa Rychłocice.

Na trasie szlaku lub w jego pobliżu, wiodącego częściowo wzdłuż doliny Warty, można zobaczyć lub zwiedzić wiele zabytków kultury materialnej w tym leżący w Konopnicy dawny kościół oo. Paulinów i cmentarz wojenny z II wojny światowej.

10.2.9 Nadwarciański Szlak Bursztynowy

Przez teren zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Złoczew przebiega Nadwarciański Szlak Bursztynowy. Szlak Bursztynowy to starożytna droga handlowa, która początkowo była wykorzystywana przez plemiona Celtów, a następnie Rzymian. Liczne znaleziska archeologiczne potwierdziły, że szlak przechodził wzdłuż Warty. Szlak Bursztynowy, podobnie jak inne historyczne trasy handlowe, przebiegał naturalnymi „korytarzami”, jakimi były doliny rzek. Na ziemiach polskich znany jest już od ponad 10 tys. lat. Świadczą o tym odkrycia archeologiczne (paciorki, amulety i inne ozdoby z bursztynu), znalezione w nadmorskich osadach na wybrzeżu Bałtyku. W centralnej Polsce, w międzyrzeczu Prosną i Warty, także odkryto zabytki wykonane z bursztynu, datowane na wczesną epokę brązu (1500-1200 lat p.n.e.). Co więcej przez ziemie dzisiejszej Polski wiódł nie tylko główny trakt handlowy, ale również jego ważne odnogi wzdłuż doliny południkowego odcinka rzeki Warty i Bzury, co potwierdzają liczne znaleziska importów pochodzenia celtyckiego i

prowincjonalno-rzymskiego ujawniane podczas badań. Handel, zwłaszcza dalekosiężny, odegrał stymulującą rolę w przeobrażeniach gospodarczo-społecznych tych ziem i pozostawił, mimo znacznego upływu czasu, czytelne ślady (np. bogate pochówki związane z lokalnymi ośrodkami władzy). W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa szlak przebiega przez następujące miejscowości: Rychłocice, Siemichów, Korzeń, Jezioro i Strońsko.

10.3 Szlaki jeździeckie

10.3.1 Szlak jeździecki „Lututów”

Szlak ten znakowany jest na pomarańczowo, a jego przebieg jest identyczny z przebiegiem opisanego powyżej zielonego szlaku rowerowego „Wokół Lututowa”. Całkowita długość szlaku wynosi 13,7 km i zaczyna się i kończy w węźle szlaków przy przystanku PKS w Dobrosławiu.

10.3.2 Łódzki Szlak Konny

Szlak na terenie całego województwa łódzkiego zaprojektowany jest przez Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi, a trasa jego przebiegu prowadzi przez teren zasięgu terytorialnego oraz przez grunty Nadleśnictwa Złoczew. Przez teren nadleśnictwa przebiegają trzy odcinki : 23, 32, 33. długiej na prawie 1500 km pętli zewnętrznej Łódzkiego Szlaku Konnego, który przebiega przez obszar województwa łódzkiego trasą liczącą 1817 km. Długość szlaku konnego w granicach Nadleśnictwa Złoczew wynosi 92 km oraz 1 km łączników.

Odcinek 23 (Kolonja Szczerców - Młodawin Górny) pętli zewnętrznej wiedzie po Parku Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Atrakcją tego terenu są meandrujące, otoczone zielenią doliny rzeczne wśród zbiorowisk leśnych, torfowiskowych, szuwarowych, wodnych i łąkowych.

Odcinek 32 (Tyble – Lary) pętli zewnętrznej prowadzi przez otwarte tereny, miejscami wkracza w obszary leśne. Szlak konny na tym odcinku przebiega przez obszar historycznej Ziemi Wieluńskiej. W północnej swej części wkracza w zasięg Ziemi Sieradzkiej. W pobliżu szlaku kilka ciekawych atrakcji – między innymi miejscowość Klonowa.

Odcinek 33 (Lary - Młodawin Górny) wiedzie przez tereny rolno-leśne. Po drodze w odległości 1,7 km od szlaku znajduje się ośrodek jazdy konnej w Nowej Wsi. Od Niechmirowa do Bębnowa trasa wiedzie przez obszar Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, który wyróżnia się urozmaiconą rzeźbą terenu, zwłaszcza malowniczymi przełomami Warty, gdzie wysokości stoków doliny dochodzą do 45 metrów a na powierzchni ukazują się stare utwory wapienne. Z wysokich brzegów można obserwować rozległe panoramy doliny. W pobliżu przebiegu szlaku znajdują się trzy leśne rezerваты: Nowa Wieś, Paza i Hołda.

10.4 Szlaki kajakowe

10.4.1 Szlak kajakowy „Warta”

Szlak ten przebiegający Wartą, o długości 808 km, rozpoczyna się w Zawierciu na Wyżynie Krakowsko –Częstochowskiej, a kończy w Kostrzynie gdzie Warta wpływa do Odry.

Przez omawiany teren szlak przebiega jedynie niewielka część tego szlaku na odcinku Warty między Konopnicą i Zamościem, na dalszym odcinku aż do zbiornika Jeziorsko szlak przebiega wzdłuż wschodniej granicy zasięgu terytorialnego nadleśnictwa. Dalej trasa szlaku biegnie przez obszar zbiornika Jeziorsko, aż do północnej granicy zasięgu nadleśnictwa.

10.4.2 Szlak kajakowy Grabia-Widawka-Warta

Szlak ten w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa przebiega rzeką Widawką przez: Podgórze – Rembieszów – Woźniki. Jest to teren Parku Krajobrazowego Miedzyrzecza Warty i Widawki.

Odcinek Podgórze – Rembieszów most o długości 6 km jest początkowo łatwy, później bardzo trudny gdyż rzeka płynie trzema odnogami, jest dużo przeszkód przenioski i głębiny. Odcinek Rembieszów – Woźniki most – ujście do Warty – Pstrokonie o długości 5 km jest odcinkiem łatwym do spłynięcia. Jest to końcowy odcinek rzeki Widawki. Samo jej ujście leży poza granicami zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

10.5 Obiekty edukacji przyrodniczo-leśnej

Edukacja leśna na omawianym terenie prowadzona jest głównie dla dzieci i młodzieży. W ramach omawianej działalności edukacyjnej organizowane są lekcje terenowe na ścieżkach edukacyjnych, spotkania leśników w szkołach, prelekcje i pogadanki oraz imprezy takie jak „Sprzątanie Świata” i „Dzień Ziemi”. Od 2001 roku w leśnictwie Pyszków prowadzone są zajęcia „Zielonej Szkoły”.

Działalność edukacyjna w terenie prowadzona jest na pięciu ścieżkach przyrodniczo-leśnych położonych na gruntach nadleśnictwa.

Ponadto na terenie nadleśnictwa jest pięć punktów edukacyjnych zlokalizowanych w leśnictwach Grzyb, Potok, Rychłocice, Pyszków oraz w szkółce leśnej w Dąbrowie Wielkiej.

10.5.1 Ścieżka przyrodniczo-leśna „Buczyna Złoczewska”

Celem wyznaczenia ścieżki, powstałej w roku 2000, jest prezentacja najcenniejszych fragmentów drzewostanów bukowych naturalnego pochodzenia z okazami buków stanowiących pomniki przyrody. Trasa daje ponadto możliwość poznania wartości przyrodniczych terenu, wśród nich wielu roślin częściowo i ściśle chronionych.

Początek i koniec ścieżki znajduje się na miejscu postoju przy drodze Złoczew-Błaszki w odległości 3 km od Złoczewa. Ścieżka zlokalizowana jest w obrębie Złoczew na terenie leśnictwa Potok w oddz.: 156, 157, 159, 166-169. Część ścieżki w oddz. 167d,c,g oraz na linii między oddziałami 166 i 167 przebiega przez rezerwat Paza i na ten odcinek przebiegu ścieżki

Nadleśnictwo Złoczew posiada odpowiednie zezwolenie wynikające z Rozporządzenia Nr 2/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 26. stycznia 2000 r.

Długość ścieżki wynosi 4,6 km, a czas jej przejścia ok. 2,5 godziny. Na trasie ścieżki rozmieszczono 9 przystanków z tablicami tematycznymi:

1. Parking leśny;
2. Uprawy leśne;
3. Typy siedliskowe lasu;
4. Dokarmianie zwierzyny;
5. Rezerwat przyrody Paza;
6. Naturalne odnowienie lasu;
7. Grupa pomnikowych buków;
8. Trzy źródelka;
9. Ochrona lasu przed owadami.

Na trasie ścieżki w oddz. 156 obok zbiornika przeciwpożarowego, znajduje się zadaszona wiata z ławami i stołami oraz miejscem na ognisko.

Ścieżka posiada opracowany folder: „Ścieżka przyrodniczo-leśna Buczyna Złoczewska”.

10.5.2 Ścieżka edukacyjna „Tajemnice lasu”

Trasa ścieżki prezentuje przyrodę jako zespół elementów wzajemnie powiązanych z zachodzącymi w niej procesami. Na trasie ścieżki, która powstała w roku 2001, można poznać różne gatunki flory i fauny oraz całe fitocenozy. Można zapoznać się tu również z działalnością nadleśnictwa w zakresie gospodarki leśnej (hodowli, ochrony i użytkowania lasu).

Ścieżka zlokalizowana jest na terenie obrębu Brąszewice w oddz.: 211 i 212 położonych w leśnictwach Grzyb i Klonowa. Jest to teren o bogatych walorach krajobrazowych położony przy drodze z Klonowej do Kuźnicy Błońskiej.

Długość ścieżki wynosi 1,5 km, a orientacyjny czas jej przejścia 1,5 godziny. Na trasie znajduje się 11 przystanków z tablicami tematycznymi:

1. Trasa ścieżki;
2. Ile mamy lasów;
3. Leśnik lekarzem lasów;
4. Ekologiczna rola lasu;
5. Ptasi budzik;
6. Dokarmianie zwierzyny;
7. Drzewa;
8. Zwierzęta;
9. Powalone drzewo;
10. Dary lasu;
11. Dlaczego las jest taki ważny ?

Podobnie jak ścieżka opisana poprzednio, również ta ścieżka posiada opracowany przez nadleśnictwo folder: „Ścieżka edukacyjna Tajemnice Lasu”.

10.5.3 **Ścieżka przyrodniczo-leśna w Leśnictwie Pyszków „Leśna Brać”**

Ścieżkę utworzono w roku 2005. Na jej trasie o obecnej długości ok 2 km przebiegającej przez oddz. 112, 120, 121 oraz 122 obrębu Złoczew w leśnictwie Pyszków, prezentowana jest praca leśnika oraz cele i formy ochrony przyrody.

Na trasie ścieżki znajduje się 13 przystanków z odpowiednimi tablicami:

1. Ścieżka przyrodniczo-leśna „Pyszków”, Co wiemy o lesie;
2. Szkółkarstwo;
3. Gospodarka leśna;
4. Uprawa leśna;
5. Bór bartny;
6. Las naturalny i sztuczny;
7. Leśni zapylacze;
8. Feromonowe sidła na owady;
9. Mogiła powstańców z 1863 r.;
10. Drzewa liściaste i iglaste;
11. Rośliny wskaźnikowe;
12. Drewno – produkt doskonały;
13. Rola wody w lesie.

Ścieżka stanowi część obiektu edukacyjnego Pyszków, składającego się z zadaszanej wiaty umożliwiającej prowadzenie lekcji, jak również pomieszczeń umożliwiających prowadzenie lekcji w razie nagłych opadów deszczu.

10.5.4 **Ścieżka dydaktyczna „Wokół rezerwatu Hołda”**

Długość ścieżki wynosi ok. 3 km. Trasa podzielona jest na 12 przystanków, na których znajduje się łącznie 13 plansz. Jej początek znajduje się przy wejściu do rezerwatu Hołda od strony miejscowości Sobkowizna. W tym samym miejscu znajduje się koniec trasy.

Na trasie ścieżki znajduje się 12 przystanków z odpowiednimi tablicami:

1. Czego nie wolno robić w lesie? Czym jest rezerwat przyrody?
2. Warstwowa budowa lasu
3. Czym charakteryzuje się grąd?
4. Czym charakteryzuje się zbiorowisko kontynentalnego boru mieszanego?
5. Typy podmokłych lasów liściastych.
6. Drugie życie drzewa
7. Różnice pomiędzy rezerwatem a lasem gospodarczym
8. Na czym polega gospodarka łowiecka?

9. Czym charakteryzuje się zbiorowisko śródlądowego boru suchego?
10. Uprawa leśna i młodnik
11. Znaczenie lasów w cyklu hydrologicznym
12. Pułapki feromonowe i szkodniki lasu

Około połowy długości ścieżki przebiega przez rezerwat. Pozostała część trasy przebiega przez las gospodarczy. Dzięki temu łatwo zaobserwować różnice pomiędzy lasem stworzonym przez naturę, a tym stworzonym ręką ludzką.

10.5.5 Ścieżka przyrodniczo-leśna „Dąbrowa”

Ścieżka wykorzystując las jako środek dydaktyczny przedstawia złożoność zachodzących w nim procesów, różnorodność organizmów żywych i ich znaczenie dla przyrody i człowieka. Tablice umieszczone na jej trasie pozwalają lepiej zrozumieć życie lasu oraz poznać pracę leśników.

Długość ścieżki ok. 2,5 km. Na trasie znajduje się 10 przystanków:

1. Mapa i opis ścieżki;
2. Rola i cechy okrajka lasu;
3. Rębnie;
4. Grądy;
5. Dokarmianie zwierzyny;
6. Dziuple i ich mieszkańcy;
7. Wiąz szypułkowy;
8. Skrzynki lęgowe;
9. Ochrona lasu przed zwierzyną;
10. Ochrona Przeciwpożarowa.

Ścieżka stanowi uzupełnienie obiektu edukacyjnego na Szkółce Leśnej w Dąbrowie Wielkiej wyposażonego w wiatę i ławki.

10.5.6 Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna „Rezerwat Winnica – Starorzecze w Siemiechowie”

Ścieżka leży w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, na terenie gmin Burzenin i Widawa.

Długość ścieżki wynosi ok. 1 km, a na jej przejście potrzeba dwie godziny. Na trasie ścieżki wyznaczone są trzy przystanki, na których jest możliwość zapoznania się z zagadnieniami z zakresu geologii, ekologii i kultury materialnej tego terenu.

Przystanek 1. Rezerwat Winnica

Rezerwat Winnica jest rezerwatem florystycznym o powierzchni 1,54 ha i obejmuje skarpe opadająca ku dolinie Warty o wystawie południowo-zachodniej. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie stanowisk rzadkich gatunków i zbiorowisk roślin o charakterze stepu kwietnego.

Przystanek 2. Kamieniołom i wapiennik

Kamieniołom ukazuje jurajskie osady skał wapiennych odsłonięte w naturalnym podcięciu erozyjnym zachodniego stoku doliny rzeki Warty. Wapiennik wybudowany po II wojnie światowej służył do wypalania wapna z kamienia pozyskiwanego z tego i sąsiednich kamieniołomów. Wapiennik użytkowany był do lat 50-tych XX wieku.

Przystanek 3. Starorzecze w Siemiechowie

Piękne krajobrazowo starorzecze z dobrze rozwiniętą roślinnością szuwarową i wodna położone na wschodnim brzegu Warty.

Szersze omówienie poszczególnych przystanków znajdziemy w folderze dla ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej opracowanym przez Dyрекcję Sieradzkich Parków Krajobrazowych w roku 2005.

10.5.7 Parkingi śródleśne i miejsca postojowe

W celu umożliwienia aktywnego wypoczynku w lasach nadleśnictwa, w większości kompleksów leśnych są zorganizowane miejsca parkingowe oznaczone tablicami. Na parkingach i wielu miejscach postoju umieszczono tablice informacyjne, ławki, stoliki i inne niezbędne do wypoczynku urządzenia. Konieczna jest stała kontrola stanu technicznego tych urządzeń oraz regularne opróżnianie śmietników, znajdujących się na terenach parkingowych.

Szczegółową lokalizację miejsc postojowych na gruntach Nadleśnictwa Złoczew przedstawiono poniżej:

Parkingi śródleśne i miejsca postojowe

Lp.	Nazwa	Obręb	Leśnictwo	Oddz.
1	2	3	4	5
1	Parking śródleśny Potok	Złoczew	Potok	175g
2	Parking śródleśny Rychłocice	Złoczew	Rychłocice	515h
3	Miejsce postoju Orły	Brąszewice	Orły	11d
4	Miejsce postoju Brąszewice	Brąszewice	Brąszewice	84i
5	Miejsce postoju Błota 1	Brąszewice	Błota	160a
6	Miejsce postoju Błota 2	Brąszewice	Błota	171a
7	Miejsce postoju Klonowa 1	Brąszewice	Klonowa	189f
8	Miejsce postoju Klonowa 2	Brąszewice	Klonowa	221a
9	Miejsce postoju Grzyb	Brąszewice	Grzyb	230b
10	Miejsce postoju Dąbrowa 1	Złoczew	Dąbrowa	59c
11	Miejsce postoju Dąbrowa 2	Złoczew	Dąbrowa	81a
12	Miejsce postoju Dąbrowa 3	Złoczew	Dąbrowa	70c
13	Miejsce postoju Pyszków 1	Złoczew	Pyszków	105b
14	Miejsce postoju Pyszków 2	Złoczew	Pyszków	140i
15	Miejsce postoju Potok	Złoczew	Potok	159d

11 Plan działań w zakresie ochrony przyrody

Rozdział ten jest podsumowaniem całego *Programu ochrony przyrody*. Zawiera wnioski wynikające z opisanego wcześniej stanu środowiska przyrodniczego, wskazuje metody ochrony jego najcenniejszych elementów oraz sposoby modyfikacji planowanych zabiegów gospodarczych, tak aby walory przyrodnicze zostały utrzymane, a w wielu przypadkach – tak by ich stan zachowania poprawić.

11.1 Sposoby regulacji użytkowania i prowadzenia gospodarki leśnej

W hierarchii celów w leśnictwie funkcje ochrony przyrody nabierają coraz większego znaczenia. Funkcje te pełnią zarówno lasy objęte różnymi formami ochrony przyrody, jak i pozostałe wielofunkcyjne lasy gospodarcze. W rezerwatach są to funkcje dominujące, w pozostałych lasach wynikają z kategorii ochronności i bogactwa przyrodniczego. Należy przy tym dostrzegać znaczenie leśnictwa wielofunkcyjnego pozwalającego doceniać rolę, jaką pełnią lasy w ochronie rodzimej przyrody, niezależnie od wyznaczonych im funkcji.

Korzystne wskaźniki wzrostu przeciętnej zasobności i wieku lasów Nadleśnictwa Złoczew świadczą o tym, że stosowane zasady regulacji i sposób gospodarowania gwarantują trwałość produkcji leśnej. Obecne oczekiwania dotyczące biologicznej trwałości lasów zmuszają do modyfikacji regulacji użytkowania i zagospodarowania, uwzględniającej realizację pozostałych, pozaprodukcyjnych funkcji lasów. Istotnym jest przy tym fakt, że uwzględnienie tych czynników nie musi być w sprzeczności z funkcjami produkcyjnymi. Stosowany obecnie sposób regulacji użytkowania zasobów drzewnych jest instrumentem osiągnięcia założonego celu hodowlano–ochronnego, z uwzględnieniem wielofunkcyjności lasu. Zasadnicze znaczenie ma tu prawidłowe rozpoznanie i określenie możliwości użytkowania pozwalające na zapewnienie ciągłości użytkowania lasów i rozwijanie wszechstronnej ich użyteczności.

Rozmiar pozyskania drewna regulowany w formie etatu cięć użytków rębnych jest pochodną:

- ograniczeń wynikających z realizacji funkcji ochronnych i społecznych,
- stanu obecnej i przyszłej struktury gatunkowej i wiekowej lasu,
- potrzeb w zakresie przebudowy drzewostanów z tytułu niezgodności ich składu gatunkowego z warunkami siedliskowymi,
- potrzeb odnowieniowych drzewostanów użytkowanych w niezrębowych sposobach zagospodarowania,
- poziomu osiągnięcia planowanego celu gospodarczego tj. dojrzałości technicznej drzewostanów użytkowanych w zrębowym sposobie zagospodarowania.

Obecnie obowiązujące zasady regulacji wielkości użytkowania rębego są ściśle powiązane ze sposobem zagospodarowania odzwierciedlonym w podziale lasów na:

- gospodarstwo specjalne, gdzie wielkość użytkowania, wynikająca z potrzeb zachowania trwałości lasów i realizacji przez nie konkretnych funkcji, musi gwarantować trwałe zachowanie i ochronę cennego ekosystemu lub miejsca,
- gospodarstwo lasów ochronnych, w których użytkowanie jest realizacją potrzeb hodowlanych i ochronnych,
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych, w których, stosując zrębowy lub przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania, realizuje się cele produkcyjne, z uwzględnieniem i zachowaniem pozaprodukcyjne walorów lasu (udostępnienie społeczeństwu, zachowanie walorów przyrodniczych).

Nieodzownym narzędziem kształtowania struktury gatunkowej oraz form mieszaniny gatunków w drzewostanach młodszych i średnich klas wieku jest użytkowanie przedrębne. Istotnym czynnikiem ograniczającym wielkość użytkowania przedrębnego jest przyjęta i realizowana zasada, że rozmiar pozyskania drewna w zabiegach pielęgnacyjnych musi gwarantować odpowiednią akumulację zapasu produkcyjnego na pniu, w celu zrównoważenia ubytku miąższowości z tytułu użytkowania rębego. Oznacza to, że użytkowanie przedrębne nie może przekroczyć bieżącego okresowego przyrostu miąższowości. W Nadleśnictwie Złoczew na nadchodzące 10-lecie zaplanowano użytkowanie przedrębne w wysokości 330 tys. m³ netto, co stanowi 52% spodziewanego przyrostu miąższowości.

Przyjęcie etatu miąższowościowego w wysokości 606 tys m³ netto w użytkowaniu rębnym jest efektem prowadzenia przez nadleśnictwo racjonalnej gospodarki leśnej, zmierzającej w kierunku zwiększenia różnorodności biologicznej drzewostanów. Wynika to m.in. z rozpoczętej przebudowy drzewostanów w kierunku zwiększenia w składzie udziału gatunków liściastych. Obecnie jeszcze 10,9% drzewostanów na siedlisku lasu wilgotnego, 13,0% w lasach świeżych i 18,6% w lasach mieszanych wilgotnych jest niezgodnych z przyjętym typem drzewostanu.

Wśród działań związanych z utrzymaniem stabilności i odporności ekosystemów leśnych ogromne znaczenie mają właściwe zabiegi hodowlane. Zwiększanie odporności biologicznej inicjowane jest już na etapie szkółkarstwa poprzez wykorzystywanie, jako bazy nasiennej rodzimych ekotypów drzew. Istotnym elementem dla zachowania trwałości lasów i osiągnięcia przez ekosystem leśny odporności na zagrożenia biotyczne i abiotyczne jest umiejętne zharmonizowanie składu zbiorowiska leśnego z właściwościami gleb. Wymaga to stosowania przy planowaniu odnowienia odpowiednio zróżnicowanego składu gatunkowego, zgodnego z typami siedliskowymi lasu, z uwzględnieniem maksymalnej liczby gatunków domieszkowych. Zróżnicowanie gatunkowe zapewnia odpowiednią biologiczną odporność drzewostanów poprzez rozpraszanie ryzyka hodowlanego.

Wzbogacanie składu gatunkowego nie może być jednak realizowane poprzez wprowadzanie gatunków obcych. Dotyczy to zwłaszcza neofitów ekspansywnych, takich jak: czeremcha późna (amerykańska), klon jesionolistny i robinia akacjowa (grochodrzew). Gatunki takie powinny być usuwane z drzewostanów w trakcie prac pielęgnacyjnych.

W ramach wykonywania użytkowania rębego z zastosowaniem rębni zupełnych o powierzchni powyżej 1 ha przyjęto za zasadę pozostawiania 5% powierzchni starego drzewostanu. Przy projektowaniu i wyborze kęp przestojów należy, w miarę możliwości, kierować się określonymi kryteriami:

- pozostawiać drzewa dziuplaste, mogące być środowiskiem życia gatunków rzadkich i miejscem gniazdowania ptaków,
- zachowywać otoczenie stanowisk rzadkich gatunków roślin, grzybów i porostów,
- pozostawiać osłonę cennych elementów ekosystemu: źródlisk, oczek wodnych, bagienek, cieków itp., szczególnie gdy są to miejsca rozrodu chronionych płazów,
- w kępach starodrzewi, ze względów biocenotycznych, pozostawiać również warstwę podszytu.

Ogólne zasady pozostawiania kęp starodrzewi na zrębach znajdują się w *Instrukcji Ochrony Lasu cz. I. rozdz.6.*

W trakcie odnowienia należy wykorzystywać odnowienie naturalne gatunków docelowych, a także innych gatunków, traktowanych jako cenna domieszka w drzewostanie – jeżeli pozwalają na to cechy genetyczne drzewostanu macierzystego.

W drzewostanach z występującą osiką (i innymi gatunkami o miękkim drewnie) podczas prowadzenia trzebieży i cięć rębnych należy pozostawiać część drzew tych gatunków ze względów biocenotycznych. Występowanie takich drzew w lesie jest szczególnie istotne dla dziuplaków, które w wielu wypadkach preferują osiki jako miejsca wykuwania dziupli.

11.2 Tworzenie i kształtowanie stref ekotonowych

Ekotony i strefy buforowe są bardzo do siebie podobnymi elementami środowiska, a w terenie często się nawzajem przenikają i uzupełniają. Ich tworzenie lub pozostawianie ma jednak do spełnienia nieco inne funkcje: **strefy buforowe** mają na celu zabezpieczenie cennych fragmentów środowiska (źródlisk, torfowisk, oczek wodnych itp.) przed wpływem działań gospodarczych, zaś **ekotony** kształtują przejścia między dwoma różnymi ekosystemami, tak aby przebiegały one w sposób jak najbardziej naturalny i łagodny.

11.2.1 Strefy buforowe

Elementem ochrony różnorodności biologicznej jest ochrona cennych elementów przyrodniczych: rezerwatów, źródlisk, jezior, bagien, torfowisk, cieków wodnych itp. Ochrona ta powinna być realizowana m.in. przez pozostawianie nieużytkowanych pasów drzewostanu w ich bezpośrednim otoczeniu, a w szczególności w miejscach, gdzie sąsiadują one z wydzieleniami przewidzianymi do użytkowania rębego. Strefy buforowe pozostawia się również w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych jako ochrona walorów krajobrazowych. Zaleca się, aby tego rodzaju biogrupy i fragmenty drzewostanu pozostawiać bez użytkowania aż do biologicznej śmierci drzew, a wydzielające się drzewa powinny być pozostawiane jako zasoby drewna martwego. W razie

braku odnowienia naturalnego, w okresie rozpadu drzewostanu, w biogrupie należy wprowadzać podsadzenia.

11.2.2 **Ekotony**

Ekotony (okrajki) są to strefy przejściowe między dwoma różnymi ekosystemami, np. las-pole, las-bagno, las-woda itp. Szerokość ich może być bardzo różna: od 3-5 metrów (np. las-rzeka) do nawet 20-30 metrów (las-nieużytki porolne z sukcesją). Zazwyczaj charakteryzują się one bardzo dużym zróżnicowaniem gatunkowym, co jest wynikiem wzajemnego przenikania się środowisk i występowaniem gatunków z obydwu ekosystemów. Dodatkowo na styku tworzą się nowe, specyficzne warunki pozwalające na bytowanie gatunków niespotykanych w graniczących ze sobą środowiskach. Okrajki preferują m.in. gąsiorek, wilga, lelek, lerka i gołębiarz. Często występują tu także sarny i zające. Las zapewnia schronienie i miejsce rozmnażania, a teren otwarty – bazę żerową.

Dobrze wykształcona strefa ekotonowa między ekosystemem leśnym i nieleśnym składa się z kilku elementów:

- brzegu lasu z wykształconym okrajkiem,
- zarośli krzewiastych stanowiących element sukcesji lasu na grunt nieleśny (młode drzewa, krzewy),
- okrajka ziołoroślowego - pasa roślinności zielnej pozostający jeszcze pod wpływem drzewostanu,
- zbiorowisk nieleśnych (łąka, pastwisko, bagno).

Ekoton chroni las przed niekorzystnym wpływem środowisk otwartych, zapobiegając m.in. wywiewaniu ściółki, przesuszaniu, zadarnianiu. Wystąpienie wymienionych procesów powoduje degradację zbiorowisk leśnych. Dla potrzeb gospodarki leśnej rozrózono zewnętrzne i wewnętrzne strefy ekotonowe:

- zewnętrzne strefy ekotonowe – występują na granicy kompleksów leśnych z terenami otwartymi (np.: agrocenozy, tereny urbanistyczne i przemysłowe), szlakami komunikacyjnymi (szosy, linie kolejowe), z szerokimi liniami energetycznymi, z dużymi ciekami wodnymi,
- wewnętrzne strefy ekotonowe - występują w obrębie kompleksów leśnych, wzdłuż dróg leśnych, linii podziału powierzchniowego, małych cieków wodnych i innych granic oddziałujących na drzewostany.

Strefy ekotonowe kształtuje się jako pasy składające się z trzech przenikających się stref: krzewiastej, drzewiasto-krzewiastej i drzewiastej. Strefa drzewiasta charakteryzuje się stopniowym rozluźnieniem zwarcia drzewostanu, z drzewami o silnych systemach korzeniowych i ugałęzionych koronach. Strefa drzewiasto-krzewiasta kształtowana jest przez gatunki dolnego piętra drzewostanu, o bardzo luźnym zwarciu, nierównomiernym rozmieszczeniu i mieszaniu jednostkowym. Bogaty podszyt i podrost występuje na strefie około 5 m. Strefa krzewiasta występuje w formie wielogatunkowego pasa krzewów, o szerokości 3-5 m i mieszaniu grupowym.

Szerokość buforów jest uzależniona od wystawy granicy lasu i zasobności siedliska. Im siedlisko bardziej ubogie lub zdegradowane, tym szerokość strefy ekotonowej powinna być większa. Od strony południowej strefy te mogą być szersze, ze względu na większe naświetlenie i silniejszą presję zbiorowisk terenów otwartych na las.

Przy doborze gatunków drzew do kształtowania stref ekotonowych należy kierować się zasadami hodowli lasu i gospodarczym typem drzewostanu, uwzględniając nieco zmienione warunki świetlne (wzrost prześwietlenia drzewostanów na brzegu lasu).

Do kształtowania stref przejściowych wykorzystywane są w zasadzie gatunki liściaste. Gatunki iglaste stosuje się sporadycznie, w celu wzbogacenia składu gatunkowego. Występujące na obrzeżach drzewostanów rębnych krzewy i mniejsze drzewa zachowywane są jako szkielet strefy ekotonowej. Jeżeli w sąsiadującym z terenem otwartym wydzieleniu przewidzianym do rębni naturalny ekoton jest słabo wykształcony strefę można formować, pozostawiając od strony powierzchni otwartej pas drzewostanu. Użytkowanie na nim może odbywać się wg zasad trzebieży o różnym nasileniu – silniejsze cięcia można wykonywać na skraju pasa, od strony powierzchni otwartej, a słabsze od strony uprawy. Podsadzanie drzew i krzewów należy wykonywać zgodnie z opisaną wcześniej zasadą – stopniowego zmniejszania się udziału drzew, a zwiększania krzewów w kierunku powierzchni otwartej.

Strefy ekotonowe są elementem zwiększania różnorodności biologicznej brzegów lasu, opisanym w *Instrukcji ochrony lasu cz. I rozdz. 5*.

11.3 Kształtowanie granicy polno-leśnej

Ustalenia dotyczące kształtowania granicy polno-leśnej wykonywane są w trakcie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Kształtowanie granicy polno-leśnej powinno uwzględniać następujące elementy:

- utrzymanie zwartości kompleksów leśnych,
- stopniowe łączenie mniejszych kompleksów leśnych korytarzami, umożliwiającymi migrację zwierzyny,
- zalesianie gruntów o najslabszych glebach, nienadających się pod produkcję rolniczą,
- zalesianie enklaw wśród kompleksów leśnych,
- zalesianie terenów wzdłuż cieków i na obrzeżach zbiorników wodnych.

Należy jednak zaznaczyć, że szczegółowe wyznaczenie granicy polno-leśnej powinno uwzględniać walory przyrodnicze w obrębie planowanych do zalesienia gruntów. Szczególnie cenne ekosystemy nieleśne, występujące jako enklawy w lasach (śródleśne bagna, wilgotne łąki, suche murawy itp.) nie powinny być przeznaczane do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

11.4 **Kształtowanie stosunków wodnych**

Szczególne znaczenia dla sprawnego funkcjonowania ekosystemu mają prawidłowe stosunki wodne. Procesem zagrażającym trwałości lasów jest pogarszanie warunków nawodnienia terenu, wynikające głównie z nieprawidłowych melioracji wodnych, doprowadzających do obniżenia poziomu wód gruntowych. Znaczne obniżenie poziomu wód gruntowych w krótkim czasie może doprowadzić do osłabienia odporności drzewostanów na działanie czynników biotycznych, a w efekcie przyczynić się do obumierania drzew. Proces przesuszania terenu doprowadza do trwałego zniekształcenia warunków glebowych, szczególnie siedlisk wilgotnych i bagiennych. Niebezpieczne jest zwłaszcza trwałe odwodnienie gleb torfowych. Torfowiska odgrywają bardzo ważną rolę w kształtowaniu stosunków wodnych. Odwodnienie torfowiska doprowadza do zatrzymania procesu torfotwórczego i przekształcenia żywego torfowiska w pokład torfowy. W efekcie zdolności retencyjne torfowiska zostają zachwiane, a zwiększony dostęp tlenu sprawia, że do atmosfery wydzielane są znaczne ilości gazów cieplarnianych, magazynowanych dotychczas w torfie.

Również sukcesja, szczególnie wkraczanie gatunków drzewiastych na torfowiska, powoduje ich degradację. Korzenie drzew głęboko penetrują pokłady torfu, przerywają jego strukturę, wzmagają napowietrzanie torfu i w efekcie doprowadzają do jego rozkładu. Zjawisko to szczególnie szybko przebiega w silnie transpirujących drzewostanach brzoźowych.

W celu poprawy stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa konieczne jest podjęcie następujących działań:

- zaniechanie, tam gdzie nie stwarza to zagrożenia zniszczenia obiektów infrastruktury drogowej czy technicznej, oczyszczania istniejących rowów odwadniających, a w przypadku rowów przebiegających przez tereny bagienne – ich likwidację,
- zapobieganie nieselektywnemu odwadnianiu poprzez budowę zastawek regulujących przepływ wody w większych rowach,
- utrzymanie w stanie niezalesionym śródleśnych bagiemek, w tym, w miarę możliwości – powstrzymywanie sukcesji,
- utrzymanie, poprzez działania konserwatorskie na słuzach i zastawkach, istniejących zbiorników,
- odstąpienie od budowy nowych urządzeń odwadniających, powodujących zakłócenie stosunków wodnych na siedliskach wilgotnych, bagiennych i łągach.

Obserwowane w ostatnich latach duże wahania opadów (np. bardzo suche lata 2015/2016 i bardzo mokre trzy poprzednie lata) wpływają niekorzystnie na populacje roślin i zwierząt, dlatego przy planowaniu nowych rowów i czyszczeniu istniejących należy wykazać się dużą ostrożnością.

W Nadleśnictwie Złoczew 1055,01 ha lasów (7,0%) zakwalifikowano do lasów wodochronnych. W wydzieleniach zaliczonych do tej kategorii ochronności należy zrezygnować ze wszelkich działań mogących zmienić istniejące stosunki wodne.

11.5 Ochrona gleb i powierzchni ziemi

Podczas niektórych prac leśnych, głównie związanych z pozyskaniem drewna, mogą wystąpić miejscowe szkody w pokrywie glebowej. Aby ich uniknąć należy, w miarę możliwości, z zachowaniem realności ekonomicznej, wykonywać ścinkę drzew i zrywkę w okresie zimowym. Pokrywa śnieżna oraz mróz zabezpieczają pokrywę glebową przed zniszczeniem.

Należy również projektować oraz wykorzystywać stałe szlaki zrywkowe, aby ograniczyć negatywny wpływ ciągłego ruchu maszyn do wybranych miejsc w lesie.

Przy projektowaniu i w trakcie budowy nowych dróg leśnych, oraz przebudowie istniejących, należy przewidzieć związane z pracami uszkodzenia gleby i w miarę możliwości na bieżąco zabezpieczać powstałe odkrywki. Zerwanie pokrywy gleby jest szczególnie niebezpieczne w terenie falistym zbudowanym z podatnych na erozję utworów piaszczystych. Wykonywanie przekopów i niwelacji terenu należy ograniczyć do niezbędnego minimum.

11.6 Działania w obiektach objętych ochroną

Podstawą działania w obiektach objętych ochroną powinny być wyniki monitoringu stanu przedmiotów ochrony. Ramowe wytyczne dotyczące monitoringu zapisane zostały w *Instrukcji Ochrony Lasu cz. IV (rozdz. 2.1. Rezerwaty; 2.3. Pomniki przyrody)*. Szczegółowe zasady znajdują się w *Planach ochrony* dotyczących poszczególnych obiektów. Na terenie Nadleśnictwa znajdują się następujące obiekty objęte ochroną:

11.6.1 Rezerwaty przyrody

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody wszelkie działania w rezerwach przyrody powinny być podejmowane na podstawie planów ochrony. Wszystkie rezerwaty na gruntach Nadleśnictwa Złoczew posiadają aktualne *Plany ochrony*.

W 4 rezerwach („Korzeń”, „Nowa Wieś”, „Paza” i „Wrząca”) *Plany ochrony* przewidują, w ramach ochrony czynnej, działania mające charakter zabiegów gospodarczych. Działania te zostały uwzględnione i zapisane w *Planie urządzenia lasu*, lecz decyzja o ich wykonaniu zawsze powinna być podjęta na podstawie monitoringu, w oparciu o aktualne potrzeby ochronne i w uzgodnieniu z RDOŚ.

11.6.2 Park krajobrazowy

W granicach Nadleśnictwa Złoczew funkcjonuje jeden park krajobrazowy – PK Międzyrzecza Warty i Widawki. Planowa gospodarka leśna, oparta na zasadach ekologicznych, nie narusza zakazów zapisanych w Planie ochrony PKMWiW, ustanowionego Rozporządzeniem nr 30/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 listopada 2006 r. Nie przewiduje się konieczności modyfikacji gospodarki leśnej ani dodatkowych specjalnych działań na obszarze PKMWiW.

11.6.3 Obszary Chronionego Krajobrazu

Na terenach Obszarów Chronionego Krajobrazu, podobnie jak w przypadku działań w zasięgu Parku Krajobrazowego, nie przewiduje się ograniczeń ani modyfikacji gospodarki leśnej ze względu na funkcjonowanie tych obszarów.

11.6.4 **Pomniki przyrody**

Ochrona pomników przyrody jest ochroną indywidualną, polegającą głównie na okresowych kontrolach ich stanu, właściwym oznakowaniu, zabezpieczeniu przed przypadkowym uszkodzeniem np. podczas prac leśnych oraz zgłaszaniu organowi nadzorującemu stwierdzonych potencjalnych zagrożeń względem pomników. W przypadku pomników znajdujących się w drzewostanach, przy realizacji zabiegów rębnych, wskazane jest pozostawianie otuliny (kępy) w otoczeniu drzewa pomnikowego. Pozostawienie otuliny pozwoli na zachowanie warunków mikroklimatycznych wokół drzewa (wilgotność, warunki świetlne). Nagłe odsłonięcie powoduje zwiększenia zagrożenia od czynników abiotycznych (wiatr, temperatura).

11.6.5 **Użytki ekologiczne**

Wokół użytku ekologicznego zaleca się pozostawiania nieużytkownego pasa o szerokości około 1 wysokości otaczającego drzewostanu, przy czym powinno to być przynajmniej 20 m. Jest to szczególnie ważne w przypadku gdy otoczenie stanowią drzewa niskie, a granica między użytkiem a drzewostanem jest niewyraźna. O pozostawieniu pasa należy pamiętać nie tylko na etapie planowanego uprzątnięcia drzewostanu, ale również przy projektowaniu gniazd odnowieniowych i przy cięciach trzebieżowych.

11.7 **Ochrona różnorodności biologicznej**

Poza wcześniej obowiązującymi przepisami, szczegółowe podstawy do ochrony różnorodności biologicznej w Lasach Państwowych wynikają z obowiązujących *Zasad hodowli lasu (2012)*, w których uwzględniono wytyczne zawarte w *Zarządzeniu Nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r.*

W październiku 2007 r. Rada Ministrów zatwierdziła *Krajową strategię ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej*, w której określono podstawowe zasady ochrony różnorodności. W leśnictwie ma to się objawiać:

- uwzględnianiem potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych,
- zachowaniem pełni zmienności drzew leśnych,
- pełnym oparciem gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych,
- ochroną ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski,
- skuteczną ochroną i umiarkowanym użytkowaniem ekosystemów wodno-błotnych w lasach,
- kształtowaniem stref przejściowych (ekotonów) na skrajach lasu,
- ochroną obszarów wrażliwych na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej,

- zapewnieniem ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu,
- zapobieganiem introdukcji, eliminacją, powstrzymaniem rozprzestrzeniania oraz kontrolą liczebności gatunków obcych, w szczególności tych, które najbardziej zagrażają rodzimym zasobom różnorodności biologicznej,
- skuteczną ochroną i umiarkowanym użytkowaniem różnorodności biologicznej w lasach niepaństwowych,
- edukacją przyrodniczo-leśną społeczeństwa.

Główne cele ochrony różnorodności biologicznej w lasach Nadleśnictwa Złoczew powinny być realizowane poprzez:

- zachowanie różnorodności genowej – dbanie, by materiał sadzeniowy drzew i krzewów pochodził z maksymalnie dużej liczby osobników oraz z różnych obszarów nadleśnictwa, przy zachowaniu zasad regionalizacji nasiennej, pozostawianiu podczas trzebieży i cięć rębnych drzew gorszych jakościowo, ale spełniających funkcje biocenotyczne i krajobrazowe,
- zachowanie różnorodności gatunkowej – stwarzanie warunków rozwoju dla wszystkich warstw ekosystemu leśnego, różnicujących skład gatunkowy lasu i tworzących piętra drzewostanowe - dotyczy to również młodego pokolenia i warstwy podszytu. Zawiera się to w pełnym wykorzystaniu zróżnicowania mikrosiedliskowego w drzewostanach, jako urozmaicenia składów gatunkowych drzewostanów opisanych w formie gospodarczego typu drzewostanu,
- zachowanie różnorodności ekosystemu – jest optymalnie wykorzystywane zróżnicowanie mikrosiedliskowe w pododdziałach,
- zachowanie bogactwa i różnorodności krajobrazu – należy zrezygnować z zalesiania śródleśnych łąk i bagien o wysokich walorach przyrodniczych, zwracając przy tym uwagę, by granice powierzchni leśnych miały charakter łagodny.

11.8 Metody ochrony rzadkich gatunków

Ochrona stanowisk i siedlisk gatunków chronionych jest ustawowym obowiązkiem każdego obywatela, a także służb związanych z działalnością przyrodniczą, w tym także służb leśnych. Ochronę formalną prowadzi RDOŚ, jednak nadleśnictwo również ma możliwości i obowiązek prowadzenia działań na rzecz ochrony gatunków rzadkich. Obowiązek gromadzenia informacji o występowaniu gatunków chronionych oraz monitoringu ich stanowisk nakłada na służbę leśną *Instrukcja ochrony lasu cz. IV, rozdział 2.4. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.*

Działania nadleśnictwa, mające na celu właściwą ochronę stanowisk gatunków chronionych, można podzielić na dwie kategorie:

- **Działania skierowane na zewnątrz**, realizowane przez edukację ekologiczną, promocję właściwego zachowania w lesie oraz przypominanie obowiązujących zakazów: zrywania roślin, niszczenia runa i pokrywy gleby, płoszenia i zabijania zwierząt, palenia ognia, czasowego lub stałego wstępu do fragmentów lasu.
- **Działania wewnątrz nadleśnictwa** prowadzone w ramach gospodarki leśnej. Możliwe jest tu wykonanie wielu prostych czynności, które w znacznym stopniu ograniczają zagrożenia, oraz mogą wpłynąć pozytywnie na ochronę i zachowanie populacji rzadkich gatunków. Ta grupa czynności zostanie szerzej omówiona w dalszej części niniejszego rozdziału, oddzielnie w odniesieniu dla roślin i zwierząt.

11.8.1 **Rośliny**

Szczegółowy wykaz chronionych roślin, grzybów i porostów występujących na terenie Nadleśnictwa Złoczew zamieszczono w rozdziale *Ochrona gatunkowa - flora*. Zabiegi gospodarcze wykonywane w drzewostanach, w których stwierdzono występowanie gatunków chronionych powinny być prowadzone z zachowaniem szczególnej ostrożności. Przed przystąpieniem do prac związanych z pozyskaniem drewna należy poinformować wykonawcę o występowaniu roślin chronionych i zadbać, by uszkodzenia pokrywy gleby w trakcie ścinki i zrywki były jak najmniejsze (wyznaczone szlaki zrywkowe). Stanowiska roślin chronionych powinny zostać wykorzystane jako lokalizacja pozostawianych biogrup w trakcie wykonywania cięć rębnych. Trzeba tu jednak zaznaczyć, że na niektóre gatunki (np. lilię złotogłów) odsłonięcie i zerwanie pokrywy gleby, o ile nie zostaną zniszczone konkretne osobniki, może mieć wpływ pozytywny i może przyczynić się do powiększenia stanowiska, jednak celowe działanie w tym kierunku nie jest uzasadnione.

Na terenach podmokłych i zabagnionych, w tym – na wilgotnych łąkach ze stanowiskami storczyków – właściwym działaniem jest utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania (nie przeznaczanie takich gruntów pod zalesienia i niedopuszczanie do ich zarastania).

11.8.2 **Zwierzęta**

Szczegółowy wykaz gatunków chronionych na terenie Nadleśnictwa Złoczew zamieszczono w rozdziale *Ochrona gatunkowa – fauna*. Ochrona zwierząt w lasach musi być realizowana w nieco inny sposób niż w przypadku roślin, przede wszystkim dlatego, że zwierzęta często się przemieszczają. Dlatego dużo istotniejsze jest tu zabezpieczenie siedlisk przyrodniczych, w których mogą przebywać rzadkie i chronione gatunki, niż ochrona konkretnych osobników. Prowadzone prace leśne będą zmuszały niektóre gatunki do zmiany miejsca bytowania, natomiast dla innych będą stwarzały dodatkowe nisze ekologiczne. Dla ochrony zwierząt najważniejsze jest więc przede wszystkim zapewnienie różnorodności biocenoz. Mozaika zbiorowisk naturalnych (bagna, lasy, wody płynące i stojące) i antropogenicznych (przydroża, pastwiska, zręby itp.) znacznie wzbogaca środowisko i zapewnia miejsca bytowania wielu gatunkom zwierząt.

Jeśli chodzi o działania wykonywane w trakcie prac leśnych niezwykle istotne dla ochrony zwierząt jest pozostawianie podczas prowadzenia cięć rębnych przy stosowaniu rębni zupełnej minimum 5% powierzchni drzewostanu bez użytkowania – w formie biogrup drzew, i utrzymywanie ich aż do biologicznej śmierci. Biogrupy takie, stanowiące urozmaicenie przestrzeni, trzeba pozostawiać na zrębach przy wykonywaniu rębni zupełnych. Wydzielające się w ramach biogrup drzewa nie powinny być usuwane, lecz pozostawiane w lesie jako zasoby martwego drewna – stanowią one miejsce życia cennych dla środowiska saproksylofagów. Należy zwrócić uwagę by w biogrupach znalazły się drzewa dziuplaste. Drzewa takie są miejscem gniazdowania ważnych dla stabilności lasu gatunków ptaków (dzięcioły, sowy, sikory, muchołówki, kowalik i in.) i mieszkańcami ssaków (nietoperze, wiewiórka, kuna leśna, pilchowate).

Kolejnym miejscem gdzie powinna być realizowana ochrona zwierząt są ekosystemy wodno-błotne oraz śródleśne polany. Środowiska te są szczególnie bogate w rzadkie gatunki bezkręgowców. Preferuje je ok. 70% zagrożonych gatunków owadów (m.in. wykazana na terenie Nadleśnictwa Złoczew zalotka większa) – wiele z nich wymaga dla odbycia pełnego cyklu rozwojowego określonych gatunków roślin. Z tymi ekosystemami związane są również płazy i gady, których liczebność w ostatnim czasie spada. Chroniony Dyrektywą siedliskową kumak nizinny i inne stwierdzone na terenie nadleśnictwa płazy (rzekotka, grzebiuszka, ropuchy, żaby) wymagają występowania choćby niewielkich zbiorników wodnych. Czasem mogą to być nawet rowy czy większe kałuże (np. w koleinach powstałych podczas prac ciężkim sprzętem leśnym), w których woda utrzymuje się przez kilka tygodni – to wystarcza na złożenie skrzeku i rozwój kijanek. W pobliżu zbiorników licznie występuje zaskroniec, a tereny otwarte preferuje żmija zygzakowata i jaszczurki - zwinka i żyworodna. Wymienione ekosystemy stanowią miejsca zdobywania pokarmu przez bociana czarnego oraz potencjalne lęgowiska żurawia, bekasa, słonki, czy brodzka piskliwego. Chętnie pojawiają się tutaj też większe ssaki – sarny, jelenie, dziki i łosie. Ukryte w lasach podmokłe łąki, w czasie przelotów wiosennych i jesiennych, stają się miejscami odpoczynku migrujących ptaków – kaczek, gęsi i siewkowatych. Wszystko to wskazuje jak ważne dla ochrony zwierząt jest utrzymanie w odpowiednim stanie i ilości bagien, torfowisk, oczek wodnych i łąk na terenie lasów. Miejsca takie powinny pozostać zachowane w stanie niezmienionym, a wykonywane tam działania należy ograniczyć do powstrzymywania sukcesji i utrzymania właściwych warunków hydrologicznych. W przypadku sztucznych zbiorników zaleca się kontrolę i, w razie potrzeby, zabiegi konserwatorskie zapór i mnichów.

Ochroną indywidualną w Nadleśnictwie Złoczew objęty jest 1 gatunek: bocian czarny. Wokół znanych miejsc gniazdowania bociana czarnego wyznaczono 3 strefy ochrony. W związku ze zmianami adresów leśnych w granicach jednej strefy i ponownym określeniem jej powierzchni, Nadleśnictwo powinno wystąpić do RDOŚ o aktualizację *Decyzji* dotyczącej strefy ochrony wokół gniazda bociana czarnego.

W przypadku znalezienia nowych gniazd bociana czarnego a także stwierdzenia gniazdowania innych gatunków wymagających wyznaczenia stref należy odstąpić od wykonania w

ich sąsiedztwie zaplanowanych zabiegów gospodarczych. Miejsce gniazdowania powinno zostać zgłoszone do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w celu uzgodnienia i wyznaczenia strefy ochronnej.

Gatunkami wymagającymi podejmowania specyficznych działań ochronnych są przede wszystkim nietoperze, o których występowaniu wiadomo bardzo niewiele z racji ich skrytego i nocnego trybu życia. Ochrona ssaków nadrzewnych wymaga przede wszystkim rozpoznania stanu populacji tych gatunków na obszarze nadleśnictwa. Można to realizować poprzez kontrolę budek lęgowych dla ptaków, wywieszanie specjalnie skonstruowanych budek dla pilchowatych, a także wzbogacanie bazy żerowej poprzez wysadzanie w lasach rodzimych gatunków drzew owocowych.

Nietoperze są grupą organizmów wymagającą ochrony w postaci zabezpieczenia ich miejsc rozrodu, zimowisk i noclegowisk. Nietoperze w tym celu wykorzystują strychy domów i budynków gospodarczych, zwłaszcza drewnianych, studnie, piwnice, dziuple a także, coraz częściej, specjalnie wywieszane budki dla nietoperzy. Skrzynki takie mają specjalną budowę; ich opis można znaleźć w *Instrukcji ochrony lasu cz. I, rozdz. 7.5.* lub publikacji „*Ochrona przyrody w lasach gospodarczych*”, w których omówiono sposoby i rodzaje budek, a także metody ich rozmieszczania w lasach.

Na terenie Nadleśnictwa Złoczew występuje liczna populacja bobra, która rozwija się dynamicznie zajmując i przekształcając wciąż nowe obszary. Dopóki szkody są gospodarczo znośne i występują w terenach naturalnie narażonych na podtopienia (łęgi, siedliska bagienne) nie należy przeciwdziałać temu zjawisku, ponieważ jest ono w dłuższej perspektywie czasu korzystne dla trwałości lasu.

W kilku miejscach na terenie nadleśnictwa odnotowano występowanie wydry. Jest to gatunek związany ze środowiskiem wodnym, jeszcze w latach 70-tych XX. bardzo rzadki, obecnie w ekspansji. Prace prowadzone w lasach nie mają na wydrę bezpośredniego wpływu. Nie przewiduje się żadnych specjalnych działań ochronnych pod kątem tego gatunku.

11.9 Ochrona siedlisk przyrodniczych

Ochrona siedlisk przyrodniczych wynika z *Ustawy o Ochronie Przyrody*, która w Art. 2.1. stwierdza: *Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:*

1) *siedlisk przyrodniczych*

2) *siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.*

W tym akcie wyraźnie zaznaczono, że ochrona siedlisk polega na ich właściwym zrównoważonym użytkowaniu, a nie zaniechaniu użytkowania. Również podstawowe akty prawne Wspólnoty Europejskiej - w tym *Dyrektywa Siedliskowa*, nie zakłada rezygnowania z racjonalnego użytkowania siedliska, pod warunkiem zachowania jego „*właściwego stanu ochrony*”. Stan ten zdefiniowany w *Ustawie o Ochronie Przyrody* oznacza: „*sumę oddziaływań na siedlisko*

przyrodnicze i jego typowe gatunki, mogącą w dającej się przewidzieć przyszłości wpłynąć na naturalne rozmieszczenie, strukturę, funkcje lub przeżycie jego typowych gatunków na terenie kraju lub państw członkowskich Unii Europejskiej lub naturalnego zasięgu tego siedliska, przy której naturalny zasięg siedliska przyrodniczego i obszary zajęte przez to siedlisko w obrębie jego zasięgu nie zmieniają się lub zwiększają się, struktura i funkcje, które są konieczne do długotrwałego utrzymania się siedliska istnieją i prawdopodobnie nadal będą istniały oraz typowe dla tego siedliska gatunki znajdują się we właściwym stanie ochrony”. Definicja ta oznacza, iż konieczne jest zachowanie obszaru występowania i specyficznych cech struktury siedliska a także pełnionych przez nie funkcji w stanie co najmniej niezmienionym.

Racjonalne użytkowanie siedlisk przyrodniczych, jeżeli tylko nie powoduje pogorszenia „właściwego stanu ochrony”, jest jak najbardziej dopuszczalne i wskazane. Konieczne jest jednak pewne zmodyfikowanie dotychczasowych działań gospodarczych, zwłaszcza na siedliskach leśnych.

Ocenę stanu ochrony siedliska dokonuje się poprzez ocenę trzech parametrów:

- powierzchni siedliska,
- struktury i funkcji siedliska,
- szans jego zachowania.

Gospodarka leśna oparta na zasadach ekologicznych nie powoduje zmniejszenia się **powierzchni leśnych siedlisk przyrodniczych**. Działania gospodarcze prowadzone w lasach - odnowienia, cięcia pielęgnacyjne i w końcu rębnie, zawsze mają w końcowym założeniu odtworzenie stanu siedliska. Zmniejszenie zasięgu siedliska może mieć miejsce w przypadku zmiany przeznaczenia gruntu (np. odlesienie) lub rażąco niezgodnego wprowadzenia gatunków całkowicie obcych danemu siedlisku, co w obecnych uwarunkowaniach prawnych oraz przy stosowaniu zasad gospodarowania w lasach, nie jest możliwe.

Zmiana powierzchni siedlisk nieleśnych mogłaby być związana z zalesianiem pewnych powierzchni. W niniejszym planie zalesień na siedliskach cennych przyrodniczo nie projektowano, wobec czego nie przewiduje się aby gospodarka leśna mogła wpłynąć negatywnie na powierzchnię tych siedlisk.

Gospodarka leśna może mieć jednak wpływ na drugi z wymienionych parametrów - strukturę i funkcję siedliska.

Poprzez właściwą strukturę siedliska trzeba rozumieć określony skład gatunkowy wszystkich warstw leśnych, obecność wszystkich typowych gatunków, brak gatunków obcych, właściwe zróżnicowanie wiekowe oraz właściwe zróżnicowanie przestrzenne siedliska. Przyjęło się (monitoring siedlisk prowadzony przez IOP w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska), że **strukturę i funkcje siedliska** określa się za pomocą właściwych wskaźników. Dla każdego typu siedliska określono specyficzny zestaw wskaźników, zależny od jego ekologii. Do takich wskaźników stosowanych dla siedlisk leśnych należą np.:

- obecność starych drzew (zazwyczaj za stan właściwy przyjmuje się udział drzew starszych niż 100 lat powyżej 10%),
- naturalne odnowienie gatunków właściwych dla siedliska,
- obecność gatunków obcych (zazwyczaj we właściwym stanie nie powinno ich być wcale, lub mniej niż 1-10%),
- odpowiedni udział drzew martwych (jednak w ilości niezagrażającej stabilności drzewostanów),
- charakterystyczna kombinacja gatunków we wszystkich warstwach lasu.

W zależności od typu siedliska wskaźniki te mogą przybierać nieco inne wartości.

Parametr trzeci – **szanse zachowania siedliska** w dużym stopniu zależą od tendencji w zmianie parametru struktura i funkcja, a także uwarunkowań naturalnych.

Poniżej przedstawiono proponowane zalecenia w stosunku do leśnych siedlisk przyrodniczych występujących na terenie Nadleśnictwa Złoczew. Stosowanie tych zaleceń powinno przyczynić się do utrzymania, lub odtworzenia właściwego stanu siedliska.

11.9.1 Grądy subkontynentalne 9170

Na terenie Nadleśnictwa Złoczew grądy zajmują największą powierzchnię ze wszystkich siedlisk przyrodniczych. Część z nich jest zniekształcona nadmiernym udziałem sosny. Siedliska grądu, z dominującą sosną powinno się stopniowo przeznaczać do przebudowy polegającej na usuwaniu górnego piętra sosnowego a popieraniu i pozostawianiu gatunków liściastych – głównie dębu, lipy i graba. W odnowieniu sztucznym dopuszcza się wprowadzanie miejscowych ekotypów sosny, jako gatunku domieszkowego, szczególnie na uboższych wariantach grądów (grądy trzcinikowe - *Tilio-Carpinetum calamagrostietosum*). Siedlisko to charakteryzuje dość szerokim spektrum zarówno żyznościowym jak i wilgotnościowym. Występuje na typach siedliskowych: Lśw, Lw, LMśw i LMw.

Dla siedliska 9170 przewidziano następujące typy drzewostanu i zaproponowano składy gatunkowe upraw:

TSL	Typ drzewostanu	Składy gatunkowe upraw
LMśw	Gb-So-Db	Db 50%, So 30%, Gb i inne 20%
LMw, Lśw, Lw	Lp-Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Jw i inne 20%
	Bk-Jd-Db	Db 50%,Jd 20%,Bk 20% Gb i inne 10%

Pielęgnowanie drzewostanów na siedliskach grądowych powinno być stosowane w dotychczasowej formie, z uwzględnieniem popierania cennych gatunków, pozostawianiem drzew dziuplastych, wybranych egzemplarzy starych drzew, a także drzew obumarłych.

Zagospodarowanie siedlisk grądowych, w celu zachowania właściwego stanu ochrony, powinno się ograniczyć do stosowania rębni złożonych. W drzewostanach dobrze wykształconych – rębni częściowej IIa, lub gniazdowych – IIIa i IIIb, a w drzewostanach wymagających przebudowy – rębni stopniowej IVd. Odnawianie gatunków na gniazdach może być realizowane poprzez wprowadzanie gatunków w grupowej lub drobnokępowej formie zmieszania, tak aby w przyszłości zróżnicowanie przestrzenne drzewostanu było właściwe.

Zasadą w trakcie użytkowania lasu na siedlisku grądów powinno być pozostawianie drzew zamierających i martwych oraz maksymalnej ilości odpadów zrębowych (szczególnie drewna liściastego), w celu zwiększania zasobów drewna martwego. Czynnikiem ten decyduje o właściwym zachowaniu stanu siedliska 9170.

11.9.2 **Kwaśne dąbrowy 9190**

Do kwaśnych dąbrów zakwalifikowano drzewostany z dominującym dębem na siedliskach mezotroficznych – LMśw i BMśw, w wyjątkowych przypadkach – na uboższych wariantach Lśw, gdy runo wskazywało na silne zakwaszenie gleby.

Dla siedliska 9190 przewidziano następujące typy drzewostanu i zaproponowano składy gatunkowe upraw:

<i>TSL</i>	<i>Typ drzewostanu</i>	<i>Składy gatunkowe upraw</i>
BMśw	Brz-So-Dbb	Dbb 50%, So 30%, Brz i inne 20%
LMśw, Lśw	So-Dbb	Dbb 70%, So 20%, Jd, Md, Brz i inne 10%

W drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, na siedliskach BMśw przewiduje się zastosowanie rębni IIIa, a LMśw i Lśw – rębni IIIb.

11.9.3 **Kwaśne buczyny 9110**

W Nadleśnictwie Złoczew siedlisko to inwentaryzowano na LMśw i uboższych wariantach Lśw. Występuje głównie w obrębie Brąszewice. Zaliczono tu drzewostany z dominującym bukiem, lub w formie zniekształconej – z dominującą sosną i dużym udziałem buka, w rejonach gdzie buk występuje powszechnie i istnieje możliwość przebudowy i wyprowadzenia drzewostanów bukowych.

W drzewostanach zakwalifikowanych do tego siedliska proponuje się następujące warianty:

<i>TSL</i>	<i>Typ drzewostanu</i>	<i>Składy gatunkowe upraw</i>
LMśw	Bk	Bk 70%, Dbb 20%, So i inne 10%
	So-Bk	Bk 50%, So 30%, Dbb i inne 20%
Lśw	Bk	Bk 80%, Jd, Db i inne 20%

W użytkowaniu rębnym przewidziano zastosowanie tu głównie rębni stopniowej (IVd) z możliwie jak największym wykorzystaniem istniejącego odnowienia naturalnego. W drzewostanach z dominującą sosną, znajdujących się w zasięgu tego siedliska, przewidziano użytkowanie rębnią gniazdową (III) w celu ich przebudowy.

11.9.4 Bory i lasy bagienne 91D0

W Nadleśnictwie Złoczew do tego siedliska zakwalifikowano w większości grunty szczególnie chronione, wg typologii leśnej zaliczone do boru bagiennego i boru mieszanego wilgotnego (w rezerwacie „Jaźwiny”). Wszystkie powierzchnie borów i lasów bagiennych pozostawiono bez planowanych zabiegów i zaliczono do powierzchni referencyjnych. Właściwa ochrona tego siedliska polega na zachowaniu istniejących warunków hydrologicznych – niedopuszczalne jest wykonywanie melioracji odwadniających i wykopywania rowów, zarówno w zasięgu siedliska, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie. W przypadku istnienia rowów konieczne jest ich zamknięcie w celu zahamowania odpływu.

Mimo, że na siedlisku borów bagiennych nie planuje się użytkowania rębego ani odnowień powierzchni leśnych niezalesionych na KZP zaproponowano sosnowy typ drzewostanu oraz ustalono skład odnowienia: So 60%, Brz i inne 40%.

11.9.5 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0

Łęgi te występują na typach siedliskowych OI lub OIJ. Dla siedlisk tych ZHL przewidują zagospodarowanie Rb I (OI) lub Rb II i IV (OIJ). W przypadku olsów jesionowych, ze względu na chorobę jesionów i w celu wprowadzenia na siedlisko olszy oraz domieszki wiązu, brzozy i dębu, zastępczo proponuje się zagospodarowanie tych siedlisk Rb Ic (zupełną smugową). Dobrze wykształcone łęgi 91E0, z udziałem jesionu oraz o prawidłowych warunkach wodnych, powinny być zagospodarowane rębiami złożonymi. Łęgi przesuszone mogą być zagospodarowane Rb I. Wykonanie zrębu zupełnego, prowadzi do okresowego podniesienia się poziomu wód gruntowych co w przypadku łęgów przesuszonych może wpłynąć na poprawę warunków uwodnienia. Część łęgów można użytkować w sposób odroślowy – jako najbardziej zbliżony do naturalnego sposób odnowienia tych siedlisk.

W trakcie użytkowania należy pamiętać o pozostawianiu martwych drzew oraz drzew dziuplastych – podobnie jak w przypadku grądów ilość drewna martwego decyduje o wartości siedliska przyrodniczego. Niezależnie od rodzaju rębni pozostawiamy również kępy, biogrupy i strefy wzdłuż cieków, do biologicznej śmierci, zgodnie z ZHL.

W projekcie Planu urządzenia lasu 2017-2026 na siedlisku 91E0 przyjęto następujące typy drzewostanów i proponowane składy odnowień:

<i>TSL</i>	<i>Typ drzewostanu</i>	<i>Składy gatunkowe upraw</i>
OI	OI	OI 90%, Js, Brz i inne 10%
OIJ	Js-OI	OI 60%, Js 30%, Brz i inne 10%
	Wz-OI-Js	Js 50%, OI 30%, Wz i inne 20%

Dodatkowym działaniem korzystnie wpływającym na „właściwy stan siedliska”, jest regulacja stosunków wodnych, polegająca na zapewnieniu właściwego uwodnienia siedlisk łągowych. W przypadku istniejących rowów bądź cieków, trzeba rozważyć możliwość budowy zastawek regulujących poziom wody, opóźniających wiosenny odpływ, ale niedopuszczających do zbyt długiego zabagnienia. W ramach przygotowywania gleby pod odnowienia należy zrezygnować ze stosowania rabat i rabatowałków, które radykalnie zmieniają strukturę łągów. Preferowane powinno być przygotowanie punktowe (talerze, kopczyki), ewentualnie – spulchnione bruzdy.

11.9.6 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0

W Nadleśnictwie Złoczew siedlisko to występuje jedynie w dwóch wydzieleniach w obrębie Złoczew na siedlisku L1 w dolinie rzeki Widawki. Jeden drzewostan jest zniekształcony zbyt dużym udziałem sosny w wieku 54 lat, gdzie została zaplanowana trzebież późna. Natomiast drugie wydzielenie stanowi grunt do naturalnej sukcesji bez planowanych wskazówek gospodarczych.

Na siedlisku tym nie planuje się użytkowania rębego ani odnowień powierzchni leśnych niezalesionych, na KZP zaproponowano typ drzewostanu Js-Db-Wz.

11.9.7 Siedliska nieleśne

Siedliska nieleśne nie wymagają zazwyczaj modyfikacji sposobów gospodarowania, gdyż zabiegi planowane w ramach planu urządzenia lasu i normalna gospodarka leśna nie dotyczy tego rodzaju powierzchni. Natomiast w pewnych przypadkach konieczne jest uwzględnienie wymogów ochrony siedlisk nieleśnych przy realizacji wskazań gospodarczych w lesie.

Na terenie Nadleśnictwa Złoczew nieleśne siedliska przyrodnicze („siedliska naturalne”) obejmują w większości ekosystemy wodno-błotne. Są to torfowiska przejściowe i trzęsawiska. W bezpośrednim sąsiedztwie płatów tych siedlisk należy zrezygnować z użytkowania rębego i pozostawiać pasy drzewostanu nieużytkowanego dookoła tych siedlisk. Pasy takie powinny mieć szerokość 20-50 m. Należy też zrezygnować ze wszelkich działań mogących spowodować zmiany warunków hydrologicznych.

Na tym zakończono właściwy tekst *Programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Złoczew na lata 2017-2026*. Dalej zamieszczono wykaz literatury oraz załączniki: *Wykaz pomników przyrody występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew*.

Na końcu opracowania znajduje się 10 wolnych stron na **kronikę**, w której należy odnotowywać wszelkie działania i wydarzenia związane z ochroną przyrody na terenie Nadleśnictwa Złoczew, np.: zmiany w aktach prawnych i dokumentach planistycznych form ochrony przyrody, wyniki monitoringów przyrodniczych, zabiegi wykonywane w rezerwach, stwierdzenia rzadkich i chronionych gatunków, uzgodnienia z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska i innymi jednostkami administracji państwowej, informacje o prowadzonych inwentaryzacjach przyrodniczych itp., a także wydarzenia takie jak: pożary, powodzie, drastyczne zmiany czystości wód płynących, gradacje owadów i inne mające wpływ na warunki przyrodnicze omawianego obszaru. Informacje zawarte w kronice będą wykorzystane przy opracowaniu aktualizacji niniejszego *Programu ochrony przyrody*.

12 Literatura

1. Atlas hydrologiczny Polski, 1987. Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa.
2. Baraniecka D. i inni Instytut Geologiczny. 1984: Budowa Geologiczna Polski Tom I – Stratygrafia, Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa.
3. Czarnecki Z. 1991. Ptaki Europy. Warszawa. Elipsa.
4. Czuba M. 2002. Doskonalenie gospodarki leśnej. Warszawa PWR i L.
5. Gwiazdowicz D. J. red. 2007. Ochrona przyrody w lasach. I. Ochrona zwierząt. Wydawnictwo PTL Poznań.
6. Grzywacz A. 1988. Grzyby leśne. Warszawa PWR i L.
7. Kondracki J. 1988. Geografia fizyczna Polski. Wydanie VI. PWN. Warszawa.
8. Kondracki J. 2002. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
9. Liro A. red. 1998. Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska. Fundacja IUCN Poland. Warszawa.
10. Malinowski J. red. 1991. Budowa geologiczna Polski. Tom VII Hydrogeologia. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
11. Matuszkiewicz. J. M. 2002. Zespoły leśne Polski. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.
12. Matuszkiewicz M. 2008. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.
13. Piękoś-Mirkowa H. Mirek Z. 2003. Atlas roślin chronionych. Warszawa, MULTICO Oficyna Wydawnicza.
14. Pawlaczyk J. Pawlaczyk P. 2003. Ochrona rzadkich i zagrożonych roślin w lasach. Świebodzin Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
15. Romer E. 1949 – Regiony klimatyczne Polski. Prace Wrocł. Tow. Nauk., B, 16, Wrocław: 1-27.
16. Seneta W. 1973. Dendrologia. PWN. Warszawa.
17. Szafer W. Zarzycki K. (red.). 1972: Szata roślinna Polski. PWN. Warszawa.
18. Szafer W. Kulczyński S. Pawłowski B. 1986. Rośliny polskie. PWN. Warszawa.
19. Tomiałojć L. 1990. Ptaki Polski rozmieszczenie i liczebność. PWN Warszawa
20. Woś A. 1999 Klimat Polski Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.
21. Wilk T. Jujka M. Krogulec J. Chylarecki P. red. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP. Marki.
22. Zielony R. Kliczkowa A. 2012. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski. CILP Warszawa.
23. IMGW 1983. Podział hydrograficzny Polski. Warszawa.

24. Instrukcja ochrony lasu. 2011 Warszawa.
25. Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie. 1996 Warszawa.
26. Instrukcja urządzania lasu. 2012 Warszawa.
27. Klasyfikacja gleb leśnych Polski Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. 2000 Warszawa
28. Koncepcja sieci Natura 2000 w Polsce. Raport końcowy 2001.
29. Natura 2000 Europejska sieć ekologiczna 1999 Ministerstwo Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Warszawa.
30. Polska Czerwona Księga Roślin. 2001 Kraków Polska Akademia Nauk.
31. Czerwona księga roślin województwa łódzkiego. Olaczek R. (red.) Ogród Botaniczny Łódź, 2012.
32. Polska Czerwona Księga Zwierząt – Kręgowce. 2001 Warszawa Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne.
33. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Złoczew na okres 1.01.2007 – 31.12.2016r. – BULiGL Oddział w Lublinie.
34. Roczniki gleboznawcze Systematyka Gleb Polski Wydanie czwarte. 1989 Warszawa PWN
35. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13.04.2010 roku w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie.
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną.
37. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin.
38. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 06.10.2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.
39. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.
40. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r, roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dz. U. 198, poz. 1226
41. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku, roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dz. U. 25, poz. 133.
42. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30.03.2005 roku w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody.
43. Siedliskowe podstawy hodowli lasu. 2004. Warszawa.
44. Zasady hodowli lasu. 2011. Warszawa. PWRiL.
45. Raport o stanie lasów w Polsce 2015. Warszawa, styczeń 2016.

46. Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł., 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa.

Materiały niepublikowane przekazane przez pracowników Nadleśnictwa Złoczew, RDOŚ w Łodzi, Parków Krajobrazowych, Ligi Ochrony Przyrody, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Urzędów Gmin z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, pracowników naukowych Uniwersytetu Łódzkiego

Strony internetowe:

www.lodz.lasy.gov.pl

www.mos.gov.pl

www.natura2000.gdos.gov.pl

www.gus.pl

www.salamandra.org.pl

www.komisjafaunistyczna.pl

www.info.botany.pl

www.bocian.org.pl

www.bdl.lasy.gov.pl

<http://lodz.rdos.gov.pl/>

13 Załączniki

Wykaz istniejących pomników przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złoczew (poza gruntami nadleśnictwa) (wg wzoru nr 5a)

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
POWIAT SIERADZKI														
Gmina Sieradz														
1	1458	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Chojne, park zabytkowy dz. Nr 1335/5	Sosna wejmutka		257							
2	1459	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Chojne, park zabytkowy dz. Nr 1335/5	Dąb szyp.		335							
3	1460	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Chojne, park zabytkowy dz. Nr 1335/5	Lipa szer.		610							
4	1461	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Chojne, park zabytkowy dz. Nr 1335/5	Klon srebrzysty		350							
5	1462	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Chojne, park zabytkowy dz. Nr 1335/5	Dąb szyp.		360							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
6	1486	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Biskupice, park przy PDPS dz. Nr 310	Lipa drobn.		355							
7	1487	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Biskupice, park przy PDPS dz. Nr 310	Jesion wyniosły		285							
8	1488	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Biskupice, park przy PDPS dz. Nr 310	Jesion wyniosły		420							
9	1489	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Biskupice, park przy PDPS dz. Nr 310	Jesion wyniosły		335							
10	1490	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Bogumiłów dz. Nr 207	Jesion wyniosły		220							
11	1491	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Bogumiłów dz. Nr 207	4 Cisy pospolite		120 150 185 200							grupa drzew

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
12	1492	Uchwała Nr 166/XXVIII/93 Rady Gminy w Sieradzu z dnia 11 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody		Chartupia Mała, obok kościoła dz. Nr 268	Klon zwyczajny, 2 Lipy drobn.		295 330 410							grupa drzew
13	1493	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Dąbrowa Wielka, park przy OHZ dz. Nr 323/21	Lipa drobn.		295							
14	1494	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Dąbrowa Wielka, park przy OHZ dz. Nr 323/21	Lipa drobn.		360							
15	1495	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Dąbrówka, teren OHZ dz. Nr 281/3	Dąb szyp.		660							
16	1496	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Dzierlin, obok dworu dz. Nr 89	Klon jawor		275							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Miasto Sieradz														
17	1510	Uchwała Nr XV/118/2015 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 531	Sieradz, ul. J. Piłsudskiego 2 dz. Nr 189	Gledicja trójcier-niowa, (iglicznia trójcier-niowa), maks. rozpiętość korony 4m		282	6						
18	1511	Uchwała Nr XV/118/2015 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 531	Sieradz, ul. Witosa 22 dz. Nr 234/2	Dąb szyp. maks. rozpiętość korony 25m		515	20						
19	1512	Uchwała Nr XV/118/2015 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 531	Sieradz, ul. Ogrodowa dz. Nr 193/3	Sosna czarna maks. rozpiętość korony 12m		260	10						
20	1513	Uchwała Nr XV/118/2015 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 531	Sieradz, ul. Ogrodowa dz. Nr 193/3	Dąb szyp. odm. stożkowa, maks. rozpiętość korony 7m		345	15						
21	1515	Uchwała Nr XV/118/2015 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 531	Sieradz, Park Staromiejski dz. Nr 245/10	Platan klonolistny maks. rozpiętość korony 26m		297	24						

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
22	1516	Uchwała Nr XV/118/2015 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 531	Sieradz, Park Staromiejski dz. Nr 245/10	Klon zwyczajny maks. rozpiętość korony 13m		296	26						
23	1517	Uchwała Nr XV/118/2015 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 531	Sieradz, Park Staromiejski dz. Nr 245/10	Klon zwyczajny maks. rozpiętość korony 14m		282	26						
24	1518	Uchwała Nr XV/118/2015 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 531	Sieradz, ul. Kolegiacka obok kościoła dz. Nr 115	Lipa drobn. maks. rozpiętość korony 18m		395	23						
Gmina Klonowa														
25	1523	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie uznania za obiekty chronione	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 29, poz. 174	Leliwa 57, dz. Nr 626	Dąb szyp.		300							prace pielęgnacyjno-lecznicze prowadzone w roku 2006
26	1524	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Górka Klonowska, park miejski dz. Nr 195	Lipa szer.		350							
27	1525	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Górka Klonowska, park miejski dz. Nr 195	Sosna czarna		220							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
28	1526	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Górka Klonowska, park miejski dz. Nr 195	3 Klony zwyczajne, Klon srebrzysty		290, 270, 270, 300							grupa drzew wielogat.
Gmina Brąszewice														
29	1528	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie uznania za obiekty chronione	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 29, poz. 174	Bukowiec 6 dz. Nr 273/1	Buk zwyczajny		305	8						
30	1529	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie uznania za obiekty chronione	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 29, poz. 174	Godynice, obok kościoła dz. Nr 1744	Wiąz szyp.		490	12						
31	1530	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Godynice, teren plebanii dz. Nr 1744	Buk zwyczajny		275	20						
32	1531	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Godynice, teren plebanii dz. Nr 1744	Wiąz szyp.		320	16						
33	1532	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Godynice, teren plebanii dz. Nr 1744	Klon polny		310	8						

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
34	1533	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Jesion wyniosły		470	8						
35	1534	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Dąb szyp.		380	12						
36	1535	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Lipa drobn.		390	18						
37	1536	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Dąb szyp.		510	18						
38	1537	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Dąb szyp.		390	12						
39	1538	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Dąb szyp.		460	18						
40	1539	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Buk zwyczajny		440	15						

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
41	1540	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Lipa drobn.		310	12						
42	1541	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Klon jawor		255	8						
43	1542	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Klon jawor		230	8						
44	1543	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Starce, park zabytkowy dz. Nr 225/1	Jesion wyniosły		310	8						
45	1544	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Budy, przy polnej drodze dz. Nr 82	Dąb szyp.		310	18						
46	1545	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Budy, przy polnej drodze dz. Nr 82	Dąb szyp.		440							
47	1546	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Budy, przy polnej drodze dz. Nr 81	Cis popspolity		220	12						

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
48	1548	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Brąszewice dz. Nr 775	Dąb bezszyp.		440	12						
49	1549	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Przerycie dz. Nr 159	Cis popspolity		175							
50	1550	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wiry, przy drodze dz. Nr 416	Jałowiec popspolity		75	7						
51	1553	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Pokrzywniaki 5 dz. Nr 12	Cis popspolity		170	12						
Gmina Wróblew														
52	1554	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie uznania za obiekty chronione	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 29, poz. 174	Kościeryn, park zbytkowy dz. Nr 25	Jesion wyniosły		360							
53	1555	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kościeryn, park zbytkowy dz. Nr 25	Klon srebrzysty		390							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
54	1556	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Charłupia Wielka, park zabytkowy dz. Nr 472	20 Kasztanowców zwyczajnych, 11 Klonów zwyczajnych		150-335 72-207							aleja drzew
55	1557	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Charłupia Wielka, park zabytkowy dz. Nr 472	5 Klonów zwyczajnych		272 260 240 253 325							grupa drzew
56	1558	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Charłupia Wielka, park zabytkowy dz. Nr 472	Lipa drobn.		342							
57	1559	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Charłupia Wielka, park zabytkowy dz. Nr 472	Lipa drobn.		340							
58	1560	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Dziebędów, park wiejski dz. Nr 101/3	Platan klonolistny		390							
59	1561	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Dziebędów, park wiejski dz. Nr 11/6	3 Jesiony wyniosłe		380 240 400							grupa drzew

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
60	1562	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Inczew, park wiejski dz. Nr 19/23 i 19/24	Lipa drobn.		275							
61	1563	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Inczew, park wiejski dz. Nr 19/23 i 19/24	Lipa drobn.		380							
62	1564	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Inczew, park wiejski dz. Nr 19/23 i 19/24	Jesion wyniosły		318							
63	1565	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobierzycko, park zabytkowy dz. Nr 2/6	Buk zwyczajny		270							
64	1566	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Tubądzin, park zabytkowy dz. Nr 196/10	Jesion wyniosły		390							
65	1567	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Tubądzin, park zabytkowy dz. Nr 196/10	Lipa drobn.		375							
66	1568	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Tubądzin, park zabytkowy dz. Nr 196/10	Olsza czarna		297							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
67	1569	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Tubądzin, przy drodze do Inczewa	32 Lipy		105-565							grupa drzew
68	1570	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wąglczew, obok kościoła dz. Nr 189	Lipa drobn.		460							
69	1571	Rozporządzenie Nr 15/2008 Wojewody Łódzkiego z dnia 4 czerwca 2008 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody Łódzkiego w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 198, poz. 1861	Inczew, ciąg drogi powiatowej Nr 1723 E od km 2+120 do km 1+600	29 Lip drobn. „Aleja Lipowa w Inczewie”		66-320							
Gmina Burzenin														
70	1572	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Witów, przy drodze do Ligoty dz. Nr 140	Dąb szyp.		411							
71	1573	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Witów, przy drodze do Ligoty dz. Nr 140	Dąb szyp.		315							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
72	1574	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Witów, przy drodze do Ligoty dz. Nr 140	Dąb szyp.		370							
73	1575	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Witów, obok parku przy PDPS dz. Nr 200/6	Wiąz szyp.		525							
74	1576	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Witów, park PDPS dz. Nr 237	Lipa drobn.		383							
75	1577	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Majaczewice, PKMWiW dz. Nr 111	Dąb szyp.		300							
76	1578	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Niechmirów, park zabytkowy dz. Nr 22/51	Dąb szyp.		609							
77	1579	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Strzałki 37 dz. Nr 324/5	Wiąz szyp.		540							
78	1580	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kamionka 48 dz. Nr 77/2	Dąb szyp.		340							prace pielęgnacyjno-lecznicze prowadzone w roku 2006

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
79	1582	Rozporządzenie Nr 14/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 11 sierpnia 2009 r. Nr 234, poz. 2103	Majaczewice, dz. ewid. Nr 111/3	Grusza pospolita		227							
80	1583	Rozporządzenie Nr 14/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 11 sierpnia 2009 r. Nr 234, poz. 2103	Majaczewice, dz. ewid. Nr 109/2	Lipa drobn.		253							
81	1584	Uchwała Nr XXXVI/227/05 Rady Gminy Burzenin z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 20, poz. 198	Niechmirów, Kolonia w Gminie Burzenin dz. Nr 161, 163	Źródło pulsujące położone w płaszczyźnie równinnej terasy dennej rzeki Warty w strefie przystokowej doliny, stanowiące przykład wpływu wód podziemnych na powierzchnię o charakterze naporowym.									
Gmina Złoczew														
82	1585	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Złoczew, park miejski dz. Nr 274/2	Jesion wyniosły		320							
83	1586	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Złoczew, park miejski dz. Nr 274/2	Wiąz szyp.		460							
84	1587	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Złoczew, park miejski dz. Nr 274/2	Wiąz szyp.		300							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
85	1588	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Złoczew, park miejski dz. Nr 274/2	Wiąz szyp.		420							
86	1589	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Złoczew, park miejski dz. Nr 274/2	Wiąz szyp.		260							
87	1590	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Złoczew, park miejski dz. Nr 274/2	Wiąz szyp.		360							
88	1591	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Złoczew, park miejski dz. Nr 274/2	Wiąz szyp.		330							
89	1592	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Złoczew, park miejski dz. Nr 274/2	Wiąz szyp.		490							
90	1593	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Złoczew, cegielnia dz. Nr 74	Dąb szyp.		570							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu									Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Gmina Warta															
91	1606	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Mikołajewice, park zabytkowy dz. Nr 260/32	Dąb szyp.		320								
92	1607	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Mikołajewice, park zabytkowy dz. Nr 260/32	Lipa drobn.		310								
93	1608	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Mikołajewice, park zabytkowy dz. Nr 260/32	Dąb szyp.		350								
94	1609	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Mikołajewice, park zabytkowy dz. Nr 260/32	Dąb szyp.		340								
95	1610	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Mikołajewice, park zabytkowy dz. Nr 260/32	Dąb szyp.		300								
96	1612	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Ustków, park zabytkowy dz. Nr 109/3	Dąb szyp.		350								

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
97	1613	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Ustków, park zabytkowy dz. Nr 109/3	Dąb szyp.		350							
98	1614	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Ustków, park zabytkowy dz. Nr 109/3	Wiąz szyp.		480							
99	1615	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Warta, ul. 3 Maja 28 dz. Nr 18	3 wiązy – forma płacząca		84, 96, 125							grupa drzew
100	1616	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Warta, ogród klasztorny dz. Nr 247/1	Lipa drobn.		390							
101	1617	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Warta, ogród klasztorny dz. Nr 247/1	Dąb szyp.		490							
102	1618	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Warta, ogród klasztorny dz. Nr 247/1	Dąb szyp.		495							
103	1619	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Warta, ogród klasztorny dz. Nr 247/1	Lipa drobn.		330							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
104	1620	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Małków, park zabytkowy dz. Nr 203	Klon jawor		247							
105	1621	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Małków, park zabytkowy dz. Nr 203	Dąb szyp.		500							
106	1622	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Małków, park zabytkowy dz. Nr 203	Dąb szyp.		445							
107	1623	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Małków, park zabytkowy dz. Nr 203	Dąb szyp.		312							
108	1624	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Małków, park zabytkowy dz. Nr 203	Dąb szyp.		340							
109	1625	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Małków, park zabytkowy dz. Nr 203	Dąb szyp.		320							
110	1626	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Małków, park zabytkowy dz. Nr 203	Dąb szyp.		395							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
111	1627	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Małków, park zabytkowy dz. Nr 203	Dąb szyp.		332							
112	1628	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Małków, park zabytkowy dz. Nr 203	Dąb szyp.		370							
Gmina Goszczanów														
113	1629	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Sulmów, park wiejski dz. Nr 147/44	Grab zwyczajny		355							
114	1630	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Sulmów, park wiejski dz. Nr 147/44	Lipa srebrzysta		398							
115	1631	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Sulmów, park wiejski dz. Nr 147/44	Platan kolono-listny		405							
116	1632	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wójcinek, park wiejski dz. Nr 289/2	Buk zwyczajny		268							

Nadleśnictwo Żłoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
117	1633	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wójcinek, park wiejski dz. Nr 289/2	Buk zwyczajny		315							
Gmina Brzeźnio														
118	1636	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Lipno dz. Nr 7	Dąb szyp.		330							
119	1637	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki, park zabytkowy dz. Nr 26	Dąb szyp.		610							
120	1638	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki, park zabytkowy dz. Nr 26	Dąb szyp.		340							
121	1639	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki, park zabytkowy dz. Nr 26	Dąb szyp.		385							
122	1640	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki, park zabytkowy dz. Nr 26	Dąb szyp.		490							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
123	1641	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki, park zabytkowy dz. Nr 26	Dąb szyp.		375							
124	1642	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki, park zabytkowy dz. Nr 26	Lipa drobn.		375							
125	1643	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki, park zabytkowy dz. Nr 26	Lipa drobn.		345							
126	1644	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki, park zabytkowy dz. Nr 26	Lipa drobn.		500							
127	1645	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki, park zabytkowy dz. Nr 30	Lipa drobn.		450							
128	1646	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki dz. Nr 26	Dąb szyp.		635							
129	1647	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki dz. Nr 57	Dąb szyp.		705							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
130	1648	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki dz. Nr 58	Dąb szyp.		455							
131	1649	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Wielki dz. Nr 58	Dąb szyp.		495							
132	1651	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały przy drodze wojewódzkiej	Dąb szyp.		380							
133	1652	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały przy drodze wojewódzkiej	Dąb szyp.		335							
134	1653	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały pole dz. Nr 828	Dąb szyp.		345							
135	1654	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały dz. Nr 769/3	Dąb szyp.		680							prace pielęgnacyjno-lecznicze prowadzone w roku 2006
136	1655	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały dz. Nr 768/7	Dąb szyp.		660							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
137	1656	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały dz. Nr 768/7	Dąb szyp.		690							
138	1657	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały dz. Nr 768/7	Dąb szyp.		750							
139	1658	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały dz. Nr 768/7	Dąb szyp.		485							prace pielęgnacyjno-lecznicze prowadzone w roku 2006
140	1660	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Lipa szer.		725							
141	1661	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		550							
142	1662	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		392							
143	1663	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		550							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
144	1664	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		710							
145	1665	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 768/3	Dąb szyp.		425							
146	1666	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		480							
147	1667	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		345							
148	1668	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Klon jawor		310							
149	1669	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Klon jawor		395							
150	1670	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		520							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
151	1671	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		400							
152	1672	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		515							
153	1673	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		400							
154	1674	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		425							
155	1675	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy dz. Nr 688	Dąb szyp.		410							
156	1676	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, przy drodze wojew. obok parku dz. Nr 688	Dąb szyp.		540							
157	1677	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, obok kościoła dz. Nr 525	Lipa drobn.		640							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
158	1678	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, obok kościoła dz. Nr 525	Lipa drobn.		612							
159	1679	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, przy drodze do Oraczewa dz. Nr 675	Dąb szyp.		460							
160	1680	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, przy drodze do Oraczewa dz. Nr 675	Dąb szyp.		570							
161	1683	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Dęboleka, teren OHZ dz. Nr 516	Dąb szyp.		530							
162	1684	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, przy zlewni mleka dz. Nr 765/3	Topola czarna		510							
163	1685	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kliczków Mały, park zabytkowy przy fosie dz. Nr 688	Dąb szyp.		530							
164	1686	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Dęboleka, teren OHZ dz. Nr 516	Dąb szyp.		570							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
165	1687	Rozporządzenie Nr 15/2008 Wojewody Łódzkiego z dnia 4 czerwca 2008 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody Łódzkiego w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dn. 14.06.2008 r. Nr 198, poz. 1861	Brzeźnio ul. Św. Idziego 11 dz. Nr 40/4	Wiąz szyp. „Bogumił”		340							
166	1688	Rozporządzenie Nr 15/2008 Wojewody Łódzkiego z dnia 4 czerwca 2008 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody Łódzkiego w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dn. 14.06.2008 r. Nr 198, poz. 1861	Brzeźnio ul. Św. Idziego 9 dz. Nr 648	Wiąz szyp. „Henryk”		390							
Miasto i Gmina Błaszki														
167	1689	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie uznania za obiekty chronione	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 29, poz. 174	Błaszki, obok Liceum dz. Nr 509/10	Wiąz szyp.		262							
168	1690	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wrząca, park zabytkowy dz. Nr 139	Klon jawor		550							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
169	1691	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wrząca, park zabytkowy dz. Nr 139	Lipa drobn.		340							
170	1692	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wrząca, park zabytkowy dz. Nr 139	Buk zwyczajny		335							
171	1693	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wrząca, park zabytkowy dz. Nr 139	Klon zwyczajny		300							
172	1694	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wrząca, park zabytkowy dz. Nr 139	Dąb szyp.		420							
173	1695	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wrząca, park zabytkowy dz. Nr 139	Klon srebrzysty		310							
174	1696	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wrząca, park zabytkowy dz. Nr 139	Buk zwyczajny		300							
175	1697	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wrząca, park zabytkowy dz. Nr 139	Klon zwyczajny		350							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
176	1698	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wrząca, park zabytkowy dz. Nr 139	Wiąz szyp.		380							
177	1699	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Dąb szyp.		310							
178	1700	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Buk zwyczajny		230							
179	1701	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Brzoza brodawkowata		290							drzewo martwe, ścięte na wysokości ok. 3m
180	1702	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Dąb szyp.		310							
181	1703	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Lipa drobn.		290							
182	1704	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Lipa drobn.		300							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
183	1705	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Lipa drobn.		320							
184	1706	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Dąb szyp.		290							
185	1707	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Lipa drobn.		290							
186	1708	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Równa, park zabytkowy dz. Nr 144	Lipa drobn.		300							drzewo zostało ścięte, brak pozostałości po pomniku
187	1709	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gruszczyce, park wiejski dz. Nr 522	Lipa drobn.		420							
188	1710	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gruszczyce, park wiejski dz. Nr 522	Lipa drobn.		250							
189	1711	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gruszczyce, park wiejski dz. Nr 522	Lipa drobn.		340							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
190	1712	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gruszczyce, park wiejski dz. Nr 522	Grab zwyczajny		280							
191	1713	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gruszczyce, park wiejski dz. Nr 522	Grab zwyczajny		180							
192	1714	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gruszczyce, park wiejski dz. Nr 522	Klon zwyczajny		300							
193	1715	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gruszczyce, park wiejski dz. Nr 522	Lipa drobn.		310							
194	1716	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gruszczyce, park wiejski dz. Nr 82	Dąb szyp.		440							
195	1717	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 565	Dąb szyp.		410							
196	1718	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Lipa drobn.		400							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
197	1719	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Lipa drobn.		400							
198	1720	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Lipa drobn.		380							ułamany konar
199	1721	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Lipa drobn.		335							
200	1722	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Lipa drobn.		510							ułamany konar
201	1723	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Lipa drobn.		450							
202	1724	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Klon zwyczajny		360							ułamany konar
203	1725	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Dąb szyp.		450							ubytek w pniu drzewa

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
204	1726	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Jesion wyniosły		600							pomnik nie istnieje, drzewo zostało ścięte
205	1727	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Wiąz szyp.		550							
206	1728	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Lipa drobn.		345							ułamany konar
207	1729	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna, park zabytkowy dz. Nr 566	Dąb szyp.		550							
208	1730	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Jasionna dz. Nr 415	Lipa drobn.		345							
209	1731	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Nacesławice, park wiejski dz. Nr 56	Klon srebrzysty		450							ułamany pień
210	1732	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Nacesławice, park wiejski dz. Nr 56	Jesion wyniosły		270							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
211	1733	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Nacęsławice, park wiejski dz. Nr 57	Dąb błotny		270							ułamany konar
212	1734	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gołków, przy drodze dz. Nr 59	Wiąz szyp.		340							ułamany konar
213	1735	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gołków dz. Nr 35	Lipa drobn.		540							ułamane konary, ubytki w pniu
214	1737	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wójków, teren plebanii dz. Nr 291/2	Wiąz szyp.		580							
215	1738	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Wójków, teren przykościelny dz. Nr 290	Wiąz szyp.		460							ułamany konar
216	1739	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Brończyn, park zabytkowy dz. Nr 221	Dąb szyp.		560							ułamany konar, ubytki w pniu
217	1740	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Brończyn, park zabytkowy dz. Nr 221	Dąb szyp.		410							ułamany konar

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
218	1741	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Brończyn, park zabytkowy dz. Nr 221	Lipa drobn.		320							
219	1742	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Brończyn, park zabytkowy dz. Nr 221	Lipa drobn.		770							ułamany konar, ubytki w pniu
220	1743	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobylniki, park zabytkowy dz. Nr 73/3	Wiąz szyp.		370							ułamany konar
221	1744	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobylniki, park zabytkowy dz. Nr 73/3	Klon srebrzysty		520							pomnik nie został zlokalizowany
222	1745	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobylniki, park zabytkowy dz. Nr 73/3	Lipa drobn.		290							
223	1746	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobylniki, park zabytkowy dz. Nr 73/3	Lipa drobn.		310							
224	1747	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobylniki, park zabytkowy dz. Nr 73/3	Lipa drobn.		350							

Nadleśnictwo Żłoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
225	1748	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobylniki, park zabytkowy dz. Nr 73/3	Lipa drobn.		450							
226	1749	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobylniki, park zabytkowy dz. Nr 73/3	Wiąz szyp.		350							
227	1750	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobylniki, park zabytkowy dz. Nr 73/3	Jesion wyniosły		320							
228	1751	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kobylniki, park zabytkowy dz. Nr 73/3	Jesion wyniosły		290							
229	1752	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kalinowa, przy drodze do Grabowa dz. Nr 59	Lipa drobn.		340							pomnik nie został zlokalizowany
230	1753	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Sędzimirowice park wiejski dz. Nr 116/1	Dąb szyp.		320							
231	1754	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gzików, na wyspie wysychającego stawu dz. Nr 69/2	Klon zwyczajny		330							ubytek w pniu

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
232	1755	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gzików, na wyspie wysychającego stawu dz. Nr 69/2	Lipa drobn.		350							
233	1756	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gzików, przy polnej drodze dz. Nr 69/15	Lipa drobn.		360							
234	1757	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gzików, przy polnej drodze dz. Nr 69/9	Lipa drobn.		380							
235	1758	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Gzików, przy polnej drodze dz. Nr 69/9	Lipa drobn.		500							
236	1759	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Niedoń, dz. Nr 276/2	Grusza dzika		270							
POWIAT WIELUNSKI														
Gmina Konopnica														
237	1857	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Klon zwyczajny		260							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
238	1858	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Cis pospolity		200							
239	1859	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Lipa drobn.		445							
240	1860	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Topola biała		330							
241	1861	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Topola biała		555							
242	1862	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Topola biała		325							
243	1863	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Topola biała		315							
244	1864	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Topola biała		370							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
245	1865	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Topola biała		373							
246	1866	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Topola biała		341							
247	1867	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rychłocice, park zabytkowy dz. Nr 894/28	Topola biała		280							
248	1868	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Konopnica, park zabytkowy dz. Nr 469/12	Lipa drobn.		365							
249	1869	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Konopnica, park zabytkowy dz. Nr 469/12	Dąb szyp.		505							
250	1870	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Konopnica, park zabytkowy dz. Nr 469/12	Dąb szyp.		433							
251	1871	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Konopnica, park zabytkowy dz. Nr 469/12	Klon zwyczajny		305							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
252	1872	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Konopnica, park zabytkowy dz. Nr 469/22	Wiąz szyp.		418							
253	1873	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Konopnica, park zabytkowy dz. Nr 469/30	Klon zwyczajny		365							
Gmina Ostrówek														
254	1892	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kuźnica 94 dz. Nr 33	Dąb szyp.		390							
255	1897	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Ostrówek, rośnie przy drodze naprzeciwko boiska dz. Nr 1016	Lipa drobn.		500							
POWIAT ZDUNSKOWOLSKI														
Gmina Zapolice														
256	2022	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kalinowa, park zabytkowy dz. Nr 243/1	Dąb szyp.		372							
257	2023	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Kalinowa, park zabytkowy dz. Nr 243/1	Jesion wyniosły		262							

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz., lokalizacja	Rodzaj	Wiek [lata]	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
258	2035	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rembieszów, obok kaplicy dz. Nr 736	Dąb szyp.		527							
259	2036	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Rembieszów, obok kaplicy dz. Nr 736	Sosna limba		170							
POWIAT ŁASKI														
Gmina Widawa														
260	2136	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	Ligota, park zabytkowy dz. Nr 30/5	Dąb szyp.		303							

Wykaz powierzchni referencyjnych występujących na gruntach Nadleśnictwa Złoczew

Adres leśny	Pow. [ha]	Siedlisko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
Obręb Brąszewice							
06-21-1-03-12 -i -00	4,06	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-1-03-12 -j -00	1,42	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	DB BK	S
06-21-1-03-16 -f -00	6,47	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-1-03-17 -c -00	7,04	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-1-03-17 -d -00	7,78	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-1-03-17 -f -00	10,91	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-1-03-18 -a -00	14,24	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-1-02-20 -b -00	0,30		E-N				
06-21-1-02-21 -k -00	0,20		E-N				
06-21-1-03-24 -a -00	5,88	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-1-03-25 -a -00	0,32	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-1-02-32 -b -00	0,33		E-N				
06-21-1-02-85 -d -00	0,46	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-1-02-113 -m -00	0,17		E-N				
06-21-1-02-117N -g -00	0,01	LMŚW	SUKCESJA	GOSP		DB SO	GPZ
06-21-1-03-122 -g -00	0,36	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-1-04-128 -d -00	1,07	LMB	D-STAN	GOSP	DRZEW	OL	GZ
06-21-1-04-128 -h -00	0,46		E-N				
06-21-1-04-134 -k -00	2,24	BMW	D-STAN	REZ Ś	2 PIĘTR	ŚW SO	S
06-21-1-04-135 -h -00	1,57	BMW	D-STAN	REZ Ś	2 PIĘTR	ŚW SO	S
06-21-1-04-137 -i -00	5,00		E-N				
06-21-1-04-167 -m -00	1,09		E-N				
06-21-1-04-176 -b -00	5,54	OLJ	SUKCESJA	GOSP		OL JS	GPZ
06-21-1-04-177 -f -00	0,64	BMB	SZCZ CHR	GOSP		SO	S
06-21-1-04-179N -d -00	0,12	BMŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-1-04-179N -t -00	0,10	BMŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-1-04-184 -c -00	0,68	OLJ	SUKCESJA	GOSP		OL JS	GPZ
06-21-1-05-194A -c -00	1,52	LMB	D-STAN	GOSP	DRZEW	OL	GZ
06-21-1-05-208 -l -00	0,10	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-1-06-215 -d -00	1,10		E-N				
06-21-1-05-218 -d -00	1,42	LMB	D-STAN	OCHR	DRZEW	OL	O
06-21-1-05-218 -f -00	3,97	LMB	D-STAN	OCHR	DRZEW	OL	O
06-21-1-06-228 -b -00	0,39		E-N				
06-21-1-06-230 -k -00	0,70		E-N				
06-21-1-06-235 -i -00	0,34		E-N				
06-21-1-06-236 -h -00	0,46		E-N				
06-21-1-06-238 -f -00	1,59		E-N				
06-21-1-06-246 -f -00	1,35		E-N				
06-21-1-06-248 -a -00	0,26		E-N				
06-21-1-06-249 -f -00	0,70	LMB	D-STAN	GOSP	DRZEW	OL	GZ
06-21-1-06-250 -b -00	0,27		E-N				
06-21-1-06-251 -i -00	2,80	LMB	D-STAN	GOSP	DRZEW	OL	GZ
06-21-1-06-253 -h -00	0,78		E-N				
06-21-1-06-271 -f -00	0,81	LMW	SUKCESJA	GOSP		OL DB	GPZ
06-21-1-05-285 -j -00	0,10	BMW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-1-05-287 -h -00	3,47		E-N				
Razem Obr. Brąszewice	100,59						

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Adres leśny	Pow. [ha]	Siedlisko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
Obręb Złoczew							
06-21-2-07-2 -h -00	0,82	LMŚW	SUKCESJA	GOSP		DB SO	GPZ
06-21-2-07-9 -c -00	3,58	BMŚW	D-STAN	GOSP	DRZEW	SO	S
06-21-2-08-31 -c -00	0,47		E-N				
06-21-2-08-31N -a -00	1,14	LŁ	SUKCESJA	OCHR		JS DB	S
06-21-2-08-31N -b -00	0,03	LŁ	SUKCESJA	OCHR		JS DB	S
06-21-2-07-36 -d -00	0,46		E-N				
06-21-2-08-51N -a -00	0,08	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-08-53 -d -00	0,20	BMŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-08-53A -a -00	0,14		E-N				
06-21-2-08-90A -i -00	0,28		E-N				
06-21-2-08-90C -o -00	0,70	LMW	SUKCESJA	GOSP		SO DB	GPZ
06-21-2-08-90D -g -00	0,42	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-08-90D -h -00	1,04		E-N				
06-21-2-09-103 -b -00	0,43	BMŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-09-105N -a -00	0,21	LMW	SUKCESJA	GOSP		OL DB	GPZ
06-21-2-09-111 -c -00	0,61		E-N				
06-21-2-09-112 -b -00	8,07		E-N				
06-21-2-09-112 -c -00	15,95		E-WS				
06-21-2-09-117 -c -00	0,16		E-N				
06-21-2-09-127 -f -00	7,87		E-N				
06-21-2-09-140 -h -00	0,80		E-N				
06-21-2-09-146 -b -00	1,42		E-N				
06-21-2-10-148 -a -00	5,03	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-148 -b -00	6,78	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	WZ OL JS	S
06-21-2-10-148 -c -00	8,02	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-148 -d -00	1,86	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-149 -a -00	16,59	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-149 -b -00	3,37	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-150 -a -00	1,87	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-150 -b -00	3,35	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-150 -c -00	1,38	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-150 -d -00	8,04	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-150 -j -00	4,39	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-151 -c -00	0,42	LW	SUKCESJA	GOSP		DB	GPZ
06-21-2-10-153A -l -00	0,09		E-N				
06-21-2-10-153A -m -00	0,06		E-N				
06-21-2-10-154 -a -00	24,59	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-154 -b -00	5,36	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-154 -c -00	1,92	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-154 -d -00	3,55	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-156 -k -00	1,45	LŚW	D-STAN	GOSP	DRZEW	BK JD DB	GPZ
06-21-2-10-165 -a -00	4,04	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-165 -b -00	7,74	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-165 -c -00	3,72	LŚW	D-STAN	REZ CZ	2 PIĘTR	LP GB DB	S
06-21-2-10-165 -d -00	2,08	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-165 -f -00	1,84	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-166 -f -00	0,90	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-166 -h -00	3,41	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-2-10-166 -k -00	1,34	LMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	DB BK SO	S
06-21-2-10-167 -c -00	3,60	LW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Adres leśny	Pow. [ha]	Siedlisko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
06-21-2-10-167 -d -00	2,83	LMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	DB BK SO	S
06-21-2-10-167 -g -00	2,00	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK DB	S
06-21-2-10-167 -h -00	7,07	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK JD DB	S
06-21-2-10-167 -i -00	2,81	LŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK JD DB	S
06-21-2-10-167 -j -00	1,81	LMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	BK	S
06-21-2-10-167 -k -00	0,95	LMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-10-175 -d -00	0,30		E-N				
06-21-2-10-179 -i -00	0,16	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-10-180 -b -00	0,64	BMŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-10-185 -h -00	0,86		E-N				
06-21-2-10-192 -j -00	1,77		E-N				
06-21-2-15-200 -a -00	0,37		E-N				
06-21-2-15-200 -h -00	0,19		E-N				
06-21-2-15-200 -i -00	0,42		E-N				
06-21-2-15-201 -d -00	1,32		E-N				
06-21-2-12-282 -f -00	0,74	OL	SUKCESJA	OCHR		OL	O
06-21-2-12-292 -j -00	1,76	LMŚW	SUKCESJA	GOSP		DB SO	GPZ
06-21-2-13-354 -d -00	3,09		E-N				
06-21-2-13-354 -g -00	0,67		E-N				
06-21-2-13-355 -g -00	0,06	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-13-356 -a -00	1,26	LŁ	SUKCESJA	OCHR		JS DB WZ	S
06-21-2-13-356 -c -00	1,48	LŁ	SUKCESJA	OCHR		JS DB	S
06-21-2-13-356 -d -00	0,70		E-N				
06-21-2-13-356 -f -00	0,89	LW	SUKCESJA	OCHR		DB	O
06-21-2-13-356 -g -00	1,92		E-N				
06-21-2-13-356 -i -00	6,90		E-N				
06-21-2-13-356 -x -00	2,10		E-N				
06-21-2-13-359 -a -00	1,76	LMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO DB	S
06-21-2-13-359 -c -00	2,46	LMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO DB	S
06-21-2-13-359 -d -00	8,97	LMB	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	OL	S
06-21-2-13-359 -f -00	0,80	LMB	SZCZ CHR	REZ CZ		OL	S
06-21-2-13-359 -g -00	1,81	BMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-13-359 -h -00	1,49	LMB	SZCZ CHR	REZ CZ		OL	S
06-21-2-13-359 -i -00	2,05	BMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-13-359 -j -00	1,89	BMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-13-359 -k -00	9,43	BMB	SZCZ CHR	REZ CZ		SO	S
06-21-2-13-359 -l -00	1,05	BW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-13-361 -b -00	0,55	LMB	D-STAN	OCHR	DRZEW	OL	O
06-21-2-13-366A -a -00	0,12	LMW	SUKCESJA	OCHR		SO DB	O
06-21-2-13-366A -b -00	0,08	LMW	SUKCESJA	OCHR		SO DB	O
06-21-2-13-378 -a -00	0,15	LŁ	SUKCESJA	GOSP		JS DB	S
06-21-2-13-378 -j -00	0,13	OL	SUKCESJA	GOSP		OL	GZ
06-21-2-13-378 -k -00	0,12	OL	SUKCESJA	GOSP		OL	GZ
06-21-2-13-423C -a -00	1,41	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-13-424 -a -00	0,37	LŁ	SUKCESJA	OCHR		JS DB	S
06-21-2-13-424A -j -00	0,17	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-13-424A -n -00	0,17	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
06-21-2-13-425 -fx -00	0,05	OL	SUKCESJA	OCHR		OL	O
06-21-2-14-501 -h -00	1,08	LMB	D-STAN	GOSP	DRZEW	OL	GZ
06-21-2-14-510 -a -00	4,33	BŚW	D-STAN	GOSP	DRZEW	SO	S
06-21-2-14-510 -b -00	2,97	BŚW	D-STAN	GOSP	DRZEW	SO	S

Nadleśnictwo Złoczew - Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026

Adres leśny	Pow. [ha]	Siedlisko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
06-21-2-14-519 -g -00	0,48	LMŚW	SUKCESJA	GOSP		DB SO	GPZ
06-21-2-14-526 -n -00	1,67		E-N				
06-21-2-14-529 -a -00	2,41	BMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	GB SO DB	S
06-21-2-14-529 -b -00	1,97	LMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	GB SO DB	S
06-21-2-14-529 -c -00	8,12	BMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	DB SO	S
06-21-2-14-529 -d -00	3,90	LMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	GB SO DB	S
06-21-2-14-530 -a -00	8,63	BMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-14-530 -b -00	4,13	BMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-14-530 -c -00	2,63	LMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	OL DB	S
06-21-2-14-530 -d -00	4,36	BMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	GB SO DB	S
06-21-2-14-530 -f -00	3,47	LMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	JS OL	S
06-21-2-14-530 -g -00	2,54	BMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	DB SO	S
06-21-2-14-530 -h -00	5,01	LMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	DB SO	S
06-21-2-14-531 -a -00	3,89	BŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-14-531 -b -00	1,15	BMŚW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-14-531 -c -00	1,93	BMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-14-531 -d -00	7,78	LMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	LP GB DB	S
06-21-2-14-531 -f -00	2,61	BMW	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	SO	S
06-21-2-14-531 -g -00	1,28	OL	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	OL	S
06-21-2-14-531 -h -00	0,70	OL	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	OL	S
06-21-2-14-531 -i -00	1,69	OL	D-STAN	REZ CZ	DRZEW	OL	S
06-21-2-14-533 -g -00	0,45		E-N				
06-21-2-14-533 -i -00	0,30		E-N				
06-21-2-14-543 -c -00	0,50		E-N				
06-21-2-14-547 -i -00	0,65	OL	SUKCESJA	GOSP		OL	GZ
06-21-2-14-557 -a -00	0,95	LMW	SUKCESJA	GOSP		SO DB	GPZ
06-21-2-14-558 -g -00	0,92	LMW	SUKCESJA	OCHR		SO DB	O
06-21-2-15-563 -w -00	0,20		E-N				
06-21-2-15-579 -f -00	1,13		E-N				
06-21-2-15-581 -j -00	0,20		E-N				
06-21-2-15-581 -k -00	0,15		E-N				
06-21-2-15-581 -m -00	6,91	LMB	SZCZ CHR	GOSP		OL	GZ
06-21-2-15-581 -n -00	0,86	BMB	D-STAN	OCHR	DRZEW	SO	S
06-21-2-15-581 -o -00	0,57	BB	SUKCESJA	OCHR		SO	S
06-21-2-15-581 -p -00	1,31	BMB	D-STAN	OCHR	DRZEW	SO	S
06-21-2-15-581 -s -00	1,46	BMB	D-STAN	GOSP	DRZEW	SO	S
06-21-2-15-586 -c -00	0,10		E-N				
06-21-2-15-586 -f -00	4,57		E-N				
06-21-2-15-589A -c -00	0,38		E-N				
06-21-2-15-589A -f -00	0,07		E-N				
06-21-2-15-589A -s -00	0,50		E-N				
06-21-2-15-591 -b -00	1,52		E-N				
06-21-2-15-591 -c -00	2,28		E-N				
06-21-2-15-591 -i -00	0,55		E-N				
06-21-2-15-593 -h -00	1,11	LŚW	D-STAN	GOSP	DRZEW	BK DB	GPZ
06-21-2-15-593 -j -00	0,34	LMŚW	SUKCESJA	GOSP		DB SO	GPZ
06-21-2-15-593A -j -00	0,63	LMŚW	D-STAN	GOSP	DRZEW	DB SO	GPZ
06-21-2-15-656A -d -00	0,61	BŚW	SUKCESJA	GOSP		SO	GZ
Razem Obr. Złoczew	359,72						
Razem Nadleśnictwo	460,31						

14 Kronika

A series of horizontal dashed lines for text entry, spanning the width of the page below the section header and image.

A series of horizontal dashed lines spanning the width of the page, providing a template for text entry.

A series of horizontal dashed lines for text entry, consisting of 30 lines.

A series of 40 horizontal dashed lines, intended for handwritten notes or data entry.

A series of horizontal dashed lines intended for handwritten text, spanning the width of the page.

A series of horizontal dashed lines spanning the width of the page, intended for handwritten notes or data entry.

A series of horizontal dashed lines spanning the width of the page, intended for handwritten notes or text.

